

yeni demokrasi

Temmuz 88 Sayı: 12 Yıl: 2 Aylık Siyasi Dergi 1200 TL (KDV Dahil)

SOSYALİST BASIN SUSTURULAMAZ!

Değerli Basın Mensupları,

Değerli Konuklar

Ülkemizin tarihi toplumsal gelişmeler açısından incelendiğinde egemen sınıfların tutumunun, halkın mücadelesine paralel değişen bir özellik gösterdiği görülür. Zaman zaman bastırılmasına, geriletmesine karşın edilemeyen toplumsal muhalefetin günümüzde yükselmekte oluşu, egemen güçler açısından derin bir rahatsızlık kaynağı olmaktadır. Her şeyden önce, bilinmelidir ki sınıf mücadelesi olgusu, ne egemenlerin, ne de bizlerin salt istek ve niyetiyle ortadan kalkmaz yükselmez. Bu objektif bir durumdur...

Ülkemizin tarihi, bir mücadele tarihidir; bu tarih içerisinde geçici yenilgiler de olmuştur, başarılar da. Ancak emekçi halkımızın, toplumumuza damgasını vuran çelişiklerden kaynaklanan muhalefetinin, mücadelesinin yok edilemediği, açık ve yaşanan bir gerçektir. Bu toplumsal gelişmeler varlığını koruduğu sürece de, bunların belirleyiciliğindeki mücadele, hep varolacaktır.

Toplumsal muhalefetin gelişmeye başladığı koşullarda, siyasi dergiler de süreç içerisinde yerlerini almaya başladılar. Haklı ve doğru amaçlar, talepler doğrultusunda gelişen toplumsal muhalefet içerisinde devrimci, demokrat, ilerici, aydın olmanın gerektirdiği bir sorumluluk vardır. Günümüzde bu sorumluluğun gereği, siyasi iktidarın anti-demokratik uygulamalarına, baskılarına karşı çıkmak şeklinde kaçınılmaz bir görev olmuştur. Anti-demokratik uygulamaların, baskıların geriletilmesi ve ülkemizin tam bağımsız, gerçek demokrasiye ulaşmış bir duruma gelebilmesi, her devrimci, demokrat kişi ve kuruluşun üzerine düşen sorumlulukların gereğini yerine getirebilmesiyle olanaklıdır.

T.C. Anayasası'nın anti-demokratik maddeleri (ki anayasanın kendisi baştan sona anti-demokratik bir ruh taşımaktadır) ile TCK'nın "düşüncelerini ifade edebilme özgürlüğünü" ortadan kaldıran 141, 142 vs. gibi maddelere karşı, gerçek demokrasiye inanmış insanlar ve kurumlar, seslerini yükseltmek durumundadır. Kuşkusuz net bir başarı elde edebilmek, uzun erimli bir çabanın sonucu olacaktır. Bugün söz konusu maddelere dayanılarak, dergilerimiz toplatılmakta, dergilerimizin yazı işleri müdürleri hakkında yüz-yıllarca ceza istemli davalarımız sürmektedir. Bu, dergilerimiz üzerindeki baskıların sadece bir parçasını oluşturuyor. Öte yandan, dergilerimizin arkasında gizli örgüt aranması, bürolarımızın basılması, çalışanlarımızın gözetimine alınıp, baskı ve işkencelere maruz bırakılması, abonelerimizin dahi baskılarla karşı karşıya kalmaları vb. vb. dergilerimizin üzerinde yoğunlaşan baskıların birer biçimi olarak sistemleşmiş durumdadır.

Bütün bu baskılar ve birbirini aralıksız izleyen toplatma kararlarını sosyalist, devrimci, demokrat dergilerin ekonomik ve siyasi olarak varlıklarını çökmeye yönelik olduğu ortadadır.

Enflasyonun alıp başını gittiği, dış borçlarının 40 milyar doları geçtiği, ülkenin emperyalist sermayenin açık pazarı haline getirildiği, bir yandan demokrasi teraneleri okunurken, öte yandan anti-demokratik uygulamaların, baskıların yoğunlaştığı, bir yandan işkenceye karşı uluslararası sözleşmeler imzalanırken, öte yandan insanlık suçu işkencenin tüm yoğunluğuyla sürdüğü, gizli MİT raporlarıyla kısmen de olsa açığa çıktığı gibi muazzam bir kokuşmuşluğun ve çürümenin artık gizlenemeyecek denli gün ışığında olduğu, Kürt halkının en doğal ulusal haklarının bile hiçe sayıldığı ülkemizde; "Basın özgürlüğü'nün gerçek anlamda varlığından söz etmek olanaklı mıdır?

Bu sorunun yanıtı kuşkusuz ki kesin bir HAYIR'dır.

Öyle ki siyasi iktidar, günlük basının şekli muhalefetini bile sindiremeyecek kadar tahammülsüzdür. Milliyet gazetesinin yayınının durdurulması, Cumhuriyet Ankara bürosundan yazar Erbil Tuşalp'ın gözetimine alınması, bu tahammülsüzlüğün son örnekleri olmuştur. Bu gazetelerin maruz kaldıkları anti-demokratik uygulamaları kınarken şu gerçeği vurgulamadan da geçemeyeceğiz: Kendilerine yönelik herhangi bir baskı karşısında fırtınalar koparabilen günlük basın kuruluşları, siyasi dergiler üzerindeki baskılar konusunda aynı duyarlılığı, salt habercilik açısından bile, göstermekten kaçınmaktadırlar. Bu çifte standartçı mantığın "demokrat"lıkla bir ilgisi olabilir mi?

Sosyalist, aydın, devrimci, demokrat, ilerici, tüm kişi ve kuruluşları bir kez daha göreve, SOSYALİST BASIN SUSTURULAMAZ kampanyamıza omuz vermeye davet ediyoruz.

Ve bir kez daha, yayın yaşamımızı kararlılıkla sürdüreceğimizi vurgulamak istiyoruz.

İÇİNDEKİLER

Başyazı.....	4
Sosyalist Basın Susturulamaz...6	
Tartışıyor, Düşünüyor ve Kaşınıyorlar.....	11
15-16 Haziran'lara	
Hazır olalım.....	13
İzmir'den Haberler.....	16
Yılmaz Güney'e Özgürlük Kampanyasını destekliyoruz...18	
Aydın E Tipi Cezaevinde Gestapoların vahşeti.....	20
Metris firarı, spekülasyonlar ve İbret belgeleri.....	23
Siyasal ajitasyon ve propagandanın önemi üzerine.30	
Sınıf bilinçli proletaryanın gençliğe bakış açısı.....	33
Mehdi Zana ile röportaj.....	39
"Bir" eycilik, "Tek" yanlılık ve "Ben"çillik ya da inkarcılık + resmi tarih.....	43
Konuk Yazar: Bir ilticacının geriye dönüş sorunu üzerine düşünceleri.....	51
Dünyadan Haberler.....	53
Talabani - ABD ilişkileri	
YNK-PKK ittifakı üzerine.....	56
Gregoris Poulos'la röportaj....	58
Davos görüşmeleri ve Kıbrıs sorunu.....	61
Emperyalist haydütalara karşı mücadeleyi yükselt.....	63
Gelenin gidene rahmet okuttuğu "Diktatörler adası" Haiti.....	65
Marksizm-Leninizm'in nitel bir aşaması olan Mao Zedung düşüncesi savunulmadan devrim hayaldir.....	67
Dünya devrimine hizmet için halk savaşını geliştirin.....	73
Hindistan'daki Marksist-Leninist hareket içerisinde birlik üzerine.....	81

Dergimiz Yeni Demokrasi'nin kazasız belasız 12. sayısı da açık grevi eylememiz içinde çıkıyor. 4 derginin başlattığı (Yeni Demokrasi, Yeni Çözüm, Emegün Bayrağı, Güneşe Çağrı) Sosyalist Basın Susturulamaz Kampanyası olabildiğince geniş bir kamuoyu yaratmayı, okuyucularımızın dergilerimize daha bilinçli sahip çıkmalarını, Sosyalist Basın olarak varlığımızın ve meşruluğumuzun kabul ettirilmesi ve üzerimizdeki anti-demokratik, gerici baskıların ciddi bir şekilde teşhir, tecrit ve protestosunun içeriyor. Belli oranlarda kamuoyu yaratıldı. Kitlelerde coşku yarattı. Birlik ve dayanışma ruhunu pekiştirdi. Ama elbette bir anda her şeyin başarılabilceği gibi bir hayale de kapılmamalıyız. Eksikliklerimizi ve hatalarımızı daha iyi pratik içerisinde gör...üz. Ve daha güzelini yeni yeni faaliyetlerimizle meydana getireceğiz. Mücadele edeceğiz, başarısızlığa uğrayacağız ve sonunda gerçekten başaracağız. Doğanın mantığı bu. Bu mantığa sahip olmayanlar, en kısa yoldan pes edeceklerdir. Başarısızlıklarda morelleri bozulacak, başarılarında sarhoşluktan kendilerinden geçeceklerdir. Yani istikrarsız bir dünyanın eni sonu pes etmek olacaktır.

Dergimiz Yeni Demokrasi'nin II. sayısı (Türkiye'de Diller Sorunu) yazısından dolayı toplatıldı. Yine bundan bir hafta sonra Kasım '87 tarihli 6. sayımızda "Başyazı", "12 Eylül Demokrasisi ve Devrimci Tavrı", "Sınıf Bilinçli Proletaryanın ve Devrimcilerin Taktiği Ne Olmalıdır?", "Kitle Örgütleri Hakkında Bilimsel Öğretiyi Doğru Kavrayalım", "Tehlikeli" Kürtlerin İttihat ve Terakki Tarafından Batı'ya Sürülmesi", "Irak Kürdistan ulusal güçlerinin ortak bildirisi ve Saddam'ın "Süper Valisi" yazılarından dolayı Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer'in bilirkişi raporuyla toplatıldı. Bundan bir gün sonra Haziran 87 tarihli 2. sayımız hakkında "15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi" yazısından dolayı dava açıldı. Böylece dergimizin yayınlanan 11 yazısından 5'i toplatılmış, 1'i hakkında dava açılmış oldu. Açılan davalarda istenen ortalama ceza (ki tek dergiden 8-9'a varan ayrı ayrı ceza istemleri söz konusu) 200 yılı bulmaktadır. Şaka değil bu. Gırgır hiç değil. 200 yıl bu... Dile kolay... Ülkemizdeki basın özgürlüğü bol bol toplatılma ve ceza yeme özgürlüğüdür. Özal'ın bahsettiği basın özgürlüğünün gerçek anlamı budur. Sahibinin sesi basın için özgürlük!

Bu sayımızda yürütmekte olduğumuz Sosyalist Basın Susturulamaz kampanyamızdan dolayı kapağımızı buna ayırdık. Ayrıca sayfalarımızda da geniş yer verdik. Bu sayımız zengin bir içeriğe sahip, burada yazıları yerimizin darlığından tamamiyolar. Yalnız önümüzdeki günlerde Filistin sorunuyla ilgili bir broşür çıkaracağız. Hür-Dağıtım ile dağıtma imkânımız olmaz ise, okuyucularımız adresimizden temin edebilir.

Ayrıca burada tekrar üzerinde ısrarla durduğumuz konu abone ve gönderdiğimiz dergilerin parasının hesabımıza gönderilmemesidir. Bu durumda önümüzdeki sayıdan itibaren parasını ödemeyen tüm abone (doğal ve protokoller hariç), temsilci ve kitabevlerine dergimizi göndermeyeceğiz. Üstelik ücretini ödemeyenlerin ücretlerini en kısa zamanda göndermelerini burada tekrarlıyoruz. Hâlâ ücretini göndermeyen olursa, borcu otomatikman iki misli tahsil edilecektir. Bugüne kadar hep iyi niyetle meseleye yaklaştık, gönderirler dedik. Ama maalesef... Öyle kafalar var ki; burada izahı mümkün değil. Eğer dergimizin yaşamasını istiyorsak üzerimize düşen görev ve sorumlulukları yerine getirelim, destekleyelim, bağışta bulunalım...

Dostlukla...

Umut Yayıncılık ve Basım San.Ltd.Şti. Adına Sahibi:
Yusuf Uygun

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Ali Sarıçimen

Yönetim Yeri:
Piyerloti Cad. 33-35/37
34400 Çemberlitaş-İstanbul
Tel: 528 09 33

Dizgi:
Maraton Dizgievi
Baskı:
Yeni Doğuş Veb. Ofset
Dağıtım:
Hürriyet Holding A.Ş.
Hesap No:
Yusuf Uygun
Akbank Bahçelievler Şubesi
Hesap No: 6720-7/DHN
Yurtdışı Hesap No:
Akbank Bahçelievler Şubesi
Döviz Tevdiat Hesabı No: 6764-5

İlan Koşulları:

Arka Kapak	: 400.000 TL.
Kapak İçleri	: 300.000 TL.
Tam Sayfa	: 240.000 TL.
1/2 Sayfa	: 120.000 TL.
1/4 Sayfa	: 60.000 TL.

Abone Koşulları:

6 Aylık	: 6.000 TL.
1 Yıllık	: 12.000 TL.

Yurtdışı Abone Koşulları:

6 Aylık 30 DM-15 \$	
1 Yıllık 60 DM-30 \$	

TEORİNİN KERAMETİNE DAİR

Kitlesele canlanışın, homurtular ve eylemler silsilesiyle dalga dalga yükseldiği dönemlerde, ezilen sınıfların en cüretkâr ve pıriltılı kesimlerini şahane bir Donkişot ruhu sarar. Yeryüzünün kötülüklerden kurtarılması, umutların işleyen kılıç ağzı gibi görkem kazanması, arzuların renk cümbüşüne dönmesi gözbebeklerini dumanlatır, şaşkınlığa uğratar. Artık berber taşı savaş mihveridir, koyun sürüleri düşman kitaları; yel değirmenleri ise birer devdir. Artık inanç, pervasız ve çıplak bir hücum ruhu haline gelmiştir. Tüm devrimlerin inadında ve fetihme aşkında kim ne derse desin birer Donkişot vardır.

Kitlelerin görkemli Donkişot şevkini ve enerjisini yel değirmenlerinden gerçek devlere, koyun sürülerinden demir kitalara yönlendirecek biricik güç, örgütlenmiş bilimsel teorinin gücüdür. Teori, akışın bilincidir. Adına varlık denilen büyük kargaşayla; çatışım, dönüşüm ve yeniden çatışım mantığıyla ilerleyen maddeyle birlikte gelişir. Devrimci teori, maddedeki devrimi, yani aslolanı emerek gelişir ve ilerleyişte maddenin yolunu aydınlatır. Devrimci teoriye en büyük kötülük, onu öncü durumundan artçılık derekesine düşürmektir. İşte bu kötülüğü ona, öncelikle iki büyük düşman yapar: Revizyonizm ve dogmatizm. Revizyonizm, büyük tarihsel ilerleyişin ana itici gücü olan, maddedeki ve teorideki devrimi görmez. Bu parlak ateşi, maddenin ikincil yönleriyle, ayrıntıları, sıradanlığı ve "sukunetiyle" karartmaya çalışır. Teorinin maddedeki devrimle beslenmesine, maddenin ise kendi devrimsel gücünden daha bir üst düzeye varan teorinin güçlü ışığında ilerlemesine karşı çıkar. Dogmatizme gelince; O, teorideki devrimi görür ama aslolanı, yani maddedeki devri-

mi göremez. Teorinin kerametine tek yönlü olarak secde eder. Bugün insanlığın en ürpertici, en kabadayı dogmatikleri, Semavi dinlerinin en bağnaz ruhban güruhudur. Devrim dogmatiklerinin bunların yanında lafı mı olur. Tevrat, İncil ve Kur'an... Onlara göre geçmişin ve geleceğin (ezelin ve ebedin) tüm kerametleri bu kutsal kitaplardadır. Bu kitapların basit bir sureti olan hayata, kainata ne gerek var...

Bugün ülkemizdeki devrimci teori, kendi kadrolarına ve sınıfına şöyle bağırıyor: "Dirayetli ve canlı bir merkez haline gel. Seçkin unsurları bu merkez etrafında kenetle. Ve beni bu cevval otorite ile toplumun tüm hücrelerine kadar götür." Doğru teori, kendiliğinden maddi güç haline dönüşmez. Onu bir Demirci Vulcan gücü haline dönüştürecek olan kadrolardır. İçten içe kaynayarak genişleyen bugünkü proleter hareket, teorinin bu bağırışını korkunç bir duyarlılıkla dinliyor ve onaylıyor. Teoriyle donanmış canlı, deneyimli, esnek ve atak bir merkezin hasretini çekiyor.

Bilimsel teori, pratikteki engellerle çatışarak, kendine hasım teorilerin mihraklarına saldırarak, kendisiyle hesaplaşarak ilerler ve gelişir. Bilimsel teorinin her saldırısı, aynı zamanda kendisine saldırıdır. Değiştirirken değişir. Büyük Marksist ustaların yaşadığı dönemlerde, devrimci teori kendi hasımlarıyla esaslı bir tarzda hesaplaşarak ilerliyordu. Şimdi onun, tüm cephelelerde, yoğun bir ideolojik ve politik saldırıya uğradığına, sanki bir geri çekilme ve pasif savunma dönemi yaşadığına tanık oluyoruz. Birakalım dünyayı, şu ülkemizdeki saldırılara bakın. Modern revizyonizmin "yeni" tezleriyle silahlanmış türevi Marksistlerimizin havari havasında yumurtladıkları tezlerle ve ke-

hanetlere bakın. Onlara göre artık, her demokrasinin özünde bir sınıf diktatörlüğü olduğu tezi, günümüzde geçerli değildir. Onlara göre, modern revizyonist ülkelerdeki geriye dönüşün reformlarla daha bir derinleşmesi sorunu, "Sosyalizmin kendi krizinden çıkışıdır." Lenin'in emperyalizm teorisi eskimiştir. Yarı-sömürgelik olgusu yeryüzünden kalkmış, Güney Afrika ve Filistin savaşları, bağımsızlık savaşlarının son Mohikanları olarak kalmıştır. Artık Güney Kore'deki "patriyarkal vesayet altındaki sosyal barışın yırtılış biçimi" diğer ülkelere kurtuluş örneği olarak gösterilebilir. Vs. vs. vs... İçinde bulunduğumuz, yaşadığımız çıplak gerçekleri böylesine soytarıca bir inkârına ya da çarpıtılmasına dayanan bu tip modern revizyonist saldırılarla, dogmatizme düşmeden hesaplaşmak gerekiyor. Geçmişte Halil Berktaş gibi, sosyal-emperyalistleri dünya halklarının iki baş düşmanından birisi, hatta en tehlikelisi ilan eden, on yıl içinde emperyalist savaşın patlayacağı kehanetinde bulunan "kaliteli" teorisyenlerimizin, bugün günah çıkararak genç Suslov'ların saflarına geçtiklerine, dünyamızın ebedi barış bantına girdiğine dair ninnilerle avunduklarına tanık oluyoruz. İnsanlık çatışan büyük teorilerin enkazları arasında bayat mavallar okuyan bu tornistancı teorisyenlere daha çok tanık olacaktır.

Sınıf mücadelesinin keskinleştiği, ilişkilerin çatışmalara dönüştüğü alanlara dikkat edin. Birbirlerine hasım teoriler buralarda karşı tarafı çökertme, güç toplama ve egemenliğini tartışmasız kılma mücadelesine yoğun bir şekilde atılıyorlar. Egemen sınıfların doğudaki güç toplama ve ittifaklar teorisine bakın. Teori kendisini şöyle formüle ediyor: "Gerillaya karşı köylülerin bir bölümünü silahlandır. Gerillaya karşı, eskiden jandarma öldüren ve yol kesen eşkiyalar da dahil tüm düşmanlarla birleş." Egemen sınıfların bu teorisi, Kürt gerillasının teorisindeki zaafı ve aptallıkları kullanarak köylülere şöyle sesleniyor: "Hadi sevgili vatandaşlar hadi! Kadınlarımızı ve çocuklarımızı katillerin gazabından korumak için silah başına!" Çatışan bu her iki teori de açmazlar içindedir. Egemen sınıf teorisi, halkın bir bölümünü silahlandırmakla çatışmayı yayıyor ve tırmandırıyor. Gerillanın silahlanmasını kolaylaştırıyor. Eğer ilerde gerilla kendi teorisini zaaflarından arındırırsa, egemen si-

niflar tarafından silahlandırılan köylülerin bir bölümünü kolayca saflarına çekebilecektir. Gerilla teorisinin kendi zaafı ise onu ilerde parçalayacak derecede vahimdir. Bu teorideki zaafı şöyle formüle edilebilir: "Demokrasiyi kendi içinde yok et. Bölgede sana rakip olarak çıkan müttefiklerini yok et. Bazı korucuları, kadınları ve çocuklarıyla birlikte yok et. Ordunun nefer ihtiyacı için gerekirse gençleri kaçır." Evet, teorideki bu zaafı, ortadan kaldırılmadığı takdirde sahibini parçalayacaktır. Teorideki zaafı sahibini her zaman vurur. Ama en ağır darbeyi en zayıf anında vurur.

Uganda'da yaşamıyoruz. Sınıf mücadelesinin keskin, aydınlanmanın nispeten daha ileri olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Bakın, kültürel birikim ve aydınlanma bakımından komşumuz Yunanistan bizden çok ileridir. Ama gerek sınıf mücadelesinin, gerekse teorik çatışmaların yoğunluğu, seviyesi ve boyutları bakımından bizden geridir. Son yirmibeş yıl içinde, bu bakımdan Avrupa'ya örneğiz. Asya'da bizim gibi birkaç ülke var. Buna rağmen hâlâ önemli zaafı içindeyiz. Kendi gücümüze güven ögesi zayıftır. Teorideki inisiyatifimiz aktarmacılık, şablonculuk, şematizm, basmakalıplılık ve papağanizm günahlarıyla malüldür. Ülkemizi ve dünyayı tahlilde, teorik savunmada ve saldırıda kendi kelimizi çoğu zaman esas almıyoruz. İlerleyen hayatın sevmediği bir tutumdur bu.

Pratiği esas alırken teorisinin kerametine inanmalıyız. Kendi pratiğinin devrimci özü ve ateşiyle beslenmeyen bir teori, ne kadar göz alıcı kızılıklara bürünürse bürünsün enternasyonal ya da evrensel olamaz. Kendi pratiğinin devrimci ateşi ile beslenmeyen, bu ateşi özümleyerek ilerlemeyen bir teori hayatı değiştirme yeteneğini gösteremez.

Teori, pratiğin sessiz ve fırtınalı okyanusuna atılan devrimci merkezi ve tüm kadroları araştırma, okuma şevkiyle donatmalıdır. Devrimin kadroları arasında, insanlığın zengin kültürel mirasını özümlemiş, diyalektik ve tarihi materyalizmin kudretiyle donanmış kaç kişi var? Sadece diyalektik ve tarihi materyalist teoriye değil bu teoriyi doğuran kaynağa da yönelmeliyiz. Her devrim, maddi ve entelektüel potansiyeli kadar iş yapılabilir. Kendisini bir üst düzeyde yeniden üretmek inkâr etmeyen ve bunu bir yürüyüş

Yeni Demokrasi, Yeni Çözüm, Emegın Bayrağı ve Güneş Çağrı dergilerinin başlattıkları

“SOSYALİST BASIN SUSTURULAMAZ”

Kampanyası Coşkuyla Sürüyor!

Aylık siyasi dergilerin başlatmış olduğu “Sosyalist Basın Susturulamaz” kampanyası, baskının, zulmün, tehdidin, entrika ve kompjonun kâr etmeyeceğinin bir göstergesi olarak başladı.

Kampanyamız, çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın inim inim inlediği, doğuda Süper Vali denetiminde sürdürülen operasyonlarla baskı ve zulmün had safhaya çıktığı, işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin açlıktan, yoksulluktan feryat ettiği, öğrenci gençliğin “polis-idare-YÖK” kısılcasında ecel terleri döktüğü, hileli iflasların arttığı, banka ve holdinglerin battığı, “patronların patronu” Halit Narin’in bile çöktüğü, enflasyonun ibresinin % 80'lere vardığı,

emperyalist babaların kapıyı borçlarından dolayı çaldığı, kokuşmuş bir çöplük haline gelen ülkemizde intiharların arttığı, fuhuşun sokaklara taşıdığı, bunalmın had safhaya çıktığı, hakim sınıfların da iyiden iyiye birbirine girdiği, cezaevlerinde yeni yeni komplo ve saldırıların arttığı, gücü ve çapı oranında mücadele yürüten aylık dergilerin üzerindeki baskı, toplatma, gözdağı ve engellemelerin günlük bir uygulama haline geldiği bir ortamda başlatılan Sosyalist Basın Susturulamaz kampanyamız bir başkaldırı simgesi, susmayacağımızın bir göstergesidir.

Saldırıların özellikle son dönemlerde boy hedefi haline gelen aylık siyasi dergilerin yaşamlarına son verilmek isten-

mektedir. Düşünen beyinler susturulmak, yazan kalemler kırılmak istenmektedir. “Korsan basın”, “arkalarında illegal örgütler var”, “Komünist ve bölücü dergiler” ve daha saymadığımız bir dizi safsatanın arkasına gizlenerek, gerici, zorbacı yüzlerini, pash beyinlerini ve kanlı ellerini gizlemektedirler. Bugün 55 milyonluk ülkenin, Faşist Mussolini zamanında çıkarılan İtalyan anayasa maddeleriyle yönetiliyor olması, ülkemizi kaynayan bir kazan görünümüne sokmuştur. Akıl almaz işkence ve baskı metodlarının en yaygın bir şekilde uygulandığı ülkemiz bir ortaçağ karanlığını yaşamaktadır. Herşeyden önce dergilerimizin toplatılmasına temel teşkil eden anti-demokratik anayasa maddeleri ve Özal

iktidarının giderek teşhir olması sonucu arttırdığı saldırılardır.

TC devleti halka baskı uygulamadan zaten varlığını devam ettiremez. Dönem dönem papaz rollerine girmesi, ayakta kalabilmesi için halkın mücadelesi karşısında başvurduğu bir başka yoldur. Lakin hiçbir zaman hiçbir iktidarın gücü sınıf mücadelesini durduramamış, durdurmaya da yetmemiştir.

Sözde yargının bağımsızlığından dem vuran iktidarın hiç de doğru söylemediği, dergilerimizin keyfi bir şekilde toplatılmasında görülebilir. Düşünce suçunu kabul etmeyen iktidar, 100 yıllara varan cezalarla dergilerimize dava açabilmektedir. Bunun neresi demokrasidir? Bunun neresi hukuk düzenidir? Zaten hukuk siyasi iktidarın bir baskı unsurunu teşkil ettiğine göre bazı ham kafalara bunları sorup cevaplandırmalarını istemek bir yerde kendilerine yakıştırdıkları demokratikliklerinin bir gereği değil midir?

Gelinen noktada dergilerimiz üzerindeki bu denli yoğun baskılar karşısında ciddi bir çıkış kendisini dayatmıştır. Ne yapılabileceği konusunda uzun dönemdir düşünen ve birtakım çabalar içinde olan dergimiz Yeni Demokrasi, 10. sayımızın toplatılmasıyla Emegün Bayrağı'ndan arkadaşlarla görüşülmüş ve kabaca görüşlerimiz anlatılarak ortaklaşa birşeyler yapmanın gerekliliği vurgulanmıştı. Elbette tüm dergilerin birşeyler düşündüğünü de yadsıyamıyoruz. Daha önceleri Emegün Bayrağı'ndan arkadaşlarla tüm dergileri dolaşarak görüşmelerimizin bir sonuç vermemesinin de tecrübesiyle, bu sefer daha dar kapsamlı ve fiili olarak iş yapacak dergilerle birşeyler yapılması noktasında bir hemfikirlik oluştu. Lakin bizim de işlerimizin yoğunluğu sonucu aylar önceden düşündüğümüz şeyleri hayata geçirme fırsatı bulamamıştık. Bunda tek başına hareket etmenin yeterli olmayacağı düşüncesi, gücümüzü küçümsemenin de etkisi vardı.

En sonu 10. sayımızın toplatılması ve 11. sayımızın hazırlıklarını yaptığımız dönemde yine Emegün Bayrağı'ndan arkadaşlarla genel durum üzerinde konuşarak bir kampanya ile durumun daha ciddi temellerde protesto edilmesi için önerilerde bulunduk. Çünkü yapılan basın açıklamalarının ciddi bir etki yaratmadığı ortadadır. 10. sayımızın keyfi bir şekilde toplatılmasının ardından 1 hafta sonra Yeni Çözüm'ün 14'üncü sayısı, Emegün Bayrağı'nın 4'üncü sayısı keyfi bir şekilde aynı gün toplatılıyordu. Aynı günlerde Yarın'ın İstanbul bürosu basılıyor ve büroda bulunan 8 kişi alınıp bilinmeyen yerlere götürülüyordu. Toplumsal Kurtuluş dergisinden Bilge-

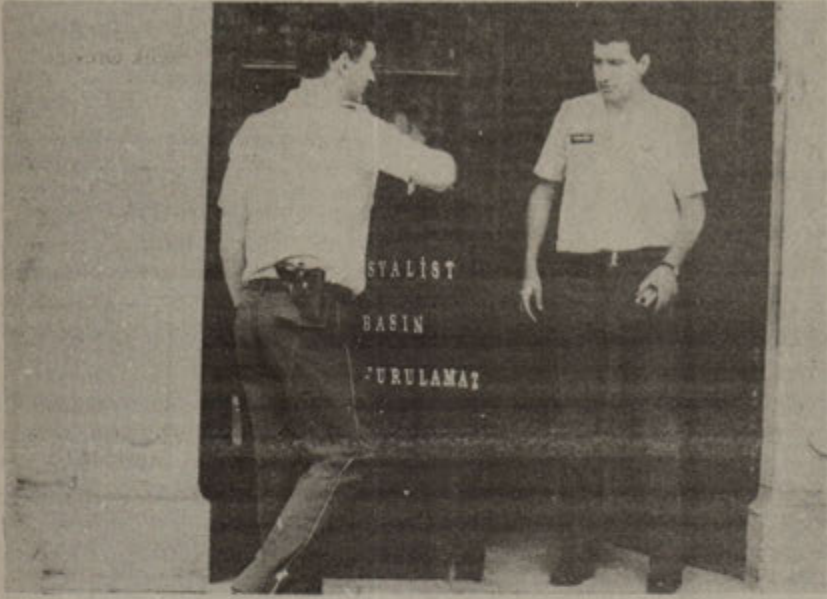
su Erenus, Yalçın Küçük, İlhan Açıklan ve Av. Hüsnü Öndül'ün gece yarısı evlerinden alınmaları, Cumhuriyet gazetesi yazarlarından Erbil Tuşalp'ın yaptığı başbakana suikast röportajından dolayı gözaltına alınması, M.Ali Birand'ın "Apo" ile yaptığı röportajından dolayı Milliyet'in yayınının engellenmesi, olayların gittikçe büyümesine ve boyutlanmasına neden oluyordu.

Emegün Bayrağı'ndan ve Yeni Çözüm'den arkadaşlar dergilerinin toplatılmasından dolayı ortak bir basın açıklaması hazırlıyorlar ve bir kampanya konusunda anlaşılıyorlar. Toplantının zamanını da ayarlayarak, önerilerini bize de getirdiler ve aşağı yukarı önceden oluşan düşüncelerin bütünleşmesiyle bu. Toplantıya aylık dergilerin önemli bir kısmı da çağrılmıştı. Tümü çağrılmamıştı. 1. toplantıdan bir sonuç çıkmayınca ikinci toplantıya sarktı. 2. toplantıda bizce pek fazla tutarlılık arzetmeyen ve ciddiyetsiz birtakım nedenlerden dolayı bir kısım dergiler ayrıldı ve geriye 5 dergi kaldı. Bunlardan Toplumsal Diriliş de bizlerin yaptığı ilk toplantılara katılmış ve akabinde kampanyanın seyri içerisinde ayrılmıştı. Zaten fiili herhangi bir faaliyete de katılmamışlardı. Bizim başlattığımız kampanya dışında kalan dergilerde toplanıp birşeyler yapacaklarını duyuyorduk. 2000'e Doğru'nun da içinde bulunduğu bu gruba bizden ayrılan Toplumsal Diriliş de iltihak ediyordu. Neyse sonuçta kampanyamızı bir basın açıklamasıyla bizler başlatmıştık. Dergi temsilcilerinden oluşan bir heyet ilk günlerde tüm gazeteleri, gazeteciler cemiyetini, baroyu, ajansları vb. dolaşıyordu. Görüşebildiklerimizimizin tümü des-

teklediklerini ve somutta da birşeyler yapacaklarını vaad ediyorlardı. Yazarlar Sendikası'nın düzenlediği basın toplantısında da Aziz Nesin ve Demirtaş Ceyhan başta olmak üzere bir dizi yazar ve gazeteci kampanyamızı desteklediklerini belirtiyorlardı. DGM Başsavcısı Bırol Kızıltan ile dergiler heyetinin görüşmesi sonucu Başsavcı; yasalara uymakla yükümlü olduklarını, kendilerinin görevinin bu olduğu ama fikir özgürlüğüne taraftar olduğunu anlatıyordu. Biz ise toplantılarının keyfiliklerine örnekleri peşpeşe sıralarken, savcılar arasındaki yorum farklılıklarından dolayı meydana gelen olayları anlatırken, dergilerin yasalara göre toplatılmadan da dava açılabileceğini veya daha önce savcılarla bizim görüşerek durumu daha sağlıklı değerlendirebileceğini anlattığımızda, Savcı beyimizin cevabı üstün denetiminden kendilerini kurtaramayacaklarını söylüyordu. Kimdi bu üst? Elbette iktidar ve iktidarın Adalet Bakanlığı.

Kampanyamızı DGM önüne konulan üzerinde Sosyalist Basın Susturulamaz çelengi ile devam ediyordu. Dergi temsilcilerinden birer arkadaşın koyduğu çelenkten dolayı Dergimiz muhabiri Emir Bilgin, Emegün Bayrağı'ndan Özcan Sapan gözaltına alınıyordu. Çelenk koymanın ülkemizde suç olmadığı bilinen bir gerçek. İster protesto niteliği taşıyın, ister kutlama. Ama DGM savcıları hemen soruşturma istemiyle arkadaşlarımızı 1. şubeye gönderiyorlardı. Arkadaşlarımızın ısrarla Bulgaristan Konsoloslukuna konan protesto çelenginde hiç kimseye adli bir işlemin yapılmadığını örnek olarak vermelerine rağmen 4 gün o izbe yerlerde arkadaşlarımızı kahyor-

mek amacıyla Ankara'ya gidiyordu. Ankara'da bir dizi milletvekili, demokrat kişi ve kuruluşla görüşülüyordu. Bu arada SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ile de görüşmemiz sonucunda kampanyamızı desteklediğini belirtiyordu. Devlet Bakanı Mehmet Yazar ile de görüşmüştük. Lakin görüşme esnasında "vurdumduymaz iktidarın vurdumduymaz bakını" bizlere birşey yapamayacağını, anayasanın çizdiği sınırlar içinde kaldığımız müddetçe bizlere birşey olmayacağını, yargının bağımsız olduğunu ve yargıya karışamayacaklarını söylüyordu. Dergilerimizin yoğun baskı altında tutulması, ekonomik olarak çıkmaza sokulmamız, bürolarımızın basılması, sürekli gözetim altında tutulmamız, telefonumuzdan attığımız adıma kadar denetlenmeye çalışılmamız herhalde bakını ilgilendirmiyordu. Bu da ANAP de-

du. Sorgulamalarında ise ajanlık teklifinden psikolojik işkenceye ve ufak yollu kaba dayaklarıyla dergimiz Yeni Demokrasi hakkında asılsız beyanlar vermeye zorlanıyorlardı. Hem Dergi muhabirimizin ve hem de Emeğin Bayrağı'ndan arkadaşın ısrarla gerçekler savunmaları karşısında atılan zarflar da para etmemiştir.

Kampanyamızın önemli halkalarından olan Panel havasında geçen basın toplantımız oluşturmuyordu. Yoğun bir ilgi gören basın toplantımıza Yazar Ali Taygun, Yeni Demokrasi, Yeni Çözüm, Emeğin Bayrağı ve Güneşe Çağrı dergilerinin temsilcileri, dergimiz avukatlarından Sadullah Sayın ve Kemal Yılmaz, Emeğin Bayrağı Avukatı Kamber Soypak konuşmacı olarak katılıyordu. Katılmak isteyip de katılmayan bir dizi yazar, aydın, avukat ise basın toplantımıza mesaj iletiyorlardı.

Kampanyamız devam ederken, Basın Konseyi İkinci Başkanı Oktay Ekşi'nin dergimizin toplatılmasından dolayı bir mektup göndererek, toplatma ve engellemelere ilişkin belge istiyordu. Bunun üzerine Sosyalist Basın Susturulamaz kampanyasını yürüten dergiler heyeti ortaklaşa belgeler hazırlayıp Oktay Ekşi ile görüşülerek sorunlarımız aktarılıyor, Basın Konseyi'nin bu konuda duyarsız davranmaması gerektiği, gerçekten basın özgürlüğünden yanaysanız, bizim düşüncelerimize katılmayabilirsiniz, -ki sorun düşüncelerimize katılıp katılmama değil- tavrı almalısınız, kendinizce birşeyler yapmanızın zorunlu olduğunu basın özgürlüğünü savunmalarından dolayı anlatmaya çalışıyorduk.

Akabinde dergiler heyeti, görüşmeler yapmak, kampanyaya desteği genişlet-

- ① Haziran Yayınevi
Aydın Dimez
 - ② Bibliotek Yayınevi
Şen Siler
 - ③ Sorun Ya
Sırrı
 - ④ Yar Yayınları
Cemal
 - ⑤ Ekin Yayınları
 - ⑥ Payel
 - ⑦ Belge yazanlar
 - ⑧ Cem
Yayınevi
Cebir
Söğüt
 - ⑨
 - ⑩ Altın yazanlar
- YINCILIK
STL.

re Ankara, İzmir, Malatya, Edirne vb. yerlerde de destek Açlık Grevine başlanıyordu.

Açlık grevimiz Sosyalist Basın Susturulamaz kampanyamızın en son halkalarından birini oluşturmuyordu. Açlık grevimiz kitlelerde ve okuyucularımızda canlılığı daha üst boyutlara çıkarmıştı. İçerden ve dışardan gelen destek mesajları, telgraf ve telefonlar dört bir yandan yağıyordu. Milletvekillerinden Mehmet Ali Eren, Cüneyt Canver, Kenan Sönmez ve bir dizi demokrat aydın, yazar ve demokratik kitle teşkilatının ziyaretleriyle akına uğramıştı. Dergimiz hazırlanırken Açlık Grevimiz 10. gününe giriyordu.

Sosyalist Basın Susturulamaz Kampanyamızın bu sayımızda gelişmelerini anlatmaya çalıştık. Elbette bu gelişmeler esnasında bir dizi hatalarımız da söz-

mokrasisi, normaldir. Sakın birşey beklediğimizden gidip görüştüğümüz sanılmasın. Resmî ağızlardan gerçek niyetlerini öğrenmek istememizdendi. Sonuçta zaten lafını dergilerinizi kapatın demeye nerdeyse getirmişti.

Ankara ve İstanbul'da yoğun bir şekilde süren çeşitli görüşme ve etkinlikler sonucu yaratılan kamuoyu, Açlık Grevi eylemiyle hem daha üst boyuta çıkarılmıyordu, hem de baskı unsurunun dozu arttırılmıyordu. Gerçekten kampanya boyunca bile dergilerimiz üzerindeki baskılar eksilmiyor daha da artıyordu. Kampanya süresince dergimiz Yeni Demokrasi'nin 11. sayısının çıkarılmasından 3 gün sonra toplatılması, aradan bir hafta geçmeden Kasım 1987 yılına ait 6. sayımızın toplatılması, bir gün sonra Haziran 1987 yılına ait 2. sayımız hakkında dava açılması bunlara örnektir. Yeni Çözüm'ün Malatya büro temsilcisinin tutuklanması, Edirne'de Yeni Çözüm'ün büro temsilcisinin gözaltına alınması bunlara örnekti. Dergimizin üstüste toplatılan sayılarından dolayı yazar ve yazı işleri müdürü acilen savcılığa çağrılıyordu. Yoksa, yoksası herhalde bilinir. Yayınlanan 11 sayımızdan 5'i toplatılmış, 1'i hakkında dava açılmıştı. Üstelik son 6. sayımızın toplatılması, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer'in bilirkişi raporuyla. Kampanya boyunca baskılar daha da sürdü. Emeğin Bayrağı'nın 5. sayısı Dimitrov'un anma ilanından dolayı toplatılıyordu. Herhalde toplatmak için başkaca birşey bulamamışlardı.

Sonuçta; Ankara'daki görüşmelerimizin değerlendirmesinin verdiği ve Ankara'da yaratılan kamuoyunun da pratik desteğe dönüştürülebilmesinin gerekliliğinden dolayı Ankara Sanat Merkezi'nde düzenlediğimiz basın toplantımıza SHP milletvekili Fuat Atalay, Çağdaş Gazeteciler Cemiyeti Genel Başkanı Ahmet Abakay, Av. Kazım Bayraktar ve dergi temsilcilerinin konuşmacı olarak katılmalarının yanısıra, aydın, yazar, avukat ve çok sayıdaki okuyucu kitlesi katılmıştı. Basın toplantısıyla birlikte aynı zamanda merkezi İstanbul olmak üzere

konusu idi. Esasa ilişkin olmadığından burada değinmeyi şimdilik yersiz bulduk. Kampanyamız sonuçlandırıldığında bir bütün değerlendirmemizi de okuyucularımıza sunacağız.

□

TARTIŞIYOR, DÜŞÜNÜYOR VE KAŞINIYORLAR

Haydar Ali Dönmez

Savaş, ilişkilerde zenginlik yaratır. İhanetin, entrikanın, alçalmanın, zavallılığın, gücün ve acizliğin en-vai çeşit biçimlerini durmadan üretir. Korkaklığı cesarete, cesareti korkaklığa, dürüstlüğü kalleşliğe, kalleşliği dürüst-lüğe dönüştürüyor. Taktikler zenginli-ğinde yeni karakterler, kahramanlar ve katiller yaratıyor. Savaş, bir heykeltra-şın neşteri gibi insan ruhuna ve fikrine durmadan biçim ve öz veriyor. Bazıları bu manzaraya bakarak "ey savaş, sen nelere kadırmışın" diye iç geçiriyor. Ama eğer bir "kadir" ve bir "kudret" arayacaksak asıl politikada aramalıyız. Çünkü savaşın bizzat kendisi silahla yür-tülen politikadır.

Apolet ve istihbarat takımı zorlandık-ça düşünüyor. Düşündükçe acı acı ge-ğirerek ve ıkınarak ensesini kaşıyor. Toplantılar gayet alengirli, kâbuslu, tak-tiksel ve serüvenseldir. Ensesi parlak on ayrı muhterem kellede, on ayrı fikir fı-ramaktadır. On ayrı kelle birbiriyle çatışmakta on ayrı kelle birbirini destek-lemektedir.

"Bana göre teröre karşı çıkan herkesle birleşmeliyiz. Bir gerilla savaşıyla karşı karşıyayız. Ne zaman, ne şekilde, nere-mize bindirecekle, ini bilemiyoruz. He-defsiz savaşıyoruz. Gerilla serap gibi gö-rünüp kayboluyor. Hedefsiz savaşmak, taktiksiz, kuralsız savaşmak gibi bir şey-dir. Pusuları yoğunlaştırmamızdan söz ediyorsunuz. Pusu kurup günlerce bek-liyoruz, ama halk bizim nerede pususu

kurduğumuzu gerillaya haber veriyor. Bana göre her yola başvurarak halkı gerillaya karşı seferber etmekten başka çare yoktur. Araziyi avucunun içi gibi bil-en ve gerillayı şurda burda bekleyen odur."

"Güzel ama, gerillaya sempati duydu-ğunu söylediğiniz bir halk nasıl seferber edilebilir? Bunu kolay bir iş mi sanıyor-sun?"

"Bana göre öyle sanıldığı kadar zor bir iş değil. Silah ve parayla yapamaya-çığımız hiçbir iş yoktur. Doğu halkı si-laha ve paraya tapan bir halktır. Bence halkı geniş bir şekilde silahlandırmalıyız. Maaşlı koruculuğu, yaygın bir milis ağı gibi ele almalıyız. Elden geldiğince aşi-ret reislerini, muhtarları, çevrede otorite-si ve disipliniyle sevilen insanları bu si-lahlı korucu müfrezelerinin başına oturt-malıyız. Gerillaya yardım eden kesimleri şiddetle sindirmeliyiz. Halk arasındaki istihbarat ağını güçlendirmeliyiz. Bu me-sele çok önemlidir."

Apolet ve istihbarat takımı, ışık ve si-gara dumanında, yürüyen çelik kıtala-rın rap raplarını, bardak şakırtılarının karıştığı bir havada yoğun tartışıyor, dü-şünüyor ve kaşınıyor. Avizelerden yada pencerelerden düşen ışık, yıldız ve ko-kart kalabalığında alazlanarak bin par-çaya bölünüyor.

"Halkı silahlandırmakla iş bitmiyor. Bence bu durum, ciddi problemleri de beraberinde getiriyor. Aşiretler arasın-daki çelişmeler çatışmaya dönüşünce devletin silahını kullanıyorlar. Görebil-diğimiz kadarıyla devlet bu çatışmada

tarafsız kalamıyor. Gerillaya karşı mü-cadele de kendisine daha çok bağlı olan aşiretten yana tavır alıyor. Bu ise diğer aşiretin devlete karşı soğumasına, geril-laya sempati ile yaklaşmasına yol açıyor. Bir ciddi mesele budur. Diğer bir mese-le, silahlandırdığımız bazı aşiretlerin, si-lahsız yada az silahlı aşiretler üzerinde, etki sağlaması, baskı altında kalan aşi-retin, bu duruma yol açan devlete küs-mesi ve hatta hasmane duygularla dol-masıdır. Bence bu sorunlar üzerinde eni-ne boyuna durmamız, avantaj ve açmaz-larımızı iyi tesbit etmemiz gerekiyor. Kaş yapalım derken göz çıkarmayalım."

"Bence çok önemli bir mesele daha var. Biz halkın bir bölümünü silahlan-dırıyoruz, iyi, güzel hoş. Ama yarın du-rum ne olacak. Bugün gerilla, korucu-larımıza saldırıyor. Onların çocuklarına, kadınlarına da saldırıyor. Bu genel ola-rak korucularda ve halkta bir savunma psiközü yarattı. Kadınların ve çocukla-rın katliamı karşısında köylüler bize da-ha bir sıcaklıkla, minnettarlık duygula-rıyla yaklaşmaya başladılar. Kurtarıcı-lık rolümüz arttı, bu zayıf imaj güçlen-di. Koruculara hain gözüyle bakan bir-çok köylü, onların haklı ve meşru bir müdafaa içinde olduklarını, sadece on-ların değil herkesin tehlike içinde oldu-ğunu anlamaya başladı. Teröristler yar-ın taktiği değiştirirlerse, yani sadece biz-lere ve silahlı koruculara yönelirlerse, masum sivillere saldırmazlarsa, korucu-lar geniş yığınların gözünde tecrit ola-bilirler. Bu tecrit durumu onların yer yer parçalanmasına, hatta kopanların silah-

larıyla birlikte teröristlere iltihak etmesine yol açabilir. Bunu da hesaba katmamız gerekir."

Apolet ve istihbarat takımının toplantıları, pratik hayatta kendisini hemencecik gösteriyor. Bazı ağalar, aşiret reisleri ellerinde silahlarıyla dağları helikopterlerle geziyor. Maiyetini yanına alarak tabir toplantılarına katılıyor. Generallerle, bakanlarla görüşüyor. Tabii bu arada apolet ve istihbarat takımı tartışmasını sürdürüyor.

"Bence en önemli soru şudur: Köylüleri silahlandırmamız iyimidir, kötümüdür? Bugün iyi gibi görünen bu şeyin içinde tehlikeli ve kötü bir şey gizlidir. Şartlar aleyhimize dönerse ve gerilla akıllı bir taktik izlemeye başlarsa, bu, bizim silahlarımız ilerde bize yönelmez mi? Yönelmeyeceğinin herhangi bir garantisi var mı?"

"Şahsen ben bu görüşe ve endişeye ihtimal dahilinde görmeme rağmen katılmıyorum. Irak buna örnektir. Direnişçilerin 'caş' diye suçladığı önemli bir silahlı güç, her zaman devletin yanında yer almıştır. Tarihimizdeki Hamidiye Alayları tecrübesini de unutmayalım. Doğu insanı devlete sadıktır, yeter ki devlet ihtimam gösterebilir."

"Fakat çatışmalarda en öne korucuları sürme taktiği, korucular arkasından mırıldanmalara yol açıyor. Tabii çözülmesi gereken başka problemler de vardır. Çatışma bölgelerinde sivil bürokrasi ile ordu kademeleri arasında bazı sürtüşmeler oluyor. Sivil bürokrasi genel, alışılmış kaideler çerçevesinde davranırken ordu yeni şartlara göre hareket ediyor. Sivil bürokrasiden bazı unsurlar, kanun kaçaklarıyla, eşkiyalarla teröre karşı birlikte hareket etme taktiğini içine sindiremiyorlar. Bunlar bölücülüğe karşı önemli bir rol oynuyorlar. Bunları tutuklamamak, askerliği gelenleri askere almamak içinde bulunduğumuz şartlarda doğrudur. PKK'cılar eğer Beytüşşebab'a girememişlerse, bu Tahir Adıyaman'ın sayesinde. Çok önceleri yedi jandarmanın öldürülmesinde parmağın var diye tutuklasaydık iyi mi oluyordu? Belki de Beytüşşebab'ta daha çok jandarma öldürdü. Bence sivil bürokrasiyi tamamen zaptı rapt altına almalıyız. O bölgede iki merkez iki otorite yanlıştır."

Apolet ve istihbarat takımı büyük bir tartışma, düşünmek ve kaçınma sürecine girmiştir. Gerillayı kadro olarak özellikle yoksul köylüler ve Kürt kır küçük burjuvazisi besliyor. Kürt orta burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının radikal kanadı destekliyor. Direniş, ilerde yeni kanatlara bölünerek daha çok uzun yıllar taa ki Kürtlerin ulusal köleliğine son verilmeye kadar varlığını sürdürmektedir. Başlı dumanlı dağların feodal di-

yarı, aşiretler mozayı yani şu Kürdistan, Türkiye'deki sınıf mücadelesini ve bu mücadelenin teorisini daha uzun yıllar meşgul edecektir. Sınıf mücadelesi daha uzun yıllar ondan öğrenecek, ona öğretecektir.

Kuşkusuz, düşünülen, tartışan ve kaçınanlar sadece apolet ve istihbarat takımı değildir. Türk solu da bunlar kadar düşünüyor, tartışıyor ve kaçınıyor. Çünkü bu konu da geçmişte işlenen ağır günahların vebali altındadır. Dünyanın diğer yerlerindeki hareketlerini desteklemeye, Türk solu gayretli ve kahramandır. Ama kendisi sözkonusu olunca işler değişiyor. Türk Solu'nun bu konudaki rezaleti ve kepezeliği ezilen ulus milliyetçiliğini besliyor.

Kürdistan'ın esaslı bir şekilde tahlil edilmesi: Özgüllüklerinin, zayıf ve güçlü yanlarının ortaya çıkarılması; Onun bu tahlilinden ve özgüllüklerinden kaynaklanan özgül politikalarının ve taktiklerinin ortaya çıkarılması; değişen her yeni duruma uygun olarak taktiklerin

değiştirilmesi... İşte sınıf bilinçli proletaryanın önünde duran en temel görevlerden birisi.

İnsanlığın bir bölümü dünyayı, yani mevcut durumu değiştirmeye çalışırken bir bölümü buna karşı direniyor. Şu muhteşem kâinata dünyamız belki bir zerrecik bile değildir. Ama onun kâinatı değiştirme arzusu kâinatın cüpbesini aşılıyor, cüssesini eziyor. Asıl büyük değiştirme arzusu insanın insana köleliğinin son bulduğu çağda sağlayacaktır. İnsanlığın, ilerleyişe karşı direnen bölümünün kaşınması artıyor, fırtığı zorlanıyor, basuru pathıyor. Zalimler, başkalarına değil sadece, kendilerine de zulmediyorlar. Vietnam savaşı bazı Pentagon generallerin koraner damarını ve hemeroidini patlatmadı mı? Kiev'de sigara içmeyen, İvan, Kabil'de esrar ve eroinin tutkunu olmadı mı? Devrimci savaşlar, haklı ve ilerici savaşlar, zaafı, mikropları, gizli çürüyüşleri, envai çeşit suçları, entrikaları, manevi dünyaya çöreklenmiş tüm çirkefleri tek tek açığa çıkararak, yokederek ilerliyor. □

ÇAĞRI

1402-17/1 İLE YAPILAN HAKSIZLIK DÜZELTİLMELİDİR!

Sıkıyönetim mahkemeleri, hukukçular ve bazı parlamenterler tarafından da anayasanın EŞİTLİK İLKESİNE aykırı olduğu tespit edilen 1402 sayılı yasanın 17/1 md.sindeki ek ceza ile cezalandırılanların;

- *Bu madde nedeni ile ne kadar ceza verildiğinin,
- *Bu cezanın infaz edilip edilmediğinin,
- *Infaz edilmekte ise bitimine ne kadar süre kaldığının

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi'ne bildirilerek derneğin bu konudaki çalışmalarına katkıda bulunulmasını bekliyoruz.

Tiryaki Hasan Paşa Cad. No. 51
Valide Han, K.4 Oda. 17
34471 - Aksaray/İSTANBUL

Yeni 15-16 Haziranlara Hazır Olalım

TUFAN ÖZGÜR

1 5-16 Haziran Direnişini, 18. yıl dönümünde yine coşkuyla selamlıyoruz. İşçi sınıfımızın bu büyük, görkemli direnişinin derslerinden öğrenerek yürüyüşümüze devam ediyoruz. Kendiliğinden gelme işçi hareketinin gelişerek yaygınlaştığı ülkemizin bugünkü tablosuna bilinçli devrimci müdahale, bazı sorunların daha derinden bilinence çıkarılmasını gerektiriyor.

Bilindiği gibi, 15-16 Haziran, işçi sınıfımızın kendiliğinden ama zirveye ulaşmış bir mücadelesiydi. İşçi sınıfımızın kendiliğinden gelme hareketi, bugün de yükselme yönünde seyrediyor. Gelişmeler yeni 15-16 Haziran'ların gündeme getireceğinin sinyallerini veriyor.

Tutarlı devrimcilerin, gelişmeleri seyirci gibi takip etmeleri kabul edilemez. Dünyayı değiştirme iddiasında olanlar, bu işin gereklerini her alanda yerine getirmekle mükelleftirler.

Kendiliğinden Gelme İşçi Hareketi Nedir? Bu Harekete Karşı Tavrı Ne Olmalıdır?

Özellikle söz konusu hareketlerin, proletaryanın bilinçli siyasal kavgası olmadığına işaret etmek istiyoruz. Proletaryanın bilinçli siyasal mücadelesi, zulüm ve sömürü düzenlerinin şu veya bu sonucuna karşı mücadele ile sınırlı değildir. Bu mücadele bizzat sistemin kendisine bilinçli bir yönelişi ifade eder.

İşçilerin iş güçlerini daha iyi koşullarda satmak için giriştikleri, patronlara ve hükümete karşı bazı iktisadi ve demokratik taleplerle ileriye atıldıkları kavgaları ise kendiliğinden bir karakter taşıyor. Bu kavgalar, mücadele ettikleri sonuçları doğuran kaynağı görmekten ve bu kaynağa bilinçli bir karşı çıkıştan yoksundurlar. Düzeni değil onun şu veya bu sonucunu hedeflerler. Sömürü sislerinin çerçevesinin dışına çıkamazlar.

En fazla onu bazı sivri kötülüklerinden arındırma ile yetinirler.

İşçilerle-işverenler arasındaki mücadeleye çerçevesini; sendikal sahayı aşmayan bu karakterlerin sosyalizme yönelmedikleri, doğal veya kendiliğinden akışı içerisinde bu seviyeye ulaşmalarının, devrimci proletarya örgütlenmesi yaratabilme olanaksızlığı ve nedenleri üzerinde fazla durmayacağız. Bu tür mücadelelerle işçi sınıfının kazanabileceği en çok şey patronların kötülüğü, onlara karşı mücadele ve bunun için sendikalarda örgütlenme gerekliliğidir. Bunun gerçek sınıf bilinci olmadığı ise açıktır.

Proletaryanın bilimine laf olsun diye değil, dünyayı değiştirmenin silahı olarak sahip çıkan ve kullananlar, işçi sınıfı hareketine ilişkin itina ile yerine getirmek zorunda oldukları görev şudur: Sınıfa, işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi ile ulaşılması mümkün olmayan, gerçek sınıf bilincini ihraç etmek! Bu bilincin sınıfa götürülmesi görevini savsaklayanlar, işçi sınıfını kendiliğinden çembere hapsedmektedirler, işçi sınıfı üzerindeki burjuva etkinin sürmesine hizmet etmektedirler, sınıfın burjuva siyaset ufkunu aşmaması için elinden geleni yapmaktadırlar!..

İşçi sınıfı hareketini, proleter devrimci hareketin etki alanına çekme işine titizlik göstermeye çalışmalıyız. Bilimsel sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birliğini güçlendirme, derinleştirmeyi sürekli bir görev olarak kavrayıp gereklerini yerine getirmeyenler, burjuva ideolojisinin yardım ediyor demektir.

İşçi sınıfı hareketini kanatları altına

çekmek için şemsiye açmış her cins burjuva alternatifi deşifre etmek ve bunların işçi sınıfı üzerindeki etkisine karşı kararlı mücadele vermek devrimci proletaryanın baş görevlerinden biridir. Bu görev, toplumun bütün katmanlarına gitmeyi ve oralarda cereyan eden gelişmeleri bütün yönleriyle taklit ederek, proletaryanın alternatifini yükseltmeyi, bu alternatif temelinde emekçileri eğitmeyi emreder. Gerçekleri, yeni siyasal kampanyalar yoluyla yığınlara gösterme işi süreklileştirilmeden, işçi sınıfını, emekçi yığınları Marksist-Leninist bilinç seviyesine çıkarma, işçi sınıfı hareketinin bilimsel sosyalizmle birleştirilmesini derinleştirmek mümkün değildir.

Toplumun bütün katmanları arasında cereyan eden haksızlıklara karşı çıkmayan, duyarlılık göstermeyen bir bilinç Marksist-Leninist bilinç değildir. Marksist-Leninist bilinç "İşçiler, işçiler için-dir" şeklindeki safsataları kararlılıkla reddeder. İşçilerin dikkatini salt işçiler üzerinde yoğunlaştıran veya köylülerin dikkatini köylüler çerçevesinde hapseden, böylelikle diğer katmanlar arasındaki gelişmelere duyarlı kalmaya yol açan ekonomist zirvalar, Marksist-Leninist yaklaşımlarla karıştırılmamalıdır. Toparlarsak; işçi hareketiyle öncünün birliğini daha ileriye götürmek, işçi sınıfı üzerindeki burjuva etkiyi sürekli zayıflatmak-kırmak, sınıfı Marksist-Leninist bilinle donatmak için işçi sınıfı hareketine kayıtsız kalınmamalı ve ona sürekli madahalede bulunulmalıdır.

Bu mücadeleyi vazgeçilmez bir görev olarak görmeyen ve yerine getirmeyen-

ler adları ne olursa olsun proleter devrimciliğe layık değildir. Her tür keskinlikle sınıfın hareketine seyirci, duyar-sız veya gevşek tutum alanlar aslında ka-tı sağıcı pozisyonadlardır. Bunlar sözkö-nusu tutumlarıyla, hareketin kendiliğinden ci akışını veya diğer zayıflıklarını alıyor, statükocu mevzide duruyorlar.

Bu davranışın, kendiliğinden gelme-liğe boyun eğen ekonomizmin diğer tü-revleriyle özde ne farkı var? Siyasi mü-cadeleyi hiç de reddedemeyen, aksine burjuva siyasetle geçinen (kendiliğinden gelme işçi hareketinin siyaseti zaten bur-juvadır) işçi sınıfının acılarına son ver-diği değil, biraz töprülemeyi faaliyetin başlıca muhtevası haline getiren, "en geni-ş uygulanabilir ve elle tutulabilir son-uçlar vaat ettiği" saçmalığıyla, yığın-lara iktisadi-demokratik talepler içinde mücadeleyle yetinmelerini salık veren ve bu mücadelenin doğal seyri içinde ger-çek sınıf bilinçinin kazanılacağı savun-an statükoculuğun, ilkeliliğin teorisi ekonomizmde, kuyrukçuluğuyla işçi sı-nıfı hareketinin mevcut vaziyetini garan-tilemiyor mu?

Bir avuç aydın gayretine kapılan, yığın-lara inanan, güvenmeyen, yığın-ların mücadelesinin yerine "kızıştırıcı" bir araç, "iktidarı yıldırarak" tulsıma sa-hip olduğu gerekçesiyle terörü koyanlar-ın çizgileri de, sonuç olarak, işçi sınıfı hareketinin kendiliğindenci statükoya mahkum edilmesine yol açmaktadır. Bunlarda, yığınları eğitime ve dönüştür-me sabrı yoktur. Yani siyasal kampan-yalarla gerçekleri açıklama işinde inat yerine, siyasal faaliyeti komplolar dere-cesine düşürür. Her şeyi çözecek yega-ne yol olarak terörü görürler. Bu mü-cadele metoduna, devrimi geliştirme, yığın-ların hareketini yükseltmeye hizmet ettiği oranda değil, her şey olarak görüp başvururlar. Sınıfın durumu, hareketi, gelişmeler vb. hiçbir şey bunları ilgilendirmez. Halk olmadan bombaların bir şeye yarayamayacağını kavrayamazlar. Terörü bir amaç olarak ele alıp tapan bu akımda, neticede statükonun korunma-sına hizmet eder.

İşçi sınıfı hareketiyle birleşmeye önem vermeyen, işçi sınıfı hareketine müdahale etmeyen ve sınıfın üzerindeki her cins burjuva etkiye mücadele bayrağı açmayan akımların, yukarıda değindiğimiz kendiliğindenciliğin başlıca ünlü olan bu iki eğilimden konumuz bağintısında ne farkı var?

İşçi sınıfı hareketine müdahale, 15-16 Haziran veya daha başka seviyelerde eylemler gündeme geldiğinde, yataktan doğrudan meydana koşma "doğru benim", "kurtuluşumuz beni izlemekten geçer, haydi ne duruyorsunuz?" diye bağ-ırmak değildir. Şüphesiz eylemlere ka-

tılmak iyidir, ama işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içinde iğneyle kuyu kazmak misali sabırlı, inatçı bir mücadele yürütme-miş, her zaman onlarla beraber olma-mışların bahsettiğimiz eylemlerdeki bağ-ırtıları yeterli olmayacaktır. Bu bağır-tılarla emekçiler öyle kısıdan gerçekle-ri kolayca anlamayacaklar, anlayama-yacaklar. Ve baylarımızı da izlemeyeceklerdir. Yani "tren yine kaçmış" olacak. Kaçırılmak istemeyen işçi sınıfı ve emek-çi yığınlar içinde (sadece eylemden eyleme değil) kararlı, yılmaz bir mücade-le yürütmek zorundadır.

Bedavadan devrimcilik yok! Öyle ya-pınların zafere yürümeleri mümkün de-ğildir. Sendikalar burun kıvrınlar, mütevazı, basitte olsa emekçilerin mü-cadelelerini küçümseyenler, onları eğit-me-ikna etme-dönüştürme işine sırt dö-nenler, fabrikalara "tövbe, Allah koru-sun" misali girmemede ayak diretenler işte bu cins bedavacılar. Böyleleri di-ğer taraftan da, proleter devrimcilerin güzergâhında yürümediği vb. için de, iş-çi sınıfı hareketini küçümsemekten de kalmazlar. Kendi basiretsizliklerini, du-yarsızlıklarını göreceklere, suçu işçi sı-nıfı hareketine yığın bu cins dar kafalı-lığa karşı uyanık olunmalıdır. Bilinçli devrimci müdahale olmadan işçi sınıfı hareketinin proleter devrimci kanallı ra-çekilmesi sağlanamaz. Bunu bilerek ha-reket edelim. Sadece şahlandığı zaman meydanlara hücum etmekle yetinmeyip, öncesinden de bu hareket içinde sürekliliği sağlanmış sistemli bir mücadele yü-rütmeye önem verelim.

Bu mücadelede yığınların olduğu her yerde, sendikalarda, fabrikalarda çalış-manın önemine işaret ettik. Sendikalar-da çalışma, proleter devrimcilerin bin-bir faaliyetinden yalnızca biridir. Biz sendikalarda çalışmaya, buralarda pro-leter devrimci etkiyi genişletmeye önem veriyoruz. Ancak bunu faaliyetinin büt-ünü olarak ele alan, sınıfa gitme ve onunla birleşme adına dikkatleri sadece bu noktalar üzerinde yoğunlaştıran, di-ğer alanlardaki çalışmalara ilgisizliği ör-gütleyen "işçici" anlayışlara da kesin kez karşıyız. Devrimci proletarya kendi-siyle birlikte bütün insanlığı kurtuluşa götürmeyle mükelleftir. Toplumun di-ğer katmanlarında cereyan eden haksız-lıklara herkezden daha önce karşı çık-ma, müdahale etme, onun vazgeçilmez sorumluluğudur. Sendikalarda çalışma-yı bu sorumluluğun sadece bir parçası olarak ele alır, almalıdır.

Proletaryanın onlarca örgütü olur. Bütün bu örgütlerin en yüksek şekli, tüm örgütlerin belli bir doğrultuda, belli bir plan temelinde sevk ve idare edecek kur-may partidir. Bu sevk ve idare, emir-ko-muta işleyişiyle yerine getirilemez. Ve-

ya proleter devrimciler ter dökmeden, inandırmadan; başkalarını kendilerini takip etmekle mükellef merasim tabur-ları olarak göremez, görmemelidir.

Sevk ve idare, her alanda partiyi mad-di bir güç haline getirme, yürütülecek mücadele ile güveni tesis etme, yığın-ları eğitime, inandırma ile gerçek halini alabilir.

Ele almışken, sendikalara ilişkin tav-rımızı çok kısa da olsa ortaya koyma-dan geçemeyeceğiz. Sendikalar, işçi sı-nıfının sadece kendi çabaları, kendiliğinden mücadeleleriyle eriştikleri bir örgüt biçimidir. İşçi sınıfının kendiliğinden mücadelesinin seyri içinde bir gereksinim olarak kavranmışlardır. Ve bu cins ör-güt, en kolay ulaşılabilir örgütlenmedir.

Bu örgütler ilk ortaya çıkmalarıyla, iş-çi sınıfının dağınıklığına, bu anlamda güçsüzlüğüne bir yönüyle son vermiş. İş-verenlere ve hükümete karşı sınıfın, önemli direnme mevzileri rolü oynamışlardır. Proleteryanın daha da gelişmesi ve tarih sahnesinde gerçek misyonunu oynayabilecek öncüsüyle devreye girme-siyle birlikte, sendikalar siyaset dışı kal-ma, mesleki dar görüşlülük, sözüm ona bağımsızlık alternatifleriyle gerici özelli-kler de göstermişlerdir. İşçilerin dağınıklığına son vermek, nispeten belirli bir dayanışma ve kolay da olsa örgütlenme yolu aşlamakla ilerici bir dayanışma, ilerici ama trade union'cu özelliklerle de gerici bir durum sergileyen sendikalar, ne fazlaca abartılmalı, ne de topyekün bir kenara itilmelidir. Gerici bazı özelli-kler sergilemesine bakıp da, sendika-larda çalışmaya kayıtsızlık gösteren an-layış; sendikalarının ne olduğunu, neyi yapı-yapamayacağını kavrayamıyor. Eğer onun doğası iyi kavranacaksa, ondan gereğinden fazla bir şey beklenmemeli veya bekleneni veremiyor diye lanetlen-memeli. Niteliği ne olursa olsun, bütün sendikalarda çalışmak görevdir. Evet ni-teliği ne olursa olsun dedik! İşçi sınıfın-ın surf kendi çabasıyla ulaştığı sendikal örgütlenmelerin yanısıra, TÜRK-İŞ modelinde olduğu gibi bizzat emperyalist-lerin ve uşaklarının bir Truva atı olarak devreye soktuğu, ihraç ettiği, gerici, boz-guncu sendikalar da vardır.

Bunu gerekçe yaparak, bu tür sendi-kalarda çalışmaktan vazgeçenlerde pro-leter devrimci kafaya sahip değildir. Bırakalım bu özelliklerinden ötürü sendikalarda çalışmaktan vazgeçmeyi, bi-linçli engeller çıkarılsa, barikatlar örül-se, oyunlar-provakasyonlar oynansa da-hi; proleter devrimciler içeri girmek için sürekli kapı dövmelidirler. Burjuvazi-nin, revizyonistlerin sendikalarda rahat manevra yapabilmek için devrimcilerin gelmemesini ne kadar can-ı gönülden ar-zu ettiklerini düşünmeden geçmeyen,

burjuvaziye yardım etmek istemiyorsa, bilinçli olarak çıkarılan zorlukları aşarak içeriye dalmanın ne kadar önem taşıdığını görelim.

Fabrikalar kale yapılmadan, sendikalarda burjuva-revizyonist-reformist etki kırılmadan, işçi sınıfı hareketi proleter devrimci yürüyüşün kanatları altına çekilemez. Çekilmemesinin nelere malolduğunu 15-16 Haziran şanlı işçi direnişinden öğrenebiliriz. En gözü pek kararlı mücadelenin, bilimsel sosyalizmin etkisi sağlanmadan nasıl rayından saptırılabileceği, geriletebileceği gerçeğini 15-16 Haziran sayfasına iyi bakmakla görebiliriz.

15-16 Haziran, proleter devrimcilere görevlerini hatırlatan önemli bir okuldur. Revizyonizmin-reformizmin işçi sınıfını fırtınalı günlerde nasıl dejenere etmeye, dizginlemeye uğraştığını 15-16 Haziran iyi gösteriyor. Hareketin iyi kanallara çekilmesi için zararlı akımlara karşı mücadele baştan itibaren kararlı bir şekilde sürdürülmeli. Sürdürme direktifler vermekle olmaz. Sürdürme günlük pratik faaliyete katılmayı emreder. Proleter devrimci, kitlelerin devrim için seferber edilmesinin aracıdır. Günlük pratik faaliyetle bilinçli devrimci müdahale görevi süreklileştirilmeden ne araç ne de bu anlamda proleter devrimci olunabilir. Yiğınları eğitime, seferber etme, onların içinde çalışılmadan yerine getirilemez. Yiğınların güncel mücadelesine müdahale edilmeden ve proleter devrimcilerin onların; en cesur, militan sadık savunucuları olduğu bizzat pratik içerisinde gösterilmeden, işçi sınıfı hareketi proleter devrimci alana çekilemez.

İşçi sınıfının en sıradan kavgaları içinde, devrimci propaganda temelinde yer alınmadan, işçilerin sağlam bilince erşebilmeleri bu yolda ısrar etmeyle sağlanmadan başarı kazanmak hayaldir. Proleterya, en sıradan mücadeleleri içinde yer alınarak kazanılabilir. Bütün işçi örgütlerinde devrimci temelde çalışma, reformist-revizyonist-sarı sendika ağalarını teşhir etme görevi başarıyla icra edilmeden, işçi sınıfı hareketiyle birleşme ileriye gitmek mümkün olmayacaktır.

Proleter devrimciler, öncü olduklarını lafla değil, pratik olarak kanıtlamak zorundadırlar. Bu ise; işçi sınıfını, emekçileri en basit kavgalarında dahi yalnız bırakmamak, işin hep önünde olmak, objektif durumu doğru yorumlayarak, dönüştürmeye uygun siyasetler izlemek, sınıfın istemlerini -çabalarını bilimsel şekilde formüle edip çözmeye çalışmak sayesinde olabilir.

"Ben öncüyüm" demekle iş bitmiyor! Yiğınları, öncü olduğumuza günlük mücadelelerindeki doğru-canlı pratiğimiz-

le inandırmak, gelişim seyrinin her aşamasını ve bu aşamanın baş halkasını bilimsel tahmin etme, yiğınları bizzat kendi deneyleri üzerinde eğiterek, önder olduğumuzu göstermeyle öncü olunabilir. Her tarihsel sürecin özelliklerine, görevlerine uygun siyaset izlenmez, faaliyet ezberlenmiş formüller cenderesine hapsedilirse, yiğınlar öncü olduğumuza ikna edilemezler. Gerçek yaşantı ve onun olgularını tespit etme ve siyaseti, bunu değiştirmenin aracı olarak görme yerine, genellemelere takılıp kalanlar, işçi sınıfı hareketini kucaklayamazlar. Gerçek alanda hareket etmek, gerçeğin yerine kişinin-grubun-partinin iradesini koymamak, tek düze davranmamak işçi sınıfı hareketi ve devrimci yiğınların inanasında tayin edici önemdedir. Bu yaklaşım, "hareket her şey" şeklindeki anti-ML anlayışla karıştırılmamalıdır.

Kuyrukçu olarak hareketi izleme değil, ML teorinin ışığında, strateji ve genel planın yönlendiriciliğinde, hareketin her özgün aşamasının özelliklerini kavrayarak müdahale etme, geneli özel ile birleştirme çizgisinde yürünmelidir.

Sonuçlandırırken söyleyeceğimiz şudur:

1983'lerde emekçi yiğınlarda belirginleşen canlanmaya gözümüzü açalım. Ülkemiz bugün daha da belirginleşen bir ekonomik, siyasi bunalımın girdabında. Bu buhran ulusal çapta ezen ve ezilen güçleri ciddi şekilde etkiliyor. Bunu ülkemiz gerçekleri göstermiyor mu? Türkiye ekonomisine baktığımızda, hemen ilk elden enflasyon, yoğunlaşan dış borçlar, batan bankalar ve holdingler, derinleşen emekçilerin yoksulluğu gerçekleriyle karşılaşırız. Dış borçlar, Milli Gelir'in % 70'ine denk düşüyor. Enflasyon % 70'leri buldu. Son beş yılda çalışanların Milli Gelirdeki payı % 65'lerden % 35'lere düştü. Ücretlilerin, maaşlıların vaziyeti içler acısı! 12 Eylül'den bu yana Milli Gelirden aldıkları paylar yarı yarıya aşağıya çekildi, gerçek ücretlerin vaziyeti de öyle!

Bunlara karşılık büyük holdinglerin kasaları iyice şişti, bütün bunlar ancak

12 Eylül gibi alternatiflerle uygulanabilen politikalarla gerçekleşebildi. Bugün o politikaların iflası da ortada! Şimdi o politikaların emekçiler için daha ağır olanları tezgâhlanıyor! Siyasal arenada egemenlerin çıkmazı da keza açık gerçek! Bu bunalımın ifadesi olarak devrimci durum gelişmeye yönelik gidişini sürdürüyor, devrimci dalga yükseliyor.

Kürt sorunu daha da güncelleşip, kitleselleşiyor. Baskılar işi halledemiyor; sorunları daha da derinleştiriyor. İşçi sınıfı daha canlı eylemliliklere yöneliyor. Diğer emekçi katmanlarda da canlılık devam ediyor.

Kıscacı durum, yeni 15-16 Haziranlara gebe! Bunları proleter devrimci bir ruhla karşılamaya hazır mıyız? Zaman yok, görev başına!..

Merkezi görev üzerinde yoğunlaşmalı, diğer görevleri onu besleyecek şekilde yerine getirmeye özen göstermeliyiz. Tüm görevleri çözmeye, yolu açmada, yiğınları doğru temelde seferber etmede, düşümü çözmeye ana halkanın yakalanması canalıcı önemdedir. Bu halka gayet isabetli tespit edilmiştir. Bunun üzerinde yoğunlaşırken, işi şematize etme eğilimlerine karşılık da uyanık olunmalıdır. Baş görevin çözümü doğrultusunda güçlerimizi birinci derecede seferber etmeliyiz. Ancak bu diğer görevleri unutmaya götürmemelidir. Merkezi görev tabi olarak bunlara da gerekli ehemmiyet gösterilmelidir.

Proleterya devrimciliği, her safhada öncülüktür. Bu ise temel olanı gözardı etmeden güç oranında her safhada çalışmayı gerektirir. Çalışma stili, örgütlenme, mücadele yolu genel stratejik planın ruhuna göre şekillendirilmelidir. Her safhadaki çalışmada yiğınların genel planımıza yakınlştırılmalarına azami duyarlılık gösterilmelidir.

Genel planı maddi güce dönüştürmek onu kuru, donuk, basmakalıp kurallar sistemi olarak görüp, yineleyip durmakla olmaz. Planın adını değil, ruhunu anlamalıyız.

Hareketi görmek istediğimiz gibi değil, gerçekten olduğu gibi görmek ve bu temelde değiştirmeye çalışmak yürüyüşün başarısında unutmamamız gereken bir başka önemli noktadır.

15-16 Haziranların da bir kez daha yerle bir ettiği burjuva devlet, burjuva ordu teorilerininin, darbeci görüşlerin daha geniş kitleler nezdinde açığa çıkarılması için görev başına!

İşçi sınıfımızın bu görkemli direnişinin bir daha gösterdiği gerçek kahramanın kitleler olduğu, öncünün önderliği olmadan veya öncüye sahip olunmadan en kararlı başkaldırınının dahi zafere gö-

Devamı 83. sayfada

3 işçinin acı sonu Ege Plastik'te Grev Petkim ve Aliğa işçileri direniyor

Petrol İş Sendikası İzmir Şube Başkanı

Nihat Erdoğan'la söyleşi

Laspetkim-İş İzmir Şube Başkanı

Ramazan Usta ile söyleşi

Gökdere Arıtma Tesisleri'nde çalışan Taner Mutlu, Selami Yıldız, Mehmet Avcı adlı üç işçi indikleri kuyuda oluşan sıcak hava nedeni ile ve gaz sızıntısından zehirlenerek öldüler. Arkadaşlarını çıkarmaya çalışan Murat Demir ve Hasan Aksoy adlı işçiler de kuyudaki gazdan etkilendiler. Bu iki işçi hastanede tedavi altına alındılar. İşverenin çok ucuz bir maliyete sahip olan gaz maskesini almak için kimbilir hangi lüks tüketimi için yaptığı harcamalarının yanında komik bir rakamı harcamaya kıymamasından dolayı üç can yok oldu.

28 Nisan'dan bu yana Ege Plastik'in 240 işçisi grevde. Las-Petkim İş Sendikası'na bağlı olan Ege Plastik Fabrikası'nda iş faaliyeti grev yapan işçilerin tüm müdahalesine rağmen devam ediyor. İşçilerin şikayeti üzerine gelen savcı, fabrikada incelemesini yapmış, ancak fabrikanın çalışmadığını tesbit etmiştir. İşveren grev kırıcılarını savcının gelmesi üzerine fabrikadan kaçırmıştır. Yasalar önünde verilen kısıtlı haklarını bile lakayt bir şekilde gaspeden işverene karşı işçiler son çare ölüm orucuna başlayacaklardır.

Petrol-İş'e bağlı Petkim ve Aliğa rafinerilerinde çalışan işçiler pasif direnmelerini sürdürüyor-

lar. TBMM'de kabul edilen "makyaj yasası"nı ve "ücret skalası" sorununu protesto etmek amacı ile sakal bırakma, yoğun viziteye gitme, fazla mesaiye kalmama ve ILO'ya yoğun mektup gönderme gibi pasif eylemlerini sürdürüyorlar.

Y.D.— Grevin sebepleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

R.U.— Ege Plastik işçileri saat başına 500-600 lira ücret talep etmişler görüşme süresi boyunca, işveren ise 360-460 lira arasında ücret sunmuştur. 450-550 lira arası işçi kabul ederse sendika tarafından istendi, işveren kabul etmedi. Grevin birinci nedeni ücret uyuşmazlığı. 2821 ve 2822. yasalar işçi haklarını kısıtlamaktadır. Pazar günü ve fazla çalışma durumu işçinin insiyatifine bırakılmamıştır. İşveren pazar günü çalışmayı şart koşturmaktadır. Grevin ikinci sebebi de budur.

Y.D.— Grev olduğu halde fabrika üretimini sürdürmekteymiş. Bu konudaki görüşleriniz?

R.U.— 2822 sayılı yasanın 22. maddesinin grev kırıcılığı yasaklanmıştır. Fabrikada grev devam ettiği halde göre grev kırıcılar vasıtasıyla üretim devam etmektedir. 24.4.88'den bu yana iki grev kırıcının ismi verildi. Çalışanlar genelde mühendisler, posta amiri, teknik elemanlar v.b.'dir. Savcı gelip inceleme yaptı. Koca işletme. İşveren arkadan ça-

lışanları kaçırdı. Şu anda mikserler faaliyettedir. 2.6.88 tarihinde taşaron işçisi Muharrem Bozbolak makinede çalışırken parmağını koparmıştır. Bunu tespit ettik. Eğer fabrikada çalışmıyorsa, makineler çalışmıyorsa bir işçinin parmağı nasıl kopabilir?

Y.D.— Anlaşma sağlanamazsa nasıl olur?

R.U.— Biz Laspetkim-İş Sendikası olarak anlaşmayı işçinin insiyatifine bıraktık. Onlar evet derse anlaşma imzalanacaktır. Lokavt kanunu kalktığı için işveren de işyerini kapatamaz. Biz kararlıyız. Sonuna kadar götüreceğiz. İşveren mecburen istemlerimizi kabul edecektir. Genelde istediğimiz anti-demokratik iş yasalarının değişmesi ve düzeltilmesidir.

Y.D.— Grevinizde başarılar dileriz.

R.U.— Teşekkürler. Biz de size başarılar dileriz.

Odada bulunan yirmi kadar grevci işçilerle tokalaşıp ayrılıyoruz. □

Y.D.— İyi günler sayın Erdoğan.

N.E.— İyi günler efendim.

Y.D.— Ücret skalaları uyuşmazlığı hakkında bilgi verir misiniz?

N.E.— Bu olgu Tüpraş ve Petrol Ofisi'ni ilgilendiriyor. Petrol Ofisi Genel Müdürü alacakları kararları Petrol-İş'e sunmak için 15 Haziran'a kadar süre istedi. Ali Ağa ile diğer petrol şirketlerinde sıkıntı sürmektedir. Ücret skalası (baremi) mevcut ücretlerde tahsil, beceri ve yapılan işle orantılı olarak ücretlerde oluşturulmak istenen artıştır. Örneğin bizim istediğimiz artışa göre bir ilkokul mezunu işçi 160 bin lira alırken, lise mezunu bir işçi de 185 bin lira alacak, ancak bu ücretler işçinin çalıştığı her sene için artacaktır.

Y.D.— Son grevi yasaklayan yasa ile ilgili olarak...

N.E.— Petro Kimya Tesisleri'nde 2.5 senede kazandığımız hak bir gece yasası ile iki dakikada elimizden alındı. Grev bu iş koluna yasaklandı.

Y.D.— Grev hakkı nasıl kazanılacak?

N.E.— Yasal çerçevede işçilerin SHP Anayasa Mahkemesi'ne başvuracak. Grev hakkının kazanılabilmesi için yasa değişecek. Ancak asıl olan milletvekili çoğunluğu ile memlekeci parmaklarında oynatan parlamento biçiminin değişip demokratik düzeye erişmesidir.

Y.D.— Peki, Anayasa Mahkemesi'nde yasa değişmezse?

N.E.— Pazarlık masasında işçinin üretim gücünü kullanması gerekiyor. Bunun için de işçi tepkisini en sert dille ortaya koyacaktır. Bu ekonomik ve demokratik hak mücadelesidir. Daha çok

demokratik mücadeledir. Yasal çerçeve içinde verdiği mücadele kabul görmezse o kanunları yıkar gider. Kediye bir odaya kapatıp bir sopayla vurmaya başlarsanız kedi önce kaçır bir, iki, üç... ancak kaçmanın bir işe yaramadığını anlayınca savunma durumuna geçer ve ardından saldırır. Gözünüzü oyar. Gönülüm o ki, işçileri de en sonunda bu hale getirecekler. İki dakikalık bir önerge ile grev hakkını elinden alıp Petkim'in borçlu olduğunu, bu nedenle grev yapılamayacağını pişkinlikle söylüyorlar. Kendileri de bunun sebep oluşturmaya çağını biliyorlar, ancak sınıf bilinçleri bilmemezlikten gelmelerini sağlıyor.

Y.D.— Grevde karşılaşılan sorunlar örneğin -grev kırıcılarının işveren tarafından çalıştırılması- hakkında bilgi verir misiniz?

N.E.— Tecrübelerimize dayanarak konuşuyorum. İşveren birçok grevde grev kırıcısı çalıştırmıştır. Yapılması gereken savcılığa bildirmektir. Bildirdik. Sonuçta zaman kaybı oldu. Savcılığın bu konuda vereceği ceza nedir? Örneğin işvereni bir hafta göz altında sorgular mı? Böyle bir yaptırım olsa bile uygular mı? İşyeri önünde greve çıktuktan sonra toplanmak yasalara aykırı. İşçi için oluşturulan bunalımcı yaptırımlar işveren için oluşturuluyor mu? İşveren için yasaların dışına çıkmak yasaksa işçi için bu sınırların kenarına yaklaşmak bile suç. Geçen sene 13 işyerinde grev yaptık. Bu tür sıkıntıları yaşadık. Yetkili mercilerin olaylara nasıl baktığını gözlemledik. Örneğin 10 Mayıs'ta Polines'te o zamanın koşullarına göre iyi bir sözleşme imzalandı. Ücret yönünden % 136, sosyal yönden ise % 571 artış sağlandı. Ancak bayramın ve tatillerin araya girmesi ile bir de baktık ki işveren 1475 sayılı iş yasasının (iş verene, verilen tazminatı işçi çıkarma yasasının) 17. maddesine göre altı işçi çıkarmış. Oysa bu maddeye uyan bir durum söz konusu değil. Keyfilik var. Müdahalelerimiz sonunda üç işçinin çıkışı durdu. Üç işçiye de tazminatları ödendi.

Y.D.— İşçi sınıfının yükselen mücadelesini neye bağlıyorsunuz?

N.E.— 12 Eylül hareketinin faturası en ağırlıklı olarak işçiye kesildi. Yapılan ilk yaptırım kıdem tazminatının sınırlandırılması idi. Bu tokadın şaşkınlığı ile beraber yediği ardarda darbelerle kitle olarak kendini toparlayamadı. Bireysel çıkışlar ise bastırıldı. Bugünkü sahip çıkması o şaşkınlığı üzerinden atmasına bağlıyorum.

Y.D.— Peki işçi sınıfının salt mücadelesi hakların kazanılması için yeterli midir?

Devamı 83. sayfada

Tez-Koop İş Sendikası ve TMO Grevi

Tabanın giderek tavanı zorladığı, işçi sınıfı hareketinin giderek geliştiği, cılız da olsa meydanlardan ses getirdiği, bu seslerin sendika ağalarının kulaklarının zonklamasında yankısını bulduğu şu koşullarda yeminli üçlü ittifak hâlâ tüm belirginliğiyle (giderek zorlansa da) devam ediyor.

Türk-İş sendika ağalarının ufak bir parçası ve kötü bir kopyesi olan Tez-Koop sendika ağalarının saltanatlarının tehlikeye girdiği şu sıra sendika içi kralık kurma istemleri ve yönelimleri de artmaya başladı. Yönetim Kurulu Emek İnşaat grevi sırasında kendilerine kolluk görevi yapacak kişileri seçtirmeyeceğini görünce genel kuruluna bir ay kala 2 no.lu şubeyi tasfiye etmeye karar vermiş, ancak işçilerin aktif sahiplenmeleri sonucu bu istemleri kursaklarında kalmıştı. Geçenlerde ise Yönetim Kurulu'na muhalif olan ve olağanüstü genel kurula gitmeyi amaçlayan 1, 2 ve 4 no.lu şube başkanlarını ve bazı işçileri ihraç istemiyle Disiplin Kurulu'na verdi. Bu haberi duyan işçiler sabahın erken saatlerinde temsilcilerini 1, 2 ve 4 no.lu şubelere gönderdiler. Saat 14.00'e kadar Disiplin Kurulu'nun orada bekleyen işçiler, kararın gelmemesi üzerine daha önceden kararlaştırdıkları gibi Genel Merkez'e gittiler. Disiplin Kurulu ve onların kralları henüz bir karara varamadık diye işçileri oyalamaya çalıştılar; ancak işçiler Disiplin Kurulu kararında ısrak olmayacağına öngörüne dek Genel Merkez'i boşaaltmadılar.

Sendika içi mücadelenin devam ettiği şu koşullarda Tez-Koop Sendikası Türkiye çapında T.M.O. işyerlerinde 900 kadar işçinin katıldığı bir grev kararı aldı. Tez-Koop Yönetim Kurulu ve Kenan Gürbüz, Emek İnşaat grevini 44. gününde satalıberi 1.5 ay gibi bir zaman geçti. Konuştuğumuz Tez-Koop İş 4 No.lu Şube Başkanı Bekir Yılmaz ve bazı işçiler tabanın birlik halinde olduğunu söylemekte. Emek İnşaat grevinin ilk zamanlarında da kaydadeğer bir birliğin

olduğunu biz de gözlemiştik. Ama süreç içerisinde gelişen olaylar bu birliği önemli derecede gevşetmişti. Bunda Tez-Koop İş Sendikası Yönetim Kurulu ve Başkan Kenan Gürbüz'ün çok büyük payı olmuştu. Emek İnşaat grevi ve sonuçları henüz hafızamızda taze iken hataların, zaafaların ve eksikliklerin daha iyi görülmesi, aynı olumsuzlukların bir daha yaşanmaması için denizde damla misali katkımızın olması amacıyla şu anki süreci ilgilendiren sonuçlarını biraz daha genişleterek bir kez daha kaleme alma gereğini duyduk.

1) Grev uzun sürebilir.

2) İşveren-hükümet ve sendika ağaları arasında yeminli, kutsal üçlü ittifak devam ediyor.

3) Tez-Koop İş Sendikası'nın kaşarlanmış ağaları ve özellikle Başkan Kenan Gürbüz daha şimdiden işverenle anlaşma zeminini arayabilir.

4) Sendikal cepheden grevdeki işçilerin birliğini ve dayanışmasını gevşetecek, onların moralini bozabilecek girişimler de (hiçbir şey yapmamakta dahil) gelebilir.

5) Başta ahkam kesen birtakım işçiler süreç içerisinde arka plana düşebilirler. Aynı şekilde başta sönmük duran, ama süreç içerisinde ısıldayan işçiler. Birinci duruma hazırlıklı olmalı, bu durum aramızdaki dostluk ve dayanışmayı bozabilecek denli birbirinize olan güveninizi sarsmamalı.

6) Sendika yöneticileri birliğin ve dayanışmanın bozulmaya başladığı, kendilerini "dipten gelen dalgaya" karşı en güvenli hissettikleri anda işverenler anlaşma masasına oturabilirler. Yani grevi satabilirler.

7) Grev boyunca uyanık bulunmalı, sendika sürekli kontrol edilmeli, gelişmeler günü gününe izlenmeli; bu noktada ağalar sıkıştırılmalı. Çünkü Emek İnşaat grevi sırasında işçilere genel gidışat konusunda dahi doğru dürüst bilgi verilmedi. Ağaların gelip bilgi vermesi beklenmemeli. □

“Yılmaz Güney’e Özgürlük” Kampanyasını Destekliyoruz

Hangi toplumda, hangi ülkede olursa olsun halkı için, insanlığın güzel geleceği için sanat cephesinde savaşan sanatçılarımızın sesleri, sözleri, acıları, sevinçleri bizlerin de sevinçleri, acılarıdır. Çünkü bu sanatçılar halkımızın sesleridirler. YILMAZ GÜNEY de ülkemizin sanat cephesinde (özellikle sinema alanında) gürleyen sesidir. YILMAZ GÜNEY devrimci sanatı halkımıza tanıtmak, onu kitlelere maletmek ve onları devrim yolunda eğitmek amacıyla yılmadan, usanmadan savaştı. Sanatın sınıflarüstü olmadığını her sınıfın kendi sanat anlayışı olduğunu ve proletaryanın sanatına sahip çıkmanın ve yaşatmanın yolunun onun uğruna ölümü, işkenceyi, mapusları göze almak gerektiğini kendi pratiğiyle gösterdi. Sanatını doruğunda sömürücü, kan emici egemen sınıfların saldırısına uğradı. Tutuklandı, zindanlara atıldı. Devrimci-demokrat sanat ve sanatçının düşmanı olan egemen sınıflar YILMAZ GÜNEY’i zindanlara tıkmakla kalmadı, onun ürünlerine karşı da bir haçlı seferi başlattı. YILMAZ GÜNEY bunlara boyun eğecek, egemen sınıflara yaltaklanacak, yılıp kabuğuna çekilecek bir insan olmadığını, zindanlarda da gösterdi. Zindanların kollarına taktığı esaret zinciri Yılmaz’ın yaratıcılığı üretkenliği karşısında eriyor kuytulukta yeşerip boy veren filizler demir parmaklıkları, beton duvarları delerek yurdumuzun her yanına uzanıyordu. YILMAZ yalnızca sanat faaliyetleri yürütmekle kalmıyor, ülkemizin geleceğine yönelik siyasi ideolojik araştırmalar yapıyor, yazıyor, tartışıyor; devrimci düşüncelerini kitlelere ulaştırmak için canla başla çalışıyordu. Y.GÜNEY’i bu özelliklerinden soyutlayarak ele almamız asla düşünülemez. Bizce YILMAZ’ı YILMAZ yapan bu nitelikleri, devrimci sanatçılığıdır. Bu nedendir ki hakim sınıfların boy hedefi oldu. Her devrimci yurtsever gibi özgürlüğe olan tutkusu onu zindanlardan kaçmaya zorladı ve kendi “özgürlüğünü” kendi elleri ile yarattı. Devrime katkıda bulunmak mücadelesini sürdürmek amacıyla yurtdışına çıkmak zorunda kaldı. Egemen sınıflar sanki kâğıt üzerinde yok saydıklarında her şey halolu-yormuş gibi onu yurttaşlıktan “attı” (!). Bununla da kalmayıp fotoğraflarını bile

bulundurmaya yasakladı. 109’un üzerinde filmi yaptı. Soruşturmalara açtı. Bu arada; dünya proletaryası ve halkının evrensel kültür cephesinin yılmaz bir zafiri olan Nazım HİKMET’i anmadan geçemeyeceğiz. Çağımızın en büyük şairlerinden biri olan Nazım HİKMET’in ölümsüz eserleri üzerindeki baskı ve yasaklamaların kalkmasını istiyoruz. Nazım, halkımızın çağlayan sesisidir.

YILMAZ GÜNEY yüreği yurt sevgisi ile ondan uzak ama her an onunla dolu olarak yaşadı. Üikesinde yapılanları sosyalist gerçekçi bir anlayışla filmlerinde bir oya gibi işledi. Bir dizi ürün verdi. Özellikle YOL, DUVAR vb. filmlerle tüm dünyanın dikkatlerini üzerine topladı. Ama kendi yurdunda adından söz edilmesi bile yasaklandı.

Devrime adanmış sanat güneşi yurdumuzun karanlıkları içinde derinden derine halkımızın sanat ürünlerini ısıtıran, yakalandığı hastalığa yenik düşerek hayata gözlerini yumdu. Bilinçlerde, yüreklerde yeşerttiği sevgi çiçekleri hüznünlendi, isyan yumrukları öfkeyle halvalandı.

“YILMAZ GÜNEY’E ÖZGÜRLÜK” sloganlarıyla başlayan kampanya aslında genelde özgürlük gaspedilen

tüm sanatçı, aydın, devrimci-demokratlar ve özgürlük mahkûmları içinde önemli bir anlam ifade etmektedir. 1985 yılından beri sürdürülen irili ufaklı kampanyalara bugün bir yenisi daha eklendi. Bu, Avrupa’da bulunan DEMOKRAT SANATÇILAR BİRLİĞİ (DSB) ve Sanat-Edebiyat Dergisi TOHUM’un açtığı “YILMAZ GÜNEY’E ÖZGÜRLÜK” kampanyasıdır.

Biz tutsak devrimcilerde bu kampanyaya yürekten katılıyor ve diyoruz ki;

— YILMAZ GÜNEY’in vatandaşlık hakkı geri iade edilmelidir!

— Filmleri ve eserleri üzerindeki yasaklar kaldırılmalıdır!

— Kültür emekçileri üzerindeki baskılara son verilmelidir!

Tüm halkımızı bu kampanyayı desteklemeye çağırıyoruz.

İnanıyoruz ki halkımızın kendi sanatçılarına, kendi öz seslerine sahip çıkacak, devrimci sanatı yaşatarak güçlendirecektir.

YILMAZ GÜNEY’e sahip çıkalım, onun devrimci mirasından öğrenelim, sanat cephesinde yetiştirilecek yeni tohumları yeşertelim. □

**Metris Askeri Cezaevi
sol siyasi tutukluları**

Yeni Demokrasi

dergi yöneticilerine

Empyrist kültürün yarattığı cürümüşlüğü, kokuşmuşluğun dört bir yanı sardığı günümüzde, devrimci sanat, itici-dönüştürücü ve yol gösterici etkileriyle daha bir önem kazanıyor...

İşte Y.Güney tutarlı bir devrimci sanatçı olarak başta Kürt ve Türk halklarının, azınlıkların ve genel olarak ezilen dünya halklarının bağımsızlık, kurtuluş ve evrensel kardeşlik mücadelesinde bir

kâsını, sanatsal olanaklarını bu büyük tarihsel eylemin başarısına sundu.

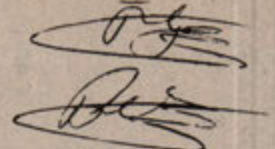
Biz aşağıda imzası bulunanlar, Demokrat Sanatçılar Birliği (DSB) ve TO-

HUM dergisinin başlattığı “YILMAZ GÜNEY’E ÖZGÜRLÜK” kampanyasını desteklediğimizi, Y.GÜNEY ve tüm devrimci-demokrat sanatçıların, bütün ezilen dünya halklarının kültür hazinesinin ortak değeri olan yaratılarına karşı sürdürülen pervasız ve akı almaz kıyımları, yasaklamaları protesto ettiğimizi kamuoyuna duyuruyoruz. □

**DIYARBAKIR CEZAEVİ
TUTUKLULARI**

Kültür Bakanlığı'na

43 Mustafa Akdağ
Hilmi Dilek

Ankara

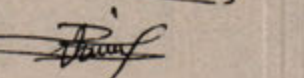
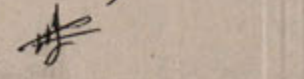
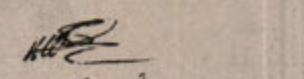
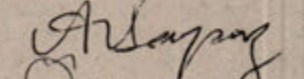
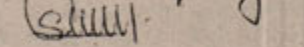
Belir Kapki

46 - Mehmet Arı

47 - Behhattin Sengül

48 - Ali Saygı

49 - Salih İzbahçıyan

Eskişehir Özel Tıp Cezaevi'nde 49 siyasi tutuklu, sanatta her türlü baskıya son ve Yılmaz Güney'in sanatsal yapıları üzerindeki baskı ve yasakların kaldırılması için imza kampanyasıyla destekliyoruz.

İmzalar aynı zamanda Kültür ve Turizm Bakanlığı'na postalandı. □

Devrimci-Demokrat Kamuoyuna

Açıklama:

Sağmalcılar Özel Tıp Cezaevi'nde yatmakta olan Baba Erdoğan'ın 25 Ocak 1988 günü katledilen Manuel Demir hakkındaki Devrimci-demokrat kamuoyuna yolladığı açıklamasını kısaltarak sunuyoruz.

"Biz ölen yoldaşlarımızın katillerini komprador-patron ağaların yargı organlarına hesap sorulsun diye şikayet edecek kadar saf değiliz. Bu yasal işlem çerçevesinde yapılan suç duyuruları, özünde halkımıza yapılan açıklamalardır. Savcılığa ve mahkemeye yapılan suç duyurularının etkinliği "soruşturmaya yer yoktur" kararı ile sınırlıdır. Fakat halka yapılan suç duyuruları, faşist katilleri hiçbir zaman affetmeyecek olan duyurulardır. Nerede görülmüştür halkın faşist katilleri affettiği.

Aşağıdaki açıklamada öldürülen bir devrimcinin nasıl öldürüldüğüne dair bir açıklamadır.

25 Ocak 1988 günü faşist cinayet şebekeleri tarafından öldürülen Partimiz TKP/ML'nin partizanı Manuel Demir'in öldürülmesi ile ilgili resmî açıklamalar tamamen yalandır. Manuel önce yakalandı, sonra da öldürüldü. Bu konuya ilişkin şahit olduğum olay şöyle gelişti:

25 Ocak günü İstanbul Siyasi Şube'de sorgu odasında bulunuyordum. Saat akşamın dokuzuna geliyordu. O saatte polislerin nöbet değişim saati olduğu için o an bana ve salonda bulunan arkadaşlarımız Ali Rıza Dermanlı ve Cemal Rakip'e de işkence yapılmıyordu. Telsiz ve diğer konuşmaları rahatlıkla duyabiliyorduk. O anda telsizden gelen bir ses "bir yetmiş boylarında birini yakaladık" diyordu. Birkaç dakika sonra da

birisi kaçtı diye, bir ses geldi. Artık fazlaca duymamızı engellemek için, diğer iki arkadaşımız aşağıdaki hücrelere indirirlerken, benim bulunduğum odada bulunan radyoyu sonuna kadar açarak telsiz seslerini duymamı engellediler.

Bu sırada yanımda bulunan polisler, Manuel'i yakalayan polis timine küfür ederek "yine bunu da sağ getirecekler or..... çocukları." "Yakaladığımızı sağ getirmeyeceğiz" diyorlardı vb. küfürlerle Manuel'i yakalayanlara karşı daha değişik küfürlerle tepkilerini dile getiriyorlardı. Onbeş dakika sonra, polislerde daha değişik bir durum belirdi. Rahatlanmış görünüyorlardı. Daha sonra beni tekrar sorguya aldıklarında "şimdi ölme sırası bunda" dediklerinde ben yakalanan yoldaşımın öldürüldüğünü anladım. Ertesi gün Manuel'in ölü ve sağ fotoğraflarını bana göstererek nasıl öldürdüklerini anlattılar.

Bu anlatımların psikolojik yanı da vardı. Öyle olmadığı halde, öyle anlatarak benim üzerimde etkinlik kurmaya çalışmış olabilirler de. Fakat gerek onların anlattığı, gerekse olay günü duyduğum telsiz konuşmaları, gerekse de, manuel'in öldürüldüğü evde ve çevresinde bulunanların anlatımı, faşistleri aklamıyor.

Pusu kurulan evdekilerde ona birinin yakalandığını, bir süre sonra da dur sesleri, peşinden de silah seslerinin geldiğini söylüyorlar.

Manuel'in öldürülmesinden sonra faşistlerdeki sevinç anlatılamazdı. Çünkü Manuel Demir, Ermeni milliyetine mensup proleter bir devrimciyle. Faşist-şöven propagandayla beyni yikanan zavallı katillerin havası kahramanlık havasıydı.

Manuel Demir'in ölümüyle ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'na yazdığım suç duyurusu dilekçemde olayı geniş olarak anlattım. Manuel'i vurduğunu söyleyen kişinin İstanbul Siyasi Şube Başkomiserlerinden, Panzer" ve Kırmızı kod isimlerini taşıyan bir yetmiş boylarında bir gözü şaş, kırkbeş yaşlarında bir işkenceci olduğunu belirttim. İfade verirken de savcının bana "öldürülen Türk düşmanı bir Ermenidir. Sana ne?" demesi hiç yadırgamadım. Çünkü suçlu ve suçsuz ancak halk yargıları. Yine yargılandığım İstanbul DGM'de bu konuya ilişkin yaptığım suç duyurusu "soruşturmaya yer yok" ile kapatıldı. Elbette ki onların açısından bu tür soruşturmalara yer yoktu. Ama halk açısından genişçe bir yeri vardır. Önemli olan hakim sınıfların, hakim ve savcılarının yargılaması değil. Çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının yargılamasıdır."

**Sağmalcılar Özel Tıp Cezaevi'nden
Baba Erdoğan**

(*) NOT: PANZER'in gerçek adı MEHMET ŞAKIR ÖNCÜL'dür.

AYDIN

E-TİPİ CEZAEVİ'NDE

GESTAPOLARIN

VAHŞETİ

AÇIKLAMA

Burjuva basınında Mayıs ayının sonlarına doğru manşetlerdeki haberler "Aydın E-Tipi Cezaevi'nde isyan", "Aydın E-Tipi Cezaevi'nde tünel" vb. biçimindeydi. Resmi ağzılarından zafer kazanmış komutan edasıyla demeç üstüne demeçler patlıyordu. Bu demeçlerin altında yatan vahşeti, bizzat vahşetin tanıklarından aktaracağız. Lakin, hakim sınıfların son dönemlerde -bizimde sık sık dikkat çekmeye çalıştığımız gibi- yoğun bir saldırı kampanyası başlattıklarıdır. Bu saldırı kampanyası, bizzat merkezi olarak sevk ve idare edilmektedir. Bu saldırıların en vahşisini devrimci tutsaklar yaşamaktadır bugün. Kaldırılan devrimci mücadele bayrağına karşı izlenen taktikler -şekerli su vermeme, sürgün, tecrit, tektip elbise dayatması adı altında yoğun işkence, demogoji vb'dir -aynıdır. Cankın pa-hasına elde edilmiş bir dizi demokratik hak, yoğun bir saldırıyla bir çırpıda rafa kaldırılmaktadır. Bunun en son ve en iğrenç planlananların-

dan biri ise Aydın E-Tipi Cezaevi'ndeki gelişmelerdir. Daha önce planlandığı şekilde sahneye konmuştur. Bunu diğer cezaevleri izleyecektir. Ailelerin bu olaydan önceki görüşlerinde İtfaiyenin cezaevine üç gün üst üste gelmesi ve akabinde elektrik kontağından çıkartılan yangının bağıntısı dikkat çekicidir.

Yine ailelerin birinci dereceden yakınlarıyla görüştürülmesi 2. ve 3. derecedeki yakınların görüşe alınmaması, akabinde gelişen saldırının planlı bir şey olduğunu göstermektedir. Kamuoyunun özellikle bu noktalara dikkatini çekiyoruz.

Tutuklu yakınları tarafından bizlere ulaştırılan Aydın E-Tipi Cezaevi'nden Çanakkale, Bursa, G.An-tep cezaevlerine süresiz açlık grevinin 12. gününde sürülen 33 kişiden Bursa Cezaevi'ne gönderilen M.Can Yüce'nin tüm tutsaklar adına yaptığı açıklamayı yayınlıyoruz. □

YENİ DEMOKRASİ

KAMUOYUNA

Ayдын E Tipi Cezaevinde vahşet var... İşkence ve baskılar uygulanıyor. İnsanlar ölümlerle pençeleşiyor. Ama Kamuoyu ölüm sessizliğinde...

İnsanlık düşmanları ise kayıtsız ortamda yol alıyor, sessizlik cesaretlerini arttırıyor, suskunluk iştahlarını kabartıyor. Tutsakları yıldırma, sindirme ve teslim alma politikasını zincirinden boşalmış bir öç alma ve kin duygusuyla dayatıp uyguluyorlar. Ve bütün bunlar "İsyan bastırma" ve "firar önleme" perdesiyle maskelendirip meşrulaştırmaya çalışılıyor. Hayali senaryolarla işkence ve zulüm gizlenmeye çalışılıyor. Ve tam bir aldatma ve şaşırtmacalık ile olası tepkilerin önüne ideolojik, hukuksal barikatlar örülüyor. Basın da tam bu insanlık dışı politika ve uygulamaların aleti durumunda. Sansasyonel "İsyan var" başlıklarıyla olayların özünü saptırarak, çat pat yalan yanlış yanıstarak... Ve ardından ciddi olaylar ve gelişmeler yaşanırken ölüm sessizliğine gömülerek...

Aydın'da neler oldu? Neler oluyor? Bu konuda demokratların, yurtseverlerin, ilericilerin tutumu ne oldu, ne olmalıdır? Öncelikle Aydın E-Tipi Cezaevinde neler oldu, neler oluyor? Sorularına açıklık getirmemiz gerekiyor: Olayı ve gelişmeleri başından beri içinde yaşayan-

lar olarak bunu yapmamız zorunlu bir görev oluyor. Böylece suskun dilleri çözebileceğimizi, namuslu vicdanları harekete geçirebileceğimizi sanıyoruz.

Başta şu noktayı vurgulayalım: Basına yansıtıldığı gibi Aydın E-Tipi Cezaevinde isyan veya buna benzer bir olay yaşanmadı. Böyle bir haber tamamen kasıtlı, bilinçli olarak basına dikte ettirilmiştir.

Cezaevi yönetimi uyguladığı baskı ve işkenceleri meşrulaştırmak, kamuoyunun haklı tepkilerini yatıştırmak, olası tepkileri etkisizleştirmek ve böylece işkenceleri pervasızca yapabilmek için uydurduğu bir bahanedir; baskıları gizleme ve meşrulaştırma aracıdır. Basının da bu oyuna ortak olduğu ve etkin bir rol oynadığı bir gerçektir.

Somut gelişmeler nelerdi? Kısaca özetlemeye çalışalım.

20 Mayıs 1988 Cuma günü saat 18.00 sıralarında, B blokla C bloku birleştiren ve "Malta" diye tanınlanan ara koridorun çatı katında elektrik kontağı yüzünden bir yangın çıktı. Yangın, rüzgarın da etkisiyle kısa sürede büyüyerek yayıldı ve C blokun çatısını da kapsamına aldı. Çatı tamamen keresteden yapılmış olduğundan kısa sürede yandı. İtfaiye de müdahalede bulunarak bir-iki saat içinde yangın tamamen söndürüldü. Yanan çatıda toprak bulunuyor. Yangının çıktığı nokta ile toprağın bulunduğu nokta birbirinden uzak ve müstakildir. İki noktanın arasındaki uzaklık ise 35-40 metre kadardır. Toprağın açığa çıkmasıyla da bir tünelin varlığı kesinlik kazanıyor. Bunun üzerine aynı gece saat 24.00 sıralarında yapılan bir tünel aramasında altıncı koğuştaki bir tünel bulunuyor. Tünelin bulunmasından sonra aramada gözetici olarak bulunan altıncı koğuş sorumlusu ve yardımcısı iki arkadaş dövülerek, yaka-paça alınıp götürüldü. Biz devrimci tutsakların tepkisi "Kahrolsun İşkence", "Arkadaşımızı istiyoruz" biçiminde slogan atmaktaydık. Ne var ki arkadaşlarımız geri verilmedi.

21 Mayıs 1988 günü saat 10 civarında bulunduğumuz 6. ve 14. koğuş askerler tarafından basıldı. Ortada bir isyan, fiili karşı koyma, barikat, yangın, rehlin alma vb. bir olay olmamasına karşın. Bu baskının anlamı neydi? Hengi gerekçe ve yasal dayanağa dayanıyordu? Evet tünel bulunmuştu. Ama bunun karşılığı insanlara vahşice saldırmak, işkence yapmak mı olmalıydı? Hani işkenceyi önleyici uluslararası sözleşmeler imzalanmıştı? Mürekkebi bile daha kurumamıştı. Sahtekârlık ve aldatmacalık pratikte bir kez daha ortaya çıkıyordu. Pratikte var olan gelenek icra olunuyordu.

Tarihsel ve güncel kin ve intikam duyguları zincirinden boşanmıştı. Bu bizim için bilinmedik bir olay değildi. Muhabetimizi tanyorduk. 8 yıldır tarihimizi yoğun bir şekilde yaşıyorduk; yaşatıldı. Burada kaba bir gözboyamacılığını teşhir etmeye çalışıyorduk.

Evet ortada isyan yok, fiili karşı koyma yok. O halde bu savaş düzeniyle, eli sopalı işkencecilere vahşet sergilemenin anlamı neydi? Tek bir anlamı vardı: Tarihsel, güncel kin ve öç alma duygusu; vahşetle yıldırma-sindirme-terörcü kimliğini hissettirme ihtiyacı ve son tahlilde teslim alma politikası.

Koğuşumuzu basan askerler, sopalar, joplarla ölümüne dövmeye başladılar. Koğuştan müşadiye (hücreler) bölümüne kadar eli sopalı askerler diziliydi. Koridorun solunda ve sağında direk temasında dizili bulunan sopalı yüzlerce asker vardı. Koğuşta başlayan vahşet koridorda doruklanıyor, dakikalarca başa, gövdeye inen sopalar hücre kapılarında son buluyordu. Koridorlarda üzerimize dolu gibi sopalar yağıyordu. Vahşet zincirinden boşanmıştı. Ve bu vahşet -Her şey vahşet için!- nidaları eşliğinde sergileniyordu. Savaş tutsaklarının -Kahrolsun İşkence-; -İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek-; -İşkencecilerden Hesap Soracağız!- sloganlarına işkenceciler -Her şey vahşet için!- haykırmalarıyla karşılık veriyorlardı. Her birey 10-15 dakika eşine az rastlanır bir işkence tezgahından geçerek hücrelerde soluğu alıyordu. Kaba işkence, dayak, yani vahşet hücre kapısında son buluyordu. Ama bu baskıların ve zulmün bittiği anlamına gelmiyordu. Bu bölüme geçmeden önce, kaba hatlarıyla özetlediğimiz işkencenin bilançosunu vermek istiyoruz. Bizim bulduğumuz koğuştaki 49 kişiden iki arkadaşın dışında tümümüz çeşitli yerlerimizden yaralandık. Çoğu arkadaşın kafası yarıldı. Sırtları-bedenleri simsiyah oldu, kulaklar, dudaklar patladı. Beyin sarsıntısı oldu. Bütün bu sonuçlar, olaydan bir süre sonra muayeneye gelen Aydın Devlet Hastanesi'nden doktorlar tarafından saptanmıştır. Eğer Aydın Devlet Hastanesi ve cezaevi vizite defterleri (21 Mayıs 1988 tarihli) incelenirse sözkonusu işkence tam anlamıyla görülecektir. Aradan 13 gün geçmesine rağmen, Bursa Özel Tıp cezaevinde yapılan doktor muayenesinde sözkonusu işkencenin izleri kolaylıkla saptanmıştır. Eğer bu işkence tezgahından ölü çıkmadıysa "şansa" ve rastlantıya bağlamak gerekiyor. Yoksa ölümüne dövülüyorduk. Ölünün çıkmaması için hiçbir neden yoktu.

Benzer işkence tezgahından dışımızdaki çoğu koğuşlar da geçirilip diğer⁽²⁾

müşadeye alınmıştı. Benzer uygulamalar okullarında yazdıklarımızı özetlemekle yapılmıyor.

İşkence fashından sonra çıplak hücrelere atıldık. Çoğumuz yaralıydık. Yatak, battaniye, su ve buna benzer şeyler yoktu hücrelerde. Kimimiz de kapalı kör hücrelere tıkıştırıldı. Ölümüne terk edildik adeta. Çıplak hücrelerde günlerce bu şekilde bırakıldık. Kişisel eşyalarımız verilmiyordu. Kalemimize, yanımızda bulunan kâğıt parçalarına el konuldu. Hücreler sağlıksız, kirli, pis, her türlü hastalık üretecek durumdaydı. Sigara içimi bile "karneye" bağlanmıştı. Sigara da toplatılmıştı çünkü.

Cezaevi genelinde havalandırma yasaklanmıştı. Her türlü "insani" haklar gasp edilmişti. Yaşam olanakları ve yaşamı kendisi bir işkence ögesine dönüştürülmüştü.

Vahşet düzeyindeki işkence, tüm sosyal, doğal ve kültürel hakların kabaca çiğnenişi karşısında neler yapılabiliirdi? Yaşamı kendisine dönüştüren anlayış ve tutum karşısında ne gibi bir tavır alınmalıydı?

Bu soruların yanıtı bizim için kesin ve açıktı.

Ya, siyasal kimliğimize ve insanlık onurumuza tıpa tıp uygun bir cezavi yaşamı; ya da onurlu bir ölüm!

Bu iki seçenek dışındaki tüm yol, düşünce ve yaşam tarzını şiddetle reddediyorduk, ediyoruz.

Bu anlayışla, yaşadığımız işkenceleri protesto etmek için ve daha önce var olan, kazanılan tüm hakların ve kazanılmalarının olduğu gibi geri verilmesi amacıyla süresiz açlık grevine başladık. Bu yolun dışında başka bir çıkış yolu bırakılmamıştı. Süresiz Açlık Direnişimizin istemlerini şu ana başlıklar altında özetleyebiliriz.

1- 21 Mayıs'tan önce varolan cezaevi statüsünü ve olanaklarının aynen geri verilmesi.

2- Müşadiyelerin (hücrelerin) boşaltılıp koğuşlara verilmesi,

3- 21 Mayıs'ta yapılan işkencelerden dolayı sorumlular hakkında soruşturmanın açılması,

4- Sözkonusu açlık greviden dolayı, kimse hakkında disiplin cezalarının verilmemesi.

Süresiz açlık grevi sol siyasi tutukluların büyük çoğunluğunca başlatıldı. Ve giderek hemen hemen geneli kapsadı. SAG yaklaşık üçyüz kişi sürdürüyordu.

Açlık grevinin başlamasından sonra şekerli su talebinde bulunuldu. Ne var ki, her türlü baskı ve zulmü reva gören idare, bu olağan talebimizi de reddetti. Şekerli suyu bir işkence unsuru olarak kullanıyordu. Böylece açlık grevi biçiminde başlayan eylem, idarece ölüm

orucuna dönüştürüldü.

Eylem boyunca cezaevi yönetimi sorunlara çözümleyici bir yaklaşım göstereceği yerde, baskıcı ve yasakçı tutumunu arttırarak turmandırdı. Tüm kişisel eşyalarımıza, kitaplarımıza, defterlerimize, resimlerimize el koydu. Tek tip elbiseyi dayattı. Teslim alma, "islah etme", programını adım adım yerleştirmeye çalıştı. Bütün bu yasaklamaların ve kısıtlamaların "tüzük ve yönetmeliğin uygulanması" olarak lanse ediliyordu. Kişisel giyeceklerin verilmeyişi, banyo olanağının ve diğer temizlik olanaklarının olmayışı, cezaevini salgın bir hastalık odağına-durumuna getiriyordu.

Muhatabımız olan anlayış, insana, insan sağlığına, insan haklarına ve kişiliğine saygı duymayan, dahası pervasızca çiğner bir anlayıştı.

"Türkiye'de işkence yok", diyenleri Aydın'a davet ediyoruz. Buyurun! Gidin, görün! Aynı insanlık dışı tutum ve anlayış, 1 Haziran'da gerçekleştirilen 32 kişilik sevk olayında da somut olarak karşımıza çıkıyor.

Açlık grevinin (daha doğrusu ölüm

orucunun) 12. gününde bulunan biz 32 kişi, hiçbir sağlık kaygısı duymadan çeşitli cezaevlerine sürüldük. Açlık grevinin 12. gününde olan birinin 2 günlük yolculukta çekeceği acı, karşılaşılabileceği tehlikeyi bile bilmek için doktor olmaya gerek yok. Benzeri bir duruma bundan 3 ay önce de tanık olmuştuk. Diyarbakır Şubat ayında açlık direnişindeyken sevkimiz çıkmış, ama doktorlar bu sevk yolculuğuna rapor vermeyi göze alamamış ve sevk yolculuğu ertelenmişti. Bu kez doktor raporlarına da gerek dıyulmadı. Sabah saat 5'te hücrelerimizden alınarak 2 günlük yolculuk için "ring" denilen arabalara doldurulduk. İlk çağ köleleri gibi zincire vurulduk. Kupkuru tahta banklar üzerinde korkunç acılara mahkum edildik. Başka cezaevlerine sevk edilmiş olmamıza rağmen hiçbir kişisel eşyamız verilmiyordu. Tüm ısrarlı istemlerimiz reddediliyordu. Böylece "yangından mal kaçırır" gibi cezaevinden uzaklaştırılıyorduk. Sevk olayının ayrıntılarını burada vermeyi gereksiz görüyorum. 21 Mayıs'taki vahşetin son halkası olduğunu belirtmekle yetinelim. Sevk sonunda yürüyemez duruma gelen

"cesetler" durumuna gelmiştik.

Bizden sonra da baskılar ve kısıtlamalar, insanlık dışı uygulamalar son bulmadı. Tek tip işkenceyle dayatılıyor, tüm haklar ve yaşam olanakları gaspedilmiş bulunuyor.

Ama devrimci, demokrat tutsaklar, insanlık onuru ve siyasal kimliklerine tıpa tıp uygun bir cezaevi yaşamı için DİRENİYORLAR! Demokratların, ilericilerin, yurtseverlerin dayanışmalarını, daha canlı hissetmek istiyorlar.

Devrimciler, demokratlar, yurtseverler, ilericiler Aydın E Tipi Cezaevinde uygulanmakta olan işkenceleri, baskıları ve onur kırıcı dayatmaları teşhir edelim! Onur kaygasına, zindan direnişine omuz verelim!

Demokratik ve ilerici kişi ve kuruluşlar, Aydın zindan gerçekliğinin sesi olmaya çalışalım.

Bu ölüm se-sizliğini parçalamamak utanç verici oluyor!

4 Haziran 1988

Aydın E Tipi Cezaevinden
Bursa Özel Tip Cezaevine
sürülen Devrimci Tutsaklar
adına M.Can Yüce

MARX
ENGELS
LENİN
STALİN
KOMİNTERN
&
CLARA ZETKİN
**KADIN SORUNU
ÜZERİNE**

ULUSLARARASI
KOMÜNİST HAREKETİN
GENEL ÇİZGİSİ HAKKINDA

POLEMİK

(1963)

dokuz yorum&

- Ekler
- SBKP MK'nin ÇKP MK'ne mektubu
- SBKP MK'nin.....

LENİN & STALİN
**ÖRGÜTLENME
ÜZERİNE**

TÜZÜKLER

"KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ" TÜZÜĞÜ
RSDİP TÜZÜKLERİ
TEYK ÖRNEK TÜZÜĞÜ

İTER YAYINLARI - P.K: 907 Sirkeci-İST P.Çeki No: 321664

iter

tüm-da say arkadaş cem may özgür kaynak
ankara adaş izmir tüm-da cumhuriyet kitap kulübü

METRİS FİRARI, SPEKÜLASYONLAR VE İBRET BELGELERİ

Metris'ten firar eylemimiz faşizmin suratına okkahlı bir şamar gibi inip halkın umudunu şahlandıran bir kısım burjuva aydın çevresi ile dar grup çıkarlarıyla gözleri kararan küçük burjuva devrimcileri arasında önce şaşkınlığa ardından da hazımsızlıkları nedeniyle öfke nöbetleri geçirecek eylemimizi gölgelemeye ve bizleri karalama çabalarına yol açtı.

Hakim sınıfların firar eylemimiz karşısında önce grogi durumuna girmesi, bu hava içinde "çok büyük ve cüretkâr" bir eylem olduğu yönünde ağızlarından kaçırdıkları açıklamaları, ordu ile polis birbirine düşmesi ancak halka, devrimci ve özellikle de TKP/ML'ye karşı yoğun saldırılara girişmesi anlaşılır bir şeydir. Çünkü Türkiye sınıf mücadelesi içinde tartışılmaz ve yadsınamaz bir öneme ve boyuta sahip olan Metris'ten firar eylemimiz;

1- Her şeyden önce 12 Eylül felsefesi ve sistemine vurulmuş güçlü bir darbedir. Çünkü, 12 Eylül ve onun temsil ettiği sistemin özellikle devrimci, demokrat yurtsever tutsaklara yönelik işkence, zulüm ve kişiliksizleştirme politikasının uygulanmaya çalışıldığı ve / fakat devrimci direniş karşısında yenilgiye uğratıldığı cezaevi cephesinde simgesi olan "kale"lerinden birinin içten yıkılışını, temellerinden oyuluşunu gösteren devrimci bir yıldırım hareketiydi. Binbir umut ve iddia ile açtıkları zulüm ve işkence yuvası Metris zindanından kaçmak, 12 Eylül cuntasına vurulmuş olan siyasi bir darbedir. Ve bu eylem, hedeflenen amacına ulaşmış, devrimcilerin neleri başarabileceğini, Metris zindanının altını oyararak dosta düşmana göstermiştir. Bu eylem halkımızın ve dünya devrimci kamuoyunun bilincine kazanan siyasi bir kıvılcımdır.

2-12 Eylül sürecinde ülkenin içine itildiği yılgınlık ve depolitizasyon dönemini aşma yönünde kıpırdanış ve arayışlar içinde olan çeşitli milliyetlerden emekçi halkımıza moral ve coşku dopingi olması yanında bir çekim gücü de olmuş, halk kitleleri kayıplarıyla üzüldü, kazançlarıyla sevinerek eylemimizle bütünleşmiştir.

3- "Üzerinden kuş bile uçmaz" denilen ve 66'cı mekanize tümenin arazisi ve koruması altında olan Metris'ten 29 devrimci ve komünistin firar etmesi, T.C'nin ve özellikle de 12 Eylül süreci boyunca halka kan kusturan Türk ordusunun prestijini ve otoritesini sarsmış, askeri erkan ile politikacıları, ordu ile polis birbirine düşerek kamuoyu önünde aczine neden olmuştur.

4- Komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının, onların zulüm ve soygun düzenine karşı mücadele yürüten deneyim ve birikim sahibi 29 devrimci ve komünist sınıf mücadelesine aktif katılma perspektifi ile sıcak mücadele içinde yer alma imkânına kavuşmuştur.

5- Partimiz TKP/ML'nin dünya ve ülke halklarınca daha da tanınmasına, sempati ve prestij kazanmasına yol açmıştır.

6- Adaletsizliğin adaleti olan sivil ve askeri mahkemelerinde devrimcilerin ve komünistlerin "mahkûm" edilme çabalarına karşı proletaryanın ve emekçi halkın adaletinin somut bir göstergesi olmuştur.

7- Komünist bilinç ve kararlılığın, devrimci uyanıklık ve yaratıcılığın "olmaz"ları olur yapabileceği hiçbir güç ve koşula boyun eğmeyip tam tersine eğdireceğinin bir kez daha kanıtlanışıdır.

8- Faşizmin zindanlarındaki devrimci tutsakların özgürlük aşkını körüklemiş, uyanık olma, yeni firarlar örgütle-

mek için fırsat kollama ve yaratma çabalarını kamçulamıştır.

9- TKP/ML, DY ve PY tarafından organize edilen ve TDKP davasından tutsaklarında firar kapsamına alındığı Metris firarında devrimci dayanışma ve eylem birliklerini pratikte yeniden şekillenmesi olmuş devrimciler arasında güven ve güç birliğinin artırıcı bir fonksiyon da üstlenmiştir.

Metristen firar eylemimiz yukarıda özetlediğimiz etkileri yanında daha birdizi olumlu işlevde üstlenmiştir. Böylece önem ve role sahip olan eylemimizin hakkını, hükümet çevreleri, askeri yöneticiler, polis, savcı vb. karşı devrimci odakları ile boyalı basın bile teslim etmek zorunda kahrken, ülke ve dünya halkları eylemin kazançlarıyla coşar, kayıplarıyla üzüldürken bir kısım burjuva aydınları ve küçük burjuva devrimcileri eylemimizden, eylemin başarısını karartma ve bizleri karalama amacıyla sözettiler.

Metris'ten firar eylemimiz üzerine, Kemalizm hayranlığından, dolayısıyla da Kemalizm kuyrukçuluğundan kurtulamayan, kemalistlerden, hakim sınıf kılıklarının kâh birinden, kâh diğerinden, "Cunta"cı faşist generallerden, dün Ecevit'ten bugün de Erdal İnönü'den ekonomik demokratik ve sosyal haklar dilenen bir kısım "ilerici-sosyalist" partentli burjuva aydınları, sınıfsal-siyasal yapıları gereği eylemimize ve bizlere el altından saldırmaya yeltendiler. Yer yer açık ama, çokça da fısıltı gazetesi yoluyla "Firarileri MİT kaçırdı", "Firar MİT'çe tertiplenmiş bir komplodur, firariler aldatılmış birer kurbanktır, hepsini öldürecekler" türü saçmalıklar geveleyip kuşku yaymaya çalıştılar.

Devrimci bilinç, yaratıcılık ve kararlılıktan nasibini almamış olanların ko-

münist ve devrimcilerin halkla sıkı bağlarında, Marksist-Leninist teori ile silahlanmış olmalarından, örgütlülüğünden, çelik gibi bir disiplinden, eksiklikleri gideren, zaafı aşan ve aşılmasın denilen engelleri yaratan ve inatçı bir çalışma tarzıyla hatalardan gelecek için dersler çıkaran eleştiri öz eleştiri silahına sahip olmaktan yetkin bir önderlikten ve devrimci dayanışmadan gelen öz gücünü ve sarsılmaz iradesini anlayamamalarını anlayışla karşılayabiliydik. Ancak, bizlerin sınırsız çabamız ve fedakârlığının ürünü olan firar eylemini, MIT vs. aracılığıyla burjuvaziye mal etmeye çalışmaları, eylemin en azında herkesçe kabul edilen objektif başarısı ve olumlu etkileri ortadayken komplo, provakasyon teorileri üretip bizleri "kurbanlık koyun" diye aşağılamaya çalışmaları affedilemez bir alçalış ve saldırıdır.

Burjuva aydınları hakim sınıf klikleri arasındaki dalgalanmalara göre savrulan bir sonbahar yaprağı gibi titreşir durur. Halk kitleleri, kökleri arzın merkezine filizleri güneşe uzanan bir ağaca benzer. Yediveren misali sürekli yeşillenir, allanır, çiçek açar, meyve verir. Bağları zayıfladığından dolayı, sararıp solan bir kısım yapraklar Eylül rüzgârlarıyla savrulur gider. Bazen filiz kıran fırtınaları, don olayları sonucu dallar, yapraklar ve çiçekler tarumar olur, ağır darbeler ve yenilgiler de alır. Halktan kopup burjuvazinin kucağına atılan burjuva aydınları akvaryumdaki balıkların yaşam şartları güvencesi ve özgürlüğü (!) kadar egemenler tarafından kendilerine çizilen sınırlar içerisinde kalem oynatırlar. Onların umutları ve güvencesi, özgüçleri ve halka dayanmaları değil, reformist maskenin burjuva klikleriyle AET vs. gibi "demokrasi" güçleridir.

Onlarca yıldır döneme göre; kemalistlerden, terakki-perver cumhuriyet fikrısından, serbest cumhuriyet fikrısından, demokrat partiden, 1960 cuntasından, arada TIP vb. reformizminden 12 Mart cuntası ilk döneminden, hatta ekteki belgeden de görüldüğü gibi 12 Eylül Cuntası'ndan CHP'den, SHP'den, Avrupa Parlamentosu'ndan, ekonomik-demokratik beklentilerde bulunan burjuva aydınları, kendi özgüçlerine ve halka güvenememe derdinden muzdarip-tirler. Dolayısıyla da devrimcilerin ve halkın yarattığı ve fedakâr çalışmalarının ürünlerine kuşkuyla bakarlar, çünkü onlara göre "iş bitirme" yetisine ve gücüne sahip olan sadece hakim sınıf klikleridir. Bunun için hakim sınıfları etkilemek ve yönlendirmek için sık sık akıl hocasına soyunurlar. Örneğin; azgın faşist saldırılar olduğunda halka, bu saldırılara karşı koyup mücadele etmesi çağrısı yerine, hakim sınıflara itidalli ol-

malarını, böyle "böyle kötü işler yapmanın çözüm getirmeyeceği" türden öğütler verirler. Onlar her zaman devrimcilere ve halka sömürü ve zulme başkaldırmayıp sabırlı olmalarını sakın ola ki aktif mücadeleye kalkışmalarını, yasal sınırlardan ayrılmamalarını tavsiye ederler. İlhan Selçuk'un faşizmin su-ratına devrimci bir şamar olan Mahir Çayan'ların Maltepe firarı karşısındaki "İsmet İnönü, Denizlerin idamını engellemek, sizleri hapisten kurtarmak için çalışıyor, firar ederek onun işini zorlaştırmayın" şeklindeki tavrı bunlara bir örnektir. Onlar için illegal mücadele ile silahlı mücadele birer öcüdür. Yine faşizmin mahkemelerinde sözü-mona yargılanıp mahkûm edilen, idam, müebbet ve onlarca yıllık "ceza"lara çarptırılan devrimciler zindanları yarıp kaçmamalı, "AF" beklemelidir. "AF" çıkıncaya kadar idam edilenler, yıllarca zindanlarda tutulanlar, toplumsal günahların kefaretinin ödeyen kurbanlar olacaktır. Diğer yandan Hümanizm maskesiyle PINOCHET gibi azınlık düşmanlarının öldürülmesine karşı çıkmakta geri durmamaktadırlar. Faşist katillerin sultasına ya boyun eğilecek ya da o sulta yıkılacaktır, ara bir yol yoktur. Bu iyice belleklere kazınmalıdır!

Zayıf ve güçsüz bağlarla bağlı oldukları halk saflarından henüz kopmamış ancak burjuvazinin fosseptik çukuruna doğru sallanan burjuva aydınlarına, devrimcilerle ve halkla yakın ilişkiler içine girmeleri, onları tanıyıp anlamaya, çalışmaları, sınıf mücadelesine güç verip ondan güç almaları içten önerimizdir. Böylece halkı ve devrimcileri tanıdıkça sevecekler ve güven duyacaklar, bununla birlikte böyle samimi bir çaba onların güçsüzlüğüne de çare olacak, hakim sınıf kliklerine, faşist generallere, emperyalist kurum ve kuruluşlara avuç açıp demokrasi ve adalet dilenciliğinden de kurtulacaklardır.

METRIS'ten firar eylemi tümüyle bizlerin irade ve çabalarının ürünüdür, faşizmin ne desteğiyle gerçekleştirilmiştir, ne de faşizmin bir komplosudur. Tam tersine faşizme karşı haklı ve doğru bir eylemdir.

METRIS'ten firar gibi eylemler, yaşanan süreçte kişi, grup ve örgütlerin yaklaşımlarını ve niteliklerini açığa vurdukları birer turnusol işlevi de görürler. Toplumun her kesitini sarsıp etkileyen böylesi olaylar karşısındaki tavırlar (tavırsızlıkta bir tavidir) sınıfsal ve siyasal mevzilenişteki konum ve işlevleri daha net gözler önüne serer, ayrıştırır.

Firara ilişkin olarak "Metris'teki Tut-sak Devrimci Sol'cular" imzasıyla yapılan açıklama ve özellikle de bir dönem "Yeni Çözüm" dergisi yayın danışma-

nı olan S.Ü'e atfen Milliyet gazetesinde ancak hainlerin ağzından çıkmaya yakı-şırşekilde açıklama ve yorumlar ile bu eleştiri konusu yapıldığında "Yeni Çözüm" dergisine yapılan eleştiri ve açıklamalar ilginç, ilginç olduğu kadar da ibret vericidir. Bu açıklamalarda kendi eksikliklerini gizlemek için bizlerin başarılarını kralama çabası açıkça görülüyor. Dar grup çıkarları uğruna başka-ları küçülterek büyüme veya kendi eksikliklerini açığa vuran başkalarını yadı-sıyıp karalama mantığı burjuvazinin de-ğirmenine su taşır, devrimciler arası gü-ven ve dayanışmayı zayıflatır, aynı za-manda sahibini de yıpratır.

Metristen firar eylemimiz karşısında "DS" ve "Yeni Çözüm" dergisinin yak-laşımı, hazımsızlık sancıları içinde sar-sıldığına inandıkları dar grup çıkarları-nı (burjuva yöntem ve anlayışlarıyla) devrim cephesi'nin kazanımlarının önu-ne çıkarma biçiminde şekillenmiştir. Şöyle yazıyorlar:

"... Zindanlardan kaçarak sıcak devrimci mücadeleye katılmak... Metris firar eylemi de bu anlamda faşizme karşı gerçekleştirilen devrimci bir eylemdir." (DS, Yeni Çözüm S. 12 abç)

Dil ucuyla ve zorlanarak da olsa "Devrimci bir eylem" olarak kabulleni-lişine karşın, aslında (12 Eylül süreci, içinde bulunduğumuz dönem ve gelecek-teki sınıf mücadelesinde ve devrimci sa-vaşında) eylemin nesnel olarak yüklen-diği fonksiyon yadsınarak, Metris firarının başarısı ve önemi zindanlardan ba-sit bir kaçısa indirgenerek küçültülme-ye çalışılıyor. İnkârcılık arkadaşların ru-huna işlemiş, kendileri dışında olan bir mücadeleyi ve başarıyı hazmedemi-yorlar. Eylemin nesnel sonuç ve etkile-rini yazımızın başında kısaca özetledik. Hangi niyetle olursa olsun, hiçbir kişi eylemimizin önemini ve başarısını zin-danlardan basit bir kaçış ile sınırlayamaz, sınırlamaya kalktıığında Metris firarının büyüklüğü altında küçülür ve ezilir. Bu arkadaşlar eylemin en azından hararetle savundukları "suni denge" te-razisinin halk ve devrim kesfine müte-vazi bir katkı olduğunu kabul etmelidir-ler.

Metris'teki Devrimci Sol'cular adına yapılan açıklamada, kendilerinin "Ne-den kaçmadığı" sorusuna şu yanıtlar ver-iliyor:

1- "... Cezaevinin mimari yapısı" ge-reği buldukları havalandırmada firar olanağı olmayışı, olanağın sibirya bölü-münde olduğu.

2- "... Firarı gerçekleştirenler..." in kendilerini kaçırmak istemeyişi, grupçu davranışları...

Önce şu gerçek hazmedilip sindirilsin. Faşizmin yıllardır "Metris'ten kaçılmaz"

propagandası, koşullara boyun eğip kabullenişini getirmiş ve dolayısıyla firar için fırsat kollama ve yaratma çabası içine girilememiştir. Yani, cezaevinin mimari yapısı değil cezaevindekilerin kafa yapısı firar edememelerinin ötündeki en önemli engeldi. (Eylemimiz bunu da kırmıştır, bu da bir kazançtır. Fakat anlaşılın siz bundan da nasibinizi almamışsınız, açıklamamızdan Sibiryada dışında Metris'ten firar imkânı yok karamsarlığı seziyor.) Kaldı ki Sibiryada bölümü firar için daha uygun olması ve daha fazla olanağa sahip oluşu bir gerçek olmasına rağmen bu farklılık diğer havalandırmalarda firarı olanaksız kılacak ölçüde değil. Devrimci uyanıklık ve yaratıcılık uygun fırsatlarla birleştiğinde olmayacak bir şey yoktur, bu da bir gerçektir, bunu da açık yüreklilikle kabul etmek gerekiyor. Sibiryada bölümünde idarenin denetiminin daha az oluşu karşısında yaşam koşulları diğer bölümlere oranla daha kötü durumdaydı. Koşulların siyasetlerce düzenlenişinde bizlerin aksine sizin tercihiniz sibiryada olmadı. Firar sonrasında el altından "idare bizi sibiryada bölümüne bilinçli olarak vermek istemedi, biz o bölüme gitmek istedik" biçiminden şeyler gevelmeye duyduğunuz ihtiyaç Metris'ten firarı düşünmeme eksikliğinizi kapatma çabasından kaynaklanıyor. Diyelim ki aşı astarı olmayan fısıltılarla zevahiri kurtardınız. Cevahir karar mı?

Firar edememenizin ikinci nedeni olarak da "firara başkalarının katılımının bilgisi ve olanakları olduğu halde- küçük siyasi hesaplarla bilinçli olarak istenmemiştir." (Yeni Çözüm, S. 14) diyerek topu bize atıyorsunuz. Böylece sizden kaynaklanan herhangi bir eksikliğin rolü olmamış oluyor. Sizin bölümünüzde olanak yoktu, olanak olanlarda sizin katılımınızı bilinçli olarak engelledi, bu iddianız çerçevesinde her şeyin sizin iradeniz ve çabanız dışında.

Anlaşılan kendi irade ve çabanızla firar edebileceğinize inancınız kalmamış dışınızdan bekliyorsunuz. Bu itiraf elinizden bir şey gelmediğini, yaratıcı olmadığınızı, koşullara boyun eğdiğinizi açığa vurmuş oluyorum mu? Toplumsal Kurtuluş'un vurguladığı politikada öğrencilik ile öğrenci politikacılığı noktasında biraz düşünün isterseniz.

Firar öncesinde Metris'ten firar edilebileceğini dahi düşünmeyenler bugün karşınıza geçip ciddi ciddi "... hiçbir risk olmaksızın..." "... firarı gerçekleştirenler isteseydi, bu olanaktan tüm devrimci örgüt ve gruplar yararlanabilirdi..." diyor ve bilim kurgu öykülerini aratmayacak fantaziler ileri sürüyorlar. Haksızlık etmeyelim, bilim kurgu öykülerini nasıl belli bir gerçeklik ihtimali ta-

şıyorsa bu fantazilerde riskleri kulak ardı edilip ve hep olumlu açıdan mutlak başarılı olurdu anlayışıyla değerlendirilirse olabilirlik taşıyor. Sürekli olumlu düşündüğünde olmayacak hiçbir şey yoktur, ancak subjektivizm objektif gerçeklere çarpıp hayal kırıklığı doğurur. Eğer şöyle yapılıyorsa, böyle olsaydı önerisini az da olsa gerçekleşme ihtimali varsa bile hiç mi ciddi riskleri yok? Ki arkadaşlar riskin ciddiliğini geçelim "hiçbir risk olmaksızın" diyorlar, bu önce diyalektik düşünceye terstir. "Tüm devrimci örgüt ve gruplar kaçabilirdi; yani Metris tümünden boşaltılabilirdi diye nasıl iddia edilebiliyor hayret ediyoruz. İdare fark etmeden herkesin Sibiryaya taşınması ve askeri arazi içinde önce mesafenin katedilmesini çok az da olsa bir riski olmalıydı değil mi arkadaşlar? Hazımsızlık sancılarını su katılmamış hayalciliğe ve bilinç kaybına neden olduğunu da böylece öğrenmiş olduk. Böyle mesnetsiz iddialarda bulunmadan önce oturup biraz düşünmek gerekmez mi? Çatıya doldurulan tonlarca toprağın her an farkedilebileceği, su sızan tünelin çökme ihtimali, açılan deliklerin aramalarda bulunması, sayımlarda kullanılan kuklaların farkedilmesi, her gün 24 saat süren tünel faaliyetinin anlaşılması, giriş ve çıkışlarda, toprak taşıma da, "köfte" yapıp çatıya atmada fark edilme, cezaevinin tümünden sivile taşınması veya biten bazı davaların sevk edilmesi ve zayıf unsurlar ya da dikkatsiz davranış ve konuşmalar yoluyla idarenin firarı öğrenmesi ihtimalleri bir yana bırakılırsa, Sibiryada dışındaki iç havalandırmadaki devrimcilerin tünelin olduğu yere taşınması ve askeri araziden fark edilmeden çıkarılması ile zorunluluk dışında firar çalışmalarını bilenlerin devrimci ahlaktan yoksun bir kişi yüzünden giderek genişlemesini çıkan herkesin katledilmesine yol açabileceği risklerini nasıl göze alınacaktır? Metris ne "kurtarılmış bölge", ne de kimsenin babasının çiftliğidir. Hiçbir risk olmaksızın her aklına geleni yapma serbestisi dışarda dahi yoktur. Bugün biliniyor, tünel faaliyeti 4 kez kılıpayı denilebilecek riskler atlatılmıştır, bunlardan birinde idarece fark edilip firar engellenebilir ya da fark eden idare firarileri toplu katletme yoluna gidebilirdi. İlk başta organizasyon kontenjan için 15 kişi civarında bir sayı düşünülmüş bu sayı yoğun talep ve istek nedeniyle önce 22'ye sonuç olarak da 30 kişilik bir sınıra çıkarılmıştı. Bugün sonuçlardan hareket ederek fazla olabileceği hatta ne yapılırsa yapılsın hep başarılı olunacağı söylenebilir, nitekim söyleyenler çıkıyor. Fakat olayın böyle ele alınması soruna çözüm getirmekten çok uzak. Yine de o koşullarda diğer bö-

lümleleri de firara katma üzerinde ciddi yetle durulmuş, bugün de gönül rahatlığıyla tekrarladığımız gibi aşırı ve firarın tümünden engelleyebilecek ya da katliama dönüştürebilecek bir risk olarak değerlendirilmiştir.

Grupçu ve bencil çıkarları devrimin genel çıkarlarının önüne çıkarılmayalım arkadaşlar. Firarın hiç gerçekleşmemesi veya güvenliğinin tehlikeye düşürülmesi pahasına da olsa bizde dahil edilmeliyedik demek bencillik ve grupçuluğun her şeyin önünde tutulmasıdır. Ben / Biz olmasak siz de firar etmeyin anlayışını ve bolca sözünü ettiğiniz devrimci ahlak ve sorumlulukla, ne geleneklere ne de proleter yaklaşımla ilgisi vardır.

Sibiryada bölümü dışı için durum böyleyken, Sibiryada durum daha farklı. Bilindiği üzere firar TKP/ML, PY, ve DY, siyasetlerince organize edilmiştir. Eyleme ilişkin ilke kararları bu organizasyonca alınmış, eylem insiyatifi ve pratik örgüt çalışmaları yürütme, örgütlenme TKP/ML tarafından üstlenilmiştir. İlk aşamadaki 15 kişi 22'ye arıdan da 30 kişilik üst sınıra çıkarılmıştır. Koşullarda değerlendirilerek bu sayının en fazla katılım sınırı olduğu sonucuna varılmıştır.

DS bilip-bilmeden "aynı havalandırmada olup başından itibaren firarın organizasyonunda yer alan" diye iddia edilen bir kişinin götürülmemesini, mal bulmuş mağribi gibi eleştiri konusu yapılmaktadır.

Daha önce açıkladığımız gibi firar organizasyonu TKP/ML, PY ve DY tarafından yapılmıştır. "THKP-C SAVAŞÇILARI" davasından yargılanan içerde ve dışarda tek başına olmasına karşın kariyerist yapısından dolayı kendini siyaset olarak kabul ettirmek isteyen bu kişi bizim karşı çıkmamıza karşın DY ve PY tarafından önceden çağrılmış olması nedeniyle ilk organizasyon toplantısına getirilmişse de, onu siyaset olarak kabul etmediğimizden ve kişilik yapısındaki bozukluklardan dolayı ilk toplantıdan sonra ortak bir kararla organizasyon dışına çıkarılmıştır. Bu nokta da Yeni Çözüm dergisinin toplumsal kurtuluşu yönelttiği eleştiriyi aynen kendilerine iade etmek gerekiyor: "Politika da öğrenciliğin bir çeşiti de bilip-bilmediği konularda ahkam kesmektir... Gerçeği tüm boyutları ile bilmeden kimse kalem oynatmaya kalkışmamalı. Yoksa gerçekten politikada öğrenci gibi davranmaktan kurtulamaz." (Yeni Çözüm, Sayı 14)

İçerde ve dışarda tek başına olmasına karşın sürekli "Biz" diye ahkam kesen ve siyaset olduğunu iddia etmesi yüzünden cezaevinde "ordusuz komutan" olarak tanınan bu kişinin niteliği, karakteri ve en ufak risklerde bile paniğe ka-

pılması herkesçe-bilinmesine ve firarın güvenliği için organizasyonca götürülmemesi anlayışla karşılanmasına karşın DS ve YÇ zayıf kişiliklerinden yararlanarak bölesi unsurları bize karşı saldırı malzenesi yapmaktadır. Aynı şekilde burjuva karakteri, ideolojik çürümüşlüğü ve zayıf kişiliği; tanyan herkesçe bilinen "köstebek" İ.Ç.'da DS tarafından kanat altına alınmaktadır. Firar kontenjanına dahil edilmeyeceğini anlayan bu kişi, daha önce kesinlikle firar faaliyetini dışa taşırmama üzerine, devrimci değerler üzerine teminat vermesine karşın, belki kendisinin götürülmesinde etkisi olur diye firarı gerçekleşmesinden 5 gün önce DS'lilere deşifre etmiştir. Bu kişiyi tanyan herkes onun bunu bencil çıkarlarla yaptığundan zerrece kuşku duymaz, buna rağmen DS sanki bu kişi "devrimci sorumluluk" gereği köstebeklik yapmış gibi bu olumsuz kişiye ve tavrına kucak açıp sahip çıkmıştır. Bu kişiyi firar sonrası hiçbir devrimci koğu kabul etmemiş, DS arasına kabul etmiştir. Alınan ilke kararına rağmen bilgi sızdıran bu kişinin tavrını DS olumluyorsa (ki, bu ispiyonculuğu olumlamak ve özendirme anlamına geliyor) kendisi öğrenince neden diğer devrimcileri de bilgilendirmediğini kendisine sormalıdır. (Sakin bu, diğer siyasetler öğrenirse onlarda kontenjan isterler. Herkesin böyle bir talepte bulunması eylemi riske sokar ve imkansızlaştırır, o nedenle biz öncelikle kendimiz için kontenjan kazanmaya çalışalım. Eğer başaramazsak, o zaman diğer siyasetlerde söyler ve organizasyon üzerinde baskı uygularız şeklinde bir "politik" yaklaşımın bir ürünü olmasın? Ne de olsa politika (!) yapmakta epey ustalaştınız (!)) Böylece burjuva unsurlara burjuva yöntemiyle sarılmayı alışkanlık haline getirmek bağımlılık yaratır, mübela olur çıkarsınız. Bizden uyarması, yine de koynunuza kimleri alıp almayacağınız sizin sorunuzdur.

"THKP/C savaşçıları "imzası kullanan kişi DS tarafından yapılan telkinler sonucu bir açıklama kaleme almış, YÇ'de bunu yayınlamıştır. (* Dipnot) Bu açıklama ele alınamayacak ölçüde basit ve seviyesizdir. Yine de okurun söz konusu kişinin karakteri hakkında fikir sahibi olması için bir konuya değiniyoruz. "Ordusuz konutan" şöyle diyor: "... Tizit konspiratif çalışma yürütülüyor görüntüsü verilirken... İdarenin eline geçmesi tesadüfen engellenen kroki bırakılabilmiştir." (YÇ. s.14) Önce olayı aktaralım. Bu kişinin bizzat kendisi kendi koğuşunda bulunan bir kişi ile aralarında firar üzerine konuşurlarken bir de kroki çiziyorlar, sonra da bunu imha etmeyi unutuyorlar. Koğuş de-

ğişimi yapılırken bu kroki yere düşüyor ve askerlerin dikkatini çekiyor, ancak elinden alıyorlar. Dikkatsiz ve ilkesiz davranışı yapanlardan biri de bizzat kendisi olduğu halde, bunu bize eleştiri konusu yapacak ölçüde bayağlaşıyor. Bu paspaye davranışa da DS ve YÇ çanak tutuyor.

Diğer bölümlerdeki devrimcileri firara katma olanağı olmadığından dolayı bilgilendirmeye de gerek görmedik. Bunu eleştiri konusu yapan DS, firardan 5 gün önce sevgili köstebeği aracılığı ile haberdar olmasına karşın, neden kendisi aynı yöntemle diğer siyasetleri bilgilendirmemiştir, çünkü kendisi de köstebeği gibi bencil çıkarlarıyla hareket etmiştir. Köstebek İÇ. doğru yapmadıysa neden bağrularına basmaktadırlar? Gereksiz bilgilendirmeler illegalite kurallarının ihlalidir ve sorumluluğu çok ağırdır. Diğer yandan "devrimci geleneklerin bozulması"ndan en son söz edecek olanlar, biz olmazsak firarda olmasın anlayışında olanlardır. Bu anlayış devrimci sorumluluk, fedakârlık ve gelenekler ile örtüşmemektedir.

Eksik, hata ve zaafı eleştirildiğinde DS ve YÇ'ün burjuva ayak oyunlarına, ilkel ve bayağı yöntemlere başvurma alışkanlığı için şir değıldir. Firar kapsamında ele alındığında kendisine yöneltilen her eleştiriye bir punduna getirip mutlaka iade etme çocukluğu, hata, eksik ve yanlış olduğunu kabul etmezliği bir yana, U. Mumcu'nun seviyesiz tartışma yöntemlerinden biri olan köylü kurnazlığına, sık sık başvurmak-tadır. Hikâye bilinir, bir cinayet hakkında sorguya çekilen bir köylü; "Mehmet'i öldürüp tarlaya gömenin Hasan olduğunu söyle" der. YÇ'ün bu yöntemi hem eleştirme, hem de kendisinin kullanması bayağılığımı aynen aktarıyoruz: "... Bir burjuva gazetesini ve polis muhabinin kaleminden çıkan sözleri kendisine dayanak yapmaktan çekinmeme devrimciler ve devrimci ilişkilere yakışmaz. Bu tür yokların sonu hep çıkmazdır. Çünkü başkaları da Sultanahmet askeri cezaevindeki üstteğmen Cahit'in mahkeme ifadelerini alır kullanmaya kalır. Veya kendisini Türkiye sol hareketinin "milad"ı olarak görenkişinin cezaevine girdiğinde kaçakçılar koğuşunda kaldığını, devrimcilerin zorlamasıyla siyasi koğuşa geçtiğini "duydum" derse bunlara nereye varılacak..." (YÇ. s.14) Söylenenler doğrudur-yanlıştır bu konu dışı, yöntemdeki seviyesizlik dikkat çekicidir. Eleştiride de açık yürekli ve samimi olun arkadaşlar. Eleştirilerinizi -eğer varsa- zülfü yare dokunduğunda savunma amaçlı saldırı mantığıyla değil ML anlayışla olduğu gibi açık yüreklilikle dobra dobra belirten, devrimcilere

ve devrimci ilişkilere yakışan da budur.

Benzer bir basitlik ve köylü kurnazlığı "Yeni Çözüm" dergisinin bir dönem siyasi danışmanı olan S.Ü.'e atfen Milliyet'te çıkan bir röportaj konusunda da sergilenmektedir. Ekte kütürünü sunduğumuz röportajı okuduğumuzda bir hainin itirafları sandık, fotoğraf yüzünü gizleyecek biçimde arkadan çekilmiş, isim ve kaynağa verilmemişti. Yine de SÜ. ile yıllarca cezaevinde yatan arkadaşlar benzettiklerinde, bir devrimcinin hainlerinin ağzından konuşmayacağı düşüncesiyle insan insana benzer diye düşünüp ihtimal vermedik. Sonradan yüzü gizlenerek arkadan fotoğrafı ekilen kişinin gerçekten de SÜ. olduğunu öğrendik, şaşırдық, daha da üzüldük. YÇ'ün anlattıkları çerçevesinde sorunu irdeleyelim:

"Her şeyden önce böyle bir röportaj olmamıştır. (Milliyet gazetesi polis muhabiri) ne olduğu bilinmektedir. Bu kişi Yeni Çözüm Dergisi'ne gelerek "87 Ağustos"unda Başlayan ve Eylül'ünde biten 30 günlük AG sonucu ne tür haklar alındığını ve bunu öğrenmek istediğini belirtmiştir. Alınan hakların söylenmesinde hiçbir sakınca görülmediğinden bir sohbet havası içinde anlatılmıştır.

Ertesi gün Milliyet'in olayı farklı yanıtması sonucu gerek telefonla gerek sözle tekzibe zorlanması olmuşsa da düzeltme sağlanamamıştır." (YÇ. s. 14)

Fotografın SÜ.'ye ait olduğunu ve bir görüşme yapıldığını kendileri de kabul ediyorlar. Samimi görünmedikleri nokta tekzip ve röportajın içeriği ile haber arası ilişkidir.

Tekziplerin nasıl yapılacağını YÇ Dergisi bizden daha iyi bilir. "Telefonla" ya da "sözle" tekzip yapıldığı, hele de bunu Milliyet gibi bir burjuva gazetesinin kabul edeceğini düşünmek için ya aldatma ya da başkalarını kandırma yanlış söz konusudur. Tekzipler ne telefonla, ne de sözle yapılır, yazılı yapıldığı gibi eğer yayınlanmazsa mahkeme aracılığıyla olur. Sorun çok önemlidir, çünkü, açıklamada tutsak tüm devrimcilere ve firar eylemine hainlerin ağzından saldırılmaktadır, hedeflenen devrimin genel çıkarıdır. Diğer yandan, bu saldırı Yeni Çözüm'ün bir dönemi siyasi danışmanı S.Ü.'e atfen yapılmaktadır. Sıradan bir demokrat veya devrimcinin kendisine atfen, hainlere yakışır açıklamaların basında çıktığını öğrendiğinde ilk yapacağı iş, hemen yazılı bir tekzip göndermek, yayınlanmazsa aynı şeyi mahkeme yoluyla halletmek ve bu arada en azından devrimci-demokrat basın aracılığıyla da kamuoyunu bilgilendirip, bu çirkinliği teşhir etmektir. Yeni Çözüm'ün sayfalarında böylesi önemli bir konuyu küçük de olsa bir yer ayrı-

ması düşündürüldür. Aynı şekilde, açığa çıkarılınca kadar fotoğrafın ve röportajın SÜ.'e ait olduğunun gizlenmesi de ayrı bir kuşku kaynağıdır.

Yeni Çözüm'den arkadaşlar kendilerine inanmamızı eleştirebilirler. Ancak böylesi önemli konularda tutarsız ve kuşkulu açıklamaları kabullenmemiz beklenmemelidir. SÜ.'in muhbirler, hainler vb. gibi yüzünü gizleyen arkadan poz verip fotoğraf çektirmesi olağan bir davranış değildir. Kendisi için bir sakıncası varsa, kuşkulu pozlar yerine hiç fotoğraf çektirmemesi gerekirdi. Milliyet gibi burjuva bir gazetenin telefonla veya sözle yapılan tekzipleri kulak arı edeceği açıkken, mahkeme yoluna gidilmemesi, olayın öğrenilinceye kadar gizlenmesi, en azından Y.Ç.'de bir açıklama yoluna başvurulmaması, yanıtlanması gereken birer soru işaretleridir. Fırar sorununda Y.Ç. ve DS aynı konuda birbirine taban tabana zıt iki ayrı tavır

sergilemiştir. Ş. Özbek'e atfen günlük basında açıklamalar yayınlandığında, günlük basın aracılığıyla kamuoyuna açıklama yapan DS ve Y.Ç. aynı duyarlılığı, çok ciddi bir sorun olduğu tartışma götürmeyecek kadar açık olan S.Ü. olayında neden göstermemiştir. Bu tavır eleştirildiğinde de "bir burjuva gazetesini ve polis servisi muhabirinin kaleminden çıkan sözleri" eleştirmek "devrimciler arasındaki dostluk ilişkilerine ve ahlâki değer yargılarına dahi sığmayan biraz polisiye, biraz da "çaktımcı" davranışla" (Y.Ç. Sayı, 14) diyerek karşı taaruzla geçmek, en iyi savunma saldırısı özdeyişini hatırlatıyor.

Yeni Çözüm'den arkadaşlar, Milliyet gazetesi geniş bir okur kitlesine ulaşmaktadır. Böylesi çirkinliklere izin verilmeyeceğinin belgelenmesi ve boyalı basının teşhir edilmesi için en kısa sürede yasal yollardan tekzip hakkını kullanmanızı, yok eğer S.Ü. bir suç işlemişse de bu

yüzden tekzip yapılamıyorsa bunun da açık yüreklilikle kabul edilerek özeleştirisinin yapılmasını ısrarla istiyoruz.

DİPNOT

(*) Türkiye'de "THKP-C SAVAŞÇILARI" diye bir örgütün bulunmadığı -yok olduğu- gerekçesiyle o kişinin "cezaevi konseyi"nden çıkarılması önerimizi doğru bulup katılan ve zaten şu anda "KONSEY"den çıkarılmış olan kişiye siyasi paye verilerek, yok olduğu savunulan örgüt imzasıyla dergide yazısının yayınlanması hangi anlayışın ürünüdür acaba?

Metris'ten TKP/ML Tutukluları adına; Hüseyin Karakuş, Memik Horoz, Osman Özdemir, Baki Ceylan, Ali Yıldız, Gazanfer Yıldız, Erhan İnal, Hüseyin Yaman, Zeynel Karahan

□

"Sibirya"dan Lavrion'a

□ 12 Eylül döneminin en büyük "fırar" olayı Metris Cezaevi'nden 29 devrimcinin kaçışı ile gerçekleşti. Devleti alarma geçiren bu fırar olayı, basında da gürültülü manşetlerle verildi.

Uzun bir süre sonra önce iki ve daha sonra da 9 kişi yakalandı. Diğer devrimcilerin ise polis çemberini de yararak ülke dışına çıktıkları öğrenildi.

ANK muhabirleri bu büyük fırarı gerçekleştirenlerden biri olan Murat Şoskal ile Atina'da görüşme imkânı buldular.

4 Mart gecesi Metris Askeri Cezaevi'nden başarılı bir eylem sonucu kaçtınız. Eylemin hazırlık safhası ve gelişimiyle ilgili okuyucularımızı bilgilendirir misiniz?

Zıندان duvarlarını aşmak devrimci tutukluların her zaman düşündüğü ve gerçekleştirmek istediği bir şeydir. En ufak bir fırsatı değerlendirerek, faşizmin kalın duvarlarını parçalamak, aşmak, özgürlüğe ulaşmak en önemli amaçlardan biri. Fakat bunu gerçekleştirmek oldukça zor.

Özellikle 12 Eylül sonrası artırılan gü-

venlik önlemleri, örneğin özel olarak hazırlanmış E tipi cezaevlerinde bu tip eylemleri gerçekleştirmek, fırsatları değerlendirmek oldukça zor. Fırsatını bulsanız bile bir dizi riski göze almanız gerekiyor.

7 yıllık mahpusluk süremizden sonra ilk defa güvenlik önlemlerinin bir hayli yoğun olduğu Metris Cezaevi'nde eylemimizi gerçekleştirmeye karar verdik. Sibirya denilen havalandırmaya bölümünde bulunan lağım kapağının kaçış için en uygun yer olduğu tesbit edildi. Bu lağım deliğini kullandık.

Gerekli araştırmaları yaptık. Partimin almış olduğu karardan sonra uygulamaya geçildi. İçerde gerekli plan hazırlandı. Kaçıştan sonra, dışarıdan yapılacak yardımla ilgili gerekli koordinasyon sağlandı.

Kaçış eyleminden diğer devrimcilerin yararlanmasını da kararlaştırdık. Yeni havalandırmaya bakan koşullarda bulunan diğer devrimcilerin eylemden yararlanması ve bizlere yardımcı olmalarının sağlanabilmesi amacıyla eylemi karara bağladıktan sonra, diğer tutuklulara da konuyu açtık.

"1960 Amasya doğumluyum. İlk ve Orta öğrenimimi İstanbul'da Ermeni yatılı okullarında tamamladım.

Öğrencilik yıllarında devrimci düşüncelerle tanıştım. 1.

Kaypakkaya'nın görüşlerini benimsedim. Daha sonraki yıllarda

TKP-ML saflarında mücadeleye katıldım. 1981 yılında yakalandım.

Çeşitli iddialarla yargılanarak idama mahkûm edildim. Ayrıca siyasi

savunma, sorgu ve dilekçelerim

neniyle de 4 ayrı davadan 15 yıl

hapis cezası daha aldım. 1988 Mart

ayına kadar İstanbul Sağmalcılar,

Sultanahmet ve Metris cezaevlerinde

tutuklu kaldım. 24 Mart gecesi 18

yoldaşım ve diğer davalardan 10

devrimci arkadaşla birlikte Metris

Cezaevi'nden fırar ettim."

Bütün gruplara eylem planınızı açtınız mı?

Bütün gruplar planı uygulayacağımız havalandırmada yoktu. Sibirya adı verilen havalandırmada, TKP-ML dışında, Dev-Yol, TDKP, Partizan Yolu gruplarından unsurlarla, tek tek devrimciler vardı. Bunlar dışında cezaevinde kitlesel olarak bulunan Dev-Sol, MLSPB, Devrimci Kurtuluş, Kurtuluş ve Rızgari diğer havalandırmalarda bulunuyorlardı.

Konuyu kavramanız için dilerseñiz sizleri cezaevinin mimari yapısı ile ilgili bilgilendireyim. Cezaevi bloklardan oluşuyor ve bloklar arasında havalandırmaya olarak adlandırdığımız bölümler var. Si-

birya'ya kadar olan blokların havalandırmaları ana koridorun pencerelerinden gece-gündüz denetlenmeye açık. Askerler, nöbetçiler sürekli ana koridorda gidip - gelirler ve havalandırmayı izlerler. Ana koridorun uğramadığı tek yer, Sibiryadır. Sibirya havalandırmasına sadece ana koridorun sonundaki pencere bakar sadece. Bu pencere de tamamıyla havalandırma avlusuna uzanmadığı için, havalandırmanın sadece belirli bir kesiti gözetlenebilir.

Kaçış için kullanmayı planladığımız lağım çukurunun kapağı duvar dibinde olduğu için bu pencereden görülemiyordu. Bu bizim için büyük bir avantajdı.

Diğer havalandırmalarda da aynı biçimde ve birden fazla beton lağım kapağı bulunmasına rağmen, her gün bu kapakları açıp, içine girmek ve çalışmak olası değildi. Her an gözetim vardı. Bir iki kere görülmese de, üçüncüsünde deşifre olmamak mümkün değildi. Bu nedenle kaçış eylemi Sibirya dışındaki havalandırmalardan yapılamazdı.

Biz TKP-ML hareketi olarak, cezaevindeki son yer değişikliğinde Sibirya havalandırmasını tercih etmiş ve oraya topluca yerleşmiştik. Bizim dışımızda bu bölümde yukarıda sıraladığım örgütler de vardı.

Gönül isterdi ki kaçıştan tüm devrimciler yararlınsın. Fakat bu olası değildi. Diğer kanalizasyon kapaklarını deneyerek onlara ulaşılabilirdi, fakat bu kaçış eyleminin % 80-90 açığa çıkması anlamına geliyordu ki, bu büyük bir riskti. Ya Sibirya'da bulunan tutukluları güvence içinde dışarıya çıkaracaktık, ya da % 100'lük riski göze alarak kaçış planını uygulayacaktık. Biz birincisini tercih etmek zorunda kaldık. Tüm devrimcilere ulaşmak mümkün değildi.

Kaçış eylemi ile ilgili sol çevrede bir dizi eleştiriler oldu. Diğer gruplara haber verilmediği ve bu nedenle kötü bir gelenek bırakıldığı şeklinde. Bu eleştiriler ne diyorsunuz?

Cezaevinde bulunan başka devrimci gruplardan arkadaşların eleştirileri oldu. TKP-ML'nin grupçu bir yaklaşım içinde olduğu, genel devrimci çıkarları düşünerek, tüm devrimci grupların bu imkândan yararlanmasına çaba sarfetmeyip, sadece kendi arkadaşlarının çıkmasını sağladığını, grupçu çıkarlarla hareket ettiğini belirttiler. Bence bu eleştiriler haksızdır. Bu eleştiriler şartlar dikkate alınmadan, aslında kendi grupsal çıkarlarını ifade eden eleştirilerdir.

Durum gayet açıktır. Bir havalandırmada fırsat elde edilmiştir. Kaçış için tek elverişli havalandırma. Diğer havalan-

dırmalarda bulunan devrimcilere ulaşmak için daha kapsamlı, daha karmaşık ve uzun zaman alacak bir plan yapmak mı gerekiyordu? Yoksa sadece bir havalandırmada bulunan belirli sayıda tutuklunun kaçma olanağı mı kullanılmalıydı? Kaçış eylemini tüm devrimci tutuklulara ulaştırmak, eylemin başarı şansını oldukça düşürüyordu. Hemen

Gerçekten, "hadi diğer arkadaşları da alalım. Bütün cezaevi bu eylemden yararlınsın" şeklinde bir mantığa girilseydi, açıkça belirtiyorum cezaevinden birkişi bile çıkamazdı. Bu nedenle genel kaçış planı kabul edilmedi. Bu nedenle bizlere bu noktada yöneltilen eleştiriler haksızdır. Eleştiri yapılırken muhakkak şartlar iyi değerlendirilmelidir.

hemen mümkün değildi. Zaten riskli olan eylem, başarısızlığa mahkûm edilecekti. Bu nedenle biz sadece Sibirya'da bulunan tutukluların kaçışını planladık.

Eylemi genişletmeyi, bu kaçışa diğer grupları da katmayı düşündünüz mü?

Evet bunu işin başında düşündük ve yollarını araştırdık. Arkadaşlar belirli önerilerde bulundu. Başka öneriler de geldi -şimdi burada aktarmaya gerek yok.- Bu öneriler eğer uygulansaydı, eylem patlayacaktı. Düşman uyanacaktı. Eğer diğer önerilere göre hareket edilseydi, cezaevi yönetiminin olaydan haberdar olması çok büyük bir ihtimaldi ve gelenele yönelik bir kaçış planı gerçekleştirmek olanaklı değildi. Şimdi burada şöyle bir soru akla gelebilir: Böylesine bir kaçış da olanaksız görülürken eylem başarılı. Neden diğer önerilerde değerlendirilerek uygulamaya geçirilmedi? Mümkün olmayan başarılamaz mıydı?

Bizler, hiçbir şart altında ciddi ve güvenilir gördüğümüz devrimci hareketlerin kadrolarının faşizmin zindanlarında çürütmesini istemeyiz, mücadelenin dışında kalmalarını istemeyiz. Onların da daha iyi imkânlar içinde sınıf mücadelesinde yerlerini almalarını isteriz. Partim bu konuda hiçbir dönem dar-grupçu bir anlayışa sahip olmamıştır. Buna pratiğimiz şahittir. Örneğin geçmişte Toptaşırınırını gerçekleştiren partimiz, beraberinde MLSPB kadrolarını da kaçırmıştır. Yine aynı şekilde diğer cezaevlerinde gerçekleştirdiğimiz firar eylemlerinden diğer devrimcilerin de yararlanmaları sağlanmıştır. En son Metris örneğinde görüldüğü gibi, böylesi bir imkândan aynı havalandırmada bulunan 4 devrimci örgütün militanlarının yararlanması sağlanmıştır.

Sibirya havalandırmasında bulunan tüm koğuşlardaki tutuklular kaçış eylemine katıldılar mı? Yoksa belirli bir seçme mi yaptınız?

Ilk elde kaçışa gönüllü insanları tesbit ettik. Bunun ötesinde ayrıca bir seçim yaptık.

Öyle insanlar vardı ki-isim belirtme gerek yok- çok ağır hapis cezasına çarptırılmasına rağmen kaçmakta gönüllü değildi. Bunun yanında kaçmakta her hal ve şart altında gönüllü olanlar vardı. Bir de sayı sorunu vardı. Kaçışı güvenli içinde tamamlayabilmemiz için sayısal olarak belirli bir limiti aşmamamız gerekiyordu. Sayısal olarak artış, risklerin büyümesi demektir. Öte yandan bir de kapasite meselesi vardı. Sibirya'nın her iki havalandırmasından yararlanamıyorduk. Sibirya'nın sadece bir havalandırmasından yararlanmak mümkündür ki, bu havalandırmaya sadece üç koğuş bakıyordu. Bu nedenle kontenjanı belirli bir rakamda tutmak gerekiyordu. Kaçışta eğer 30 kişilik bir kontenjan varsa, siz kalkıp 50 kişiye zorlayamazsınız. Eğer 50 kişiye zorlarsanız, bu durumda kaçışa katılacakları diğer havalandırmanın duvarından atlatır ve askere yakalattırsınız. Bu nedenle belirli olan kontenjana göre seçim yaptık.

Kaçışla ilgili hazırlık dönemi ne kadar zaman aldı?

Hazırlık sürecine eğer eylemin planlanması sürecini de dahil edersek, uzun bir süre. Fakat beton kapağın ilk kaldırıldığı ve eyleme başlanıldığı günden itibaren sayarsak iki ay, iki aydan biraz fazla sürdü diyebilirim.

Kaçış gerçekleştirildikten sonra, kaçan arkadaşlardan bazıları yakalandılar. İlk yakalanan Dev-Yol'dan, daha sonra TDKP'den ve toplu olarak 9 arkadaş da TKP-ML'den. Bu yakalanmaların nedenleri sizce nedir?

Elbetteki, başarılı bir eylemden sonra yakalanma riski vardı. Kaçış eyleminden iki gün sonra yakalanan Dev-Yol'cu arkadaşın ele geçmesi tamamıyla kendi hatasından kaynaklandı. Belki de örgütünün kendisini yalnız bırakmasından. Bilemiyorum. TDKP'li arkadaşta bir ihbar sonucu yakalandı. Her iki yakalanma olayında açıkça görülüyor ki, arkadaşlar kendi başlarına hareket etmişler ve gerekli örgütsel tedbirlerini almamışlar.

9 yoldaşımızın yakalanması ise, partimizin kendi hatasından kaynaklanmıştır. Tedbiri eksik bırakmamız nedeniyle, o ana kadar örgütlü sürdürülen eylem kesintiye uğramıştır.

9 yoldaşımızın toplu olarak yakalanması oldukça üzücüdür. Şüphesiz bir arkadaşımız da yakalansaydı yine üzülürdük, ama toplu olarak 9 arkadaşın birden yakalanması bizi oldukça üzdü. Ar-

kadaşlar yakalandıkları gece sınırı geçeceklerdi. Firar eyleminin üzerinden 45 gün gibi bir süre geçmesine rağmen, 8 yıl sonra ilk defa İstanbul polisi kırmızı alarmdaydı. Polis bütün izinleri kaldırmış, bütün giriş çıkışları sivil polislerle denetim altına almıştı. Polis TKP-ML ile yakından uzaktan ilgisi olan her evi kontrol altına almasına, bir dizi taraf-tarımızı gözaltına almasına rağmen 45 günlük süre zarfında arkadaşlarımızdan birini bile yakalayamamıştı. Polisin operasyonları tam bir fiyaskoydu.

Arkadaşlarımız tüm polis engellerini aşarak, Yunanistan'a geçecekleri gece Meriç ırmağına oldukça yakın Uzunköprü'de kuşatılarak yakalandılar. Bu yakalanmaya tedbiri elden bırakmamız neden oldu. Bu konu ile ilgili detaylı bir açıklamayı partimiz yapacak. Özeleştirimizi kitleye sunacağız ve böylesine bir hatanın tekrarlanmaması için deneyimlerimizi aktaracağız. Fakat burada belirtmek isterim ki, 9 arkadaşımızın yakalanması polisin bir zaferi değildir. Tamamıyla tesadüfidir ve bizim tedbirleri azaltmamızdan ötürüdür.

Edindiğimiz bilgilere göre, kaçıştan bir süre sonra yakalanıyorsunuz ve bir müddet gözaltında kalıyor sonra serbest bırakılıyorsunuz. Bu olay nasıl oldu?

Kaçtıktan belirli bir süre sonra, hareket halindeyken yakalandım. Tesadüfii bir yakalanma değil. İhbar edildim. İhbar Metris firarisi şeklinde olmamış, şüpheli bir şahıs şeklinde intikal ettirilmiş.

Beni çevirdiler ve yakaladılar. Gözaltına götürdüler ve bir dizi soru sordular. Üzerimdeki sahte kimliğe uygun cevaplar verdim. Bazı detaylarda sıkıştırdıklarında, yine aynı şekilde baştan çerçevesini çizdiğim şekliyle cevaplar verdim. 6 gün siyasi poliste kaldım, kimliğim araştırıldı. Kimlik sabıkasız çıkınca serbest bıraktılar.

Polis şimdi 9 arkadaşımızı yakalayınca, devlet her zaman güçlüdür imajını yaymaya çalışıyor. Partimizi karalamaya çalışıyor. Oysa benim olayımda görüldüğü gibi devlet oldukça aciz ve koftur. Başarıları tamamıyla tesadüfe bağlıdır.

Metris duvarlarını aştın. Şimdi özgür bir ortamsın. Bundan sonraki yaşamınla ilgili neler düşünüyorsun?

Cezaevinden kaçışa başlamamızdan itibaren, bu eylemi başarmaya inancımız tamdı. Eylem rüyalarımıza bile girmişti. Tünelden çıkıp, toprağa uzandığımızda başarılarımızı daha bir net hissettim. Cezaevinde bu-

lunduğumuz süre zorluydu, sıkıntıydı. Ama hiçbir şey bizi yıldırmadı. Orada mutluluğa ulaşmak bir başkaydı. Hiçbir dönem umutsuzluğa kapılmadık. İradenin her zorluğu yeneceğine inan-dık.

Bizim özgürlükten anladığımız şey, tarihin bize dayattığı zorunlu sınıfsal görevleri yerine getirmek demektir. Marksizmin çok özlü şekilde belirttiği gibi; "özgürlük zorunluluğun bilincinde olmaktır." Bu nedenle özgür olabilmek, önümüzde duran zorunlu görevleri yerine getirmek, sınıf mücadelesine var güçle katılmaktır.

Bugünün somut şartlarında, ülkemiz de çeşitli milliyetlerin ve emekçi halkların kurtuluş umudu TKP-ML saflarında, tarihsel zorunlulukları yerine getirmek, sınıf mücadelesinde aktif yer almak amacımızdır. Cezaevinden kaçarken, özgürlüğe ulaşmaktan anladığımız şey buydu.

Bugün asıl görev gerilla mücadelesini daha yüksek boyutlara ulaştırmaktır. Çıkar çıkmaz dağlara vurmamız mümkün değildir. Cezaevi koşullarından çıkıp, birden bire partimizin yıllardır sürdürdüğü silahlı mücadeleye katılmak olanaklı değildir. Ama en kısa sürede ülkemizde yerimizi silahlı mücadele içinde alacağız.

Şu an, 9 arkadaşımız dışında, diğer arkadaşlar tedavi ve başka nedenlerle çeşitli Avrupa ülkelerinde bulunuyor. Kısaca bir süre sonra, hepimiz ülkemizde, sıcak mücadele alanında olacağız.

Gazetemiz Kürdistan Press aracılığı ile okuyucularımıza iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Kurdistan Press, bugün Kürt ulusunun ulusal-demokratik mücadelesinde önemli bir araç, önemli bir mevzi. Partimizi, her hal ve şart altında Kürdistan Press ve diğer Kürt ulusal güçlerinin yürüttüğü ulusal - demokratik muhtevalı hareketi destekliyor, sahip çıkıyor ve bu mücadeleyi haklı görüyor. Ortadoğu'da 4 devlet tarafından parçalanmış bir ulusun, kendi kaderini tayin için yürüttüğü mücadele haklı ve saygın bir mücadeledir.

Ulusal-demokratikher türlü mücadeleyi, Kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin tayin etmesini ve bu uğurda sürdürülen mücadeleleri destekleyen biri olarak, Kürt ulusunun tüm mücadele güçlerine ve Kürdistan Press'e mücadelesinde başarılar dilerim.

26.5.1988

ANK • Atina

Bu röportaj Kürdistan Press'in Haziran 88 tarihli nüshasından alınmıştır.

Siyasal Ajitasyon ve Propagandanın Önemi Üzerine

ZEKİ SELAMI

Yığınlar, devrimci bilinci aktarma yöntemi, ajitasyon-propaganda eyleminin iki farklı biçimi olan bu temel yöntemin, arasındaki farklılıklar ve hedefleri arasındaki farklılıklara geçmeden önce, neyi aktardığımızı yani devrimci bilinç ile işçiler ve devrimci kitleler arasındaki ilişkiyi kısaca ele almada fayda vardır.

Bilim ile devrimci kitleler arasındaki ilişki, sık sık biri birine karıştırılmaktadır. Bu karışıklığın açığa çıkarılmasıyla bizler, neyi, niçin, nasıl kimlere aktaracağımız hakkında doğru bir perspektife sahip olabiliriz.

En yaygın anlayışa göre; 'işçi sınıfının bilimi, işçi sınıfı ve devrimci yığınların kendiliğinden mücadelesinin doğrudan sonucu olarak ortaya çıkmıştır'. Bu oportünist bir anlayıştır. Ne bilimi, ne de mücadeleyi kavramayan teslimiyetçi burjuva siyasetidir. Bu yanlış siyaseti eleştirirken, işçilerin ve devrimci yığınların mücadelede kazandıkları tecrübelerin bilimin ufkunu açtığını ve zenginleştirdiğini unutmamalıyız. Fakat, tartışmamızın konusu bilim ve yığınların mücadelesinin, karşılıklı olarak birbirleri üzerindeki etkileri değildir. Sorun her ikisinin de kaynağının ne olduğudur. Lenin'e başvuralım:

"Oysa sosyalizm teorisi, mülk sahibi sınıfların, eğitim görmüş temsilcileri tarafından, aydınlar tarafından geliştirilen, felsefi, tarihsel ve iktisadi teorilerden doğup geliştirilmiştir... Devrimci sosyalist aydın tabaka arasındaki düşünce gelişmesinin doğal ve kaçınılmaz bir sonucu olarak doğmuştur." Ne Yapmalı (N-Y) sf/42-43

Yine Marx;

"Nihayet, sınıf savaşımı karar saatinde yaklaştığı anlarda... Şimdi de burjuvazinin bir kısmı, proleteryanan yana geçmektedir. VE ÖZELLİKLE BURJUVA İDEOLOGLARININ KENDİLERİNİ TÜM TARİHSEL HAREKETİ, TEORİK OLARAK KAVRAMA DÜZEYİNE ULAŞTIRMIS OLAN KESİM." s.e.cild 1 sf/42

Demek oluyor ki; devrimci bilim, yığın hareketinin doğal bir neticesi değildir. Tersine, 'sosyalist aydın tabaka arasındaki düşünce gelişmesi doğal ve kaçınılmaz bir olgudur.' Kaba bir mantıkla, 'aydınlar da kim oluyor' şeklindeki sorunu çözemeyiz. Bilimi ortaya çıkarırlar aydınlar. Fakat bilimin, maddi temeli aydınların zekâsı değildir. Pe ki, bilimin maddi temeli nedir? cevabını Lenin'den dinleyelim:

"Elbette bir öğretisi olarak, sosyalizmin kökleri, tıpkı proletaryanın sınıf mücadelesi gibi modern-ekonomik ilişkilerde bulunmaktadır. Ve sosyalizm ikincisi gibi kapitalizmin yığınlar yaratmıştı yoksulluk ve sefaletle karşı mücadelede ortaya çıkar. Ama sosyalizm ve sınıf mücadelesi yan yana doğar. BİRİ BİRİNDEN DEĞİL, HER BİRİ FARKLI KOŞULLARDA ORTAYA ÇIKAR. Modern sosyalist bilinç derin bilimsel bir bilgi temeli üzerine yükselir. Gerçekten de modern iktisadi bilimi diyelim modern teknoloji kadar, sosyalist üretim için bir koşuldur. Ve proletarya, ne denli isterse istesin, ne birini ne de ötekini yaratabilir; her ikisi de modern toplumsal süreçten ortaya çıkar." (N-Y- sf. 52-53)

Demek oluyor ki; işçi sınıfı mücadelesi de, devrimci teori de, aynı toplumsal süreçte fakat farklı koşullarda doğar. Bunlar, birbirinden doğmamıştır. Yan yana doğan şeylerdir. İşçi sınıfının isteginden ve kendi eyleminden bağımsız olarak çıkar. Bilimin de, mücadelenin de, temeli modern toplumsal kapitalist süreçte yatmaktadır.

Devrimci teori, kapitalist toplumda proleter aydınlarca ortaya çıkarılmış, derin tarihsel kökleri olan felsefi ve iktisadi bir bilimdir. İşçi sınıfı ve devrimci yığınların, kapitalist topluma karşı mücadelesi, kapitalizmin zorunlu ve kaçınılmaz bir neticesidir. Devrimci yığınların mücadelesinin doğuracağı bilinç, ancak "sadece sendikali bilinci yani sendikalar içinde birleşmenin, işverenlere karşı mücadelenin ve hükümeti gerekli iş yasalarını, çıkarmaya, zorlamaya vb.nin gerekli olduğunun inancını geliştirebilir."

Devrimci teorinin ortaya çıkışından

günümüze kadar, aynı şekilde, sınıf mücadelesinin "kapitalistlere karşı" gelişmeye başladığından bu yana, tarih gösterdi ki; kendiliğinden mücadele nedenli sertleşse de, toplumsal yapıyı değiştirme de adım atmadı. Buna karşılık; devrimci teori sürekli olarak, mücadelenin ve teorinin birlikte ele alınmasına, önemle işaret etmiştir. Ancak ikisinin birleştiği alanlarda, toplumsal yapıyı değiştirerek sosyalist yapı oluşmuştur. (Mevcut durum üzerine tartışmıyoruz.) Lenin 1800'lerin başlarında bunu formüleştirerek, devrimci hareketin köşetaşı halinde DEVRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVRİMCİ HAREKET OLMAZ şeklinde, ikisinin özdeşliğini, defalarca vurgulamıştır.

Devrimci hareket ve devrimci teori gibi birbirinden "farklı" şeylerin, kaçınılmaz ve mutlak birliği nasıl yerine getirilecektir. İkisi de, aynı toplumsal sürecin farklı koşullarında doğmuştur. Şimdi sorun, bunun nasıl bütünleştirileceğidir. Diğer bir deyişle, devrimci teorisyenler ile devrimci yığınlar arasındaki birlik nasıl kurulacaktır. Aynı sürecin bu iki devrimci ögesinin birliği, ajitasyon ve propagandanın doğru bir şekilde pratiğe geçmesiyle mümkündür. Tam da burada, devrimci teorisyenler ve yığınlar arasında, ajitatörler ve propagandacıların, aktarma göreviyle karşı karşıyaydık. A/P'nin içeriği ve hedefleri üzerinde durmadan önce, ajitasyon nedir, propaganda nedir sorularını, açığa çıkarmaya çalışalım.

AJİTASYON: Bildiri dağıtmak, gazete satmak ve çeşitli ziyaretler gibi günlük faaliyet zinciri midir? Hayır. Bu faaliyet zinciri, ne bir ajitatörün görevidir ne de ajitasyonun mahiyeti içindedir. Ajitasyonu şöyle tarif edebiliriz: Tahrik yani kıskırtıcı; ajitatör de doğal olarak tahrikçi veya kıskırtıcıdır: Ajitasyonun, hitap ettiği alan, devrimci yığınların kapitalist toplumdaki haksızlıklara ve aşağılıklara karşı, öfkelerini arttırmak için, yığınların duygularına hitap eder. Yani herkesin en çok bildiği, içinde yaşadıkları tek tek olaylara karşı örneğin: açlıktan ölen bir işçinin üzerine, işsizlikten fuhuşa düşen bir işçinin veya aynı

sebepten dolayı; çocuklarına ekmek almak için, böbreğini satan bir işçi üzerine ateşli, kışkırtıcı ve somut konuşma olarak adlandırabiliriz. Tabii, bu örnekler binbir çeşit olabilir. Ajitasyonun kapsamı, sadece çeşitli haksızlıklar, baskılar ve aşağılıklar değildir. Bunun yanında, devrimci mücadelenin çok çeşitli başarıları üzerine de, ajitasyon yapılması devrimci kitlelerde, kendi güçlerine olan güvenleri şevklendirilerek, arttırılabilir. Yine ajitasyon, sadece ülke içi başarılar ve haksızlıklarla sınırlı tutulamaz. İçinde yaşadığımız koşullarda, uluslararası alandaki haksızlıklar ve başarılar ajitasyonumuza malzeme olmalıdır. Başarılı bir ajitasyon faaliyeti, en geniş malzemenin toplanmasıyla mümkündür. Ajitatörler, tüm toplumsal yapının üzerinde bir hayalet gibi dört dönmelidirler. Gerçekten de, suçlunun suç üstü yakalanması, ajitasyonun esas özelliğidir. Bu da ancak mesleği ajitatörlük olan, profesyonel ajitatörlerde yürütülebilir. Toparlayacak olursak, ajitasyon, tam anlamıyla, somut olarak, çok geniş kapsamlı olmadan, bir tek düşünceyi veren, canlı konuşma olarak adlandırılabilir.

Yukarıdaki özelliklere sahip bildiri, makale, ajitatif özelliğe sahip olabilir. Fakat genel olarak bir bildiri dağıtıcısını veya gazete satıcısını veya bir kampanya çağrıcısını, ajitator olarak adlandıramayız. Bununla beraber, bunların tek tek ajitatif konuşmalar yapamayacakları şekilde anlaşılmalıdır. Demek oluyor ki, tek tek ve bazı sürekli görevlerin yerine getirilmesi, ajitasyon faaliyeti olarak görülemez. Daha önce de belirttiğimiz gibi, ajitasyon faaliyeti kendi başına ve uzman ajitatörlerce yerine getirilen, özgül ve istikrarlı bir görev alanıdır.

PROPAGANDA: Bir seminer çalışması, siyasi tartışmalar veya bir gazete yayını olabilir mi? Hayır. Devrimci propaganda, mevcut toplumun tüm iktisadi, felsefi ve tarihsel köklerine karşı gelmekle kalmaz; aynı şekilde bir bütün alternatif sunar. Tek tek gelişmeleri, sınıfsal, tarihsel, felsefi açıklamalarla yakın geleceğe işaret eder. Mesela, işsizliğin nedenini, kapitalist iktisadın iç işleyişiyle devleti, tarihsel koşulları ile toplumsal gelişmeyi, diyalektik yorumlama ile derin köklerine inerek sergiler. Bu teferuatlılığından dolayıdır ki, genellikle yazılı şeyleri sebep ve sonuç ilişkisi ile birlikte aldığı için, birden fazla düşünceyi verir. Mesela, egemen sınıfların bunalımını, ekonomik sebebini, tarihsel konumunu, sosyal içeriğini ve geleceğini, çok detaylı bir şekilde inceler. Aynı şekilde, uluslararası alanda, emperyalist savaşın kapitalist ekonomiye dayanarak kaçınıl-

mazlığını belirterek proletaryanın da somut ve uzun vadeli görevlerini açıklar. Propaganda faaliyeti, seminer çalışması tartışmaların örgütlenmesi, genel bir gazetenin içeriği anlamında kullanılmamalıdır. Fakat, bazı seminerler veya tartışma toplantıları, ya da bir gazete içinde, propaganda içerikli şeyler olabilir. Bununla beraber, propaganda gazeteleleriyle, kitle gazeteleri arasındaki farklılık üzerinde durmuyoruz. Propagandanın yukarıdaki özelliklerinden dolayı, geniş kitlelerce anlaşılması mümkün değildir. Propaganda, kitlelerin en ileri kesimlerine hitap ederek, onları toparlamaya yöneliktir. Son olarak propaganda, ajitasyon üzerindeki farklılıklar üzerinde yeteri kadar durduk.

Propagandanın da, özgül bir görev alanı olarak, uzmanlarınca yerine getirilmesi gerektiği unutulmamalı. Günlük faaliyetlerle karıştırılması son derece tehlikelidir. Toparlamak için Lenin'den bir alıntı ile devam edelim:

"Şimdiye kadar, diyelim ki, işsizlik sorununu ele alan bir propagandacının, bunalımların kapitalist niteliğini ve modern toplumda bunalımların kaçınılmazlığının nedenini, bu toplumun bir sosyalist toplum biçimine geçişin zorunluluğunu vb.'ni açıklamayı gerektiğini sanırdık. Kısacası propagandacı 'birçok düşünceyi' vermelidir, o kadar çok ki bu düşünceler birbirleriyle bağlantılı bir bütün olarak ancak 'nispeten' az sayıda kimseler tarafından anlaşılabilir olacaktır. Aynı konu üzerine konuşan ajitator ise en çarpıcı ve en çok bilinen bir olguyu diyelim işsiz bir işçinin ailesinin açlıktan ölmesini, artan yoksullaşmayı vb.ni örnek olarak ele alacak ve herkesin bildiği bu olgudan yararlanarak 'yığınlar' tek bir düşünce örneğinin, servet artışıyla yoksulluğun artışı arasındaki çelişkinin saçmalığı düşüncesini iletme yolunda çaba harcayacaktır ve bu çelişkinin daha tam bir açıklamasını propagandacıya bırakarak, bu göze batan haksızlığa karşı yığınlar arasında hoşnutsuzluk ve öfke yaratmaya çalışacaktır. İşte bu yitirdir ki, propagandacı, genellikle, yazı yazarak görevini yerine getirir; ajitator ise konuşarak. Propagandacının özellikleri ajitatörünkünden farklı olması gerekir." N.Y. sf.36

Lenin'den yaptığımız bu aktarmadan sonra, A/P'nin ne olduğu sorusuna bir cevap verdiğimiz düşünceyle, şimdi de A/P'nin nasıl ele alınması gerektiği ve hedefleri üzerinde durmaya çalışalım.

A/P'nin, ajitatörlerin ve propagandacıların, temel görevleri, devrimci teorisinin yığınlara aktarılma faaliyeti olduğunu açıkladık. Ajitatörlerin ve propagandacıların kitleler ve işçi sınıfı üzerinde-

ki etkileri, devrimci teori ile devrimci hareketin birliğini belirler. Devrimci yığınları, eğiten ve harekete geçiren esas faktör bunlardır. Eğer, başarılı ise devrimci kazanımlar ve ilerlemenin kaydedilmesi kaçınılmazdır. Tabii ki, başarısızlığındaki sonuçların neler olacağı açık değil mi? Başarısızlık sonucunda 'devrimci teorisyen' geçinenlerle kitleler arasındaki bağın kopacağı, iflas eden teorisyenlerin, devrimci kitlelere güvensizliği ve burjuva ideolojisine teslimiyetleri kaçınılmazdır. Revizyonizmin çeşitli ekolleri, sürekli olarak kitlelerin kafa karışıklığını arttırarak devrimci teorisinin önünde engel durumundadırlar.

Konumuzda dönersek, A/P faaliyeti, kitleleri devrimci bilinç temelinde eğitime ve mücadeleye sevk etme yöntemidir. Daha önce belirttiğimiz gibi, bilimin kitlelere aktarılması özel uzmanlarca yerine getirilir. Bu aktarma görevi veya faaliyeti işçi sınıfına, onun kendiliğinden mücadelesinin dışında verilmelidir. Çünkü, işçi sınıfı ve genel olarak devrimci yığınlar, devrimci teoriden yoksundurlar. Kendi kendilerine, devrimci teorisinin seviyesine gelmeleri mümkün değildir. Lenin'e başvuralım:

"Siyasal sınıf bilinci, işçilere, ancak dışarıdan verilebilir, yani ancak iktisadi mücadelenin dışında, işçilerle işverenler arasındaki ilişki alanının dışından verilebilir. Bu bilgiyi elde etmenin mümkün olduğu biricik alan, bütün sınıf ve tabakaların devlet ve hükümetle ilişki alanı, bütün sınıflar arasındaki ilişki alanıdır." N.Y. sf: 100

Çok açık bir biçimde belirtildiği gibi, bilinç işçilere sendikal mücadele alanında verilemez. Bu alan çok dar ve işçi sınıfının, burjuvazi tarafından hapsedildiği bir alandır. Bu alanda işçiler, işverenle her türlü hasır neşir içinde, birbirleriyle mücadele etmektedirler. Burjuvazi de zaten işçilerin bu alanda kendisiyle cebelleşmesine razıdır. Bizler de, burjuvazinin bu tecriit alanı içinde, devrimci teoriyi aktarmaya çalışırsak, devrimci teori dışında, burjuva ideolojisini aktarmış oluruz. Çünkü, daha önce de belirttikimiz gibi, devrimci teori veya işçi sınıfının bilimi işverenlerle, işçiler arasındaki çelişkiyi inceleyen bilim değildir. Devrimci teori, çok daha geniş, toplumun iktisadi, tarihsel, felsefi ve geleceği üzerine, tüm sınıfsal çelişkileri ve ilişkileri inceler. Bu geniş yelpazenin göbeğinde kurulacak bir ilişkiyle, ancak işçiler ve diğer devrimci sınıflara devrimci teoriyi aktarabiliriz. Lenin'in belirttiği gibi, bu alanın kendisi, "bütün sınıf ve tabakaların, devlet ve hükümetle ilişki alanı ve bütün sınıflar arasındaki ilişki alanı"dır. Ancak, bu zemin üzerinde yürütülecek geniş bir A/P faaliyeti, dev-

rimci kitleleri, sosyalizm perspektifi ile eğitebilir ve harekete geçirir. Bu geniş yelpazenin, bir veya birkaç kanadı ile yetinilirse veya dışına çıkılırsa, bu her türlü niyetten bağımsız olarak, devrimci kitleleri kendi elimizle burjuva ideolojisine mahkûm etmektir. İşçilere siyasal bilinci vermek için, ne yapmalı sorusuna Lenin şöyle cevap vermektedir:

"İşçilere siyasal bilgi vermek için ne yapmalı sorusuna yanıt, pratik içindeki işçilerin ve özellikle ekonomizme eğilim gösterenlerin çoğunlukla yeterli buldukları, 'İşçiler arasına gidilmelidir' yanıtı olamaz. İşçilere siyasal bilgi verebilmek için, sosyal demokratlar nüfusun bütün sınıfları arasına gitmek zorundadırlar; onlar askeri birliklerini bütün yönlerle sevk etmek zorundadırlar." N.Y. sf: 100

Demek oluyor ki; devrimci çalışma tüm toplumsal yelpazenin, istisnasız her alanına yönelik olmalıdır. Böyle geniş, A/P faaliyetinin, kapsamı, ne olmalıdır ki; devrimci yığınları, eğiterek harekete geçirelim. A/P faaliyetimizin kapsamı, devlete karşı düşmanlığın propagandası olabilir mi? Bu kesinlikle yanlışlıştır. Devlete karşı düşmanlık, tek başına ele alındığında bizi istediğimiz alana ulaşturmaz. Toplumsal yelpazede, devlete işçiler arasındaki düşmanlık, tüm yapının, sadece iki kutbunu oluşturmaktadır. Oysa, devletin bir bütün olarak dışında kalan, tüm sınıf ve tabakalar baskı altındadırlar. Yani, işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki ara sınıf ve tabakalara yönelik baskı, sömürü ve aşağılıklar, ayrıca bu sınıfların birbirleri, burjuva ve proleterya ile olan ilişkileri üzerine eğitilmeyen, bir işçi sınıfı, gerçekten devrimci düşünceden yoksundur. İşçilerin ve devrimci yığınların, siyasal bilincini geliştirmenin zorunlu olduğu konusunda, herkes gördü birliği içindedir. Çözülmesi gereken sorun, bunun nasıl yapılacağı ve yapılması için neyin gerekli olduğu sorunudur. Nasıl yapılacağı sorununda, iki yaklaşım sunduk. Biri, işçi sınıfına gidilmelidir diyor, ötekisi, tüm toplumsal yelpaze üzerinde hareket edilmelidir. Bunlardan birincisi katıksız burjuva görüşüdür. İkincisi, devrimci bir perspektiftir. Çünkü, işçi sınıfının eğitimi ve harekete geçirilmesi sorunu, bütün toplumsal işleyiş içinde ele alınmadığında, her biri birbirinden kopuk ilişkiyi ve mücadeleyi sınırlayan, dolayısıyla geniş kapsamlı bir faaliyetin önünde engeldir. Yine Lenin'e başvuracak olursak:

"Kim, işçi sınıfının dikkatini; gözlemine ve bilincini, tamamiyle ya da hatırası esas olarak işçi sınıfı üzerinde yoğunlaştırıyorsa, böylesi sosyal demokrat değildir. Çünkü kendini iyi tanıyabilmesi için, işçi sınıfının, Modern toplumun bütün sınıflar arasında karşılıklı ilişkiler

konusunda tam bir bilgisi, sadece teorik bilgisi değil... hatta daha doğru olarak ifade edelim: Teorik olmaktan çok siyasal yaşam deneyimine dayanan pratik bilgisi olması gerekir." N/Y sf: 89

İşçi sınıfını eğitmede, dikkatini, sadece kendi üzerinde toplamak, doğal olarak kuru bir biçimde, can sıkıcı olup, yoksulluk sefalet edebiyatından öteye gitmediği gibi, sonuçta ah, vah edip sızlanmayı beraberinde getirecektir. Oysa, usta ajitatörler, her gün cereyan eden, sayısızca siyasal olayları ve aşağılıkları, canlı bir biçimde ele alıp, sunarlarsa geri kalanını da propagandacıya teslim ederlerse, hem pratik eğitimin, hem de teorik eğitimden geçmiş olan devrimci kitleler, etrafımızda kümeleneceklerdir. Bu bir hayalden ziyade yapılacak görevlerin, bilince çıkarılması ve uzmanlarınca içinde ele alınmasıyla ancak mümkündür.

1. "Eğer işçiler, hangi sınıfları etkiliyor olursa olsun, zorbalık, baskı zor ve suistimalin her türlüüne karşı tepki göstermede eğitilmemişlerse ve işçiler bunlara karşı, başka herhangi bir açıdan değil de sosyal demokrat açıdan tepki göstermede eğitilmemişlerse, işçi sınıfının bilinci sosyal demokrat bilinc olamaz.

2. Eğer işçiler öteki toplumsal sınıfların herbirini, entelektüel, manevi ve siyasal yaşamlarının bütün belirtilerinde gözleyebilmek somut ve herşeyden önce güncel siyasal olgular ve olaylardan yararlanmasını öğrenmezlerse.

3. Eğer materyalist tahlil ve ölçütleri, nüfusun bütün sınıflarının, tabakalarının ve gruplarının yaşam ve eylemlerinin bütün yönlerini pratik olarak uygulamayı öğrenmezlerse, çalışan yığınların bilinci gerçek bir sınıf bilinci olamaz.

4. Bir sosyal demokrat haline gelebilmesi için, işçi toprak beyi ile papazın, yüksek memur ile köylünün, öğrenci ile serserinin iktisadi niteliği toplumsal ve siyasal özellikleri konusunda açık seçik bir fikre sahip olmalıdır. Onların güçlü ve zayıf yönlerini bilmelidir. Her sınıf ve tabakanın kendi bencil özelemlerini, kendi gerçek 'iç yapısını' gizlemek için kullandığı bütün parlak sözlerin ve saf-sataların anlamını kavramalıdır; belirli kurumların ve yasaların yansıttığı şu ya da bu çıkarların neler olduğunu ve bu yansıtmanın nasıl olduğunu bilmelidir.

5. Ama bu "açık seçik tablo", herhangi bir kitaptan edinilemez. İşçi bunu ancak canlı örneklerden, belirli bir anda çevremizde olup bitenlerin, herkesin üzerinde konuştuğu ya da birisinin fısıldadığı şu ya da bu olayda, rakamlarda, mahkeme kararlarında akabinde belirenin sıcaklığına teşhirinden edinirler. Bu kapsamlı siyasal teşhirler, y-

ğınları devrimci eylem bakımından eğitmenin zorunlu ve temel bir koşuldur." N.Y. sf: 89-90

Evet, işçilerin bu denli geniş kapsamlı eğitimleri, bazılarının ileri sürdüğü gibi, ne kitabı olarak, ne de kendiliğinden mücadelenin seyri içinde, mümkün değildir; bu ancak, yukarıda işaret edildiği gibi, geniş kapsamlı, siyasal teşhirler üzerinden yürütülecek A/P faaliyeti ile; uzman ajitatörler ve propagandacıların faaliyetiyle başarılacak bir görevdir. Ancak bu, yöntem aracılığı ile kitleleri, pratik siyasal tecrübe ve teorik bilgilerle donatmak mümkündür.

A/P faaliyetinin kapsamı ve mahiyeti üzerinde uzun uzadıya durduk, şimdi de bu görevleri yerine getirecek durumda mıyız? Yeteri kadar gücümüz var mı, gibi sorulara yanıt arayalım. Bu noktada birçok problemin olduğu bir gerçektir. Fakat, eğer bizler kendi eksikliklerimize sarılmadan, meşrulaştırmadan; kendi öntümüze engel olarak dikmezsek, yapılması gerekenleri bilince çıkarıp, hareket edersek, eksikliklerin alt edilmesi isten bile değildir. Çünkü, siyasal bilgi ve tecrübe, aynı zamanda uzmanlarımızın boy vermesi, istenildiği zaman elde edilecek şeylerdir. Yeter ki, eksikliklerimize sevdalanmadan, yapılması gerekenleri kavrayalım.

Gerçek olan şudur ki; şimdiye kadar, çalışan yığınların önüne, mümkün olan bütün konularda, uygun teşhirleri sermekte çok az şey yaptık. Bir çoğumuz, henüz bu yükümlülüğümüzün bilincine varmış değildir. Eğer, bütün utanc verici haksızlıklara karşı, yeteri kadar geniş ve çarpıcı ve anında teşhirleri hâlâ örgütlemiyorsak bu kimin suçudur? Suçlu durumdan kurtulup, önder duruma gelmemizin zamanı geldi geçiyor bile.

Fakat: "Bunun yerine getirilmesinde kendimizi 'öncü' ileri birlik olarak adlandırmamız yetmez, öyle davranmalıyız ki bütün öteki birlikler bizim başta yürüttüğümüzü anlasınlar ve bunu kabul etmek zorunda kalsınlar." N/Y. sf: 105

Öncülüğümüzün kabulü için, ne gibi pratik ve siyasal önlemler almalıyız?

- 1- Görevimizi bilince çıkartmak.
- 2- Eksikliklerimize sevdalanmamak.
- 3- Kitlelerde siyasal teşhir için tutku yaratmak.
- 4- En geniş malzemenin toplanmasını sağlamak.
- 5- En yetenekli arkadaşlarımızın görevlendirilmesi.
- 6- Kitlelerin, tek tek öfke damlacıkları bir araya getirilerek, gürül gürül akan bir sel haline getirilmelidir.

Devamı 83. sayfada

SINIF BİLİNÇLİ PROLETARYANIN GENÇLİĞE BAKIŞ AÇISI (!) (2)

Ali Osman Efe

III-) TÜRKİYE GENÇLİK HAREKETİNİN TARİHÇESİ

Baraya kadar, gençliğin toplumsal konumunu, ideolojisini ve diğer sınıflarla olan ilişkisini inceledik. Gençliğin bugünkü durumunu, izlediği ve izlemesi gereken yolu belirtmeden önce, bugünkü duruma gelmesinin sürecini kısaca da olsa belirtmek gerekecektir. Çünkü bu gelişiminin diyalektik ve tarihsel bağını ancak bu şekilde kurabiliriz.

A-) OSMANLI DÖNEMİ

Batı Avrupa'da kapitalizm feodalizmi yıkararak burjuva demokratik devrimlerini gerçekleştirirken, yeni üretim biçimine denk düşen üstyapısını da oluşturmaya başladı. Hayatın her alanında hızlı bir gelişim ve dinamizm yaşanarak statik durumdaki kitlelerde kapitalizmin canlandırıcı ve harekete geçirici ruhu onları uyandırıp, ayağa kaldırıyordu.

Osmanlı İmparatorluğu ise kuruluşundan beri sürekli toprak ilhakları ve toplumu aşırı baskı altında tutarak gelişimini sürdürüp, varlığını -korurken- sürdürürken Batı feodalizminden farklı kendine has özellikleri taşıyan özgün bir feodalizmi yaşıyordu. Askeri feodal Osmanlı İmparatorluğu fethi dayanıp, tarım ürünlerinin belli bir kısmına el koyup ilkel sermaye birikimini Batı'daki gibi hızla değil çok acılı ve cılız bir biçimde gerçekleştirmekteydi. Tam da bu aşamada Batı Avrupa'da kapitalizmin meta ihracından sermaye ihracına dönüşmesiyle en üst boyutuna varması, ka-

pitülasyonlar ve emperyalistler sermaye ihracı ve borçlandırma yoluyla Osmanlı'nın var olan cılız ekonomik işletmelerini de yıkararak, ilkel sermaye birikimine meydan vermeyip emperyalizmin boyunduruğuna girmesine neden oluyordu. Borçlandırma sayesinde ülke hazinesi borçları ödemek için borç alır duruma düşmüştü. Osmanlı'nın batı ile doğu arasında ticari açıdan bir köprü vazifesi görmesi, Batılı kapitalistlerin yeni yollar buluşuyla, bu stratejik konunun bozulması, Avrupa'daki altın stoklarının artmasıyla Osmanlı'da enflasyon ve develtasyonun had safhada yaşanması ekonominin çöküşünü beraberinde getirmiş, alınan borçlar yatırıma değil, lüks saray harcamalarına, faiz komisyonlarına ve borç ödemeye dönüşmüştü. Bu gelişim sonucu emperyalistler devlet içi devlet olan Duyun-u Umimiye'yi kurarak birçok alanda olduğu gibi denetim ve yönetim sopasını elde tutar olmuşlardı.

"...19. yy.'ın ortalarına gelinceye kadar, Türkiye'nin, toplumsal ve ekonomik yapısının kendine has özellikler taşıyan bir derebeylik düzeni olduğu kabul edilebilir. 19. yy.'da Osmanlı Devleti, gitgide daha çok Fransa, İngiltere, Avusturya ve Rusya'nın ekonomik ve politik baskılarının ağırlığını duymaya başlamıştır. YY'ın sonlarına doğru bu gruba genç Almanya da eklenmiştir. Endüstrileşmiş Batı, otantik bile olmayan ve daha çok bir zamanlar ticari karayolları üstündeki askeri egemenliğine yaslanan Osmanlı ekonomisini hızla çöktürmüştür. Devlet hazinesinin kaynakları kuruyunca, geniş dış istikrozlara başvurulmuştur. Avrupa sermayesi Türkiye'ye gelmeye başlamış ve bir yabancı bankalar şebekesi kurulmuştur. Gelen sermaye daha çok pamuk ve tütün gibi tarım

ürünleriyle ilgilenmiş, bu ürünlerin dış pazarlara taşınması ve karşılığında endüstri maddeleri getirilmesi için demir ve denizyolları gibi ulaştırma sektörüne de biraz el atmıştır. Böylelikle, yavaş yavaş bir yarı sömürge durumuna giren Türkiye'de ekonomik temel değişiklikleri toplumsal sınıfları da geniş ölçüde etkilemiştir." (Türkiye'de Sol Akımlar M.TUNÇAY)

Sanayi kapitalizmini ayakları üzerine oturtmuş olan Batı, bir yarıyla mallarını pazarlarken, diğer yarıyla da kendi üretimi için ucuz hammadde sağlayacak Osmanlı gibi ülkelere ihtiyacı vardı. Bu yüzden Batı kapitalistlerinin özellikle 19.yy'da Osm. ekonomisiyle yakın bir ilişkiye girdiğini görüyoruz. Tabii Batılı kapitalistlerin kendi kurumlarını aktarabilmek için çeşitli anlaşmalarda, işbirliği yaptıkları sermaye çevrelerinin can ve mal güvenliğine yönelik olsun, ticaret yani daha iyi sömürebilmeye yönelik olsun sonuçta Osmanlı'nın sömürgeleştirilmesine yol açan maddeleri bu anlaşmalara sokmuşlardır.

"...Batı'nın, azınlıkların oluşturduğu işbirlikçi burjuvazinin güvenliğini sağlayıcı, yani aslında ülkenin sömürgeleştirilmesine yol açacak istek ve önerileri -1838 tarihli ticaret antlaşması ile başlayarak, 1839 Gülhane Hattı Hümayun-u, 1856 İslahat Fermanı'nda, 1859 Arazi Kanunnamesi'nde ve tarihimizde Batılı anlamda ilk anayasa olan 1876 Kanuni Esasisi'nde bürokrasi eliyle karşılanmaya çalışılmıştır." (Devlet ve Dem. S.Tanilli)

Bu gelişim sürecine Osmanlı'da gençliğin-konumu itibarıyla- konumu için fazla şey söyleyemiyoruz. Bunda Osmanlı'da gençliğin dinamik, harekete geçirici, toplumsal gelişimde belli bir rol oynar durumunun olmamasıdır. Bu dö-

nem gençlik, tam da Osmanlı'nın yapısına denk düşen bir kümeleniş içindedir. Osmanlı'nın fethetmeye dayanan bir tarım ülkesi olmasından dolayı geniş köylü kitlesi içinde yer alıp aşikâr birçoğu da gönüllü veya zoraki askere gitmektedirler. Saray ve çevresindeki gençlik ise gelecekte devlet yönetiminde yer alacak olmanın çabası ve kendine iyi bir mevki edinmenin gayreti içindedir.

Osmanlı'nın sosyo-ekonomik yapısının gereği üstyapıdaki kurumları da aynı çöküntüyü yaşamaktaydı. Özellikle Osmanlı'nın eğitim alanında politikasının olmayışının nedenini de ekonomik yapıdan ayıramıyoruz. Bunun göstergelerinden, önemini sergilemek açısından; Osmanlı'ya devlet adamı yetiştiren Enderun'da dahi ekonomi okutulmayıp ağırlıklı olarak askeri ve dini dersler verilmesi ve burada yetişenlerin ekonomi bilgisinden habersiz oluşları, eğitim açısından olayın boyutunu göstermektedir.

Varolan medreseler Anadolu'da Selçuklular döneminden beri dini eğitimin ağırlıklı verildiği, dili Arapça ve Farsça olan dinsel okullar olarak tek eğitim kurumlarıydılar. Ancak Osmanlı'nın yükseliş dönemlerinin doruğuna dek medreseler olumlu bir rol oynarlar. Osmanlı'nın çöküşe doğru gitmesiyle medreseler de eğitim biçimi de gelişmeye kapalı, katı bir eğitime döndü. Artık yozlaşma devletin tüm kurumlarında kendini gösteriyor, toplumsal çöküntünün yansıması burada da yaşanıyordu. Bu kurumlar tüm gelişmeleri reddediyor, doğa olaylarını "Tanrı'nın buyrukları" vs. biçiminde kesip atıyordu. Bu yüzden medreselerin bilimsel gelişmelere kapalı kurumlar haline dönüşmeleri çok çabuk gerçekleşti.

Ülkeye giren emperyalistlerin sayesinde çözülmeye başlayan feodal ilişkilerle, gelişen kapitalizm arasındaki çelişki ve bağ aynen eğitim kurumlarına da yansıyor; bir yanda feodal üretim ilişkilerine denk düşen okullar dururken diğer yandan kapitalizmin ihtiyaçlarına kısmi de olsa cevap verecek okulların açılması ve karşılıklı, bunlara dokunmadan yaşamlarına olanak tanınması ülkenin konumuyla direkt ilintilidir.

İşte bu gereksinimden medreselerin yanında zengin tabakaya (saray ve çevresine) hitap eden okulların açılması gündeme geldi. Burada din eğitimi daha zayıf kalıyor, özellikle fen bilimleri ve Batı'daki gelişmeleri kavrayabilecek düzeyde dersler okutulmaya başlanıyor. Böylece Rüştiyeler zengin tabakaya hizmet eden ayrıcalıklı okullar olarak açılır.

Bu ayrıcalıklı Rüştiyelere peşinden Sultaniler ekiendi. Bunlar şimdinin orta öğretim düzeyindeki kurumlarıydılar. 19. yy.'ın sonlarına doğru sıkıntısı çe-

kilen bu okullara eğitimci sorunu Avrupa'ya gönderilen gençler sayesinde karşılanmaya çalışıldı. Bu okullar devlet kademelerine adam yetiştiren ve Batı kapitalistleriyle ilişkileri düzenlemekte rol alan kişiler yetiştiriyor, böylece Osmanlı İmparatorluğu medreselere dokunmadan bu okullarla yanyana yaşamlarını sağlıyordu. Tabii sonuçta medreseler Batılı emperyalistlerle işbirliği yapanları ve yöneticileri "gavur icatları" ile uğraştıkları, "şeytana uydukları" vs. gerekçelerle desteklemeyerek kendi başlarına bırakıp tarihin karanlıklarında kaldılar.

Saray ve çevresindeki zengin tabaka ise Batı hayranlığıyla gelişen taklitçiliğin ve kopyacılığın yanı sıra, fen, coğrafya, matematik gibi derslerin önemini görenlerle beraber Batılı emperyalistlerinin ihtiyaçlarına ceva verip daha iyi anlaşmak için yüksek okullara açmaya başladılar. Tıbbiye (1866), Darülmualimât (1870), eczacılık okulu (1879) Darülfünun (1863).

Eğitim alanındaki gelişmeler, emperyalizm ülkeye girişi ve zorunlu olarak feodal ilişkileri çözüp belirli oranlarda kapitalist ilişkileri sokmaya çalışırken, geri olan üretim ilişkilerine dayanmasıyla beraber gençliğin durumunda nitel bir değişiklik olmamasına rağmen, milliyetçi bir biçimde gelişen bazı akımların etkilediği kitle yavaş yavaş artmaya başlıyordu.3. Meşrutiyet döneminde esen "özgürlük" rüzgârlarının payı bunda kısmi de olsa vardır.

B-) 1908 DEVRİMİ DÖNEMİ

1908 Jön Türk hareketinde de, medresenin din disiplininin ayrılan okullarda okuyan, buraları bitirmiş olan ve eğitimlerini yurtdışında görmüş, batıya özenen Müslüman Türk gençleri ve aydınlarının, yani sınıfsal konjüktörde milli burjuvazinin bu hareketi üst düzeyde kalmış, halkın katılımını sağlayamamıştı. Bunu ülkenin yapısı, toplumsal kümeleniş ve önderliğin yapısı üçgeninde kavrayabiliriz. Merkezi otorite hâlâ etkisini sürdürse de, derebeyleri tarafından yerel otoriteler halkı sindirmiş, varolan isyanlarda yöresel niteliktedir. Özelde bu hareketin önderi milli burjuvazi ise sosyalizmin etkisinden uzak, proleterya ve köylülük ise ekonomik talepler dışına çıkamıyordu. Böyle bir bilinci onlara taşıyacak aydın tabaka da yoktu. (Üstyapıda tek Türk insanları var olsa da halktan oldukça kopuk ve etkisiz kalıyordu.)

Jön Türkler bu savaşta köylülüğün yanında değil, tam tersine onları sömüren toprak ağalarının yanında yer aldı-

lar. Gücünü de yine saray ve çevresinden aldığı için savaşı olumlu bir yöne kanalizetmesi beklenemezdi.

"...Türkiye'de 1908 devrimi, ekonomik tabanı henüz kurulmamış bir milliyetçi burjuva hevesiyle, sömürgeci kurtulmak ve devlet gücünü canlandırmak için yapılmıştır. Ancak bu yönelim iktidarı aldıktan sonra, dış güçlerin karşısında bir tarafa yaslanmadan ayakta durmayı becerememiş ve dünya ölçüsünde çatışan emperyalist devletlerden birine bağlanmak zorunda kalmıştı. Hem de, bütün yeni Osmanlı ve genç Türk akımları içinde gözlemlenen Fransız kültür etki ve İngiliz meşrutî monarşisine özenmelerine rağmen, İttihat ve Terakki'nin Almanya'ya yanaşması II.

Abdülhamid modeline dönüşü temsil etmektedir. Bu durumun nedenleri, meşrutiyet döneminde yüzeye birtakım kaynaşmalar olmakla birlikte, toplumun sosyo-ekonomik temellerinin değişmeyeşinde aranması gerekir." (Türkiye'de Sol Akımlar, M. Tunçay)

1908 Jön Türk hareketi de burjuva devrimini yarıda kesip emperyalist burjuvazi ile işbirliği yaparak sosyo-ekonomik temelde bir değişikliğin yaşanmaması sonucu üstyapıda da bir değişiklik olmamış ancak kısmi de olsa bir hareketlilik ve canlılık ortamı bilimsel düşüncesinin gelişimine tanık olmuştur.

B- CUMHURİYET DÖNEMİ I. 1923-60 DÖNEMİ

T. C. kuruluşundan bu yana sınıf mücadelesinin gelişimine paralel olarak, öğrenci gençlik hareketleri de sarmal bir gelişim göstermiştir.

Kemalistlerin, güdükte olsa anti-emperyalist niteliği olan Kurtuluş Hareketi'ne (diğer kesimlerin güvenini alarak) önderlik etmesi savaş sonrasında, genel halk hareketinin gelişimi doğrultusunda ilk zamanlarda demokratik birtakım atılımlara ses çıkarmaması, (hatta bazılarının kendisinin önderlik etmesi) sonucu bu dönem ve hemen sonraki süreçteki hemen hemen bütün kesimlerin hareketlerini kendi denetimi altına almış ve Kemalist ideolojinin toplumun tüm kesimlerine ulaştırılması ve Kemalist ideolojiye uygun örgütlenmeler yaratılmasına girişilmesi sonucunu getirmiştir. İşte böylesi bir ortamda gençliğinde olanca gücüyle etkili olan Kemalizm'den bağımsız ve ona karşı bir hareket geliştirilmesi mümkün değildi. Ulusal bir savaşın sonrası, milliyetçiliğin ağır bastığı bir dönemde, Kemalistlerin milliyetçi-şövenist hatta ırkçı bir çizgisinden, onların "Türk milletini çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırma" sloganlarının çeki-

çiliğinden daha doğrusu demagogjilerinden etkilenmesi sonucu gençlik hareketleri de Kemalist harekete tabi oldu ve onun bayrağı altında -ta ki onun yüzünün ve demagogjilerinin belli ölçülerde ortaya çıkmasına kadar- dar bir alan içinde sınırlı kalmasına neden oldu.

1924 yılının sonlarına doğru öğrenciler Belçika'ya ait bir Tramvay şirketini protesto etmek amacıyla geniş boyutlu bir gösteri düzenlemişler, bu arada güvenlik güçleriyle çıkan çatışmada yaralananlar olmuş; Tramvay şirketinin binası tahrip edilmiştir.

En eski öğrenci derneklerinden biri olan ve kuruluşu 1916'lara dayanan MTTB (Milli Türk Talebe Birliği) 1928-29 yıllarında "Vatandaş Türkçe Konuş" ve "Yerli Malı Kullanalım" kampanyalarını yürütmüştür.

1930'lu yılların öne çıkan gençlik eylemleri arasında 1933'teki Vagon-Li ve Razzat olayını sayabiliriz. Yataklı vagonlar şirketi (Vagon Lils-Cok)'un şirketinin Türkiye sorumlusu olan bir kişi telefonda Türkçe konuşan bir memura kızması ve Türkçeye hakaret etmesi üzerine olayı duyan üniversite gençleri 25 Şubat akşamı şirketin bulunduğu yere giderek büyük bir gösteri düzenlediler. Olaya güvenlik güçleri el koydu. Gençler daha sonra şirketin Kadıköy'deki şubesini basarak tahrip ettiler. Şirketteki Atatürk resmini alarak halkevine teslim ettiler.

Buna benzer bir gençlik olayı da 1934'te yaşandı. Bulgaristan'da Türklerin yoğun olarak yaşadığı Deli Orman bölgesinde Türklerle ait mezarlığın 16 Nisan gecesi tahrip edildiği haberinin yayılması üzerine MTTB İstanbul Valiliği'ne başvurarak miting izni istedi. Valiliğin istedikleri izni vermemesi üzerine üniversiteyi gençler Bulgaristan Konsolosluğu önünde toplanarak izinsiz gösteri yaptılar. Gösterinin güvenlik güçleri tarafından dağıtılması üzerine bir grup genç Bulgaristan mezarlığına giderek siyah çelenk koydular ve Taksim'e doğru yürüyüşe geçtiler. Gençlerin güvenlik güçleri tarafından engellenmek istenmesi olaylara yol açınca, MTTB Başkanı Tevfik İleri'nin de aralarında olduğu kalabalık bir grup genç tutuklandı. Bu olaylar üzerine hükümet MTTB'yi kapattı.

1937 yılı, gençliğin "Hatay'ın" Türkiye topraklarına katılması için yaptığı gösterilere sahne oldu.

Buraya kadar verilen örnekler o dönemdeki gençlik hareketlerinin genel bir karakterini yansıtır. O da Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın hemen arkasından milliyetçi duyguların damgasını bastığı hareketler olması.

"İkinci emperyalist dünya savaşı yıl-

larında Alman işbirlikçisi hakim klik, koyu bir faşizm uygulaması'na ve vur-gunculuk politikasına girmiştir. Bu klik, içeride işçi sınıfı dahil bütün demokratik güçlere, dışarıda da SSCB'ne ve İngiliz-Fransız-Amerikan blokuna karşı Alman faşizminin safında yer almıştır. Fakat dünyadaki güçler dengesi ve SSCB'nin varlığı, bunların Alman faşistlerinin safında savaşa katılmasına engel olmuştur." (İbrahim Kaypakkaya, S.E. sy.150)

Uluslararası planda faşizmin başarılar kazandığı dönemde İnönü'cü kliğin ırkçı-turancı örgütlenmelere destek çıkmasını sağladı. Bu destekle gelişip güçlenen bu faşist örgütlenmeler, devrimci-demokratik basına ve muhalefet odaklarına saldırılar düzenleyerek, sosyalistlerin canına ot tıkarken, kurulan devrimci-demokrat dernekler hemen yasadışı ilan edilip kapatılıyor, üyeleri tutuklanarak işkenceden geçiriliyordu. 1944'te İstanbul Üniversitesi'nde kurulan "İlerici Gençler Birliği" CHP iktidarı tarafından "yıkıcı faaliyetleri" nedeniyle yasadışı ilan ediliyor, yönetici ve üyeleri tutuklanıyordu.

Programlarının odağına Sovyetler Birliği'ndeki Müslümanların ve Türklerin kurtarılmalarını koyan ırkçı-turancı görüşler "Orhun" dergisinde yayınlanıyordu. Tam da bu sırada sosyalist Sovyetler Birliği'ne saldıran faşist Almanya, Sosyalist Sovyetler Birliği'nde iç karışıklıklar yaratabilmek için bu görüşlere ve örgütlere açtıkları CHP hükümeti kanalıyla destek vermeye başladı. Ancak Hitler'in Sosyalizm karşısındaki yenilgisiyle değişen dünya konjoktürü, Türk hakim sınıflarının politikasını da bozdu. Daha önce geliştirilen düşmanca tavırlar, genelde Sovyetler Birliği'ne sempatiye dönüşünce, CHP ırkçı-turancı görüşlere göstermelik de olsa tavır almak zorunda kaldı. Ama bu arada Yeni Edebiyat, Yürüyüş, Adımlar, Yurtsever, Dünya, Yeni Dünya gibi sol yayınlar ırkçı-turancuların tasfiyesi sırasında ortadan kaldırıldı.

Yine 1945 yılında Tan gazetesi ve sol yayınlar basan matbaalarla, sol yayınlar satan kitabevleri tahrip edilerek yağmalandı.

Ta ki DP ve MP'nin arkasına gitmesinden önce, tali bir unsur olarak yer alan reformcu orta burjuvazi ve diğer demokratik unsurların yanısıra, gençlikte; CHP saflarında yer alıyor, onun denetiminde hareket ediyordu. "Fakat savaş sona erer ermez ABD emperyalizminin desteğiyle ve CHP'nin Almanca faşist diktatörlüğüne, halkın ve demokratik güçlerin duyduğu nefret ustalıkla kullanılarak 1950'de DP iktidara geçirilmiştir." (I.K. S.E., sy.150)

"Proleteryanın ve küçük-burjuvazi-nin muhalefeti kendi bendinde boğan kararsız orta burjuvazi, bu muhalefeti bir müddet DP'nin faşizan uygulamaları karşısında tekrar muhalefetteki CHP katarına katılmıştır. (I.K. S.E., sy: 151)" 27 Mayıs 1960 darbesini hazırlayan gelişmelerde gençliğin de etkili bir rolü olmuştur. Bu yıllarda DP'nin bir yandan CHP'nin muhalefeti, öte yandan halkın muhalefeti bastırabilmek için uyguladığı fütürsüz çizimin sınırlarını, pek aşmaya da radikal eylemleri hakim sınıflara korkulu anlar yaşatmıştır. Yine bu dönemde gençliğin akademik-demokratik örgütlenmesinde de olumlu gelişmeler oldu.

1958-59 yıllarında İstanbul Üniversitesi Öğrenci Birliği, İTÜ Öğrenci Birliği, İzmir Yüksek Ekonomi Okulu Öğrenci Derneği, Zonguldak Teknik Okulu Öğrenci Derneği biraraya gelecek TMTTF'nu oluşturdular. Öğrenci gençliğin mücadelesini örgütlemeye önemli bir adım olan bu gelişme gençliğin oluşturduğu en önemli bir yapılanma olarak görülüyor. Daha sonra içinde TMTTF'nun da yer aldığı ve bir dizi dernek ve sendikaların da katılımıyla gerçekleşen Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, daha ileri bir adım olarak öne çıkmaktadır. Bu dönemde görülen demokratik öğrenci hareketlerinden en önemlisi 28-29 Nisan

olayları olarak bilinmektedir. DP iktidarının muhalefette bulunan CHP üzerindeki baskılarının arttığı bir sırada, DP meclis grubu bir bildiri yayınlayarak CHP'yi, halkı ve askerleri ayaklanmaya teşvik ederek bölücülüğün ve yıkıcılığın odağı haline gelmekle suçladı. Muhalefetin yaptığı işleri araştırmak ve soruşturmakla görevlendirilen "Tahkikat Komisyonları"nın kurulmasına karar verildi. CHP'nin dışında tüm halkın ve demokrat basının üzerinde de katmerli bir zulüm anlamına gelen bu uygulamayla ülkede siyasal tansiyon bir anda yükseldi. Olağanüstü yetkilerle donanan meclisin ve mahkemelerin üzerinde bir işlev üstlenen tahkikat komisyonlarına karşı ilk ciddi gösteri 28 Nisan 1960'da İÜ'de oldu. İÜ öğretim üyelerinin 26 Nisan'da yaptıkları protesto gösterisinden sonra 28 Nisan'da da bu kez üniversite öğrencileri iktidara karşı gösteriler düzenlediler. Güvenlik güçlerinin müdahale etmesi üzerine olaylar çıktı. Olaylar yalnızca üniversite içinde kalmadı. Üniversitelerin dışına da yayıldı. Beyazıt meydanındaki çatışmalarda Turan Emeksiz öldü. 29 Nisan'da İstanbul'da ve Ankara'da gösteriler düzenlendi. Ankara'daki gösterilerde de çatışmalar çıktı. Ankara ve İstanbul'da sıkıyönetim ilan edildi ve üniversiteler kapatıldı. Daha sonra ise 5 Mayıs'ta An-

kara'da (555K) olarak bilinen büyük bir gösteri düzenlendi. Göstericiler arasında kalan Menderes de göstericiler tarafından tartaklandı.

Yukarıdaki şartlar komprador büyük burjuvazinin muhalefetteki kligi CHP ile orta burjuvazinin geniş kesimleri arasında "kısmi burjuva demokratik hakları" talebi etrafında bir ittifakın doğmasına yolaçtı. CHP muhalefetin önderliğini ele aldı ve orta burjuvazinin ve gençliğin heyecanlı atılımını, kendi iktidarı önünde ustalıklarla kanallandı. 27 Mayıs darbesiyle iktidarı ele geçirdi. (J.K.S.E S.Y 153)

Esas olarak komprador patron ağaların kendi iç hesaplaşmalarından başka bir şey olmayan 27 Mayıs darbesinden sonra nispi demokratik ortam ve aynı döneme tekabül eden uluslararası gelişmeler gençliğin eylemlerinde ve örgütlülüğünde nitel değişimlere yolaçmış ve hakim sınıflardan bağımsız gençlik eylemleri akademik-demokratik ve giderek politik boyutuyla boy göstermeye başlamıştır.

Gelişimini kısaca aktarmaya çalıştığımız gençlik hareketleri 27 Mayıs öncesinde kısmen de olsa CHP'nin sınırlarını aşabilecek olgunluğa erişmişti. 27 Mayıs'tan sonra ise gençliğin eylemlerinin hedefi 27 Mayıs'ı ve "Kısmi Burjuva Demokratik" kazanımlarını korumak oldu. Bu anlamda gençliğin 27 Mayıs'ı savunan eylemleri özünde ilerici eylemlerdir. Ancak Türkiye Devrimci Hareketi'nin ve TKP'nin mirası olan Kemalizm hayranlığı gençliğin anti-empyrist, anti-faşist duygularının Kemalizmin ırkçı-şovenist amaçlarına kanallandı edilmekte, it dalaşı arasında harcanıp gitmektedir. 1960'lı yılların başları gençliğin CHP'nin ötesine uzandığı yıllardır. Ve bu yüzden özel olarak Türkiye devrim tarihinde özele olarak da gençliğin mücadele tarihinde dönüm noktası niteliği taşıyan bir dönemdir. Çünkü bu dönemde CHP; niteliği gereği demokratik mücadelenin hızını önce yavaşlatmış sonra da 27 Mayıs'ın getirdiği "kısmi burjuva demokratik hakların" kullanımına engel olmuştur. Ve bu durumuyula teşhir olarak gençliğin CHP'den kopmasına ve onu aşmasına neden olmuştur.

Ancak bu sefer de TİP'in etrafında ve onun belirlediği çeperleri arasında hareket etmeye başlayan gençliğin bu haliyle göreceli olarak, nitelik itibarıyla daha ileri bir seviyeye ulaştığını ve ülkedeki sınıf mücadelesine uygun düşen bir gelişme içerisine girdiğini görüyoruz.

1960-1971 Dönemi:

27 Mayıs 1960 tarihinden 12 Mart 1971'e kadar geçen süre Türkiye Dev-

rimci tarihinde gözle görülür bir gelişmenin ve sonuç itibarıyla nitelik sıçramaların gözlemlendiği bir dönemdir.

Bu tarihsel gelişim içerisinde öğrenci gençliği ülke sorunlarına yaklaşımda Marksist bakış açısıyla tanıştı. Marksist klasiklerin Türkçeye çevrilmesi dışında bu gelişmeye en çok etki eden şey de dünyada sosyalizmin prestijinin ulaştığı boyuttur. Bu dönemde gençlik düşünce ve eylemleriyle sınıfsal mevzilenmede taraf tutmaya başlamış, sınıf mücadelesi bu saf tutmayla birlikte gözle görülür bir yükselme kaydetmiştir. Dış politik konularda şoven yaklaşımları aşamamış olmakla birlikte, yurt sorunlarında somut ve radikal eleştiriler sosyalizm alternatifleriyle birleştirilmeye başlanmıştır.

Gençlik bir yandan "fikir kulüpleri" temelinde örgütlenirken bir yandan da o dönemde ortaya çıkan iki siyasi akımdan "YÖN" hareketi ve TİP'ten yoğun bir şekilde etkileniyordu.

"YÖN" hareketi 27 Mayıs sonrası ilerici aydınları etrafında toplanırken, TİP (Türkiye İşçi Partisi), bir grup sendikacıyla "ESKİ SOSYALİSTLER" tarafından kuruluyordu.

Orta burjuvazinin reformcu taleplerini savunan TİP önemli bir potansiyel güç oluşturan demokratik - devrimci güçlerin katılımı ve o zamana değin yapılmamasına izin verilmemiş bir muhalefetle parlamentoya 15 milletvekili çıkarmayı başarmıştı.

Bu yıllarda gençlik, akademik haklar ve salt siyasal özgürlük istemlerinin sorunların çözümü için yetmediğini, sorunların düzenin yapısal özelliklerinden kaynaklandığını görmeye başlamıştı. Siyasal birikimini geliştirip, gelişen sınıf mücadelesinde önemli roller üstlenmeye başlayan gençlik hareketi TİP'in kurulmasıyla birlikte CHP kuyrukçuluğundan kurtulmaya ve daha radikal bir çizgi tutmaya başlamıştı. "Sosyalizmi kurmak" savıyla ortaya çıkan TİP; Marksist bir parti olmamasına rağmen, Marksizmin ülke koşullarına uygulanması noktasında zengin tartışmaların başlamasına ve buna bağlı olarak da yeni saflaşmalara yol açtı. TİP, gençliğin yaşadığı bu gelişmeye kayıtsız değildi. Kuşkusuz toplumun en dinamik ve o dönemde en politik denebilecek kesimini, örgütlenmenin ya da en azından etki alanının dışında bırakarak yaşayamayacağını biliyordu. Ancak reformcu yapısından dolayı gençliğin yaşadığı gelişmeye ayak uydurabilecek durumda değildi. Bir yandan gençliğin gücünden yararlanmayı umarken diğer taraftan da onu inisiyatif altında tutmakta zorlanıyordu. Çünkü, gençlik CHP'nin sınırlarını aştığı gibi TİP'in reformcu çizgileri içinde

kalmak niyetinde de değildi. Öğrenci gençliğin devrimci bir nitelik taşıyama başlayan mücadelesi yaşanan ulusal ve uluslararası gelişmelerle, sınıf hareketine döndürüp iktidara yönelmeye, en azından bunun tartışmalarına başladı. TİP'in dışında gelişen bu devrimci alternatif oluşumlar TİP tarafından pek sempati görmedi. Devrimci öğrencilerin akademik boyutlu ama polisle karşı karşıya gelen eylemleri de TİP'ten tepki görürken gençlik yavaş yavaş TİP'ten de kopmaya başladı.

Siyasal düzeyde gelişmeler MDD tartışmalarıyla daha da hızlandı.

MDD'ciler ilk sayısı 17 Kasım 1967'de çıkan "Türk Solu" dergisi etrafında toplandılar. Bu grup 1968'den sonra da "Aydınlık" adlı dergiyi çıkardı.

FKF (Fikir Kültürleri Federasyonu), "Fikir Kültürleri"nin 1965 sonbaharında kendi aralarında birleşmeleriyle kuruldu.

İlk dönemlerinde TİP'in etkinliğinde olan FKF'nin yöneticiliğine 1968'de MDD'ciler seçildi. Bu dönemde FKF, Milli Birlik Komitesi'nde yer alan (27 Mayıs'ı gerçekleştiren subaylar tarafından oluşturuluyor.) ideolojik olarak millî burjuvaziyi temsil eden radikal gruplarca kurulan "27 Mayıs Millî Devrim Derneği" ile birleşerek "Devrimci Güçbirliği"ni (Dev. Güç) oluştururlar.

Kısa bir süre sonra TİP, FKF'yi yeniden ele geçirir. MDD'ciler de "Devrimci Öğrenciler Birliği"ni (DÖB) kurarlar.

1969'daki FKF'nin Üçüncü Kurultay'ı TİP ile MDD'cilerin koalisyonu ile sonuçlandı.

Ekim 1969'daki dördüncü kurultayda grubun adı değiştirilerek Devrimci Gençlik Federasyonu (Dev-Genç) adını aldı. Artık FKF çeşitli gençlik gruplarının bir kitle örgütü niteliğinden uzaklaşarak TİP ve MDD'cilerden daha farklı bir çizgide yeni bir siyasal eğilim olarak ortaya çıktı.

1960'dan sonra öğrenci gençliğin ilk eylemi, ilki 60 öncesinde Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde kurulan ve sonra çoğalan "fikir kültürleri"nin aktif eylemi olan, Kozlu Kömür Ocakları'nda grevde ölen bir işçi üzerine düzenledikleri bir yürüyüştü. Ankara'da yapılan bu yürüyüş, polis icazetli sivil faşistlerin saldırısına uğradı.

Bu dönemde gelişen yoğun öğrenci hareketlerine hakim sınıflar, dini propaganda ve anti-komünist sloganlarla örgütledikleri silahlı sivil faşist güçleri ileri sürdüler. Bu güçler çeşitli öğrenci lokal ve kuruluşlarına saldırıya geçtiler.

Siyasal eylemlerinde reformluluğu aşamayan gençlik 1965 yılında "Ulusal Petrol Kampanyası" düzenledi. Yabancı

petrol tekellerinin petrol sanayiindeki etkisini kırmak, petrolerimizin TPAO tarafından işletilmesini sağlamayı hedefleyen eylemler reformcu talepler, şöven ve subjektif yaklaşımlar barındırmakla birlikte anti-emperyalist bilincin gelişmesinde ve emperyalizmle mevcut düzenin ve bu düzenin sahipleri arasındaki ilişkinin kavranmasında önemli roller oynuyordu.

1967 Kıbrıs bunalımıyla anti-emperyalist hareketlerde görülür. Amerikan kurumları, ile 6. Filo ziyaretlerine karşı gösteri ve eylemler düzenlenir. 15 Temmuz 1968'de 6. Filo'nun ziyareti sırasında yapılan gösterilerde ölen Vedat Demircioğlu öğrenci gençliğin verdiği anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede ilk şehittir.

6. Filo'yu protesto gösterileri, NATO'ya hayır kampanyaları, harçların artırılmasını protesto gibi akademik-politik eylemlerle sürüp giden gençlik eylemleri 1968'li yıllarda uluslararası gelişmelerle etkileşim içine girdi.

Kapitalist toplumun, bireyin sosyal ve siyasal gelişimini yadsıyan koşullarına bir başkaldırı olarak nitelendirilebilecek "68 Olayları" tüm dünyada geniş bir gençlik hareketi yarattı. Çin'de yaşanan BPKD (Büyük Proleter Kültür Devrimi)'nin derin ideolojik izlerini taşıyan ve onun temel sloganlarıyla sürdürülen hareketler birçok ülkede işçi sınıfının mücadelesine etkin katkılar sağladı ve işçi sınıfı hareketiyle bütünleşti ya da işçi sınıfı hareketine döndü. Batı'da kalıcı bir örgütlülük ve eylemlilik sağlayamayan bu hareketler bizim gibi ülkelerde devrimci örgütlenmelerin gelişmesi ve saflaşmasında önemli roller oynadı.

1968-1969 yıllarında öğrenciler, sorunlarını ileri sürerek okulları işgal ettiler. İleri sürdükleri sorunlar ise "Üniversiteye giriş sınavları, yer yokluğu, teksir ticareti, öğretim üyeleri tarafından sürdürülen ders kitabı tekeli ve mollaşan profesörler" idi. Ekonomik-akademik temelde başlayan bu hareketler bir müddet sonra daha üst bir boyuta, siyasal bir boyuta yükseliyordu.

1968'de gelişen boykot ve işgallerin akademik ve politik nedenleri esas olarak düzenin dayattığı eğitim sisteminin reddi, yani "eğitimde devrim" ve demokratik özerk üniversitedir. Ankara DTC Fakültesi'nde başlayıp İstanbul Üniversitesi'nde yaygınlaşan üniversite işgalleri alternatif programlar önermekte ve önderliğini de Deniz Gezmiş gibi devrimci önderler yapmaktaydı. Gençliğin 1960'lı yılların ikinci yarısında politikleşmeye başlayan mücadelenin sınıf mücadelesine dönüşmesi ve gençliğin mücadelesi içinde yetişen devrimci kadroların, düzen değişikliği isteyen potan-

siyeli "devrim için" örgütlemeye başlaması da 68'li yıllara tekabül etmektedir. Kuşkusuz devrimin yolu, Marksizm, Leninizmin ülkenin koşullarına uyarlanması vs. konularındaki teorik sıklık, yanlış ve sakat teorilerin gençlik içinde yaygınlaşmasına zemin hazırlamaktaydı. Bununla birlikte gençliğin mücadelesi bu tip pasifist, parlamenterist görüşleri aşacak güçteydi. O dönemde öğrenci gençliği peşinden sürükleyen DÖB, militan devrimci mücadele veren kadroların denetiminde ve gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist mücadelesinin en ön saflarındaydı.

Öğrenci gençlik salt üniversitelerde değil, işçi ve köylüler arasında da katılarak onların yürüttükleri mücadelelerine ortak oldu. 1968-1969'lardaki toprak işgallerine öğrenciler de katıldılar. 16 Şubat 1969'da İstanbul'da düzenlenen işçi-öğrenci yürüyüşünde, faşist güçlerin saldırısına uğradılar. Kanlı pazar olarak tarihe geçen bu saldırı sırasında öğrenci gençlik Mart 1971'e kadar 20'den fazla ölü vermiştir.

Bu dönem sonunda öğrenci gençliğe önderlik eden liderler, "-bazıları eski tüfeklerle birlikte- profesyonel bir devrimci çalışmaya geçerek öğrenci gençliğin dışına taşmak ve genel bir halk hareketine önderlik edebilecek çeşitli ideolojilerle silahlanmış siyasal hareketleri oluşturular.

Öğrenci gençliğin sınıf mücadelesi içinde yer alması ve öğrencilerin forum, boykot, miting, üniversite işgallerinin yanı sıra, işçilerle omuz omuza grev çadırlarında, fabrika işgallerinde görülmesi, topraksız köylülerin toprak işgallerine katılması, proleter bir önderlikten yoksun olsa da ve büyük oranda kendiliğindenci bir karakter taşısa da devrimci mücadelenin gençlik içindeki seviyesini ve kitlele bağlarının güçlülüğünü göstermektedir.

Bu dönemde Türkiye devrimci tarihinde bir nitel sığrama görülüyor. Bu sığrama ikili bir yöndedir. Bir yandan eli yıldır Türkiye halk hareketinde var olan siyasal eğilimlerin pasifist, reformist niteliği dışlanarak, devrimci ve özellikle silahlı mücadele anlayışlarının gelişerek etkin bir duruma gelmesi ve pratiğe geçmesidir. Diğeri de birincisine bağlı olarak çeşitli burjuva ve küçük-burjuva ideolojilerinden, bunlarla mücadele içinde sınırlanmış ML bir ideolojiyle silahlanmış proleteryanın öncü mültezsesinin doğmasıdır.

Sınıf mücadelesinin hızla gelişmesi dünyada ve özellikle ülkemizde ekonomik buhranın yoğunlaşması hakim sınıflar ve onların temsilcileri arasındaki dağlaşmalar, hızla yayılan isyan ateşi hakim sınıfları yeni bir askeri darbeye yönel-

ti. 12 Mart 1971'de faşist bir askeri darbeyle halkın mücadelesine karşı kanlı bir saldırıya geçildi. Yeni yeni oluşum içerisinde bulunan örgütlenmelerin liderlerinden kimileri kurşunlanarak kimileri asılarak, kimileri işkence tezgâhlarında katledilerek öldürüldü. Kimileri yakalananak zindanlara atıldı. Böylece 12 Mart Askeri darbesiyle ülkemizde bir dönem kapanıyor ve yeni bir dönem açılıyordu.

71-80 ARASI

12 Mart'tan sonra 1974'lerde tekrar gelişmeye başlayan toplumsal muhalefetle birlikte gençlikte mücadele içinde görülmeye başladı. Ama bu kez gelişme gençlik açısından farklı bir biçimde yaşanıyordu. Gençliğin bu yıllardaki mücadelesi 60'lı yılların kazanımları olan belli bir nitelikte başladı. 68'lerde mücadele içinde yer almış gençlik önderleri, gençliğin hızla devrimci mücadele içinde örgütlenmesinde önemli rol oynadılar. Ve gençlik, akademik-demokratik mücadelesi tali planda kalarak kendini devrimci mücadele içinde buldu. Kuşkusuz bunda küçük burjuva devrimci yapıların esas olarak dayandığı kesim üniversite gençliği idi. Ve öğrenci gençlikte esas olarak politik mücadeleye bu tip örgütler içinde katıldı.

Bu arada çeşitli örgütlenmelerin kurduğu legal ya da illegal gençlik örgütleri (YDGF, DLD, DGD, DEV-LİS, vs...) gençliğin içinde ama gençlik sorunlarının ve mücadelesinin çok dışında, ona ilişkin program ve stratejilerinden çok uzaktaydılar.

Doğrudan doğruya bir siyasal eğilim tarafından kurulan çeşitli dernek ve ku-

rumların yanında var olan "sendikal" nitelikteki kitle örgütleri de, bu niteliklerini (yani demokratik kitle örgütü olma) yitirerek, bunu ele geçiren siyasal eğilimlerce birer tekke haline getirildi. Siyasi grup çıkarları, küçük burjuva bireycilikleri, dar bir bakış açısının sonuçları öğrenci gençliğin 1970 öncesinde olduğu gibi tek bir (veya birkaç) kitle örgütü çevresinde birlikteliğini önüyordu.

Bu dönemde sınıf mücadelesi çok hızlı bir gelişim gösterdi. Hakim sınıfların bu mücadeleyi engellemek, dağıtmak ve karşı-devrimci terör yaratmak için ileri sürdüğü sivil faşist güçlerle, halkın örgütlü kesimleri arasındaki silahlı çatışmalarda binlerce insan öldü. Öğrenci gençlikte devrimci mücadele içinde en öndeydi. Bunun için direk hedeflerden birisiydi. Öğrenci gençliği devrimci mücadelesinde yıldırım için kullanılan sürekli planlardan biri de toplu katliamlardı. 1978 yılında İstanbul Üniversitesi'nden çıkan öğrencilere yapılan saldırı sonucu 7 öğrenci katledildi. Bu arada dünyadaki Komünist Hareket içindeki çelişki ve gelişmeler, sosyalist kamp ta yer alan birçok ülkenin bu sistemden koparak emperyalist sistemin bir parçası haline gelmesinin sonuçları ülkemize de yansıdı. Sonuçta, ülkemiz açısından üç ana siyasal eğilim ortaya çıktı. Sosyal-emperyalizme ve sosyal-faşizme karşı tavır alanlar, bu ülkelerin uşaklığını yapan sosyal-faşistler ve sosyal-faşistleri kanatları arasında korumayı kendilerine görev bilen orta yolcu siyasetler. Bu siyasal parçalanma doğal olarak gençlik içinde de görüldü. Sosyal faşistlerin hemen her alanda olduğu gibi öğrenci gençlik alanında da mücadeleyi engelleyici tavırları "pasifist" ve eylem kırıcı

nitelikleri bugün bunlara ateş püsküren orta yolcularca bir türlü kabul edilemiyor ve bunların öğrenci gençlik içindeki etkileri nötralize edilemiyordu. Bu arada "üç dünyacıların" da karşı devrimci saflara geçmesi ve bizzat ihbarcılık ve muhbirlik yaparak faşist devlet güçleriyle işbirliği içine girmeleri, özellikle öğrenci gençlik içinde bu kesimin hızla teşhiri ve tecrit olmasına neden oldu. Bu anlamda bu kesimin etkinliği, bu kesime alınan toptan tavır nedeniyle çok aza indirilmişti.

Objektif olarak bakıldığında görülmektedir ki, gençlik devrim mücadelesine genel olarak küçük-burjuva yapılanmaların saflarında katılmıştır. Bunun başlıca iki nedeni olduğunu söyleyebiliriz. Birincisi, gençliğin ideolojik konumuyla ilgili; Küçük burjuva bir yapıya sahip olması itibarıyla, kendi sınıf örgütlerinde yer alması daha kolay olmakta, üstüne fazla bir şey koymadan, fazla bir şey beklemeden kendisine kapılarını açan küçük burjuva örgütlere adapte olmasının daha kolay olmasıdır. Proleteryanın mücadelesine olan duygusal ve ajitatif yakınlığı, proleteryanın ideolojik olarak etkilenmesine neden olmaktadır. İkinci neden ise, daha çok subjektiftir. Proleteryanın gençliğe yaklaşımı, bu konuda yanlış politikalar izlenmesi ya da daha çok rastlanan politikasızlık, gençlik mücadelesiyle bağlarının sağlıklı bir şekilde kurulmamasına yol açmıştır.

Sınıf mücadelesinde, sınıf bilinçli proleteryanın gücü ve etkinliği bu alana özgü sağlıklı politikaların üretilmesi ölçüsünde çok daha geniş kesime önderlik etmesinde belirleyici olacaktır. □

Devamı Gelecek Sayımızda

5 No'lu Zindanda, Eski Diyarbakır Belediye Başkanı

MEHDİ ZANA İLE RÖPORTAJ

Dergimizin Yeni Demokrasi adına 5 No'lu zindanda tutsak H. Söylemez tarafından eski Diyarbakır Belediye Başkanı Mehdi Zana ile yapılan röportajı yayınıyoruz.

Yeni Demokrasi: Sayın Mehdi ZANA, sizinle bu cezaevinde, çeşitli koşullarda uzun süre birlikte yaşadık. Bazen aynı hücreleri ve koşulları bölüştük. Birlikte yaşamak durumunda kaldığımız bu insanların çok azını tanımanıza rağmen, hemen hemen onların tümü -ismen de olsa- sizi tanıyordu. Çok zor koşullardaki bu tanımakta bizler daha elverişli olanaklara sahip olduğumuzu söyleyebiliriz. Diğer yanda arkadaşlarımız boyunca, hoş sohbetlerinizden, espri yeteneğinizden ve bunların içeriğinden taş ve toprak içinden gelen halk çocuklarının direniş toprağına bir verimlilik öğesi olarak karışıp haşır neşir olma yeteneğinizden sizin de halkı çok iyi tanıdığınızı gördük.

5 No'lu zindanın işkence mesaisi o kadar uzun sürdü ki, herkesin "çok işi" vardı, oturup insan pratiğine yön veren düşünceler üzerinizde hiç durmadık denebilir. Şimdi sizinle eksiklikleri daha azalmış bir tamışıklığa sahibiz. Fakat sizi bir de Yeni Demokrasi aracılığı ile halkımıza tanıtmamızda, sık sık espriyle söylediğiniz gibi "kamu yararı" var. Çünkü gördüğümüz kadarıyla kamuoyunda burjuvazi tarafından çeşitli yollarla yaratılan imajdan epey farklı bir görüntünüz var. Öbür yanda egemen sınıfların zindan duvarları arasında unutturmaya çalıştığı insanlardan biri olmanız bu söyleşimizin bir başka nedenidir.

Gecikmeden ötürü bağışlamanızı isteyerek, işe sizi tanımakla başlayalım...

YANIT: 1940 yılında Silvan'da doğdum. 1963'te Türkiye İşçi Partisi'ne girdim. TİP Merkez Yürütme Kurulu'na kadar görev aldım. 1965 yılı Kasım ayında Silvan'da Hükümet Konağı işgal dolayısıyla tutuklandım, kısa bir süre sonra bırakıldım. 1967 Doğu mitinglerinde bir yıl ceza aldım. 12 Mart döneminde tekrar tutuklandım. Yeni kurulan TİP ku-

rucuları arasında yer aldım. Kısa bir süre sonra TİP'ten ayrıldım. 1977 mahalli seçimlerde bağımsız olarak Diyarbakır Belediye Başkanlığı'na seçildim. 12 Eylül darbesiyle içeri alındım. Halen cezaevinde toplam 33 yıl ceza aldım, 24 yılı kesinleşti, 9 yılın halen mahkemesi devam ediyor.

Yeni Demokrasi: Sizin Diyarbakır Belediye Başkanlığı yaptığınız dönem toplumsal uyanışın yükselişle devrimci hareketin iç karışıklıkları ve bölünme süreçlerinin at başı gittiği döneme rastlar. Aslında bu uluslararası durumun bizdeki özgün yansımasıydı ve sanırım bu süreç hâlâ devam ediyor. Üstelik aynı dönemde karşı devrim de kudurgan bir saldırıya geçti ve 12 Eylül'le doruğuna ulaştı. Böyle bir dönemde, sosyalistlik iddiasında bir başkan olarak, hangi güçlüklerle karşılaştınız? Edindiğiniz olumlu ve olumsuz deneyimlerinizi anlatır mısınız? Hedeflerinize kısmi de olsa ulaştınız mı?

YANIT: Belediye başkanı olduğum zaman zorlukları biliyordum, onun için bu zorlukları üstelemeye hazırdım. Çünkü ilk defa sosyalist bir insan belediye başkanı oluyordu, tabii ki, hakim sınıfların beni rahat bırakmayacaklarının bilincindeydim. Devletin çarkını elinde tutan hakim sınıflar hem devlet güvenlik güçleriyle baskı yapıp hem de hizmet vermemem için ellerinden gelen her türlü baskı ve engeli yarattılar. Bunların hepsi hoş da, asıl işin zor tarafı beni içten vurmalarıydı. O da aynı inancı paylaştığım arkadaşlarımın hakim sınıfların yaratmış olduğu yaygaralara kapılıp benden yüz çevirmeleri idi. Oysa hiçbir zaman devrimci kişiliğimden olmadım, hiçbir zaman inançlarımdan taviz vermedim. Her zaman hesap vermeye hazırım. Çıkan dedikodular sadece asılsız birer ypratma ve engel dedikodularıyla. Benim bir şeyler yaratma çabalarım ve zaman darlığı bir de burjuvaziyi sevindirici stürüşmelere girmek istemedim, hücumlara cevap vermedim, yoksa basın yoluyla veya bildirilerle cevap verebilirdim. Hakim sınıfların işine yaradığı için yapmadım, zamanla her şeyin yoluna gire-

ceği düşüncesi bende hakimdi.

İşin güzel tarafı bütün baskı, zorun ve engellerin yanında Diyarbakır halkı için didinmem, onların sorunları içine girmem beni mutlu ediyordu. Çünkü benim gibi bir sosyalisti belediye başkanı yapmışlardı.

Hedefime tam ulaşmış değilim. Benim hedefim iki sene içinde on yılda hiçbir belediye başkanının yapmadığı hizmeti gerçekleştirmektir. Ki, halk sosyalist bir belediye başkanı ile diğer belediye başkanları arasındaki farkı görebilsin. Bunu gerçekleştiremedim. Arka arkaya yapılan iki işçi grevi belimizi kırdı. Hem bir senemizi yedi hem de hizmeti tamamlamadan yakalandım. Yine de üç ay gibi kısa bir zaman daha kalmış olsaydım, halkımız memnun kalacağı hizmetleri görmüş olacaktı.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen iddia ediyorum, benim dönemimde o kısa zamanda verilen hizmeti hiç kimse vermiş değildir. Yine de kendimi hizmet etmiş biri olarak görmüyorum. Çünkü Diyarbakır halkı seçimde bir devrim yapmıştı, onlar daha çok, daha büyük hizmetlere layıktır. Bu yüzden onlara layık olamamışsam beni affetmelerini istiyorum. Hatalarım, eksiklerim, iradem dışında olmuştur.

Yeni Demokrasi: Biliyorsunuz burjuva basınında hakkınızda çıkan yolsuzluk iddiaları ve açılan davalar var, bütün bunlarla ilgili söyleyeceğiniz epey şeyler olmalı, doğrusu da sizden öğrenmek istiyoruz meselenin gerçek yüzünü.

YANIT: Yolsuzluk iddialarının asılsız olduğunu burjuvazi de biliyordu. Gayet tabii ki, benim gibi sosyalist bir belediye başkanını lekelemek isterler. Bunları işin başında hesaplıyordum. Bu yüzden parasal sorunlardan uzaklaşmam için yaşamımda özen gösteriyordum ve hiçbir zaman kendim için suistimal yapmayı düşünmedim. Şahsımda bütün sosyalistleri vuracaklarını biliyordum. Her zaman bu sorumluluğu taşıdım. Nitelik mufettişlerin bu kadar zorlamalarına rağmen açılan bütün davalardan aklanmışım. Hayatta tek dikili ağacı ve yarım

için akarı, garantisi olmayan tek insanlardan biriyim. Benim ve ailemin nasıl bir yaşam içinde olduğunu bütün Diyarbakır halkı biliyor. Bu da beni mutlu ediyor.

Yeni Demokrasi: Evet sizin durumunuzu, şeyh ailesinden gelmenize rağmen mütevazı bir aile yaşamınız olduğunu biliyoruz. Bir de Yeni Demokrasi okuyucularına aileniz hakkında biraz bilgi verir misiniz? Bu, aynı zamanda "yolsuzluk"(!)lardan elde ettiğiniz şeyler hakkında bir fikir verir.

YANIT: Evet, annem ve babam şeyh kökenlidirler. Ama babam Silvan'da memurluk yapıyordu. Mütevazı, düzgün bir aile yaşamı vardı. Dört kız, beş erkek olmak üzere dokuz kardeşiz. Kendim terzilik yapıyordum. 1963 başlarında TIP'e katıldım. 12 Mart döneminde 3 yıl olmakla, 12 Eylül'de şimdiye kadar toplam 11 yıla yakındır yaşamım cezaevinde geçti. Bu arada 2 yıl 10 aya yakın Diyarbakır belediye başkanlığı yaptım. Malım mülküm, servetim yoktur. Evliyim, Leyla isminde bir karım, Ronay isminde bir oğlum, Ruken isminde bir kızım var. En büyük servetimlerdir. Yani sizin anlayacağımız benim de holdinglerim onlardır. Onlar da şimdi annemle beraber babamın emeklilik aylığıyla yaşamlarını sürdürüyorlar. Hayatımızdan memnunuz.

Yeni Demokrasi: İşkence ve akıl olmaz baskılarıyla dünyada nam yapan Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde, uzun süre üzerinizde daha da yoğunlaşan zorbalığın her türlüyle karşılaştınız. Benim sormak istediğim, basına çeşitli boyutlarıyla yansıyan, bilinen vahşetin ve direnişlerin öyküleri değil, devrimci direnişçilerle ilgili gözlemlerinizi, hataları, zaafı, sizce olumlu, olumsuz dersler vb. örneğin bir teslimiyet dönemi yaşadığı, sizce buna yol açan etkenler nelerdi?

YANIT: Diyarbakır Askeri Cezaevi yerine 5 No'lu zindan desek daha doğru olur kanısındayım. Evet 5 No'lu zindanda işkencenin her türlüünü gördüm ve yaşadım. Burada yapılan işkencenin ve bu işkencenin açtığı yara, yok ettiği insanlar, sakat bıraktıkları, velhasıl kurbanların bile her türlü tahribata uğradığı şimdiden birçok arkadaşlarda görülmeye başladı bile. Giderek buradan geçen insanların teker teker çeşitli hastalıklardan yıpranıp gideceği açıktır. Yanılmıyorsam buradaki insanların yemeklerine, çaylarına, suyuna bazı zararlı ilaçlar karıştırıldı. Çünkü zaman zaman hepimizde aynı hastalık ve benzer yaralar peyda oldu. Ayrıca bu tür zehirli kimyasal karışımlar uzun müddet sonra etkisini göstermektedir. Bundan bir müddet sonra Saddam Hüseyin faşisti de aynı uygulamayı yapmıştı. Bu yüzden bu-

radan çıkan birçok arkadaşına patolojik bir muayeneden geçmeleri için uyarıştım. Hele bana yapılan uygulamalar daha da renkliydi. Belediye başkanı oluşum işkencecilere özel bir zevk veriyordu. Bütün askerler ve subaylar beni vurmak için adeta yarışıyorlardı. Diyebilirim ki, hiç kimse benim kadar dayak yemiş değildir. Bunu bir yana bırakalım, işin asıl yanı faşizmin hedefi Türkiye'nin genelinde olmakla beraber sosyalist hareketiyle devrimci Kürt hareketini bertaraf etmek, darbelemekti. Ama Diyarbakır 5 No'lu zindanı Kürtlük sorunu ağır bastığı için ayrı bir önem taşıyordu. Bu da sindirmede faşistlerin daha da gaddar olmalarını sağlıyordu. Bu gaddarane saldırıya karşı başında biraz sendelememiz oldu, o da kendi aramızdaki yanlış fraksiyonel anlayıştan doğdu. Bu durum anlaşılınca yaratılan birlik ve beraberlik hareketi faşizmin baskılarına karşı direnmenin zaferini hepimiz gördük.

Bence siyasi tutuklular zindanlarda daima birlik, beraberliklerini korumalıdır, kim hangi fraksiyondan olursa olsun, düşman sen busun diyeni sudur demez, devrimci oduktan sonra herkes onun yanında birdir. Teslimiyet içine girsen bile yine seni rahat bırakmaz. Nitekim bunu 5 No'luda gördük. Ne kadar kurallara uyan olduysa da daha fazla işkence ve hakaret görüyordu. Şu halde birincisi, mutlaka direnmek gerek, ikincisi; bütün devrimcilerin faşizme karşı birlik ve beraberlik içinde hareket etmesi, birliği bozucu her türlü hareketten kaçınmaktır. Ve bütün kesimlerin ortak bir cephede mücadele ederek yaşamlarını sürdürmelidirler. Benim gördüğüm kadarıyla başında oluşan eksiklikler daha önce de belirttiğim gibi birliğin sağlanamaması. Bazı kesimlerin direnmenin ve direnmemenin ciddiyetini kavramaması, ayrıca direnen kesimlerin denimsiz oluşu kendilerinden başka kimselelere danışmayışları başında bazı sendelemelere sebep oldu. En son atılacak adamın en başta atılması da yanlış bir taktikti. Bunlar görülen eksikliklerdir.

Yeni Demokrasi: TC Anayasası'nın birçok temel maddesi insan haklarından, eşitlikten, dil, ırk ayrımının yapılmayacağına belirtir. PKK ve TKP/ML dava sanıkları başta olmak üzere birçok insan, Kürtçe konuşuyor, savunmalarını Kürtçe yapıyor duruşmalarında. Siz de bu insanlardansınız. Sizin Kürtçe konuşmanızdaki amacınızı öğrenebilir miyiz? Bir de geçenlerde bazı milletvekillerinin de bulunduğu bir duruşmanızda, Kürtçe konuştuğunuz için ağızınız kapatılarak salondan çıkartıldınız. İlginc bir "adalet" ve "demokrasi" gösterisiydi doğrusu. Bu duruşmaya izleyici olarak ge-

len milletvekillerinin tepkisi ne oldu? Ve tabii sizin tepkiniz?

YANIT: Benim Kürtçe konuşmamda ki gayem apaçıktır. Evvela Kürtüm. Anadilim olan Kürtçeyle konuşmam en tabii hakkımdır. Benim tepkim normaldi. Zaten böyle bir davranışa gireceklerini tahmin ediyordum. İşin üçüncü yanı bu mahkemelerin Türk halkı adına yola çıkmalarıdır. Milletvekillerinden sayın M. Ali Eren ve sayın Adnan Ekmen'in tepkileri ise, bayağı çok etkisi yaratmıştı ki, avukatların protestolarıyla salonu boşaltmaları, hayretten renkleri sapsarı olmuştu. Kendilerini tutamayarak bana dönük bu haklı davada yanımızdayız diye tepkilerini dile getirdiler.

Yeni Demokrasi: Basında, Avrupa kamuoyunda, hatta ABD'de tartışılan bir sorun var Kürt sorunu. Dünya politik gündeminde kendini dayatan bu sorunda biz hangi düzeydeyiz, ne yapılabili, sonuçta nasıl bir yapı inşa edilmeli? Sosyalist bir Türkiye'de kardeşçe yaşamak mümkün mü?

YANIT: Evet, Kürt halkının içinde bulunduğu durum gayet iyidir. Ben şahsen Kürt halkının içinde bulunduğu bugünkü mücadele durumunu ikibin yılda dahi tahmin etmiyordum. Ama 12 Eylül'ün Kürt halkına yapmış olduğu baskı, zulüm, işkence ve yeni devlet terörü gelişmeleri hızlandırmıştır. Ki işin bu yönüyle memnunuz. Kürt halkının mücadelesi bu kadar çabuk ve zamanın yaklaşmasında bu gelişmeleri tahmin edemiyordum. Hem mücadelede Kürt halkının gelişmesini sağlamış, ayrıca Türkiye'nin genelinde Kürt gerçeğini su yüzüne çıkarmıştır.

Bence Kürt halkı, sıkı sıkıya sosyalizme sarınmalıdır, mücadelesini bu düzeyde geliştirmelidir ve sosyalist bir düzen kurulmalıdır. Ben ulusların kaderini tayin etme ilkesini benimsemiş biriyim. Uluslar isterse ayrı, isterse beraber yaşayabilirler. Bu da Türk ve Kürt halkının bileceği bir sorundur, son tahlilde onların vereceği karara bağlıdır. Şahsen sosyalist bir düzende iki halkın beraber yaşamasında mani bir hal yoktur. Yaşayabilir ve güzel de olur. Bu da tek tarafı bir çabaya bağlı değil. Eğer hakim ulus halkı ve aydınları çaba sarfederse niçin olmasın zaten bu durum ne zaman olsa olacaktır. Gelecek nesillerin bunu yaratacaklarına inanıyorum.

Yeni Demokrasi: Bir dönem TIP'ın etkili organlarında çalıştınız. Bu deneyimlerinizi ışığında sizce çeşitli milliyetlerden proletaryanın (Türk, Kürt, ve diğer azınlıklar) bir parti etrafında ortak örgütlenmesi olanaklı mı? Değilse neden?

YANIT: Size sorunun başında şunu peşinen belirteyim, hem birlikte örgüt-

Mehdi ZANA

lenebilir hem de ayrı örgütlenebilir. Bu da o ülkelerin objektif koşullarına bağlıdır. Nitekim Türkiye İşçi Partisi kurulduğu zaman kısa bir müddet sonra Kürt kökenli sosyalist ve aydınlar TIP çatısı altında sosyalist mücadeleyi sürdürmeye başladılar. Giderek kendi mücadele süreci içindeki gelişmelerle Kürt sorunu gündemi zorlamaya başladı. Tabii ki, bu gelişmeler kendiliğinden oluşmadı. Bu gelişmenin başında, yani başımızda olan Irak'taki Barzani liderliğindeki Kürt hareketi ayrıca Türkiye'de sosyalist akımla gelen uyanışın yanında Kürt milliyetçi akımında rolü büyük olmuştur. Bizler yani Kürt kökenli sosyalistler olarak parti içindeki çalışmalarımız iki yönlüydü. Bir taraftan parti içinde almış olduğumuz aktif görevle parti çalışmalarını yürütmek, diğer taraftan Kürt sorununu sürekli gündemde tutmaktı. Kürt sorunu ortaya atıldığında sürekli bir ürkme ve endişe yaratıyordu. Zaman zaman partinin başına hâlâ olur endişesi vardı. Ki nitekim 1970 parti kurultayında Kürt halkına yönelik bir tasarının çıkışıyla partinin kapanmasına sebep oldu. Bu endişelerin dışında Kürt meselesini haz-

medemeyen kesimlerde çıkıyordu. Aynı zamanda karşı tavır alanlarda oluyordu. Buna rağmen bu tür olumsuzlukları hiçbir zaman yadırgamadık.

Türkiye'de sosyalist akımın su yüzüne çıkışının ilk dönemi idi. Daha önce Türkiye Komünist Partisi (TKP) faaliyetlerini hep illegal yürütmüş çalışmaları hep entellektüel bazı aydın kesimin dışına çıkmamıştır. Bunlar da çoğu zaman geceleri evlerde toplanarak edebi konuşma ve şiirle vakit doldurmaya çalışıyorlardı. Bu da Türkiye'de demokrasinin olmayışı, iktidarı elinde tutan hakim sınıfların hiçbir ilerici aydın harekete hayat hakkı tanımayışı, acımasızca cezalandırması işi daha da zorlaştırıyordu. Bunun doğal neticesi olan kitap yazma, yayınlama ve çeviri yasağı sorunların anlaşılmasına sebep oluyordu, yoksa Türk aydınının kötü niyetli olduğu meselesi değildi. Sosyalizmde ulusal sorunu yeterli derecede kavramayıştından, bir de varolan Kürt gerçeğinin farkında olmayışlarından kaynaklanıyordu. 61 Anayasası'yla TIP'in kuruluşu, Doğu mitingleri ve TIP bünyesinde çıkan gençlik ha-

reketi çok hızlı gelişme sürecini başlattı ve buna paralel süratle kitap okuma hevesi ve çeviri furyası aldı yürüdü. İşte bu hızlı gelişmeler karşısında nasıl ki, TIP ayak uyduramayıp gençliğin partiden kopmasına sebep olmuşsa Türkiye'deki sosyalist hareket Kürt meselesinde doğru, sağlıklı ve samimi bir yaklaşım getirmemiştir. Ayrıca iktidarı elinde tutan burjuvazi ve Türk ordusu Kürt meselesine karşı tutumu asimilasyon politikasıyla, en gaddarane yöntemlerle sindirme politikası, Kürt halkında bağımsız, ayrı örgütlenme olgusunu oluşturmuştur. Yani, başında belirttiğimiz gibi, koşulların dayattığı ayrı örgütlenme zorunluluğudur ki, bugün de Kürt örgütlerinin ayrı örgütlenmelerinin bu özet olarak saydığım sebeplerin büyük etkisi olmuştur. Bu demek değildir ki, mücadelede kendi başına yürümektir. Elbette ülkede verilen devrimci mücadelede müttefiki olan hakim ulusun devrimci örgütleriyle omuz omuza hem kendi mücadelesini hem de o ülkenin devrimci mücadelesini sürdürme zorunluluğu vardır. Kendisini ayrı tutamaz, bu durum hakim ulus devrimcileri içinde sözkonusudur. Şu halde doğal bir beraberlik vardır. Bakarsın koşullar değişir, beraber, bir cephe etrafında birleşme doğabilir. Sosyalist düşüncede mutlak diye bir şey yoktur, koşullar neyi gerektirirse onu yapmak zorunluluğu vardır. Bence çeşitli milliyetlerden proleteryanın aynı çatı altında örgütlenmesinde hiç mahzur yoktur. Ama ayrı örgütlenmesinde de mahzur yoktur. Sorun sosyalist olma sorunudur. Yöntem bu olduktan sonra mesele yok demektir. Temel çelişki emek sermaye arasında olmakla beraber koşulların dayattığı bazı hallerde ulusal sorunlar başa geçme durumunu doğurabilir, bu da temel çelişkinin çözümünde anahtar rolü oynar.

Yeni Demokrasi: Bildiğiniz gibi "SSCB" silahlı güçleri Afganistan'a girdiğinde kimi çevreler alkışlamıştı, yine aynı çevreler bugün "SSCB" silahlı güçlerinin çekilişini alkışlıyor. Sizce bunda bir çelişki yok mu? Siz o zaman "giriş"i nasıl değerlendirdiniz, "çekiliş"i nasıl değerlendiriyorsunuz?

YANIT: Sovyetler'in Afganistan'a girişinin haklılığını ben de savunmuşum, bugün çıkışını da savunuyorum. Sorun yalnız Sovyetler'in Afganistan'a girme sorunu değildir. Sorun kapitalist sistemle sosyalist sistem arasındaki kavganın yaratmış olduğu zorunlu müdahaledir. Bu da hepimizin bildiği gibi dünya dengesini elinde tutan Ortadoğu ve Körfez sorunundan kaynaklanmaktadır. Ame-

rikan emperyalizminin stratejik yerleri elinde tutması, giderek yayılımcı politikasını sürdürürken gayet tabiidir ki, Sovyetler'de buna karşı olarak dengeyi kendi lehine çevirme girişimleri olacaktır. Burada bir sorun çıkmaktadır. O da Sovyet müdahaleleriyle Amerikan emperyalizminin arasındaki müdahale farkıdır. Bilindiği gibi Amerikan emperyalizminin müdahaleleri dünyadaki kapitalist sistemi ayakta tutmak, sömürüye dayalı olan saltanatlarını sürdürmektedir. Sovyetler ise tam tersi olarak sömürünün karşısında dünyadaki dengeyi sosyalist sistemin yaşaması ve gelişmesi için kendi lehine çevirmektedir. Hele Amerikan emperyalizmiyle Sovyetler'i aynı kefeye koymak daha da büyük yanlışır. Zaman zaman bu tür tartışmalar oluyor, sırası gelmişken değinmek istiyorum. Şunu hatırdan hiç çıkarmamak lazım, sosyalistler kendi aralarında tartışıyorlar, birbirlerini eleştirirler, bu en doğal bir haktır ve olmalıdır, kendi içimizdeki sorunlardır ama eleştiri ve tenkitlerimiz yüzde yüz zıt olan emperyalistlerle aynı potaya koyup birbirimizi eleştirsek kanımca hata yapmış oluruz. Kaldı ki, Sovyetler'in Afganistan'a girişi sadece stratejik önemle kalmayıp oradaki iktidarın daveti üzerine olmuştur. O da yine emperyalizmin kışkırtmasıyla ve Amerikan jandarması durumunda olan Pakistan desteğiyle Afganistan'daki solcu ve ilerici aydınların katliamı sözkonusuydu. Hazırlıklar tamamlanmıştı. Bu da ikinci bir haklılıktır. Eğer bu 9 sene zarfında, yani müdahaleden bu yana yapılması gereken bir şey varsa, yapılmamışsa veyahut sosyalizme ters düşen bir durum olmuşsa tartışılır ve eleştirilir. Diğer taraftan varsa yoksa şunu Sovyetler yapmıştır diye doğrudur, haklıdır düşüncesi de yanlıştır. Ben Sovyetler olduğu içindir değil, Sovyetler sosyalist bir düzenle yaşadığı için ve dünyadaki sosyalist akımın bekçisi durumunda olduğundan onu savunuyorum. Meselelere bu açıdan baktığımda haklılık durumunu görüyorum.

Yeni Demokrasi: ABD ve diğer emperyalistlerin göklere çıkardığı "Glasnost" politikası ve Gorbaçov'un bugün "SSCB"de uygulanan ekonomik politikasını nasıl buluyorsunuz? ML öğretisiyle bağdaşır mı size?

YANIT: Bugünkü Gorbaçov'un glasnost politikasını Stalin'e yönelik eleştirilerinin bir tarafı bırakarak bugünün koşullarını gözönünde bulundurarak atmış olduğu bu adımı destekliyorum ve ML düşüncesiyle bağdaşır. Bir sefer Marksizm'de hiçbir şey değişmez diye bir şey yok. Tam tersi Marksizm'de her şey sürekli değişme halindedir. Önemli olan

sosyalizmin temel ilkelerine ters düşmemektir. Bu da insanın insanı sömürmesidir, yani emeğin sömürülmesi sözkonusuysa elbette bunu onaylamayız. Yok eğer kendi ülkelerinde birtakım tikanıklıklar varsa ve bu tikanıklıklar sosyalizmin özünden sapmadan gideriliyorsa bunu yermeye kimsenin hakkı yoktur. Bugünün insanı ile 70 sene önceki insan aynı değildir. Eğer 70 sene zarfında bazı sıkıntılar giderilmemişse bunda eğilme zorunluluğu vardır. Kanımca Gorbaçov'un bu adımı yalnız bu sıkıntılardan çözüm için değil, dünyada çok yavaş yürüyen sosyalizmi kavgasına ve ulusal kurtuluş hareketlerine de büyük katkı ve çözüm getirecektir. Bunun yolu içerdeki sıkıntıları gidermek, diğer taraftan da emperyalist sistemin de çıkardığı yaygaraların yolunu kesmeden geçür.

Yeni Demokrasi: Sayın Mehdi Zana, Özgürlük Yolu davasından yargılandığınızı biliyoruz. Ancak özel konuşmalarda, şaka yollu "partiler dışı", "partiler üstü" kalmak istediğinizi söylüyorsunuz. Bunu genellikle devrimciler arasında ilişki "birlik" yanını vurgulamak için söylediğinizi biliyoruz. Gerçekten de öyle misiniz? Yani herhangi bir partiyle organik ilişkiye varacak ideolojik bir yakınlığınız yok mu, bunu ne kadar sürdüreceksiniz?

YANIT: Buna partiler üzeri demeyelim, partiler dışında kalmışım desek daha iyi olur. Bu da benim özel koşullarımdan kaynaklanıyor ve partisiz olmanın sıkıntılarını da çekiyorum. Bu demek değildir hep böyle gidecek. Ama bugünkü durumda mücadeleye daha yararlı olduğum kanısındayım. Nüans farklılıklar hariç ortak görüşte olduğum örgütler vardır ve hiçbir zaman örgütsüz mücadeleden yana olmadım, başta da belirttiğim gibi koşullarım ve bugünkü konumum beni bu durumda tutmuştur. Bu ne kadar sürer bunu bilemem, zaman ve mücadele bunu tayin eder.

Yeni Demokrasi: Bildiğiniz gibi önmüzdeki dönemde yerel seçimler var. Burjuva partileri şimdiden yoğun bir yarış içinde gözüküyor. Sizin eski başkan olduğunuz Diyarbakır'da çeşitli adaylar nabız yokluyor. Herhalde sizin eşiniz için de öneriler olmuş, fakat reddetmişsiniz. Önce şunu sorayım, önerdiğiniz, destek olmayı uygun bulduğumuz bir aday var mı? İkincisi gerek Diyarbakır'da, gerekse Türkiye genelinde bu yasalar ve koşullarda ilerici ya da sosyalist bir adayın kazanma şansı ve seçilmesi halinde etkinlik gösterme olanağı var mı?

YANIT: Benim eşimin aday olması önerileri doğrudur. İkimiz de uygun görmedik, ikincisi, benim destek oldu-

ğum biri yok ve olamaz da. Ben cezaevindeyim, koşulları, adayları iyi değerlendiremem, bu dışardaki arkadaşların sorunudur, temennim devrimci bir adayın çıkması, Diyarbakır'da kazanmasıdır ki, inanyorum, güvenilir, inançlı bir aday olursa Diyarbakır halkı onu seçer. 1977 şartlarında Mehdi Zana'yı seçen bir halk, bugün hayhay aynı seçimi yapacaktır. Türkiye'nin diğer yerlerinde Diyarbakır gibi koşulları müsait yerler varsa devrimcilerin aday olmaları iyi olur. Başında belirttiğim gibi bunu en iyi o yörenin insanları değerlendirebilir. Kazanma şansı yoksa mevcut adaylar arasında tercih yapıp aday çıkarmamak daha iyi olur.

Yeni Demokrasi: Sanat Edebiyat Dergisi Tohum ve Demokrat Sanatçılar Birliği'nin yürüttüğü YILMAZ GÜNEY'E ÖZGÜRLÜK kampanyasına imza attınız. Devrimci sanat üzerindeki baskı ve kısımlara karşı bu tür kampanyaları nasıl buluyorsunuz? Kampanya dışında neler yapabiliriz?

YANIT: Bence devrimci sanat üzerindeki baskılara karşı bu tür kampanya çalışmaları yerinde ve daha da yoğunlaştırılmalıdır. Hele Yılmaz Güney gibi yaratıcı, halka mal olmuş bir sanatçı için açılan kampanya yerinde, çok isabetli bir karardır ve bu tür kampanyalar için bir hizmet bize düşerse memnuniyetle yaparım.

Yeni Demokrasi: Son olarak, Yeni Demokrasi dergisini izliyorsunuz. Eksiklikleri olumlu olumsuz yönleri nelerdir? Hangi konulara ağırlık vermelidir ve tüm devrimci demokrat dergilerden beklentileriniz nelerdir?

YANIT: YD dergisini okuyorum ve beğeniyorum. Temennimiz yayınlarını devrimci bir çizgide sürdürmesidir, onu da yapmaktadır. Biraz daha toparlayıcı role ağırlık verse daha da iyi olur.

Devrimci demokratlardan beklentilerin, ayrı düşüncelerimiz olabilir. Asgari müştereklerde birleşelim. Dönemleri iyi değerlendirerek ortak yollarımızla beraber hareket etmesine alışalım, daha da güzel olur kanısındayım.

Yeni Demokrasi: Röportaj için teşekkürler. Mücadelemizde başarılar dileyerek son söz size bırakalım isterseniz. Bizim sormayı unuttuğumuz ve tamamlamak istediğimiz ya da Yeni Demokrasi aracılığıyla duyurmak istediğimiz bir şey varsa söyleyin lütfen...

YANIT: Ekleyecek başka bir şey yok. Gelecek güzel günlerin mücadelesinde hep beraber omuz omuza.

Herkes dostça saygılar, sevgiler...

“Bir”eycilik, “tek” yanlılık ve “Ben”cillik ya da inkârcılık + resmî tarih

Cezaevlerinde anmalar ikiye ayrılmıştır. Ortak Anmalar ve Özel Anmalar. Ortak Anmalar olarak; 30 Mart, 1 Mayıs 6 Mayıs, 18 Mayıs, 15-16 Haziran, 24 Aralık, 12 Eylül, 12 Mart, Ekim Devrimi, 8 Mart vb. gibi herkesin üzerinde birleştiği günler tespit edilmiştir. Bunlar dışında yeni gelişen olaylara karşı da ortak tavırlar takınılmıştır. Ortak anmalar, katılanların ortak iradesiyle dışa dönük sesli veya içe dönük yapılmaktadır. Peru Cezaevi Katliamı, Filistin direnişleri vs. gibi özel anmalar ise, her siyaset ve grubun kendi tasarufundadır, onlar tarafından düzenlenir. Özel anmalar 12 Eylül sürecinde genelde içe dönük olarak yapılmaktaydı. Örneğin THKP/C kökenli siyasetler yıllardır H. Cevahir, U. Bardakçı anmalarını içe dönük olarak yapmaktadırlar, bizler de bunlara katılmaktayız. MLSPB'den arkadaşlar 6 Haziran'ı, DY'den, Kurtuluşan, HK'dan arkadaşlar H. Aslan, N. Adalı, E. Eren vb. gibi şehitlerini özel olarak anmaktadırlar. Özel anmalar konusunda kimsenin kimseye şartı, koşulu olmadığı, olamaz. Ancak DS'li arkadaşlar ÖO. şehitlerini özel anma günleri olarak değil, ortak anma günü olarak dayatmakta ve dışa dönük olarak sesli şekilde anılmasını istemektedirler.

Her siyaset ve grubun yüzlerce şehidinin dışa dönük olarak ortak bir şekilde sesli anılmasına hem olanak, hem de gerek yoktur. Öyleyse hangi günler ortak anma günleri olarak kabul edilip dışa dönük olarak sesli yapılacaktır? Kıtas nedir? Bugün kalkmış olmakla birlikte 12 Eylül sürecinde dışa dönük anma yapılması devrimci çoğunluğun iradesine bağlıydı. Örneğin, 15-16 Haziran'ın dışa dönük ve sesli olarak yapılmasını düşündüğümüz ve önerdiğimiz halde çoğunluk iradesi yakın geçmişe kadar içe dönük yapılmasını uygun bulduğundan bu anma içe dönük olarak

koşullarda yapılmıştır.

Cezaevinde birçok özel anmaya saygı duruşuna katılma biçiminde katılmalar olmuştur. Ö.O. şehitleri bunlardan sadece birisidir. Örneğin, 1987 yazında kısa bir süre içinde 23 yoldaşımızın katledilmesi üzerine dışa dönük yaptığımız anmaya DS ve bir dizi siyaset sadece saygı duruşuna iştirak ederek katılmıştır. Yine Metris'te 1984 18 Mayıs'ını DS dahil tüm siyasetlerin salt saygı duruşuna iştirakleriyle yalnızca kendimiz yaptık. Bu anmalarımıza saygı duruşuna iştirak dışında katılmayanları “demokrat” bile alamamakla itham etmedik, etmiyoruz. Katılmanın gerekliliği tartışılır, ancak katılıp-katılmama demokratlığın ölçütü değildir.

Çifte standartçılığı bir yana bırakalım arkadaşlar. ÖO şehitlerine yüklediğiniz misyonu siyasal ilkelerimize ve varlığımıza ters düşüğü için kabul etmeyip, dışa dönük ve sesli anmanıza, saygı duruşu dışına katılmadığımızda bizler “demokrat bile” olamıyoruz, ancak sizler 18 Mayıs'a, 23 yoldaşımızın anılmasına aynı tavrı koyduğunuzda “Proleter Devrimci” oluyorsunuz.

Kısa bir süre içerisinde 23 yoldaşımız arda katledildi! Yoldaşlarımızın dışa dönük olarak sesli anılmasını önerdik. Ancak bizlerin mücadelesini “önemsiz” gören DS ile diğer siyasetlerin çoğunluğu buna karşı çıktı. Gerçek neydi? Yapamadıklarımızın yapılması karşısında “önemsiz” görmenizin ardında yatan küçümseme. Bizler ÖO şehitlerinin 1984-1985 anmalarına tümden katıldık, ancak siz 23 yoldaşımızı anmamıza sadece saygı duruşuna iştirak ederek katıldınız. Biz 23 yoldaşın her yıl sesli anılmasını da önermedik. Yeni bir olaydı. Katliam protesto edilmeliydi. Siz bu katliamın yüksek sesle protesto edilmesine, şehitlerin anılmasına da taraftar ol-

madınız. Onlar salt bizlerin değil, devrimin kayıpları ve proletaryanın yiğit evlatlarıydı. DS için önemli olan kendi dar grup çıkarlarıdır. Devrimcilerin ve devrimin çıkarları ondan sonra gelir.

ÖO şehitleri sizin için çok önemliyse, 18 Mayıs'ın, 23 yoldaşımızın, Parti ve Devrim Şehitleri Haftası'nın anılması bizler için çok önemli. ÖO şehitleri anmasını koğuşlarda içe dönük özel bir anmanız olarak yapsaydınız başkalarını bilmeyiz ama bizler seye seve katılırdık. Ancak özel bir misyon yükleyip buna ortak olmamızı bekliyorsanız yanlıyorsunuz. Bizler ÖO şehitlerini Anma Haftamızda andık, anıyoruz, anacağız. ÖO. anmasında saygı duruşu dışında katılmayanları yatmakla, okumakla, volta atmamakla suçluyorsunuz. Peki sizler bizlerin yaptığı anmalarda ne yapıyordunuz? Aynı şeyleri... Öyleyse hangi yüzle bizleri “demokrat bile” olamamakla itham ediyorsunuz? Evet hangi ahlak, hangi onur, hangi dürüstlük?..

TTE sorunu gündeme geldiğinde bizler “TTE, devrimci onurun mavi kefenidir” formülünde simgeleşen sol, subjektif bir niteleme hatasına düştük. Ancak bu kâğıt üzerinde kalan ve mücadeleye direkt zarar vermeyen teorik bir tespit hatasıydı. Süreç içerisinde hatamızı gördük ve özelleştireci yaparak düzeltme yoluna gittik. DS'li arkadaşlar kısa bir süre sonra düzeltilen bu teorik tespit hatasını eleştiri sınırlarını aşar bir şekilde saldırı malzemesi olarak kullanmaya çalışıyorlar. “Dostlarımız tek tip elbiseye mavi kefen dediklerini çok kısa zaman içinde unutarak...” (YÇ. S. 9) Hayır arkadaşlar, bizler bu eksikliğimizi ne unuttuk ne de gizlemeye çalıştık. Söz konusu tespiti yaptığımız ve sürdürdüğümüz sırada DS'ne eleştirmiş ne de bizi uyarmıştır. Bizler eksikliğimizin farkına varır varmaz, tüm devrimcilere yaptığımız bir açıklamayla eksikliğimizi giderdik, hatamızı düzelttik. Eleştiri siyasi-ideolojik mücadelenin bir yöntemi olarak değil de, bir karalama aracı olarak benimsendiğinden bayağılaşıyor, siyasi özünü yitiriyor. Söz konusu yanlış nitelendirmeyi yaptığımızda neden hatamızı düzeltmemiz için bizleri eleştirmediniz? Eleştirmediniz çünkü, bu eksikliği uygun zamanda saldırı malzemesi yapmanın hesapları içindeydiniz, fırsat kolluyordunuz. Eksikliğin tüm devrimcilere açık olarak giderilmesine karşın, yine de bir karalama aracı olarak kullanmaya çalışıyorsunuz. Üstelik sözkonusu tespit yanlılığını eleştirmekten ziyade, unuttunuz diyerek hatanın düzeltilişini inkâr ediyorsunuz. İnkârcılık, ruhunuza öylesine işlenmiş ki, bu ruh hali bir gün kendi kendinizi inkâra yolaçabilir.

“Sol” görünümün altında sağcı bir öz yapıyor.

“...Oligarşinin teslim alma politikası hiçbir zaman bir tek yaptırım ve uygulamayla sınırlı olmadığı gibi bir tek biçim altında da uygulanamaz. O, gün gelir tek sıra

yürü, sırtını dön, saçlarını üç numara kes, gün aşırı sakal traşı ol, komutanım de, İstiklal Marşı söyle der... Gün gelir zorunlu spor yapmaktan, ahlâk dersinden, Kemalist eğitiminden söz eder. Gün gelir, askersin der, tek tip elbise giyeceksiniz der. Tüm bunlar tek tek teslim almayı gerçekleştirmez. Birçoğu biraraya gelince siyasi kimliğin doğrudan yadsınması durumu ortaya çıkar." (abç) (YÇ. S. 9)

Devrimci onur ve ilke sorunları olarak nitelendirdiğimiz yaptırımların "tek tek" ya da "birçok" diye parmak hesabı yapılamaz. Bir tekinden taviz verilmesi birçoğundan birden taviz verilmesi arasında nitelik değil nicelik farkı vardır. Direnişle teslimiyet arasında kalın ve net bir çizgi vardır. "Siyasi kimliğin doğrudan yadsınması durumu" bu kalın ve net çizginin aşılmasıdır, çizginin ne kadar aşıldığı teslimiyetin boyutunu ilgilendirir. Hayır DS'li arkadaşlar bir "tek", "İstiklal Marşı" direniş saflarının terkedilip teslimiyete sürüklenmeye yeter de artar bile. "Komutanım" da öyle. Yemek duası da, "hazır ol" da. Ahlâksızların devrimcilerle "ahlak dersi" vermesini kabul etmek de düşünülemez. Neyin teorisini yapmaya çalışıyorsunuz? Nelere kapıyı açık bıraktığınızın farkında mısınız? Yukarıdaki sözlerinize bakılırsa "tek" başına İstiklal Marşı, "tek" başına "komutanım", "siyasal kimliğin doğrudan yadsınması" anlamına gelmiyor. Nelerin devrimci ilke ve onur sorunu olduğu ve bir tekinin bile kabul edilmesinin siyasal kimliğin yadsınması anlamına geleceği, nelerin devrimci ilke ve onur sorunu olmamasına, kabul edilmesinin siyasal kimliğin yadsınması anlamına gelmesine karşın yine de kabul edilemeyeceği, nelerin özgül duruma bağlı olarak geçici bir süre için kabul edilebileceğinin ayırımı iyi yapılmak zorundadır. Şurası açıktır ki, düşman tarafından dayatılan her şey reddedilme perspektifiyle ele alınmalıdır. Ancak sınıf mücadelesi Taptuk Emre'nin tekkisi değildir, bizler de birer Yunus Emre değiliz. Sınıf mücadelesinde iniş ve çıkışlar, i ler ve geri manevralar, saldırı, savunma ve geri çekilmeler olacaktır, olmak zorundadır. Hep saldırı, hiç savunma ve geri çekilme yok anlayışı keskin sirtke gibi zararlı ise, hep savunma, hiç saldırı veya geri çekilme yok anlayışı da mücadelenin zararlıdır. Ancak, devrimci ilke ve onur sorunlarında böylesi manevralar yapılamaz. Onlar her şart ve koşul altında, ölümlüne de olsa savunulmalı, düşmana çığnılmemelidir. Aksi halde "siyasi kimliğin doğrudan yadsınması durumu ortaya çıkar." İlkesel ve taktiksel sorunların aralarındaki nitelik farkını unutarak çorba haline getirerek tümünü kapsar şekilde "tüm bunlar tek tek teslim olmayı gerçekleştirmez" demek üzerine "sol" görünümüne bir şal örtülen sağcı özün sırtından başka bir şey değildir.

"Kuşkusuz tek başına tek tip elbise giymeyle 'teslim olma' gerçekleşmezdi, ama

1984'ün cezaevinin somut koşullarında TTE giyme 'teslim alma'ya giden yolun açılmasıydı. Oligarşi... TTE giydirmekle kalmıyor, ön ilikleme, slogan atmama, TTE giymeyenlere operasyon yapılırken sessiz kalma, anma ve protestolar yapmalar vb. şeyler de istiyordu..." (abç.) (Yeni Çözüm, Sayı 9)

DS'li arkadaşlar her sorunu ele alırken çarpık mantıklarının esiri olmaktan kurtulamıyorlar. Nesnel olgular, farklı bakış açılarından algılanabilir, buna bir diyeceğimiz yok, ancak nesnel gerçeklerin çarpıtılması, yadsınması üzerine söylenecek çok sözümüz var.

TTE devrimci ilke ve onur sorunu değildir. Yine de sür git benimsenebilecek bir dayatma değildir, tam tersine her koşulda reddedilme perspektifiyle ele alınmalıdır. 1983'te Sağmalcılar, 1984'te Metris ve Sultanahmet'te gündeme gelen TTE uygulamasının getirilmesinde bu ilk karşı çıkışın önemli bir payı vardır. 1984'te DS'nin düşmanın TTE uygulamasının ve TTE'nin ardına gizlemeye çalıştığı işkence, baskı ve hak gaspları saldırılarına durdurup getirilmekten biricik yolu olan Kitlesel Süresiz Açlık Direnişi silahını devre dışı bırakan ÖO'nun yenilgiyle sonuçlanması, TTE direnişini zamanın aleyhimize işlediği kısır bir döngüye soktu. Düşman saldırılarının mızrak ucunun yöneldiği, sistemli, kapsamlı ve üst boyutta sürdüğü Metris'te, direnişçi güçler fizik ve moral yönünden yıpratılmış durumundaydı. Direniş saflarından kaçışlar, bağımsızlaşmalar artmaktaydı. EB, TKP, RIZGAR gibi siyasetlerin teslimiyet saflarına toplu göçüşü, DS'den ÖO sırasındaki yoğun kitlesel kopuşlar, tek tek unsurlarda safları terk edişleri ve diğer siyasetlerden tek tek kopmalar durumu daha da ciddileştirmektedir. Böylesi bir durumda TTE mevziinde ısrar etmek kan kaybının sürmesine ve direniş güçlerinin azalışı düşmesine neden olabilmirdi. DS'li arkadaşların söylediklerinin tam tersine, 1984'ün özgül koşullarında TTE giymesi; direnişe büyük zararlar veren bir mevziiden gecici bir geri çekilme, güç toplayarak atılıma geçmek için soluk alma anlamını taşıyordu. 1984'ün özgül koşullarında ülke nezdinde sınıf mücadelesinin, devrim ve karşıdevrim arasındaki güç dengesinin, cezaevlerinde faşizmin ve direnen devrimci güçlerin somut durumu akıldan çıkarılmamalıdır. Aksi halde somut koşulların somut tahliline dayanan taktik politikalar, saldırı, savunma ve geri çekilme manevraları anlaşılamaz. DS'li arkadaşlar "TTE giyme" "teslim alma"ya giden yolun açılmasıydı. diyorlar. Samimiyetlerine inanmıyoruz. Söz konusu özgül süreçte devrimci çoğunluk TTE'yi geçici bir süre için yeniden çıkarmak kaydıyla giymiş ancak ne teslim olunmuş, ne de "teslim alma"ya giden yol" açılmıştır. Diğer açıdan, Metris'te çoğunluğun TTE giyme kararı alması üzerine DS'de giyilmesine taraftar olmadığı hal-

de, Metris'te TTE giyme kararı almış, bir süre sonra da bundan vazgeçmiştir.

Metris'te TTE giyme kararı alınması karşı 1985 Aralık'ına kadar giyilememiştir. Düşman TTE'nin devre dışı bırakılmasını o özgül süreçte işkence, baskı ve hak gaspları biçimindeki teslim alma politikasının zararına olduğunu kavramış, TTE giyilmesini engellemiştir. Bu düşmanın asıl saldırısının TTE giydirmeye olmadığı somut bir göstergesidir. İşkence, baskı ve hak gaspları aracılığıyla sürdürdüğü teslim alma politikasını, ardına gizlemeye çalıştığı TTE perdesinin kaldırılmasına tahammül edememiştir. DS düşman TTE "giydirmekle kalmıyor" diyor, doğru değil, düşman o özgül süreçte TTE giyilmesini engelliyordu.

"Tek tip elbise giyildikten sonra ardısıra diğer dayatmalar gelecekti" (abç. YÇ. S.9) diyor. Diğer dayatmalar olarak belirttiği, ön ilikleme, slogan atmama, anma ve protestolar yapmama vb. şeyler TTE dayatmasından önce de vardı, sonra da varoldu. Bu dayatma ve yaptırımlar tek tip elbise giyildikten sonra gündeme gelmedi. Örneğin Metris'te TTE sorunu yokken de vardı ve Metris'te 1985 Aralık'ına kadar fiilen TTE giyilmemesine rağmen yine vardı. Doğrudur, düşman TTE giyilmesini önemsemiyor, anlık dışı arama, saç-bıyık kesme, slogan atmama, anma ve protestolar yapmama gibi yaptırımlara uyulmasını istiyordu. Zaten biz de bunu anlatmaya çalışıyoruz. Devrimciler bu dayatmalara boyun eğmediklerinde ise bu amaçla saldırıların perdelenen TTE'ni giyilerek, faşist saldırıların tüm yönleriyle açığa çıkarılmasını önlemek için TTE giyilmesini engelliyordu. Düşman TTE giyilmesiyle yetinmiyor, devrimci ilke ve onuru da postalları altında çignemek istiyor, diğer yandan kamuoyuna en yetkili ağzından "Cezaevlerinde TTE dışında sorun yok" türü demagogik açıklamalarla, işkence, baskı ve hak gasplarını perdelmeye çalışıyor. İşte devrimci çoğunluk, faşizmin elinden o özgül süreçte TTE maskesini almak, faşizmin iğrenç yüzünü gizlenmesine olanak tanımamak, cezaevlerinde TTE sorunu değil, işkence, baskı ve hak gaspları olduğu kamuoyuna daha iyi açıklamak ve kitlesel direnişi tutunulamayan mevziden bir adım geri çekerek kan kaybını durdurmak, yeni bir atılım gücü kazanmak için geçici olarak TTE'yi giyme kararı aldılar. DS TTE giyiş nedenlerini kendince çarpıtmaya çalışıyor. "Nasıl olsa ziyaret, avukat, havalandırma yasakları, mahkemeye çıkarmama, onur kırıcı arama, soğukta donatlet bekletme ve işkenceyle belli bir süre sonra tek tip elbiseyi kabul ettirebiliyordu. Bundan sonraki yaptırımlarda da aynı "ceza"ları uygulayarak sonuç almaları hiç de zor değildi." (abç) (YÇ. S. 9) Hayır arkadaşlar, TTE'ne işkence, baskı ve hak gasplarına dayanmamak sonucu geçici olarak giyilme kararı alındı, ne de, düşmanın devrimcileri teslim alma amacı-

na ulaşması "hiç de zor değildi." TTE, sizlerin de çok iyi bildiğiniz gibi, işkenceden, baskılardan, hak gasplarından kurtulmak için kabul edilmedi, bizler TTE giyme kararı aldığımızda düşmanın saldırılarının azalacağını değil, tam tersine artacağını çok iyi biliyorduk, ancak bu kez saldırılarını TTE ardına gizleme imkânını bulamayacaktı. Sizin de teslim ettiğiniz gibi "tek tip elbise giyme karşılığında idareyle pazarlık etmeyi bile gündemine almıyor, pazarlıksız tek tip elbise giymeyi" (YÇ. s: 9) ön görüyorduk. Sizler de, işkenceler, baskılar ve hak gaspları nedeniyle TTE giyilmediğini, ziyaret, avukat, savunma hakları ve işkence, ahlâk dışı arama vs. türü saldırıların durdurulmasını pazarlık konusu dahil yapmadık. Zaten Metris'te 1985 sonuna kadar TTE giyilmedi. Çok iyi biliyorduk ki, saldırılar TTE giyilmediği için yapılmıyor, TTE bu saldırıları gizlemek için bir perde olarak kullanılıyordu. Bir yandan yukarıda, işkence, baskı ve hak gaspları nedeniyle ve "haklardan yıllarca yoksun yaşamak zor" (YÇ. s:9) geldiği için TTE giyildiğini ileri sürüyor, aynı yazı içinde bir başka yerde TTE "giyme karşılığında idareyle pazarlık" bile yapılmadığını söylüyorsunuz. Diğer yandan düşmanın işkence, baskı ve yasaklarla yaptırımları kabul ettirip "sonuç almaları hiç de zor değildi" diyerek yıllarca koyun koyuna yatığımız direnişçileri ve direnme gerçeğini "hiç de" anlayamamış olduğunuzu belgeyorsunuz. Madem, "hiç de zor değildi", kolaydı, düşman neden bir tek dayatmasında sonuç alamadı, tersine geri adım attı? 1983 Ağustos'undan itibaren Metris'te saldırıya geçen düşman devrimcileri teslim almak için her yolu denedi, bir tek dayatmasını dahi kabul ettiremedi. 1984 Sonuna gelindiğinde TTE giyme kararı alındı, düşman 1985 Aralık'ına kadar işkencelerini, ahlâk dışı aramaları, kıç falakalarını, soğukta don-atlet bekletmeleri, ziyaret, avukat, havalandırma, revir, hastane çıkışlarını engelledi, arama bahanesiyle koğuşlar talan edildi, direnişçiler hücrelere atıldı, kitap, gazete, TV yine yoktu, savunma hak ve imkânları gaspedildi, devrimci çoğunluk ölümlere karşı direndi. Hatırlarsınız Adil Can bu süreçte katledildi. "Hiç de zor değildi" derken, direnişi şehitler verme pahasına sürdüren devrimci çoğunluğa hakaret etmiş olmuyor musunuz? Söyler misiniz TTE giyme kararı alınmasından önce ve sonra 1985 Aralık'ına kadar siz de dahil Metris'teki direnişçiler aynı saldırılara, işkencelere, baskılara, hak gasplarına maruz kalmadılar mı, arada bir fark mı vardı? Bu süreçte direnişçiler arasında TTE giyen-giymeyen ayrımı mı oldu?

Sağmalcılar'da ise TTE 1985 Nisan'ında giyildi. TTE giylmesiyle birlikte, ahlâk dışı arama ve buna bağlı olarak işkence ve dayaklar tekrar gündeme geldi. TTE giymeyen sizler mahkemeye şort ve kazakla çıkıyor, normal aramaya tâbi tutulur-

ken, TTE giyen bizlere ahlâk dışı arama bahanesiyle işkence yapılıyor, dayak atılıyordu. Ziyaret çıkışlarında da aynı uygulamaya birkaç kez yapıldı. İşkence yapılan mahkeme tutanaklarına geçirilerek belgelendi. Haftalar, aylar süren ziyaret "ceza"ları verildi.

TTE giylmesi iddia ettiğiniz gibi teslimiyetin değil direnişin yolunu açtı, düşmanın rahat hareket etmesini engelledi, saldırılarını arkasına gizlediği TTE perdesini elinden alarak işkenceci faşist yüzünü bir kez daha tüm çıplaklığıyla gözler önüne serdi. 1985 sonlarına gelindiğinde düşman, devrimcilerin çetin direnişi karşısında Metris'i teslim alma politikasından geri adım atmak, ahlâk dışı arama, işkence, hak gaspları, ön ilikleme vb. işkenceye sessiz kalma, anma vs. yapmama gibi saldı-

"tek sıra yürü, ön ilikle", bahanesiyle her gün işkence yapılırken, DS'liler tek sıra yürü ve ön ilikle komutlarına uydukları gibi, bizlere yapılan işkencelere de kelimenin gerçek anlamıyla sessiz, tavırsız kaldı. Kabakoz'da da tek başına direnmeye çalışan bir arkadaşına işkence yapılırken, DS'nin yaptırımlara uyup İstiklal Marşı söyledikleri, hazırola geçtikleri, yemek duası yaptıkları, komutanım dedikleri gibi, "sessiz" de kaldılar. Bu olumsuzluklarınızı bizlere maledemezsiniz arkadaşlar. Metris'te tek tip elbise giyildiği süreçte mahkemeye giden DS ve diğer siyasetlere ahlâk dışı arama ve işkence-dayak uygulaması yapılırken "sizler sessizce izliyorsunuz" (YÇ. s: 9) diyerek utanmazca yalan söylüyorsunuz. Kapıları, mazgalları vurduk, "ahlak dışı aramaya son", işken-

rılarından vazgeçmek zorunda kaldı. Bunda belirleyici etken devrimcilerin ölümlerine pahasına tavizsiz direnişi başta olmak üzere, sınıf mücadelesindeki kabarma, tutsak yakınlarının ve devrimci-demokrat kamuoyunun desteği, Sağmalcılar'daki tutukluların Metris'e sevk edilmesi vs. etkili oldu. TTE'de 1986 başlarında Metris'te bir sorun olmaktan çıktı.

İşkenceye karşı çıkmak, baskıya ve zulme tavır almak devrimci olmanın vazgeçilmez koşuludur. Bu karşı çıkışın biçimleri koşullara göre değişebilir, ancak işkenceye, baskıya, zulme sessiz kalmamaz. Bizler ikiyüzlüce ileri sürdüğünüz gibi hiçbir zaman işkenceye, baskıya ve zulme karşı "sessiz" kalmadık. Kalkanlar olmadı mı? Oldu. Örneğin, Davutpaşa'da devrimcilere

ce yapmak şerefsizliktir, insanlık onuru işkenceyi yenecek, işkencecilerden hesap soracağız, kahrolsun faşizm sloganlarını haykırıyorduk. Mahkemeye çıkmayan arkadaşlarımız da aynı şeyleri yaptılar. Öyle ise kendi arkadaşlarımız da "sessiz" mi kalıyorlardı? Kapı, mazgal vurmaya, slogan atmaya katılmayanlar da vardı. İlkelerde tutarsızlık ve gümbürlik politika sağ'ından "sol"una kadar her türden oportünizmin ortak noktasıdır.

Satır aralarına "köylü kurnazlığı"yla sokuşturulan basitliklerinizden birisi de şudur: "Temsilciliğinizi üstlenen insanların bugün saflarınızda olmamaları veya aktif devrimci faaliyet içinde bulunmamaları." (YÇ. S. 9) 12 Eylül süreci sosyalistler ve devrimciler için çetin bir sınav oldu, işken-

celerde, cezaevlerinde ve zor koşullar altında dışarda halka ve devrime inanç defalarca üstüste sandı. Türkiye devrimci hareketi genelde bu sınavdan başarıyla çıkmadı, ağır kayıplar verdi. Düşmanın ağır ve çok yönlü saldırıları altında her zamankinden çok daha zor şartlar altında yürünürken, kimileri daha yolun başında safları terkederken, bir kısmı da yolun ortasında mücadeleden köptü. Hainleşenler, itirafçılığa soyunanlar oldu. Bu çetin sınavdan alınmış akıyla çıkanlar olduğu gibi, olumsuzluklarına karşın mücadele saflarından kopmayanlar da oldu. Kastettiğimiz unsur, faşist kurşunları vücudunda taşıyan, işkencehanelerde ve cezaevlerinde en ağır işkencelere ve zor koşullara karşın direnen, devrimci ilke ve onuru düşmana çiğnetmeyen, mücadelenin ön saflarından kopmayan, ancak tahliye olduktan sonra süreç içinde saflarımızdan ayrılan bir kişidir. Hatırlarsınız, sizler Davutpaşa'da yaptırımlara uyarken o "insan" direnenler içinde ön saftaydık, defalarca özel olarak işkenceden geçirildik. Sizin teslimiyetçiliğinize karşın onun taviz vermeden direnmeye devam etmesi içinizde bir yara olarak kalmış. Diğer yandan başınızı döndürüp neden kendinize bakmıyorsunuz arkadaşlar? DS'nin "temsilciliğini üstlenen insanlar"dan bazıları Selimiye'de, Kabakoz'da, Davutpaşa'da devrimci ilke ve onuru düşmana çiğnetip yaptırımlara uymadı mı, subelerde en ünlüleri çözüldü, cezaevinden alınıp yeniden çözüldü mü? ÖO'nun bırakıp sizin deyimimizle "hain"leşmedi, AG'leri bırakıp "Yeşiller"e gitmedi mi? Tahliye olup mücadeleden kopmamış mı? Bazı istisnalar dışında olumsuzluklar şu veya bu ölçüde tüm siyaset ve grupları kapsamaktadır. Farkımız şurada: Biz, bu olumsuzluklara göz yummadık veya başkalarınınkine seviyesizce saldırıp kendikilerimizi gizlemeye çalışmadık. İşkencede çarşaf çarşaf çözülenleri başımıza taç etmedik, devrime ve halka duyduğumuz sorumluluk nedeniyle bu tür olumsuzlukları halka ve devrimcilere açıklayarak mahkûm ettik, işkencede olumsuz tavrı sergileyen her arkadaşımız sorgusunda, savunmasında halka ve devrimcilere açık özeleştiri yaptı. Bizi bağlayan her bir arkadaşımızın işlediği hataların sorumluluğundan kaçınmadık ve gerekenleri yaptık, yapıyoruz. Fark burada işte. Kişilerin veya örgütlerin halka ve devrime bağlılığının ölçütü kendi hatalarına karşı takındığı tavidir. Sizler olumsuzluklarınızı gözleyip rıyakârca başkalarına saldırırken, biz çuvaldızı önce kendimize batırdık. İçinize atarak özenle biriktirdiğiniz pislikler bünyenizi tahrir ettiğinden, sağlıklı düşünemediğinizi biliyoruz. Yine söyleyecek çok şey olmasına karşın, pişkinliğin bu kadarına pes doğrusu. Biz, tek tek insanların tartışma konusu yapmak istemiyoruz, önemli olan siyasal tavidir. Şu veya bu kişi, bağlı bulunduğu siyasetin görüşlerine ters düşen tavırlar içine girebilir, işkencede çözülebilir, yaptırımlara boyun eğip teslim olabilir, hainleşip, ihanet çağrılarını yapabilir, mücadele saflarından kopabilir, önemli olan bu olumsuzluklara ve bu olumsuz tavrı sergileyen kişilere karşı yaklaşımdır. Tek tek insanları (ki bunlar geçmişte önemli bir yere sahip olsalar da) tartışma konusu yapmak, hele hele bunu kendine dönüp bakmadan yapmak eleştiriyi bayağlaştırmanın ürünüdür.

Diğer yandan, o dönem "temsilciliğinizi üstlenen insanların bugün saflarımızda olmamaları... sorumluluğunuzu ortadan kaldırmaz" (YÇ. s: 9) diyorsunuz. Bizi kendinizle karıştırıyorsunuz arkadaşlar. Şef(ler) tipi örgütlenme için fazla uzağa gitmenize gerek yok, kendinize bakın yeter. Bizler ML işleyiş doğrultusunda demokratik merkezîyetçilik ilkesi temelinde örgütleniriz. Temsilciliğinizi üstlenenler irade birliğimizin sözcüleridir. Sınırları çizilmiş bir insiyatifle demokratik merkezîyetçilik temelinde alınan kararlarımızı pratiğe geçirirler. Tüzüğümüz ve pratiğimiz tarafından bilindiği halde böylesi laf sokuş-turmalarla başvuruşunuz aczinizin ürünüdür.

Halk arasındaki çelişkiler antagonist değildir, eleştiri-özeleştiri ve ikna yoluyla ulaşılır yöntemlerle çözümler niteliktedir. Devrim ve halk saflarındaki görüş ayrılıkları siyasi-ideolojik mücadele ve sınıf mücadelesinin pratik deneyimleriyle giderilir. Ülkemizde devrimci ve halk saflarındaki örgütler 12 Eylül öncesinde halk saflarındaki çelişkileri ve görüş ayrılıklarını şiddetle, zorbalıkla çözmeye yoluna gidecek daha da keskinleştirmiş ve bu alanda olumsuz bir pratik sergilemişlerdir. Hatta, devrimciler arasında katliamların ve halka zorbalık uygulanmasının teorisi yapılmaya çalışılmış, bazıları devrimci katletmekle ögünür duruma gelmişlerdir. Biz ML'ler böylesi bir olumsuzluğun yaratıcıları olmadığımız gibi, bu çatışmaların içinde de olmadık. Eleştiri-özeleştiri ve ikna yöntemi hiçbir zaman terketmediğimiz yaklaşım biçimi olmuştur. Provokasyonlar, tahrikler ve bizi bu çatışmanın içine çekme çabaları ML bilincimize çarpmış ve yanıtız kalmıştır. Bizler, "sol içi çatışma" olarak adlandırılan olumsuzluklara alet olmadığımız gibi, böylesi tavırlara seyciri de kalmadık, doğru anlayışı yine eleştiri, özeleştiri ve ikna yöntemiyle sürdürdüğümüz siyasi-ideolojik mücadele şeklinde kavratmaya, muhatapları uyarmaya, vazgeçirmeye çalıştık. "Halk Arasındaki Çelişkileri Doğru Ele Alalım" broşüründe doğru anlayış somut örneklerle birlikte ortaya konmuştur.

"Sol içi çatışma" olarak adlandırılan olumsuzluk nereden kaynaklanıyor? Halk arasındaki çelişkilerin ele alınması noktasında ML bakış açısının kavranmaması, halka karşı şiddet ve zorbalık uygulama biçimindeki burjuva ideolojisinin etkisinden kurtulamama, sorunun siyasi-ideolojik yönüdür. Kısaca halka karşı şiddet ve zorbalık burjuva ideolojisinin doğrudan bir uzantısıdır.

Siyasi-ideolojik yönüne bağımlı olarak ortaya çıkan subjektivizm, sekterlik ve hot-zotçuluk zaaflarıdır. Sekterlik ve hot-zotçuluk ve iradelere tahammül edemeyen, siyasi-ideolojik mücadelede de yetersiz kalan, kendini herkesin üstünde gören küçük-burjuvazi halka karşı şiddete ve zorbalığa eğilimlidir.

Tahrike tahrikle, şiddete şiddetle, cinayete cinayete karşılık verme "sol içi çatışma"nın en fazla görülen biçimidir. Kimin önce başladığı, kimin ilk hatayı yaptığı önemli değildir. Halka ve devrimcilere karşı sabırlı, anlayışlı ve itinalı davranmak, küçük burjuva kibirliliğine ve gurur düşkünlüğü ile "altta kalmama" anlayışlarına kapılmamak gereklidir. Hatalar hatalarla, olumsuzluklar olumsuzlukla düzeltilemez, tam tersine hatayı ve hata yaparı düzeltmenin tek doğru yöntemi hataya, doğru davranışla, hata yapana eleştiri ve ikna yoluyla düzeltme yoluyla yaklaşılmasıdır. "Sol içi çatışma" dönem dönem fedodal kan davaları gibi, kana kan isteme biçiminde sürdürülmüştür.

Kendimize kılavuz edindiğimiz Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi "sol içi çatışma" dışında kalışımızın en büyük güvencesidir.

DS'den arkadaşlar "dostlar arasında ideolojik mücadele" konusunda ahkam kesmeyi biryana bırakmışlardır. Bizlere "dil ve üslup" dersi verecek durumda değiller. Ayrıca ortada siyasi-ideolojik mücadelelere ters düşen "dil ve üslup" kullanımı da yoktur. Elbette, burjuva yanlırızla, dar görüşlülüğünüzle, kibirliliğinizle, subjektivizminizle alay edeceğiz, yanlış ve zaaflarınızı yerden yere vuracak, yapılanların nitelik olarak ne anlama geldiği, sınıfsal ve siyasal kaynakları ortaya konulacaktır. Bunlar siyasi-ideolojik mücadeleyle ters düşen şeyler değildir. DS'li arkadaşlarca yazılan yazılar ve yapılan açıklamalar bir daha gözden geçirilsin, ondan sonra oturup bir kez daha düşünülün.

DS'li arkadaşlar ÖO'nun objektif olarak bir "siyasi intihar" eylemi olduğunu saptamamızdan, "burjuva kibirliliği" şeklindeki kendini bünyanın merkezine koyup dışındaki her şeyi ve herkesi küçük görüp, aşağılamalarından söz etmemize, "palavra" atıklarını ispatlamamıza oldukça alınmışlar. Onlar kendilerinin eleştirilmesini, eksik, hata ve zaaflarının açıkça ortaya konup mahkûm edilmesini, yanlışlarla alay edilmesini kendilerine yapılmış en büyük düşmanlık olarak görüyorlar. Bu burjuva kibirliliklerinin bir kez daha belgelenişidir. Amerika'yı keşfedip adını koymayan Kristof Kolomb gibi davranılmasını istiyorlar. Olumsuzlukları, burjuva hastalıklarını eleştirip mahkûm etmekten geri durulamaz. Hayır arkadaşlar, bizlerin eleştirdiği, mahkûm ettiği şeyler, size de ait olması gereken burjuva yanlırızdır. Burjuva eksik, zaaf ve hataları halkın ve dev-

rimcilerin düşmanıdır, onlara yumuşak davranmaya gelmez, acımasız ve tavizsiz olunmalıdır. Bizim yaptığımız da budur.

DS'li arkadaşlar yukarıdaki ifadelerden yola çıkarak, 12 Eylül öncesi "sol içi çatışma"ya ve kendilerinin bu dönem ne kadar olumlu davrandıklarına, 12 Eylül sonrasında cezaevlerinde bu olumsuzlukların aşılması için yaptıklarına sözü getiriyorlar.

12 Eylül öncesinde "1-2 siyasi grup" (yani kaçak doğuşuyorlar!) kendini "en büyük" görüp dışındakileri "üç-beş soysuz" olarak nitelendiklerini, sol içi "cinayetler işlemekten" çekinmediklerini belirten DS'li arkadaşlar kendilerinin "bu çatışmaları engellemek için gösterdiği tüm özverili çabalar"ın bir şey ifade etmediğini, herkesin bildiği "yolda" yürüdüğünü söylüyorlar. (YÇ. S.9)

O "yolda" siz de kenardan yürüyordunuz arkadaşlar. Hakim olduğunuz semilere, okullara bizden başkası giremez anlayışlarımız, "Eylemde birlik, ajitasyon, propagandada serbestlik" ilkesini yadsıyarak ajitasyon ve propaganda da farklı görüşlere tahammülsüzlüğünüz unutulmadı. "Kepen kapama" da halka uygulanan tehdit ve baskılar, okuldaki herkesin zorla mitinglere götürülüp gösteriş budalalığı akıllarda hâlâ. Halk saflarındaki sınıf ve tabakalardan insanların mallarına zorla el konması unutulmadı. 1 Mayıs 1977 katliamından sonra Sağmalcılar 1'de devrimcilere lümpenleri de kıskırtıp yapılan saldırı unutulmadı. Dost gördüğümüz sosyal-faşistlerle, DK ve diğer bazı gruplarla çatışmalar, kavgalar vs. unutuldu mu sayıyorsunuz?

"1 Mayıs katliamına zemin hazırlayan anlayışlar mahkûm edilmeli" derken, siz faşizmin ve sosyal faşistlerin suçlarına bizleri de ortak etmeye çalışıyordunuz. Size göre bizler mitinge katılmamalı, siyasi varlığımızı inkâr etmeliydik. Faşizm, provakasyon ve katliamları için bahane bulmakta sıkıntı çekmez, katliamlarını katliama uğrayanlara yüklemeye çabalar. Faşizmin provakasyon ve katliamlarını ardına gizlemeye çalışacağı "bahane"lerin yaratılmaması, halkı katletmede ve kandırmada faşizmin eline oyuncak verilmemesi elbette önemlidir. Ancak 1 Mayıs 1977'de sosyal-faşistlerin devrimcileri mitinge sokmamak için zor kullanmasını, devrimcilerin (bir kısmının yersiz ve yanlış bir çıkırtkanlıkla) mitinge katılmalarını katliama "zemin hazırlayan anlayışlar" olarak koymak, bunlar olmasa faşizm katliama girişmezdi anlamına gelip, faşizm bu yönüyle aklanmıyor mu? 1 Mayıs 1977 katliamının zemini (temeli) faşizmin yükselen sınıf mücadelesini, yükselen devrim dalgasını kania boğaziyama çabasıdır. Katliamın zemini ile faşizmin katliamlarını katle uğrayanlara yüklemeye çabası birbirine karıştırmayalım. 1 Mayıs 1977'de emperyalistler ve onların ülkemizdeki uşakları komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfları, CIA, Kontr-Gerilla gibi resmi faşist

güç ve örgütler eliyle düzenledikleri katliamın dolaylı olarak sosyal-faşistlerle devrimciler arasındaki çelişki de "zemin" bulunduğunu iddia etmek, faşizmin oyununa gelen dar görüşlülüğün ve subjektivizmin dikalesidir.

DS'li arkadaşlar 12 Eylül sonrası cezaevinde kendilerine karşı "birbirlerine sosyal-faşist, Mao'cu Bozkurt" diyenler dosttalar artık." (YÇ. S. 9) diyor. TKP, TIP, TSIP vs. gibi karşı-devrimci RSE uşaklarını "sosyal-faşist" gördüğümüz, onların da bize "Mao'cu Bozkurt" diyerek saldırdığı doğrudur. Doğru olmayan 12 Eylül sonrasında cezaevlerinde DS'ye karşı "dost" olduğumuzdur. DS'den mesnetsiz ve bayağı bir iftira daha. Sosyal-faşist TKP, TIP, TSIP gibilerini "dost" gören DS'nin kendisidir. 12 Eylül sonrasında cezaevlerinde sosyal-faşist TKP, TIP, TSIP gibileri faşizme teslim olan, her türlü yaptırıma boyun eğenlerdi. Onlar faşist saldırıların başladığı zor dönemlerde bağımsızlara kaçtılar, her uzun süreli AG'lerinde eylemi bırakıp gittiler. Koşullar zorlaştığında "bağımsız"lar, koşullar iyileşince direnişçiler arasında seyrül sefer yapmaktan başları dönen sosyal-faşistleri DS gibi "dost"ları KONSEY ve KOMÜN'e aldılar. Tüm itiraz ve karşı koyuşlarımız uzun süre fayda vermedi. Son dönemlerde ise DS ve bazı siyasetler sosyal-faşistlerin yer aldığı KOMÜN'lere katılmayacağına açıkladığımızda "tercih" yapmaktaki zorunda kaldıkları için onlarla değil bizlerle birlikte hareket ettiler. Sosyal-faşistlerle "dost" olduğumuz iddiası temelsiz bir demagojiden başka bir şey değildir. Ne yapmak istiyorsunuz DS'li arkadaşlar? Sosyal-faşistlerin teslim oluşlarını bizlerle "dost" olduklarını söyleyerek gizlemeye mi çalışıyorsunuz? Dostlar aynı yerde, beraber olur. Yoksa bizlerin sosyal-faşistler gibi direniş safları dışında olduğumuzu mu ima etmek istiyorsunuz? Bu nasıl dostluk ki, sosyal-faşistler (istisnalar dışında) "bağımsızlar" da, biz direniş cephesindeyiz. Onları sosyal-faşist görmekten vazgeçip "dost" olduklarını da söylemedik, KONSEY'e ve KOMÜN'e alınmalarına hep karşı çıktık, bu nasıl dostluk ki, bir tek ortak noktamızı göstermezsiniz!

Sosyal-faşistleri halk saflarında ve devrim güçleri olarak müttefik ve "dost" gören DS değil mi? B. Boran için verilen ilandan bundan çok daha fazla ileri giderek bu teşilli sosyal-faşiste daha dün "işçi sınıfının sosyalist önderi" diyerek, önder olarak kabul ettiklerinizin kemiklerini sızlatmadınız mı? Hani "Devrim için savaşmaya sosyalist denmez" di? Oportünist ve pragmatist dünya görüşünüz, sizlere sosyalizm düşmanlarını "işçi sınıfının sosyalist önderi" dedirtir, buna şaşırıyoruz, ancak böyle "dost"larımızı bize yamama çabanıza tiksindenemiyoruz. Sosyal-faşistlerle "dost" olan sizsiniz, düşman olan biz. Önderinizin güzel bir sözü size

ne kadar yakışıyor. "Oportünizmin bel kemiği yoktur, Şark dansözleri gibi kıvrır." (M. Çayan)

DS'nin halk düşmanı bir dostu daha var: PKK. Halka ve devrimcilere zor ve şiddet uygulamayı bilinçli ve sistemli bir hale getiren, savunmasız ve masum insanları çoluk-çocuk, kadın, ihtiyar demeden vahşice imha eden, devrimcileri ve kendi içindeki muhaliflerini katleden PKK'ya DS "yurtsever ve ulusal güçler" (YÇ. S.9) diyebiliyor. Savunmasız ve masum insanları, devrimcileri katletmeyi çizgi haline getiren, sırtını RSE'ne ve Orta-Doğu gericiğine dayayan (siz onları da "dost" görüyorsunuz) PKK'nın ne "yurtsever"likle, ne de devrimcilerle bir ilişkisi kalmamıştır. Devrimci ve ulusal bir güç olarak doğmuş, kısa sürede halka ve devrimcilere karşı zorbalık ve şiddet uygulamaya başlamıştır. 12 Eylül sonrasında bir müddet halka ve devrimcilere yönelik saldırı ve katliamlarını durdurmuştur. Bu sürece kadar halk saflarında olma özelliğini korumuş ancak RSE'lerine ve Orta-Doğu gericiliğine yanaşmasıyla birlikte yeniden ve bu kez çizgi haline getirerek halka ve devrimcilere karşı cinayet ve katliamlara girişmiştir. PKK'nın işlediği suçlara karşı çıkarak onunla dost olunamaz. O, kendisine yöneltilen her türlü eleştiri ve uyarıya karşı-devrimci şiddetle susturma yolunu seçmektedir. Katliam ve cinayetlerini onaylamayan örgüt içi muhaliflerini dahi ajan ve hain ilan ederek öldürmektedir.

Karşı-devrimcilere de darbe vuruyor olması yurtsever ve devrimci olmalarının göstergesi olamaz. Blindiği gibi karşı-devrimciler arası silahlı çatışmalar olabilmektedir. Haklı ve doğru bir davaya sahip çıkmaya çalışıyor olmasa da onun karşı-devrimci niteliğini değiştirmez. Örneğin, ABD uşağı karşı-devrimci Çan Kay Şek'de Japon emperyalistlerine ve onların uşaklarına karşı ulusal kurtuluş savaşı içinde yer almış, ulusal mücadeleye sahip çıkmaya çalışmıştır. Bu onun karşı-devrimci niteliğini-değiştirmemiştir.

PKK iddia ettiğiniz gibi "ucuz ve basit" gerekçelerle karşı-devrimci olarak kabul edilmediği gibi, bu karar da hiç de sandığımız gibi "ucuz ve basit bir biçimde" alınmamış, ortak iradenin somutlaştığı demokratik merkezîyetçilik ilkesi işletilerek alınmıştır. Ayrıca Lavrion'da PKK'nın karşı-devrimci saldırılarına maruz kalan bir kişinin olayları duygularını da katarak anlatışı üzerinde polemik yapmanın anlamı yoktur. Lavrion'da olanlar PKK'nın karşı-devrimci olarak nitelenişinin nedenleri değil, PKK'nın halka ve devrimcilere karşı saldırganlığının somut örneklerinden birisidir.

Küçük hesaplarla PKK'nın halka ve devrimcilere karşı giriştiği saldırı ve cinayetlere sessiz kalmak halka ve devrime karşı sorumluluğunun yadsınması olduğu kadar aynı anlayışa ve uygulamalara kapıyı açık bırakmaktır da. Yurtseverlik ve devrimci-

likle masum ve savunmasız insanları, devrimcileri bilinçli ve sistemli olarak katletmenin bağdaştırılması DS'ye yarar değil zarar getirir. Biz, kundaktaki bebeler, kadınlara, çocuklara, yaşlılara, masum ve savunmasız halktan kişilere, devrimcilere muhalif, örgüt arkadaşlarına gözü dönmüşçesine kurşun sıkabilenlere yurtsever ve devrimci diyemiyoruz. Satır arasında "yurtsever ve ulusal güçler" demek kırk yıllık işçi sınıfı düşmanların: "işçi sınıfının sosyalist önderi" olarak görenler için kolaydır. Ancak, onlarca savunmasız ve masum insanın, devrimcilerin katledilmesine karşı tavır almak DS'ye çok zor geliyor anlaşılıyor.

Diğer yandan kimlere "dost" olacağını iyi seçmelisiniz. Dostluk ve düşmanlık arasında kalın ve net bir çizgi vardır. Pragmatist mantıkla bu ayrım çizgisi birbirine karıştırıldığında, aynı şekilde size yaklaşarlarda bu çizgiyi karıştırabilir. Bir gün en yakın "dost"larımızın düşmanlarımız olarak kapınızı (zile değil tetiğe basarak) çalmasıyla karşılaşabilirsiniz.

Ayrıca bu nasıl dostluk anlayışdır? Kürt halkını defalarca katliamdan geçiren Kemalistler dost, halka ve kaşarlanmış halk düşmanları olan TBKP gibi sosyal-faşistler dost, devrimcilere tetik çeken PKK dost, Afganistan işgalcisi RSE dost, B.Karmal, Tarakki, Necibullah dost, Kambuça işgalcileri ve onların uşakları gene dost... hayırlı dostluklar diyemiyoruz, çünkü bu dostluklardan hayır gelmez.

Hayır arkadaşlar, Aydınlikçılarının geçmişte bir dönem karşı-devrimci birer ihbarcı olduklarını unutmadık. Aydınlik, ara bir burjuva akımıdır. Devrimle karşı-devrim arasındaki mücadelenin kızışmasına ve güç dengelerine bağlı olarak yön değiştirmektedir. 1978'lere kadar halk safılarında iken sınıf mücadelesinin yükselişi karşısın-

da selameti faşizmin kucagina atılmakta, onlara devrimcileri ihbar ederek yararlanmakta buldular. Faşizm, bu hizmetkâr kullarına pek sevimli davranmadı. Bugün yaptıklarından pişman görünüyorlar, dil ucuya da olsa suçlarını kabul ediyorlar. Bizler zaten onlardan dürüst ve samimi bir özeleştiri yapmalarını beklemiyoruz. Bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Günümtüzde Aydınlik objektif olarak faşizme çiziz de olsa darbeler vurmakta, demokrasi mücadelesine katkılarda bulunmaktadır. Yürekleri bir sonbahar yaprağı kadar zayıf ve ürkek olduğu için, faşizmin artan baskıları karşısında veya sınıf mücadelesi varlığını tehdit ettiğinde soluğu yeniden faşizme yaltaklanışta alabilirler. Bundan dolayı bizler Aydınlikçılarının bugünkü objektif durumlarını saptıyor, devrimci veya karşı-devrimci olarak kesin bir niteleme yapılamayacak burjuva ara unsurlar olarak değerlendirmelerini doğru buluyoruz. Aydınlikçılarının günümtüzde karşı-devrime hizmet eden ilibarçılar olduğunu söylemek mümkün değildir, bu yarın etmeyecekleri veya dün etmedikleri anlamına gelmez.

Öylesine bir ruhsal bunalım içindesiniz ki, kendi uydurduklarınıza iki adım atmadan kendiniz inanıyorsunuz. Ondan sonra da bunlar üzerine hayali değerler inşa edip hayali canavarlara Don Kişot vari savaşlar açılıyorsunuz. Kimsenin size karşı ittifak, cephe veya birlik kurduğu yok, böyle bir şeyden de sizden başka kimsenin haberi yok. Somut bir olay olduğunda, birleşilebilecek herkesle bir araya gelinmeye daha güçlü ve yaygın bir tavır alabilmek için ortak hareket edilmeye çalışılır. Dar grup çıkarılarının önde tutar ve inkarcılık illetinden kurtulamazsanız yalnız kalmaya mahkûm olursunuz. Dev yanasının karşısına geçip kendinizi dünyanın merkezine oturtur, küçük hesapların esiri olur ve

yalnız kalmayı marifet sayar, bunda ısrar ederseniz dana kötüsü de olur. Ayrıca bizlerin uzun süreli, eylem birliği, güç birliği vs. gibi anlayışımız yok, somut bir eylem ya da eylemler dizisi kampanyalar olur, o konuda gerekenler yapılır ve eylem birliği sona erer. Yeni "Cephe"ler kurmaya niyetimiz yok, ne sizinle ne de başkalarıyla.

Inkarcılık sizin özgüllüğünüzde iki biçimde kendini gösteriyor; önce kendi gerçekliğini inkâr edip kendinizi Olimpos'un tanrıları katına çıkartıyorsunuz, sonra da dışınızdakilerin gerçekliğini inkâr ederek onları büyüyen burnunuzdan dolayı göremiyorsunuz.

"...Görünmeyecek kadar küçük olan siyasi varlık" (YÇ. S.9) sahibi olduğumuzu söylüyorsunuz. Yüksek lütfunuza mahzar olduk, hiç olmazsa "siyasi varlık" olduğumuzu inkâr etmemişsiniz. Oysa yazınızda "kendini en büyük gören"lerin kendi dışındakileri "üç-beş soysuz" olarak (YÇ. s:9) nitelediklerinden yakınıyorsunuz. Karikatürlerinizde dahi kendinizi solda dev, bizleri sağda cüce olarak çizmekten sonsuz bir haz duyuyor olmanızla ("siyasi varlık" ve "soysuz" nitelemelerini çıkartırsak) kendi dışındakileri böyle olmadıkları halde "üç-beş kişi" görmekte, "görünmeyecek kadar küçük" olarak görmek arasında öзде ne fark var? "Üç-beş kişi" hiç olmazsa görülebilir. "Kendini en büyük gören"lerle aynı soydanız, aynı hamurdan yoğrulmuşsunuz. Demek biz "görünmeyecek kadar küçük"üz, peki kendinizi nasıl görüyorsunuz? Gözün alamayaçağı kadar büyük mü? İnanacak ya da inanmadığınıza bilssek, Allah akıl fikir versin derdik.

Inkarcılık, idealizmle gerçeklerin yadsınması noktasında buluşur. Ortak yönleri nesnel gerçeklerin yadsınarak yerine öznel düşüncelerin konmasıdır. Kibirli küçük-burjuva aydınının inkarcılığı gıdasını; idealist dünya görüşünden alır. Inkarcılık, kendi gerçekliğini yadsınarak kendini dünyanın merkezine koyma ile kendi dışındakilerini küçük ve hor görme gibi nevrotik ruh haliyle birleştiğinde traji-komik bir hal almaktadır.

12 Eylül'ün kara bulutlarının ülkemiz semalarını kapladığı, devrimci atılımın duraksayarak gerilediği, devrimci güçlerin ağır yenilgiler ve kayıplarla zayıflatıldığı, felsefi idealizminin, ahlakî yazışmanın, dönekliliğin, bireyciliğin kol gezdiği dönemde, "cezaevleri ve kırdaki jakoben güçlerin parıldayan direnişleri" devrimci mücadelesinin merkezi haline geldi. Mücadele başka alanlarda da alt düzeyde de olsa sürdürülmeye çalışılıyordu, ancak düşmanlık gerçeklerin yadsınması karşısında sessiz kalamaz, iftira ve hareketleri sineye çekemezdi. Bunca uzunluğuna karşın değinemediğimiz birçok nokta kaldı. Örneğin şöyle soruluyor: "TTE'yi gerçekten çıkarınız mı?" Yok şakakçıktan çıkardık! Eminiz, arkadaşlar idealist gözlükleri nedeniyle TTE'nin çıkarılışını yok sayıyorlardır. Bunca korkuya, kuşkuya hiç neden yok ar-

açık ve kıyasıya birşekilde sürdürülen cezaevleri ve kırlardaki direniş ön plandaki yerini kesintiye uğramaksızın sürdürerek, "topluma moral, harekete geçme, inanç, kararlılık, geleceğe güven mesajı oldu." Sınıf mücadelesinin ve devrimci durumun gerilediği, devrimci güçlerin yenilgiye uğratıldığı, düşmanın her alanda topyekün bir saldırıya geçtiği bir dönemde devrimci değerlerin ve kazanımların savunulmasının önemi tartışılmaz. Bu direnişte ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı, devrimin niteliği ve yolu nedeniyle kırlardaki direniş ve mücadele tayin edici bir önem taşır.

DS'li arkadaşlar inkarcılıklarını kendilerini de inkâr düzeyine vardiirarak, şöyle diyorlar:

"Arkadaşların o 'kırlar' dediği yerin ne olduğu da biliniyor. Önemsiz..." (YÇ. S.9) Akıl almaz bir kibirlilikle "önemsiz" diyerek neye burun kıvrıldığının farkında mısınız arkadaşlar? Beyninizi dumura uğratan şiddetli bir kriz geçiriyor olmanızın. Bir çimdir atın kendinizi, inkarcılık bu nerange benzer, döner dolaşır sahibini vurarak sonuçta kendi kendini inkârı varır.

DS hiç kuşkusuz tek temsilcisi olduğunu iddia ettiği MAHİR ÇAYAN'ı bizden daha iyi bilir. Yine de hatırlatma babında birkaç alıntı aktarmakta yarar görüyoruz.

"Devrimci mücadelenin odak noktası... kırlar."

"...nin özünde bir köylü devrimi olması gerçeği stratejik politik ve taktik çizgimizi tayin eden son derece önemli bir unsurdur."

"Sınıf mevzilenmesinde köylüler devrimin temel gücünü teşkil ederler."

"(İşçi sınıfının hegemonyasında temel gücü köylü kitlelerin teşkil ettiği devrim ordusunun kırlardan şehirleri fethetmek teorisi) Leninist kesintisiz devrim teorisi..."

"M.D.D mücadelesinin ağırlık noktası kırlardır."

"Bir köylü savaşı olan Halk Savaşı..."

"...Kırların halk savaşının odağı olması."

(Bütün Yazılar, M.Çayan)
DS'li arkadaşlar M.Çayan'ın yukarıda aktardıklarımız görüşleriyle kesin bir tezathık, kendini (ve haddini) bilmezlik içindedir:

"... kalkmış devrimci fırtınanın merkezlerinin cezaevleri ve kırlar olduğundan söz ediyorsunuz."

Hayır arkadaşlar, devrimci fırtınanın merkezlerine sadece cezaevleri ne de sadece kırlar olmamıştır.

"Devrimci mücadele hayatın her alanında sürmüş, sürüyor." (YÇ. s:9).

Kıvrak bir oportünist manevra yapmaya çalışıyorsunuz. Yukarıdaki anlatımınıza bakılırsa 12 Eylül sürecinde devrimci mücadelenin kırlarda ve cezaevlerinde açık ve en keskin biçimine bürünerek merkezleştiği yanlış değil, eksik. Hayatın her alanında sürdürülen mücadeleyi de merkezleşme olarak kabul eder gözüküyorsunuz. Affedersiniz, kaç merkezlisiniz, hayatım her alanı merkez ise kendinizi çok dağıt-

mışsınız deriz. Ancak "hayatın her alanında" 12 Eylül sürecinde "devrimci mücadele sürmüş, sürüyor" saptamanın pek inandırıcı değil. 12 Eylül öncesi için bile abartma olan bu sözlerinizin 12 Eylül süreci için söylenmiş olması ve günümüzü de kapsıyor olması, hele de bunun merkezleştiği ima edilerek belirtilmesi devrimci mücadeleden bihaber olduğunuzu gösterir. Ünlü "ordusuz komutan" gibi "ülke çapında" havalarına girmeyelim. Sınıf mücadelesi hayatın her alanında şu veya bu seviyede aralıksız sürer. Ancak devrimci mücadele ile sınıf mücadelesini birbirine karıştırmayalım arkadaşlar. Yoksa şu hayatın her alanı kendi bulduğunuz mikro adacıklar olmasın. Oyle ya size göre sizin olmadığınız yerde yaşam zaten yok. Aşırı gazla sıkışmış balonlar gibi fazla yükseliyorsunuz. Bilirsiniz o balonlar fazla yükselince patlar; geriye sadece havayı kirletip, kokutan gaz kalır.

"Önemsiz" diyerek burun kıvrıldığımız "kırlar"ın önemi nereden gelmektedir?

Yarı-sömürge, yarı-feodal bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olan ülkemiz de anti-empyalist, anti-feodal mücadele özünde bir köylü (toprak) mücadelesidir. İşçi-köylü ittifakı temelinde yükselecek olan bu mücadelenin önderi proletarya, temel gücü köylülüktür. Kırsal alanlar esas, şehirler talidir.

Ülkemiz devriminin aynı zamanda asgari programını da oluşturan bu gerçekler "kırlar"ın neden iddia ettiğiniz gibi "önemsiz" değil, tam tersine tayin edici bir öneme sahip olmasının objektif temelidir.

Ülkemiz devriminde kırsal alanların tayin edici rolünü kavradıktan sonra, kırsal alanlardaki mücadelenin yer ve önemi daha rahat anlaşılabilir.

Kırsal alanda başlatılan mücadeleye zayıf ve dar bir alanda başlatıldığı için "önemsiz..." diyerek burun kıvrınlar, ülkemiz gerçeklerini ve jakoben mücadeleyi zerre kadar anlamıyorlar demektir. Bozkırı tutuşturacak kıvılcımın çakılışının tarihi önemini idrak edemeyenler inkarcılığın ve dar görüşlülüğün basit çemberinde döne dolaşa kendilerini yitirmeye mahkumdur.

12 Eylül sürecinde "Devrimci mücadele hayatın her alanında" en alt düzeyde ağır aksak sürdürülmeye çalışılırken, silahlı mücadele temelinde "kırdaki jakoben güçlerin parıldayan direnişleri"nin siyasi olarak olduğu kadar pratik olarak da "devrimci mücadelenin odak (merkez) noktası" olma gerçeği nasıl inkâr edilebilir? DS'li arkadaşlar hayatın her alanında mücadelenin aynı düzeyde sürdüğü, herhangi bir alanda odaklaşmadığı görüşündeler. Bu kendilerinin yeni bir inkârından başka bir şey değildir. Hani "silahlı mücadele esas"tı, mücadele biçimleri arasında herhangi bir fark yok mu? Biz hiçbir mücadele biçimini "önemsiz..." görmüyoruz, halka ve devrime hizmet eden en ba-

sıttından en yükseğine kadar her mücadele biçimi tartışılmayacak bir öneme sahiptir. Ancak bu esas ve tali mücadele biçimlerini ayınlıştırmaya, böylece esas mücadele biçimini "önemsiz"leştirmeye yol açmamalıdır.

Kırsal alanda savunma biçimindeki direnişin genelde ülkemiz devrimindeki, özde ise 12 Eylül sürecindeki siyasi önemini kavrayamayan DS bu mücadelede verilen onlarca şehide saygı dahi göstermiyor.

"Önemsiz..." diyerek küçümsediğiniz o kırsal alandaki mücadelede 60 civarında halkın ve devrimin çıkarlarını savunur yığıt insanlar toprağa düştü. Mücadele en zor doğa koşulları, imkânsızlıklar ve yoğun bir düşman saldırısı altında örnek alınacak bir kararlılık ve fedakârlılıkla kesintisiz sürdürüldü. Halk ve Devrim için yapılan en küçük bir fedakârlık, dökülen her damla kân, düşen her can çok büyük bir öneme sahiptir. Hiçbir kişisel çıkar gözetmeksizin, onlarca şehit verilerek sürdürülen devrim mücadelesi, "önemsiz" ise, söyler misiniz sizce önemli olan nedir?

Derdinizi anlıyoruz arkadaşlar. Sizde olmayan, sizin yapamadığınız her şey önemsizdir. Söz konusu alanda bir süre siz de mücadele etmeye çalıştınız, beceremediniz. Bugün kalkıp ulaşamadığınız ciğere mundar diyorsunuz.

Siz burun kıvrırsanız da, o kırsal alandaki mücadelenin sancısını düşman, saplanmış bir bıçak gibi böğründe duyuyor. Korkuyor, korktukça saldırganlaşıyor. Korkusunda haksız değil. Kitlelerden aktif destek almayan bir mücadele sürekli kılınmaz. Kitlelerin canları gibi sahip çıkmıyandan, şehitlerin yerlerini doldurmasından, mücadelenin yaygınlaşmasından korkuyor. Sabır taşını çatlatan inanç ve kararlılıktan, bilinç açıklığından, ödü kopuyor. Korku ve panik içinde halka saldırıyor, genç kızları, yaşlıları, çocukları hatta hayvanları kurşunluyor, zorunlu göç yasalara çıkartıyor, sürgün ediyor. Diğer yandan, kamuoyuna savaşçıları "üç-beş çapulcu" olarak gösterip, "endişeye mahal olmadığı" mesajları vermeye çalışıyor. Kibirli küçükburjuva aydını mücadeleyi "önemsiz..." olarak lanse ederken bir yandan hakim sınıfların dilinden konuşturduğunuz, diğer yandan da düşmanın yüreğine su serpmeye çalıştığının farkına varmıyor mu?

Konuyu MAHİR ÇAYAN'dan bir aktarmayla bağlıyoruz.

"Her çeşit oportünizmin en son tahlilde köylülerin devrimci potansiyelinin küçümsenmesine dayandığı sosyalizm tarihi bize göstermektedir." (aç. M.Ç.) (Bütün Yazılar, M. ÇAYAN)

DS'nin inkarcılığını ve yazmaya çalıştığı resmi tarihini sergilerken okurun sabrını tükür tekrar taşırıldığımız biliyoruz. Dostluk çağrımızda dostlarımız burjuva

Yeni Demokrasi'ye;

Yeni Demokrasi'nin Mayıs 1988, 10. sayısında "Bir"eycilik, "Tek" yanlılık ya da; İnkârcılık + Resmi Tarih başlıklı yazıda bir devrimcinin Yeni Çözüm dergisinde yayınlanan İstanbul cezaevlerinin devrimci tavırla ilgili görüşlerine vb. verilen yanıta aşağıda doğru görmediğimiz noktaları düzeltilmesini istiyoruz.

Derginin sayfa 36 - üçüncü sütununda "... birinci olarak saç kesme operasyonları ile beraber kitlesel süresiz açlık direnişinin nesnel koşullarının oluşmaya başladığını, ikinci olarak, bu nesnel koşullara bağlı olarak KSAD için gerekli hazırlıkların yapılması gerektiğini saptayamadık..." değerlendirmesini o günkü nesnel koşullara uygun bulmuyoruz.

Kısacası o günkü duruma ve AG'ne neden katıldığımıza değinirsek;

1981, 17 Günlük açlık grevinin başlamasına kadar olan süreçte cezaevinde sistemli denilecek biçimde işkence yoktu. 19 günlük açlık grevi ile birlikte Metris'te saldırılar belli oranda durdurulup geçici bir soluklanma sağladıysa da bunun sonrasında çeşitli bahanelerle saldırılar yeniden turmandırılıyordu. Saç operasyonları da bu döneme denk düşmektedir. Bir kısmı koşullarda bulunan tutukluların saçlarının uzunluğu bahane edilerek ziyarete çıkarılmıyor, kantin, gazete, çay vb. yasakları konuluyordu. Düşmanın amacı devrimci tutsakları bölmektir. Bunun bilincinde olan devrimciler düşmanın "böl-yönet" politikasını boşa çıkarmak, bunun içinde yasaklara çarptırılan tutsakların yanında yer alıp, birlikte hareket etmeliydiler. Nitekim böyle davranıldı ve diğer koşullarda ziyarete çıkmayarak yasakların kaldırılmasını dile getiren sloganlar haykırılıyordu.

Düşman bu "böl-yönet" uygulamasından bir sonuç alamayınca koşullara yönelik saç operasyonları başladı. Saç operasyonları yalnız koşullara yönelik değil, mahkeme, hastahane vb. gidişlerinde de sürdürülüyordu.

Nitekim mahkememiz açıldığından mahkeme gidip ve dönüşlerinde saçlarımız zorla kesiliyordu. Mahkemeleri açılmayanlara yönelik operasyonlar ise koşullarda sürdürülüyordu.

Dergide yeralan yazıda da belirtildiği üzere DS davasından yargılanan arkadaşlar buna karşı saçlarını usturaya vurarak düşmanın işini kolaylaştırıyor ve bunun adına da protesto (!) diyorlardı. Ancak yazıda belirtildiği gibi bir kısım arkadaşlar saçlarını usturaya vurmayıp, bunların iletişim eksikliğinin

den mi yoksa merkezi kararı yanlış bulmaktan mı kaynaklandığını bilmiyoruz. Nitekim saçlarını kesmeyenler arasında yer alan ve DS'lilerin bulunduğu D-17 koğuşuna bu nedenle dava açıldı.

Bizim de dahil olduğumuz ezici çoğunluk bu aşamada bir açlık grevini gerekli görmüyor, direnişin fiili olarak sürdürülmesinden yanadır. Bu doğru bir tespitti. Aksine yazıda belirtildiği üzere bir KSAD için gerekli hazırlıkların yapılması gerektiği gibi bir anlayışı hatalı buluyoruz.

DS ve kitleselliğe sahip olmayan biriki grubun başlattığı açlık grevine katıl-

mamızın nedeni ise düşmanın açlık grevinin başlaması ile birlikte yaptığı anons-ta açlık grevine başlayanlara yönelik bazi tehdit ve yasaklara başvuracağını açıklamaları üzerine bizim de dahil olduğumuz diğer devrimci tutsaklar düşman karşısında DS'yi yalnız bırakmamak için açlık grevine başlama kararı aldık ve bu karara uygun olarak açlık grevini ilkeli bir şekilde sürdürmeye çalıştık. Yazıda belirtildiği gibi bu açlık grevinde hatalı olan yalnız açlık grevinin bırakılmasını savunmamızdı ki; bu da yazıda doğru olarak vurgulanmış.

□

DÜZELTME NOTU:

Dergimiz Yeni Demokrasi'nin 9. sayısında yayınlanan Savaş ve Barış üzerine "Yeni Tezler, ALÇALMA ve İHANETİN YÜCELİLMESİ!" başlıklı yazıdaki yayın hatalarını sırasıyla belirterek düzeltiyoruz:

Derginin 22. sayfasının ilk sütununda "ML'nin bu temel belirtisinin" şeklinde geçiyor. Belirti değil "belirtinin" olacaktı.

— Aynı sütunda "Hegel'in idealizmini aratmıyor" sözleriyle biten paragraftan sonra gelen paragrafın baş kısmında uzunca bir yer atlanmış ve paragrafın başına yanlış olarak "böyle bir kafa" kelimeleri eklenmiş. Bu üç kelimenin çıkması ve yerine şu bölümün girmesi gerekiyor: "Sınıflı bir toplumda savaşların nesnel araçları ne olursa olsunlar (ister ok ile yay, ister nükleer füze) savaş aracı olarak bunlar, politikanın değişik araçlarla yürütülmesi için vardılar. İnsanların ilk kez doğaya karşı savaşlarında savunma ve avlanma için geliştirdiği silahlar (ki bunların asıl niteliği üretim aracı olmalarıdır) ne zamanki sınıflı bir toplumun, sınıf savaşımının nesnel araçları haline dönüştüler işte o zamandan beri bu araçlar, bu özelliği bir yazı gibi üzerlerinde taşıdılar. Şimdi burada çıkacak bir nükleer savaş sonucu dünyanın tümünden yok olacağını kabul etsek bile, bu savaş niye çıkmıştır ve bu savaş hangi amaçlarla sürdürülmüştür sorusu nasıl yanıtlanacaktır? "Bir delinin işi" diyerek konuyu karikatürize edip, kendisini komik duruma düşürmek istemeyen her kişinin bu sorulara bir tek yanıt verme olasılığı vardır: Politik amaçlar!

Yani gene belli bir politika savaş aracıyla yürütülmüş olacaktır. Sonuçta dünya yok olsa bile bu gerçek değişmez. Aksini ileri sürenler "böyle bir savaşla, gerçekleştirilmesi olanaklı olan hiçbir politik amaç bulunmamaktadır." (3) di-

yerek kendilerince sorunu temellendirmeye çalışıyorlar. (Burada sorunun mutlaklaştırılmasını bir yana bırakıyoruz) Savaşta savaşan taraflardan biri (hemen akla-gelen bir örnek olarak, Alman emperyalizminin çıkarları doğrultusunda savaş başlatan Hitler hatırlansın) genellikle başta planladığı politik amaçlarına ulaşamaz. Tam tersi sonuçlarla karşılaşılır." Sonrasında yazı normal olarak devam ediyor ancak aynı paragrafta "zerre" kelimesinin üzerine (2) rakamı konulmuş. Orada herhangi bir rakam yok.

— Aynı sayfa 2. sütunda ise: "Evet biçim yönünden değişmiştir." cümlesinden sonra gelen şu cümle atlanmış. "Ama ötsel nitelik açısından hayır. Tersine..."

— Aynı sütundaki aynı paragrafın sonunda "Marks'ta bu konu için" şeklinde yazılan yer "Marks da Bakünün için" şeklinde olacaktı.

23. sayfanın ikinci sütununun başında "toplumsal giz tam da" kelimeleri şöyle olması gerekiyor. "Toplumsal sistemde"

26. sayfada Lenin'den yapılan alıntının bitiş yerine tırnak ve rakam konulmadığı için bitiş yeri çok aşağıda imiş gibi görünüyor. Lenin'in sözleri "... kafa yormamışlardır." kelimeleri ile bitiyor. Ve burada (19) rakamı bulunması gerekiyor. Aynı paragrafta "alçalma" kelimesi "aklama" olarak geçmiş. Ve hemen aşağısında (20) rakamından önce tırnak işareti olmaması gerekiyor.

30. sayfanın ikinci sütununun son paragrafında "nesnel yapıları" değil "nesnel yasaları" olmalıydı.

Aynı sayfanın 3. sütununun sonunda "tümünü içeren" kelimeleri "tümünü içerir" olmalıydı.

31. sayfanın ilk sütununda, "hiçbir yazımsal" değil "hiçbir yaşamsal" olmalıydı.

Aynı sayfanın ikinci sütununun sonunda "Ekonomik ise siyaset" değil

BİR İLTİCACININ GERİYE DÖNÜŞ SORUNU ÜZERİNE DÜŞÜNCELERİ

Temel Demirer/Paris

Bilmeyen ya da kabullenmeyen yok: 12 Eylül 1980 Siyasal yelpazenin en sağından soluna kadar ki "hepimiz" in yenildiği tarihtir. Açıklamalar muhtelif olsa da, varılan sonuç hep aynıdır: Yenildik... 80 sonrası ise, ilk kez tanıştığımız sonuçlarını tüm ağırlığı ve basıncıyla yaşadığımız gericilik yıllarıydı...

Gericilik yılları zorlu bir okuldu. Hepimiz hazin işbölümüyle bu okulun çeşitli sıralarındaydık. Bu sıralarda, tarihin istihzar dolu trajedilerine tanık olduk. 'Ateşin ve ihanetin içinde' bir kez daha sap ile samanın ayrışmasına taraf olduk... Çok şey kaybettik belki... Ama egemenler yaşamı ölü olarak ele geçiremediler. Ve de kavga kaçınılmaz olarak, bir kez daha ve yeniden başladı... Yenilgi zor işti. Ama devrim yenilebilirdi de. Çünkü "Devrim, nihai zaferin bir dizi yenilgiden geçerek hazırlanabildiği tek muharebe biçimidir. Bu da onun özel hayat kanunudur (...). yenilgiler gelecekteki zaferin en büyük teminatıdır. Ama yine de bir şartla! Her yenilginin hangi sebeplerden meydana geldiği sorulmalı: Bu yenilgi, kitlelerdeki dizginlenemez mücadele enerjisinin, tarihi ön şartların olgunlaşmamış olması gibi bir engele çarpmasından dolayı mı, yoksa bizzat inkilapçı faaliyetlerin güdüklükler, karsarsızlıklar ve iç zaafı yüzünden felce uğramasından mı gündeme gelmiştir?..." (R. Luxemburg)

Kanımca yenilgimiz, tarihi ön şartların yeterince olgunlaşmamış olması yanında, iç zaaflarımız yüzünden gündeme geldi... İç zaaflarımızın en büyüğü ise, Makro-politikalar üretmemizle birlikte, kendi sağ'ımızdan medet umma-

mız ve sınıf hareketine bağlanabilmiş bağımsız sosyalist bir hattı kurumsallaştıramamızdandı. Bizde tarihsel kökleri ve gelenekleri olan bu zaafımızı hâlâ bilmezlikten gelinerek 'es geçilmesi' ne kadar da acıdır değil mi?..

Bu acılı durumumuz, yurtdışında da devrimci dayanışma görevlerini yerine getirmeyen, devrimci dayanışmayı liberalerin ve Hıristiyan papazların hümanist duygularına 'hitap' etme düzeyine indirgeyerek güdükleştirme yanlışlarıyla devam etti. Geçen süre de ise, yurtdışındaki sol dönemin görevlerini yerine getiremediğinden sorunların altında ezilerek marjinalleşti. Ülke ile koordinasyonu çok tartışılmalı olan sözkonusu marjinal yapılar ise, birer tartışma kulübüne dönerek üst üste parçalanmalar geçirdiler.

Kısırlıkları içinde ve yurtdışının alışılmadık atmosferinin basıncı altında izole olmuş bir işlevsizlikle, soyut iddialar temelinde ayakta kalma çabaları anlamsız bir tarikat görünümüyle üst-üste çıkışırken, yurtdışının imdadına yine Türkiye'de başlayan mücadele koştı... Yurtdışında yaşanan büyük erozyonun ardından, varlığını herne pahasına olsun koruyabilen çevrelerden tutunda, yurtdışı örgütlülük iddialarına kadar ki geniş bir yelpazede gözler yine Türkiye'ye çevrildi... Evet artık Türkiye'de "Asayiş Berkemâl" değildi... Eylülüst yönetimleriyle Türkiye'de iskambilden şatolar kurmaya çalışan zaptiyeler, bir kez daha "vardım, varım, varolacağım!" Haykırışlarıyla serpilip gelişenin karşısında, dehşete düşmüş bir şaşkınlığı yaşamının eşiginde!.. Her şey rağmen Türkiye'de kavga yeniden baş-

lamıştı!.. Yaşamın tanıklığında dost da düşman da bunu biliyordu!..

Yenilginin ardından yeni bir dönemin eşigindeyiz... Yenilginin sağlığın münbit zeminini oluşturduğu ve Türkiye toplumunun bir bütün olarak sağ'a kaydığı verili koşullarda, her şeye rağmen radikal açılarından hiçbir şey kolay değildir. Çünkü Türkiye toplumunun çok geniş kesimlerinde etkin sonuçlarını üreten eylülüst restorasyon, toplum çapında "gerçekte insan değillerdi" (F. Engels)⁽¹⁾ diyebileceğimiz kategorilerin insanlarını oluşturmayı becerebildi. Bununla eş zamanlı süreçte sol saflarda da, korkak ve tövbekâr bir liberalite salgını boy verdi. Devrimci ülküler silikleştirildi. İnsanlara artık toplumsal Ütopaların devrimci rüyalarıyla direnmek yerine "varolan"a entegre olması önerildi. Turgut Özal ademi merkeziyetçi Prens Sabahattin'in torunu ilan edildi. Demirel'in demokratiği üzerine söyleviler çekildi. S.H.P. demokrasi havarisi ilan edildi. Eylülüst yönetim içindeki "sivillerle askerler arasındaki çelişkiler üzerine" (!?) demokrasi kavgası stratejileri çizildi... El özet "sivil toplum", "milli uzlaşma", "ulusal demokrasi" teorileriyle gündemi asker polis karışımı bir rejim belirlerken, Tek Yol'un "Elveda başkaldırı" denilerek ehlileşilmesi temelinde "varolan" sisteme entegrasyon olduğu sonucuna varıldı... Böylelikle de, varolanı değiştirme ve dönüştürme zorunluluklarına atlanarak, varolanı kutsama temelinde 'çalınan minareye kılıf hazırlama' güdüklükleriyle teoriler kotarıldı...⁽²⁾ sonra, sonra da eylülüst egemenlikten "yasallık ve güvence istenildi"!... Ve eylülüst egemenlerden "Yasallık ve güvence isteyenler"ce geriye dönüş sorunu tam da böylesi bir momente ve böylesine bir mantıkla yurtdışında gündeme getirildi...

Şimdi ülke ve ülke dışındaki sol, bu sorunu tartışıyor. Sargin ve Kutlu'nun asla tasvip edilemez dönüşünün yeminli-muhafazakar savunucuları sorunu tam da bu kasaba politikacılığına özgü mantıkla "Dönecek misin dönmeyecek misin?" ya da "Dönmeden yanamısın dönmeye karşı mısın?" Sahte ikileminin kısırlığında tartışmaya ve gayri-meşru izole varlıklarını meşrulaştırma çabalarıyla tartıştırmaya gayret ediyorlar...

Öncelikle bu ikilem sahtedir... Bu tartışma, böylesine sahte bir ikilemin zemini Kutlu ve Sargin'ın tasvip edilemez girişimini meşrulaştırmacasına yürütülemez ve yürütülmemelidir de...

Şunun altını özenle ve defalarca döne döne çiziyorum: Yurt dışındaki radi-

kal sol'dan olma özelliğini her koşul altında koruyabilen kişi kurum ve çevrelerin hiçbir zaman dönmeme diye bir sorunu olmamıştır... Bu açıdan, radikal sol uğruna mücadele ettiği ülkeleri ve yapısal varlığıyla, Kutlu ve Sargın'ın onaylanması mümkün olmayan dönüş biçimini kriter alan bir "Dönüş" (!?) tartışmasının muhatabı değildir... Kaldı ki, radikal solcular için dönüş 1980'den sonra süregelen olarak gündemde olan, icazete ise asla gereksinim duymayan boyutları ve gerçekliğiyle hep gündemdedir; işte Necmettin Büyükkaya, işte Nurettin Öztürk, işte Nihat Topuzoğlu, işte Hasan Ataç, işte Zeki Uygun, işte İbrahim Polat, işte Doğan Erdem, işte Halil Kaya ve de adını zikre demediğimiz kimliği bilinmeyen yüzlerce...

Evet radikal solcuların ülkeye dönme diye bir sorunu yoktur, ve asla olmamıştır da... Öyleyse bu geriye dönüş problemi ilk kez Kutlu ve Sargın'ca gündeme getirilmiş bir sorun değildir. Bu nokta ciddi olarak ayıklanmalıdır!..

Ayıklanmış bu noktadan devam edecek olursak, tartışılması gerekenin dönüp dönmekten de öteye, "Evet dönmek ama nasıl?" sorusuna yanıt verilmesinden geçtiği görülecektir. Bugün kaderini dışta A.E.T ülkeleri ve Avrupa Parlamentosu'na içte ise SHP ve Adnan Kahveci Ekol'üne bağlayarak dönenler; Şevket Süreyya, Aydemir ve Vedat Nedim Tör'e geleneksel sadakatleriyle gündemdeki "nasıl" sorusunu pratikte kotardıkları yeni "yasallık" teorisiyle yanıtlamışlardır... bu yanıt radikal sol'a ve sol'culara ait olmadığını yukarıda ifadeye gayret etmiştim.

"Peki ama varılan aşamada radikal sol açısından yasadışı dönüş dışındaki dönüş nasıl olmalıdır?..' diye sorulacak olursa... Şu yanıtı verebiliriz: Türkiye'deki gerçek demokrasi kavgasına bağlanmış demokratik hak ve özgürlükler savaşının bir mevziisi olarak ele alınabileceği, her şeyleştirilmediği ve ülkedeki gerçek demokrasi kavgasının bir talebi ve mücadele alanı olarak ele alınabildiği düzeyde, yurt dışından ülkeye yığınsal devrimci bir dönüş gerçekleştirilebilir.

Bu 'Ham bir hayal' değildir... Radikaller, gerçek suçlunun Eylül yönetimi olduğu gerçeğinden bir adım geri atmaksızın, ve de toplumsal Ütopyanın radikal teori ve pratiğinden kesinlikle ödün vermeden, egemen sınıfı bir üst düzeyde köşeye sıkıştırarak niteliğini deşifre edebilmek için, ülkedeki sınıflar savaşının gelişim düzeyine bağıntılı olarak,

yurt dışından ülkeye yığınsal devrimci bir dönüşü, 'Mefkure'lerinden asla vazgeçmemecesine gerçekleştirebilirler ve gerçekleştirilmelidir de...

'Mefkurelerden vazgeçmemek' dedim. Burada durup bir parantez açarak sizlere Enver Paşa'nın çok anlamlı bir deyişini anımsatmak istiyorum, şöyle der Enver Paşa: "Mefkureler gerçekleşmeyince, gerçekleri mefkureleştirmekten başka bir çözüm yoktur." dikkat ediniz, verili gerçekleri mefkureleştirerek onları kutsayıp onlara tapınmışlıkları; sonuç itibarıyla Kutlu ve Sargın'ın sosyalist mefkurelerden vazgeçmişliğinin ürünüdür. Bu bağlamda da sosyalistlerin onlar gibi dönmesi olası değildir.

Radikal sol yurt içinde ve dışında bunu açık açık belirtmelidir. Ve de ayrıca, yığınsal-devrimci dönüş sorununun⁽³⁾ ajitasyon / propaganda ve örgütlenmesinin, icazet sınırları ötesinde yürütülebilmesi yolundaki bir ön hazırlığı acilen gündemine almalıdır. Bir kez daha tekrarlayayım bu yoldaki bir hazırlık, kuşku yoktur ki, Sargın ve Kutlu girişiminden ve de onların paravanalarından özellikle uzak durmalı ve bu konuda da onlarla arasına olması gereken ayırım çizgilerini net bir biçimde çizebilmelidir.

Unutmamak gerek, burjuva kamp içinde giderek sertleşen iç dalaşmaların turmandığı, işçi hareketinin kendisini ifadeye yöneldiği bu süreçte; egemenlerin elindeki iki jokerden birisi yeni bir 'darbe' ise, diğeri de sosyal demokratik illüzyonların Krensky'li ve Noske'li sunusudur. Çünkü Türkiye'de, sermayenin ihracata yönelik sanayileşme yeni birikim modeliyle sorunlarını zaptiyelere "Ters'ten çözdürttüğü" olağanüstü sürecin miyadı dolmuştur. Gündemde olan demokratikleşme olmasa da, Eylül rejiminin kurgu ve kurumları geri çekilerek çözülmektedir. Görünen odur ki, geri çekilerek çözülmekte olan bir yıpranmışlıkla kaynayan tencereye kapak tutturulamayacaktır... Bu durum da, Türkiye'deki asker polis kırması görüngülü yerli-finans kapital iktidarının, artırdığı baskılarına rağmen, içinde debelendiği ideolojik-politik -ekonomik bunalımlarını, yeni bir silkiniş dışında çözemeyeceğinden söz etmek bir kehanet değildir. Bunun aksini savunanlar "elveda başkaldırı elveda umut" çığlıklarıyla radikal sol'un saflarını çoktandır terkeden ve sözüm ona ki bir gerçekçilik tenekeliğine sarılan 'mürted' (= DÖNEK)'lerdir.

İşte tam da bu nokta da sorun, yığınsal devrimci dönüşü acil bir biçimde örgütleyerek, yurt-dışındaki devre dışı kal-

mış atıl rezervimizi ülkede serpilip gelişene malederek onun hizmetine sokmak olmalıdır.

Tüm bunlar içinde güncel taktiğin kitlelerin toplumsal muhalefetini, birleşik devrimci eylem bazında örgütlüyebilme-ten geçtiği yaşanan süreçte verilen mücadelenin en önemli sorunu radikallerin kendi sağ'ıyla net ayırım çizgilerini çekerek, mızrağın sivri ucunu Eylülüst'lerle yöneltebilmeleri olduğunun altını özenle bir kez daha çizerek ekliyoruz: Unutulmamalıdır ki, bugün tüm kıran kıranlığına verilen demokratik hak ve özgürlükler kavgasının diyalektiği, sosyal demokratik söylemli liberallerin 'genel demokratik' gevezeliklerinin sınırında ele alınarak onlara ciro ettirilebilecek bir sorun değildir, olmamalıdır ve olmayacaktır da...

NOTLAR:

(1) Deyim F. Engels'indir. Ve F. Engels bu deyimini, sanki Eylülüst restorasyonun 'yarattığı' insan tipi bağlamında, şöyle açıklamaktadır: "Çok seyrek olarak okuyabilmekteydiler; yazmaları ise okularından da seyrek götülen bir şeydi. Düzenli olarak kiliseye giderlerdi; asla kötü-lük yapmazlardı; politikadan hiç söz etmezlerdi; Hiçbir zaman düşünmezlerdi; Fiziksel egzersizlerden zevk alırlardı; kendilerine İncil okuduğu zaman saygıyla dinlerlerdi ve hiç sorgulamaksızın her şey-e boyun eğerlerdi. Böylece sömürücü sınıfların kurduğu düzeni kolayca benimserlerdi." (F. Engels, İngiltere de çalışan sınıfların durumu)

(2) "Yeni açılım" açılımları bir hayli eskimiş yeni bir dergi olmasına rağmen ben her-kese dikkatle bu dergiyi takip etmelerini öneriyorum!.. Bir şeylere açılım getiriyorum derken, devrimci klasik teoriyi alt-üst etmekte bir hayli mahir olan bu dergi, kamıca bizi ilgilendirdiği oranda da, öncelikle kendisini açıklıyor. Örneğin "Demokrasi mi demogöçü mü?..." diye bir broşür çıkartan bu dergi, sınıfsal içeriğinden soyutladığı genel bir demokrasi şampiyonunun bayraktarlığını yaparken; ikinci sayısında da, bu konuya kendi kimliğini açıklayan "Yeni açılımlar" getiriyor. Önyargıların gerçeğe cehaletten daha uzak ve tehlikeli olduğunu kanıtlayan bu yazılarda "tarihsel gelişmede alternatif sorunu" (A. Kurt, Y. A N:2 S41'den 45'e) üzerine spekülatif bir biçimde kafa yoran yazarın görüşlerini, o. Kerim büyük bir 'kerametle parantez içinde V.I. Lenin'e notlar düşen katkılarıyla tamamlıyor. (y.a.g.e S.7) ve bu çevrelerin 'yeni politik kültür'ü de ancak böylesine yeni olmayan ve bir hayli bayatlamış teorik cevvaliklerle kotarıyor.

(3) Bir anlığına yüzlerce binlerce insanın, ülkemizdeki gerçek demokrasi kavgasının net talepleriyle; icazetsizce; onları 'yargılamaya çalışan gerçek suç'luları. 'yurtsever' geçinen yurt satarları, yargılayıcı bir tavırla Yeşilköy Havalanına indirdiğini düşünüyoruz... Bu neden olmasın?..

Dünya Basınından Seçmeler

Özgür GÜNEŞ

ÇİN

Huang-Ho, nehri boyunca toprak düzenleme işinde çalışan kadınlar ve erkekler.

Bu yıl 1 Mayıs'ta Çin'de gösteri yoktu, sadece bayram vardı.

Geçmişte yığınların gösteri yaptığı dev Tien-man meydanına tam anlamıyla bir bayram havası egemendi. Uçurtmalar uçuruluyor, şık baylar ve bayanlar birbirlerine yeni giysilerini gösteriyorlardı. Saat 11.00'de sandviçler çıkarılıyor, büfeler tıklım tıklım dolu.

1 Mayıs'ta gösteri yapılmayacağı ve bayram ilan edilmesi resmi devlet kararı olduğundan dolayı, Mao Zedung'un mozolesi de kapandı.

Mao'nun, 1958'de çıkarttığı ve o tarihten bu yana yayının aralıksız sürdüren, Parti'nin Organı, 15 günlük KIZIL BAYRAK'ın da yayınının durdurulduğu 30 Mart günü açıklandı. Bunun yerine ise, "Gerçeği Olgulardan Aramak" adında bir organın çıkartılacağı belirtildi.

DOĞU ALMANYA

1 Mayıs'ta Doğu Almanya'da olaylar: Anımsanacağı gibi, 17 Ocak'ta Rosa Lüksemburg'u anmak için yapılan mitingde, bir grup, ellerinde Rosa'nın, "Özgürlük hep başka türlü düşüneniendir" sözleri yazılı bir pankartla, miting alanına dalmış, bunun sonucunda göstericiler polisin saldırısıyla karşı karşıya kalmıştı. Polis bu 1 Mayıs'ta benzer olayların önüne daha başından geçebilmek için çok sıkı önlemler aldı; yine de olayları engelleyemedi. Yürüyüş güzergahı üzerindeki iki ayrı kilisenin önünde, iki kişi kendilerini taştan haçlara zincirlemiş bir şekilde, ellerinde "özgürlük" pankartını tutuyorlardı. Polis bunları derhal sorgulamaya aldı.

Protestan kilisesinin bildirdiğine göre, 1 Mayıs törenleri sırasında 12 kişi sorgulamaya alındı.

KOLOMBİYA

Kastro eğilimli gerilla grubu, "Ulusal Kurtuluş Ordusu"nun 6 Mayıs rehine eylemi.

Kastrist Gerilla hareketi, Ulusal Kurtuluş Ordusu'nun 3 Mayıs'ta gerçekleştirdiği rehine eylemi Kolombiya'da oldukça etkili oldu. Gerilla grubu 13 kişiyi rehine aldı. Bunlardan beşi yabancı.

Bir gerilla Lideri

rolünü devletle işbirliği temelinde sömüren yabancı petrol şirketlerini, yaptığı eylemleriyle sarsıyor. Bu yılın ilk ayından itibaren, petrolü Karayib denizine taşıyan boru hattına 20'den fazla saldırı düzenlendi.

Ulusal Kurtuluş Ordusu, son yaptığı basın açıklamasında, ellerindeki rehinelere Bogotá'ya 300 km. uzaklıktaki dağlık Santander bölgesinde olduğu tahmin edilen, "Yeni Kolombiya Hükümeti"nin kampılarına götürdüğünü açıkladı.

Gerilla hareketi yaptığı açıklamada devamla, "Biz bu eylemle, soykırımcı Virgilio Barco hükümeti ve onun silahlı güçlerinin, insan hakları konusundaki uluslararası anlaşmaları sürekli ve sistematik bir şekilde nasıl şiddetle bozduğunu, dünyanın yurtsever ve demokrat halklarına göstermek istedik. Aynı zamanda, herkese, Kolombiya oligarşisinin tüm ulusal tarihimize boyunca ülkenin zenginliklerini, doğal kaynaklarını ve ulusal bağımsızlığını Amerikan emperyalizmine nasıl teslim ettiklerini anlatmak istedik" diye belirttiler.

Rehineler bir süre sonra serbest bırakıldı.

BOLİVYA

8 Mayıs

Ekonomi politikaya karşı, yedibin işçi grevde.

Bolivya İşçi Merkezi tarafından Nisan ayının son günlerinde neo-liberal rejimin ekonomi politikasını protesto etmek için başlatılan açlık grevi Mayıs ayında da devam etti.

Grevciler oldukça haklı gerekçelere sahipler; birinci olarak hükümet eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz olarak ele alınmasını kararlaştırdı. Bu kararın parlamentoda da onaylanması söz konusu. Bu da ülkede çok büyük sorunlara neden olacak, çünkü zaten dar bir bütçeye sahip olan belediyeler bunun altından kesinlikle kalkamayacaklar. Grevcilerin ele aldıkları bir diğer nokta da, ücret artışlarıdır. Nisan ayında hükümetin aldığı bir dizi önlem sonucunda, fiyatlarda % 40'luk bir artış oldu. Buna karşın, ücretler, devlet sektöründe % 10, özel sek-

törde ise % 20 arttırıldı. .

1985 Ağustos'unda, IMF tarafından empoze edilen kemer sıkma politikasından bu yana, alım gücü % 40 düştü. Ülke korkunç bir uçuruma yuvarlandı. Ülkedeki ticaret açığı geçen yıl 300 milyon dolar kadardı. Üretim, kapasitesinin ancak % 50'si kadar faaliyet yürütüyor; aktif nüfusun % 20'si işsizdir. İşsizler arasından, devlet maden işletmesinin 27.000 işçisinden dörtte üçü ve 32.000 işçi 100 fabrikadaki lokavt kurbanıdır.

Durumdan hoşnutsuz olan sadece emekçiler değil. İşletmelerin başkanları da alarm veriyorlar; Sanayiciler Örgütü başkan yardımcısı Alfredo Jimerez şöyle diyordu: "Ülke yıkıma doğru koşuyor. İpçazar, çarpıcı bir şekilde küçültüldü. İthalat ve kaçakçılık ulusal üretime zarar veriyor ve ekonomik ilerleme programı hâlâ meyvelerini vermedi"...

Latin Amerika Modeli Latin Amerika'ya yarar getirmede. Türkiye'deki uygulayıcılarının en sonunda ülkeyi nereye götürceği çok açık.

FRANSA

8 Mayıs

Mitterrand ikinci turun sonunda % 54'le Devlet Başkanı seçildi.

Mitterrand ne kadar solda?

Sosyalist Parti için tam anlamıyla bir zafer günüydü. Seçim sonuçları ilan edilir edilmez, tüm ülke çapında, özellikle başkent Paris'te ağırbaşlı bir coşku egemendi sokaklara.

Tam Başkanlık seçiminin arifesinde Chirac, uzun süreden beri Fransa'da adeta bir ulusal sorun durumunda olan, Lübnan'daki rehinelere sorununu çözmesi, ayrıca Yeni Kaledonya'da Kanak gerillalarına karşı yürüttüğü balyoz hareketine rağmen biraz puan toplar gibi görüldüyse de, rehinelere pazarlığının bir

seçim yatırımı olduğu ortaya çıkınca, bu konuda fazla etki sağlayamadı.

Mitterrand ise, solcu bir liderden öte, tam anlamıyla bir "ulusal önder" misyonuna soyunmuştu. Seçim sloganı "La France Unie" (Birleşik Fransa) bunun açık ifadesiydi. Zaten yıllardan beri etiketin ötesine gitmeyen solculuk artık Mitterrand ve Sosyalist Parti için fantaziden başka bir şey ifade etmiyordu.

Mitterrand'ın 'Birleşik Fransa'sı önemli bir etki gösterdi ve sosyalistlerin de ummadıkları bir yüzdeyle, Mitterrand ikinci kez Devlet Başkanı oldu. Yeni Devlet Başkanı, rakiplerinden farklı olarak daha fazla sosyal dostu görünürdü ve daha fazla yabancı haklar vaat etti. Ancak işsizlik yüzdesinin oldukça yukarı boyutlarda seyrettiği, her gün gittikçe daha fazla bir krizin içinde debelenen bir Fransa'da eskisinden daha da sağa düşmüş bir Sosyalist Parti ve Mitterrand'la, Fransız emperyalizminin hiç de sosyal adaletçi ve yabancı dostu bir siyaset uygulayacağı sanılmıyor.

PERU

16 Mayıs

Papa'nın Peru'yu ziyareti ve Peru Komünist Partisi'nin eylemleri.

Papa'nın ani, fakat heyecan verici Peru molası.

Dini yetkililer Pazar günü yapılacak ayinde, üzerinde 36 metrelik görkemli haç bulunan resmi tribünün kurulduğu büyük San-Miguel alanında iki milyon kişinin toplanacağını tahmin ediyorlardı. Ancak toplanan sayı beklenenin oldukça altındaydı.

Papa'yı Lima Havaalanı'nda, oldukça sinirli bir durumda olan Devlet Başkanı Garcia karşıladı. Bu arada Papa'nın ilk ziyaret edeceği yerler arasında olan, Callao'daki La Legua kilisesi ziyareti iptal edildi. Bilindiği gibi Callao, Peru Komünist Partisi'nin halk arasında güçlü bir taban olduğu ve silahlı eylemlerini yükselttiği, Lima'nın oitişiğinde bir kıyı kentidir.

Polis ve Ordu güçleri oldukça sıkışık bir durumdaydılar. Yapılan sabotajlar sonucu, elektrik kesintileri, Cumartesi gecesi başkentin yarısını tamamiyle felcetti. Dinamitli saldırılar, bir kilisenin siyasal tutukluların ailelerince işgal edilmesi, Havaalanı ve San-Fransisko Kilisesi yakınlarında bulunan "bubi tuzaklı" arabalar tam anlamıyla güvenlik güçlerinin başını döndürdü. 40.000 kadar güvenlik görevlisi, Papa'nın ziyaretinin sürdüğü kırk saat boyunca daha da kötüsünden korunmak için seferberlik ilan ettiler.

1962'de bir çiftliği işgal eden köylüler.

Peru Komünist Partisi ilk işaretleri, Cuma akşamı Lima'nın göbeğinde, Colmena'da vermişti. İkiyüz kadar Komünist Partisi taraftarı, düzenli bir sıra halinde, San Martin alanından, Crillon Oteli'ne kadar yürüdüler. hatta orayı işgal etme girişiminde dahi bulundular. Yüzleri bir fular veya kar başlıklarıyla maskeli, kadınlı erkekli militanlar, yolda ağır ağır ilerlediler. Hep birlikte yumruklar havaya kalkmış bir şekilde haykırıyorlardı: "Yaşasın Silahlı Mücadele", "Yaşasın Başkan Gonzalo", "Yaşasın Peru Komünist Partisi". Kaldırımlar tıklım tıklım dolu. Olaya bir tek polis bile müdahale edemiyor. Sadece, uluslararası basın genel merkezi, Crillon'un girişinin önünde silah sesleriyle dinamik patlamaları birbirine karıştı o kadar.

ERİTRE

Açlık ve Ulusal Kurtuluş Savaşı

Eritre'de sürdürülen Ulusal Kurtuluş Savaşı karşısında, Adis-Ababa hükümeti son günlerde bir hayli güç durumda. Hükümetin 17 Mayıs'ta yaptığı açıklamada, her Etyopya vatandaşının, ülkenin Kuzeyindeki askeri güçlendirmeye katkıda bulunması için, bir aylık gelirleri karşılığını Haziran ayının sonundan itibaren, 12 ay boyunca ödemelerini istedi.

Geçtiğimiz Nisan ayında, Eritre Halk Kurtuluş Cephesi ve Tigre Halk Kurtuluş Cephesi'nin, Şam'da imzaladıkları, "Etyopyalı düşmana karşı, eylemlerini birleştirme" anlaşmasından sonra, Adis-Ababa Hükümeti Tigre ve Eritre bölgelerinin tümünde olağanüstü durum ilan etti. Eritre Halk Kurtuluş Cephesi güçleri, son dönemde ikinci kere, 11 Mayıs'ta Keren kentine saldırdı. Aynı zamanda, Asmara Havaalanı'na karşı yapılan askeri operasyonları ve Massawa Liman

işletmelerine yapılan saldırıları da üstlendi.

Mengistu Hükümeti ülkede hüküm süren açlığa karşı, diğer ülkelerin Kızıl Haç'larının faaliyet yürütmesini engelliyor. Buna karşın, Etyopya Kızıl Haç'ının Kurtarılmış bölgelere girme olanağı yok. Bu durumda çeşitli uluslararası örgütler Mengistu'yu ciddi bir biçimde suçluyorlar.

Hali hazırda Mengistu hükümeti yeni bir karşı saldırıya hazırlanıyor. Binlerce yedek, ülkenin güney ve orta bölgelerinde hazır bekletiliyor. Oğaden'de bulunan 20.000 kişilik silahlı güce takviye olarak 100.000 hükümet askeri kuzeye kaydırıldı.

Fakat yeni bir karşı saldırının Halk Kurtuluş Cephesi Karşısında fazlaca şanslı olma durumu yok. Önemli bir dış yardım almadan savaşı sürdüren, dünyadaki birkaç hareketten biri olan Eritre Halk Kurtuluş Cephesi, buğüne kadar Etyopya ordusunu önemli ölçüde bozguna uğratmış ve demoralize etmiş durumdadır.

BATI SAHRA

19 Mayıs

Cezayir ve Fas arasında durum normale döndükten sonra da, Polisario Cephesi, savaşa devam edeceğini açıkladı.

Cezayir-Fas arasındaki ilişkilerin normale dönmesinden bir gün sonra, 17 Mayıs'ta, Polisario Cephesi, Cezayir'den yaptığı bir açıklamada, "Ulusal toprakların bütününde bağımsızlığı elde edinceye kadar, savaşı sürdüreceğini" belirtti. Diğer yandan, yüksek düzeydeki bir başka Batı Sahralı yöneticinin Cezayir'den Ajans France Press'e yaptığı bir başka açıklamada, Cezayir-Fas arasındaki anlaşmanın sürpriz olmadığı ve serinkanlılıkla karşılandığı belirtildi.

Bu arada 16 Mayıs'ı 17 Mayıs'a bağlayan gecede Sahra ordusu Fas ordusunun mevzilerine saldırdı. Bildirildiğine göre, saldırı sırasında 20 Fas askeri öldürüldü, 1 asker de tutsak edildi.

FİLİSTİN

2 Haziran

İsrail ordusunun sözcüsü, işgal edilmiş topraklardaki ayaklanmaların başlangıcından bu yana 207 Filistinli'nin öldürüldüğünü açıkladı.

KUZAY İRLANDA

15 Haziran

İRA, İngiliz askeri gücünü sembolize eden bir kente saldırdı.

Saldırıda altı asker öldürüldü, on si

vil yaralandı.

Olay Kuzey İrlanda'nın Lisburn kentinde gerçekleşti. Çoğunluğu protestan olan kentte, İRA'nın gerillalar, akşam saat 9'u bir süre geçtikten sonra, kentte yapılan maratona katılmış olan genç askerleri taşıyan bir kamyonu bombayla saldırdılar.

Saldırının anlamı oldukça büyük, zira Lisburn kenti, İngiliz ordusunun Kuzey İrlanda'daki genel karargahını barındırıyor. Kralcı protestanlar tarafından emin bir bölge olarak değerlendirilen ve Belfast'ta 15 km. yakında bulunan Lisburn kentinde böylesine bir eylemi gerçekleştirebilen İRA için, bu oldukça büyük bir başarı olarak görüldü.

GÜNEY AFRIKA

16 Haziran

Soweto olaylarının onikinci yıldönümünde olaylar

Bilindiği gibi, 16 Haziran 1976'da Soweto'da öğrenciler kendi dilleriyle eğitimin yapılması için başkaldırmışlardı. Öğrencilerin ayaklanması kanla bastırılmıştı. Düzen güçlerinin saldırısı sonucu 750 öğrenci yaşamını yitirmişti.

Soweto olaylarının 12.'nci yıldönümünde, 16 Haziran günü Cap'in bir banliyösünde bir bomba patladı. Patlamada bir kişi öldü. Aynı zamanda siyah halktan binlerce kişi sokağa çıkmayarak olayı protesto etti.

FİLİSTİN

18 Haziran

İşgal edilmiş topraklarda Filistinlilerin direnişi yedinci ayında.

Taşlar savaşından sonra, Molotof kokteyli savaşı.

Haziran ayının ikinci haftasında, işgal edilmiş topraklarda tüm İsrail devriye araçları molotof kokteyllerinin hedefi durumundaydı. 15 Haziran günü iki subay, molotofların hedefi olarak ateş aldılar. İşgalci İsrail güçlerinin cezaları arttırmaları fazla kâr etmiyor. 16 Haziran günü dört Filistinli, sadece zırhlı araçlara molotof attığı için, "adam öldürmeye girişim suçundan" sekiz ila on yıl arasında ceza istemiyle yargılanmaya başladılar. 16 Haziran Perşembe günü, çoğunluğu dinci olan Efrat kentinin sakinleri, bir kişinin taşlarla ağır yaralanması sonucunda, oldukça öneme sahip olan Hebron-Kudüs yolunu iki saat boyunca trafiğe kapadılar.

Yola barikat kuran sömürgeciler, daha sonra oradan geçmekte olan bir otobüs dolusu Filistinli emekçiye saldırdılar. İki grup arasında çıkan taşlı saldırıya daha sonra ordu müdahale ederek

ateş açtı.

Bu arada, son günlerde Batı Şeria'da sık sık Filistinlilerin tarlaları ateşe verilme başlandı. Bunlar, Kuzey İsrail ve Kudüs'teki orman yangınlarına misilleme olarak siyonist sömürgeciler tarafından yapılmaktadır. Bilindiği gibi, sözkonusu orman yangınları, "Ayaklanma Birleşik Komutanlığının" 19'uncu bildirisinde, "Düşmanın Sanayi ve Tarım kurumlarını tahrip etme ve yakma" kararından sonra başlamıştı.

İşgal edilmiş topraklarda, Haziran ayının ikinci haftasının bilançosu kısaca şöyle özetlenebilir:

Batı Şeria: Orduyla çıkan çatışmalarda üç Filistinli katledildi, altıdan fazlası yaralandı. 15 Haziran günü büyük bir katılımı bir genel grev gerçekleştirildi. Orta Eğitim öğrencilerinin geniş ölçüde gösterilere katılmalarından sonra, Batı Şeria'daki tüm okullar kapatıldı.

Bu arada Gazze'de cezalar astronomik bir şekilde arttırıldı. Örneğin taş atmadan dolayı tutuklanmış, onaltı yaşından küçük çocukların serbest bırakılması için ailelerinin 6 milyon lira civarında kefalet ödemeleri gerekiyor. Olayın yinelenmesi durumunda, paraya kesinlikle el konuluyor.

Ayrıca çevredeki tüm duvar yazılarından ev sahipleri ve kiracılar sorumlu tutuluyor; ve bu konuda da ağır para cezaları uygulanıyor.

İsrail siyonistleri tam anlamıyla bir haç seferi başlatmış durumdadırlar. Örneğin, vergilerini ödemeyen bir mülteci kampına ateş açıp, elektrik ve suyunu kestiler.

Böylece, dişiyile tırnağıyla direnen bir halk siyonist işgalciler tarafından her yöle başvurularak soykırma uğratılmak isteniyor.

Ancak görünen o ki, taşlarla, molotoflarla direnen Filistin, dünyanın en modern silahlarıyla donanmış bir işgalci ordunun her gün belini biraz daha büyütüyor. □

Talabani-ABD İlişkileri ve YNK- PKK İttifakı Üzerine

HAYDAR ALİ DÖNMEZ

Türk egemen sınıfları, Talabani'nin ABD dışişleri yetkilileriyle görüşmesi üzerine kıyameti kopardılar. ABD'yi eleştiri ve tariz yağmuru tuttular. Kariyerizmin gelmiş geçmiş en büyük tanrısı olan Ecevit, namuslu ve dürüst her insanı öğrendirecek derecede gayretkeş demecilerle tepkinin barşını çekti. Ecevit'e göre, Irak Kürdistanı'nda milli hakları için savaşan Kürtlere hiçbir devletin destek vermeye hakkı yoktur. Ecevit, bir zamanlar ABD başkanları Ford ve Carter'ı, Molla Mustafa Barzani'ye yardım etme eğilimlerinden dolayı uyardığını, bu uyarının yararlı olduğunu açıklıyor. Ecevit'in kuyruk sokumu korkudan beş atıyor. "Sınırların ötesinde parlayan peşmerge kıvılcımı acaba Fırat'ın yangınına daha bir harlandırır mı?" diye derin düşüncele-re dalıyor.

Talabani'nin davranış hattı, bazı yönleriyle Arafat'ın davranış hattını anımsatıyor. Kürt önderleri içinde manevra kabiliyeti, diplomatik kurnazlığı ve şaşkınlığıyla dikkatleri en çok üzerine çeken O'dur. Bakışlarına hile ile karışık güçlü bir pragmatik eda egemendir. Başında bulunduğu hareketin kısa vadeli ama yağlı çıkarları için dostlarının güvenini bir çırpıda çiğneyebilir. Dün, ağır bir tarzda suçladığı ve silahlı saldırıya giriştiği bir gücü bugün kardeş ilan edebilir. İlkeleri günlük direktifler derekesine düşüren ve pratiğinde "hiçbir ilkeye sonuna kadar bağlı kalamam" diyen bir önderdir O. Bazı savaşçı Kürtler eşkiya Prokrustes gibidirler. Her şeyi kendi kalıplarına uydurmaya çalışırlar. Elllerinde kocaman bir kılıçla, Rodos heykelinin heybetinde, yol kavşağını tutarlar. Gelen her insanı kendi kuşal Prokrustes yatağına yatırır. Eğer yatağa

sığmıyorsa bacaklarını kesip sığdırırlar. Eğer kısa geliyorsa, bağırta bağırta çekip uzatırlar. Talabani bu tip Kürtlerin, yani "la" deyip "lo" demeyen kazak ruhlu Kürtlerin soyundan değildir. Kendi kalıbına uymasını herkesten istemez. Değişik ebadlardaki tüm Prokrustes kalıplarına işe, kendisini kestirmeden ya da cıyak cıyak bağırma pahasına çektirtirip uzatmadan, büyük bir maharetle uyar. Kalıbı kendisine değil, kendisini kalıba uyduran ilginç bir Kürt önderidir O.

Bağımsızlık savaşlarının karakterini, dolayısıyla Kürt ulusal hareketini bir türlü kavrayamayan bazı ağzı açık ayran delileri Talabani'nin ABD ile ilişkiye geçmesini göstererek şöyle diyorlar: "Yaaaaaaa... gördünüz mü? Kürt milli burjuvazisinin bir kanadının temsilcisi olarak gösteriyordunuz. Şimdi öyle olmadığını Amerika'yla giriştiği flört açığa çıkardı." Bu tip beynamazlar, milli burjuvazinin sınıf ruhunu ve alegirli karakterini de kavrayamıyorlar. Milli burjuvazinin kendi baş düşmanına karşı diğer düşmanlarla ilişki ya da dayanışma içine girmesini fena halde yadırgamak cehaletten kaynaklanıyor. Milli burjuvazi, "şu, dünya halklarının baş düşmanıdır, beni teslimiyete zorlar. Şu, emperyalist-tefecî devletlerin en istahlisidir, paranın sihiriyle ruhunu satın alabilir. vs. vs." diye düşünmez. Milli burjuvazi, kendi baş düşmanına karşı akla gelebilecek her türlü taktiğe, her türlü şeytani atraksiyona başvurabilir. Bunlar, milli burjuvaziden, kendi davranışlarını bekleyecek kadar andavaldırlar. Bu yüzden, Afganistan'da batılı emperyalistlerden şu ya da bu derecede yardım alan bütün örgütleri işbirlikçi, komprador ilan ediyorlar. Bırakalım milli burjuvaziyi, tarih, devrimci proletaryanın, emperyalistlerin bir bölümüyle dönem

dönem diğerine karşı ittifaklara girdiğini; aynı cephelerde savaşmış birçok kez gösterdi ve bundan sonra da göstermesi şaşkıncı olmayacaktır. Siyasette darlıktan kurtulmanın en iyi yollarından birisi de, tarihin esaslı bir tarzda özümlemesidir. Bir düşmana karşı diğer bir düşmanla birlikte hareket etme taktiği, devrimci proletaryanın aşınası olduğu ve zerre kadar korkmadığı bir taktiktir. Ancak kendi siyasetlerine güveni olmayan küçük burjuva ödekleri bu taktikten korkar. Bağımsızlık savaş sırasında, ABD halkının uyguladığı sözkonusu taktiği Lenin hayranlıkla dile getiriyordu. 1918'de Amerikan işçilerine yazdığı ünlü mektupta şöyle diyordu:

"Amerikan halkı uzun süreden beri ve devrimin yararına olarak kullanmıştır bu taktiği... Kurtuluşu uğruna giriştiği zorlu mücadele sırasında Amerikan halkı, bazı saldırganlarla, başka bazı saldırganlara karşı, bunları güçsüz düşürebilmek ve baskı altındaki yığınların çıkarları için devrimci bir ruhla savaşanların durumunu pekiştirebilmek amacıyla, birtakım "antlaşmalar" da imzalamıştır. Fransızlar, İspanyollar ve İngilizler arasındaki uyumsuzlıklardan yararlanmış Amerikan halkı ve böylece, bazen Fransız ve İspanyol birlikleriyle omuz omuza İngiliz baskılarına karşı savaşarak ilkin İngilizleri yenmiş, sonra da, kimi zaman bedel de vermek şartıyla, Fransızlardan ve İspanyollardan kurtarmıştır kendisini." (Uluslararası İlişkiler Tarihi, Cilt I, Sf.380)

Bu, küçük burjuvazinin bazı kesimlerinin son derece korktuğu ve ateş püskürdüğü ve de "Aaaaaa... şuraya bakın karşı-devrimcilerle aynı masaya oturmuşlar" diye cıyak cıyak bağıracağı bir taktiktir. Mao Zedung'un, 'yemeyi lokma lokma' yeme taktiğidir. Her neyse, geçelim bir kalem...

Talabani'yi ABD ile görüşmelere zorlayan etkenler nelerdir? Her şeyden önce İran'ın güç kaybetmesi ve Saddam'ın tedrici ilerleyişidir. İkinci olarak, Ruslar'ın bu savaşta Saddam'ı gayretli bir şekilde desteklemesi ve Kürt direnişine karşı hayırhah bir tavır içinde oluşudur. Üçüncü olarak, Talabani'nin eldeki mevzileri koruyabilmek için ağır silah ve donatım ihtiyacıdır. Ayrıca Talabani böyle bir ilişkiye, en büyük müttefiki IKDP'nin ses çıkarmayacağı hesabıyla girmişti. Tüm bunlardan dolayı böyle bir ilişkiyi hayretle karşılamamak gerekiyor. Bağımsızlık savaşlarının burjuva önderliğini iyi tanyan, onların manevra ve taktiklerinin yabancı olmayan bir kimse için bu ilişki şartı değil. Bu tip durumlar karşısında şaşırana tarih şaşırtır.

Keza Talabani ile PKK'nın anlaşması, ittifaka girmesi de şartı değil. Bazı Kürt örgütleri, bir zamanlar Talabani'nin ve PKK'nın birbirlerine yönelttikleri ağır suçlamaları yayın organlarında yanyana basarak buyurun cenaze namazına demekteler. Gerçekten de PKK'nın, İngiliz-Fransız işbirlikçisi dediği bir Kürt hareketini birdenbire hiç özeleştirip yapmaksızın, 'devrimci kardeş örgüt' diye bağırma basması şartı değil bir durum mudur? Bu duruma şaşırarak PKK'yı tanımamış demektir. PKK içinde asılan da bir kılığın mutlak tekeli sürdürmektedir. Kürdistan'da ise asılan PKK'nın mutlak tekeli. Uzun vadeli çıkarları yakın vadeli çıkarlara kurban etmek; amacın yüceliğini ve enginliğini

araçların korkunç egoizmi ile pranglamak; ilkeyi ve istikrarı pragmatizmin aşuftesi haline getirmek; dayandığı ya da dayanmak istediği devletten gelen politik ve ideolojik cephanenin bir bölümünü sözkonusu devlete karşı bayrak açan bağımsızlık savaşına karşı harcamak (Afganistan savaşına karşı tutum) vs. vs. Kuşkusuz PKK'nın bugün ittifaka girdiği Talabani-grubu da yukarıda işaret ettiğim gibi İsa masumiyetinden uzaktır. Bir zamanlar cuntanın saflarında, Molla Mustafa Barzani'ye karşı savaşarak 'caş'lıkla payelene; bir zamanlar ise diğer Kürt örgütlerinin iradesini çiğneyerek tek başına, cunta ile otonom pazarlığına oturan ve Mesut Barzani güçleriyle çatışan bir gruptur. Bugün çeşitli Kürt örgütleriyle tek bir cepheye yer almasına rağmen onlara danışmaksızın PKK ile yeni bir ittifak ve "cephe" protokolünü pekalâ imzalayabilen bir gruptur. Büyük Kürdistan'da karşılıklı birbirinin güvenliğini kazanan, birbirinin geçmişine imrenen ve birbirine içinde derin bir saygı besleyen iki örgüte raslamak biraz zordur. Dağlar, Kürdistan proletaryasının özlemini, birleştiriciliğin ve dürüstlüğün özlemini biraz da bunun için çekiyor.

Tüm bu serüvenlere, Ali Cengiz numaralarına, madik ve hesap çeşnesine rağmen, ulusal köleliğe karşı savaşan Kürt örgütlerinin yaklaşma çabaları, eylem birlikleri, ittifakları iyidir. Hem ulusal boyunduruğa karşı süren savaşın güçlenmesi açısından, hem de Kürt örgütlerinin birbirlerine karşı sorumluluk

duygularının hassaslaşması açısından iyidir. Büyük birlikler, büyük sorumlulukları beraberinde getirir. İttifaka giren güçler, ittifakın mizacına uymak, birbirlerine karşı daha yapıcı bir politika izlemek zorundadırlar. Özellikle büyük ve terletici çabalarla kurulan sabır ilmiyle dokunan ittifaklar, örgütlerin hem kendilerine, hem de kendi dışındaki örgütlere karşı sorumluluk duygularını güçlendirir, inceltir. Ama bir ittifak, başka güvenlerini ve başka ittifakların sarsılması, yıkılması pahasına; örgütlerin ve kitlelerin güveninin sarsılması pahasına kurulmamalıdır. YNK-PKK ittifakı, birçok Kürt örgütünün güveninin sarsılması pahasına, tepeden inme ve kolay bir tarzda kurulmuştur. Bu ittifakın kötü yanındır. Diğer yanı, kurulan bu ittifakın, PKK'nın Türkiye'de sürdürdüğü milli savaşa hizmet edeceğidir. Türk egemenlerinin, bu ittifaka ve Talabani'ye ateş püskürmeleri bundandır.

YNK-PKK ittifakının ne kadar süreceğini ve bu ittifakın PKK'nın sekte, saldırgan politikasını ne derece törpüleyeceğini zaman gösterecektir. Kürtlerin ulusal boyunduruğa karşı sürdürdükleri savaş, daha nice ittifaklara, cephele, birliklere, parçalanmalara tanık olacaktır. Tarih, savaşan, ama savaşıkça hem düşmanı hem de kendisini yiyen halklardan söz ediyor mu bilmiyorum. Kürtlerin kendi kendilerini yemesine, büyük Kürt Mehdi'si, yani devrimci Kürt proletaryası son verebilir ancak. Büyük Medya şafağının önülmez hasretidir bu. □

"Ekonomik ve siyasi" olmalıydı.

Gene bu sayfanın üçüncü sütununun ortasında "had safhaya ulaştığını" değil "ulaşacağını" olmalıydı.

32. sayfanın ilk sütununda "dönemine ilişkin ilkesel" değil son kelime "ilineksel" olmalıydı.

Aynı sütunda ÇKP belgelerinden yapılan alıntı içinde "Bu çalışmalar" değil "çatışmalar" ve hemen altında "yani" değil "yeni" olacaktı.

"Bu dengenin...." şekilde korunabilir" şeklindeki alıntı "Görül- düğü gibi" kelimeleriyle başlayan paragrafın üstünde olmalıydı. Yani Haydar Kutlu'dan yapılan diğer alıntının altında olacaktı. Alıntının yanlışlıkla koyulduğu yerde ise cümle bölünmüştü, cümlenin devamı yeni bir paragraf biçiminde yazılmış ve ifade bozukluğu doğmuş.

Orası ise şöyle olacaktı. "Sorunu nesnel çelişkilerle açıklamak yerine iyi insanların adaleti ya da masa başı anlaşmalarının ebedi geçerliliği biçiminde sunmak..." sonrası doğru olarak devam ediyor.

33. sayfada ise, ilk sütunun başında "kendi sorunlarını" değil "sonlarını" olacaktı. Aynı sayfanın son sütununun başında ise "nesnel gerektiği" değil "nesnel gerçekliği" olacaktı.

Ayrıca 63. sayfada yer alan, bu yazının (30) no.lu dipnotunda önemli karışıklıklar olmuş. Gorbaçov'dan yapılan aktarmalara tırnak işareti koyulmazken bize ait sözler tırnak içinde verilmiş. Bu da eksik yazılmış. Doğrusu şöyle olacak; "Yetmişli yılların.... belirmeye başladı" kadar olan bölüm tırnak içinde verilecekti. Ondan sonra parantez içinde bizim şu sözlerimiz yer alacaktı. "[Bun-

ların sosyalizme yabancı olduğunda değişen bir şey yok; değişen toplumsal sistemin kendisidir; sosyalizme asıl yabancı olan da budur.]" Bu sözlerden sonra gelen "önce ekonomik..... bir düzeye imişti." cümleleri de tırnak içinde olacaktı. Devam eden bölümdeki tırnaklar doğru konmuş. Yalnız dipnotun sonunda yer alan "çarpıklık biçiminde olmuştur" cümlesi eksik geçmiş. Cümlenin aklı şöyle olacaktı. "Ve bunların sosyal yaşama yansımaları, kültürel çöküşme, yozlaşma ve çarpıklık biçiminde olmuştur."

Ciddi yanlış anlamalara yolaçabileceği düşüncesiyle bu düzeltme yazımızı yayınlamak bir zorunluluktur. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Yeni Demokrasi

Yunanistan Komünist Partisi/Marksist-Leninist'in Merkez Komitesi Sözcüsü

Gregoris Poulos'la yapılan röportaj.

Özgür Güneş

Yeni Demokrasi: Kısaca KKE/M-L'in tarihçesi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Gregoris: Devrimci sosyalizm yolunda ML bir Parti kurma gerekliliği, aşağı yukarı tüm dünyada aynı dönemde ortaya çıktı. Eski Komünist partileri, bizde KKE (YKP), hatalarına karşın, genel devrimci bir çizgi izliyorlardı. Bu partiler 1953-1960'lar arası dönemde revizyonist çizgiyi izlemeye başladılar. KKE, somut olarak, 1956'daki 6.ncı Genel Kurulunda revizyonist çizgiyi benimsedi. Böylece, Yunanistan'da devrimci ML bir örgütün kurulması iyice gerekli oldu. Bu aynı zamanda uluslararası bir olgudur.

Şimdi de somut koşullara bakalım.

2. Dünya Savaşı sırasında, Yunanistan'da NAZİ'lere karşı, Komünist Partisi önderliğinde bir direniş hareketi yürütüldü. NAZİ'lerin ülkeden atılışından sonra 1946'dan 1949'a kadar monarkofaşistlere karşı bir iç savaş gündeme geldi. Ancak bu hareket yenildi. Yenilgi sonrasında iktidarı faşistler ele geçirdi. Bunun üzerine sosyalistlerin büyük bir bölümü, 55.000 kadarı ülkeyi terk ederek, o dönemdeki sosyalist ülkelere ve Halk Demokratilerine kaçtılar. Diğer büyük bir kesimi ise, cezaevlerinde, toplama kamplarında ve sürgün kamplarında daydılar.

1956'da, Kruşçev çizgisinin zaferiyle birlikte, SSCB'de sürgünde bulunan KKE'nin Merkez Komitesine doğrudan müdahale edilir: Bu tam anlamıyla bir çılgınlık hareketidir. MK üyeleri Sovyet revizyonistlerinin doğrudan müdahalesiyle partiden atılırlar.

Yeni Demokrasi: Tam anlamıyla bir parti darbesi.

Merkez Komitesi'nin, Kazakistan'ın başkenti Taşkent'teki bi-

nası revizyonist ordularının tanklarıyla tam üç kuşatmaya alındı; bu üç gün boyunca tam anlamıyla bir savaş yaşandı.

Gregoris: Evet, parti Genel Sekreteri revizyonistler tarafından defterden çoktan silinmişti. Yunanistan'da cezaevlerinde bulunan Parti Üyelerini saymazsak, eski KKE'nin Stalin yanlısı üyelerinin % 97'si partiden atılmıştı. Bu durum, KKE olayında oldukça gerekliydi. Çünkü KKE'de oldukça köklü devrimci koşullar söz konusuydu. Sovyet revizyonistleri için, Partiyi tasfiye etmek, yıkamak ancak gerçek bir savaşla gerçekleştirilebildi, yüzlerce komünist Sibiry'a sürgüne gönderildi. Ayrıca Merkez Komitesinin, Kazakistan'ın başkenti, Taşkent'teki merkezi binası revizyonist ordular ve saldırı tanklarıyla tam üç gün kuşatmaya alındı; bu üç gün boyunca tam anlamıyla bir savaş yaşandı. İçerideki yüz kadar sosyalist kuşatmaya karşı silahlı bir direniş sergiledi. İçlerinde ölenler oldu. Bu, Parti'yi yıkamak için yapılmış kızgın bir savaştı; yani KKE için yıkım diğer partilerdeki gibi sessizce olmadı.

Revizyonistlerin giriştiği bu yıkım hareketine direnmek için, sürgündeki tüm ülkelerde bulunan birtakım sosyalistler, yani eski sosyalist ülkelerdeki küçük ML gruplar örgütlenmeye çalışıyorlardı. Hatta Yunanistan'da, cezaevlerinde, toplama kamplarındaki sosyalistler, Kruşçov revizyonizmi üzerine tartışıyor ve revizyonizmin tavrına karşı mücadele etmek için ML çekirdekler örgütüyorlardı.

Tüm bu yeniden inşa girişimleri 1964'de, Anagenisi (Rönesans - Yeniden Doğuş) adındaki derginin çevresinde toplanmış bir ML grupta birleşti. Ve yine aynı tarihte OMLE (Yunanistan Marksist-Leninist Örgütü) kuruldu. Burada bir noktayı belirtmekte yarar var;

bu dönemde Yunanistan'da faşizmin açık bir egemenliği söz konusuydu. Yani Partinin, hatta tüm solun faaliyetleri yasadışı durumundaydı. Yukarıda sözünü ettiğim derginin dışındaki tüm faaliyetler yasadışı durumundaydı. Elbette dergi de hiçbir zaman OMLE'nin resmi yayın organı olarak çıkmıyordu.

1963-1967 arası dönemde, Merkezi Birlik Hükümetiyle birlikte, burjuva demokrasinin kısıntıları yaşandı. 21 Nisan 1967'deki faşist darbeye kadar süren bu dönem yarı-legal olarak nitelendirilebilir. Bu tarihten itibaren tam bir illegale döneme girildi. Elbette OMLE her zaman etkinliklerine devam etti; Yunanistan'ın dışında tüm Avrupa ülkelerinde örgütler oluşturdu. Bu dönemde, OMLE'nin çevresinde bir de AMEE (Yurtdışındaki Yunanlıların anti-faşist, anti-empyralist cephesi) adında Cephe kuruldu. Bu dönem, 1967'den Politeknik olayına, yani Cuntanın düşüşü dönemine kadar devam etti.

1973 yılını, diktatörlüğe karşı halkın direnişinin başlangıcı olarak alabiliriz; Politeknik vö. olayların bir araya getirdiği tüm unsurlarla birlikte gelişen anti-empyralist bir hareket... Bu süreç, burjuvaziye, Cuntayı değiştirerek, yerine Karamanlis uzlaşma hükümetini koymayı getirdi. Daha başka bir biçimde ifade edilirse, anti-faşist, anti-empyralist hareketin itici gücü, burjuvaziye, tüm solu ve sosyalist hareketi legalize etmeye zorladı.

Bu döneme ilişkin halkın duyguları ve eğilimleri konusunda bir fikir edinilebilmesi için belirtiyim. Legal plana geçen OMLE'nin o tarihte çıkan haftalık gazetesinin her sayı 15.000 basılıyor, ayrıca Yunanistan çapında binlerce taraftarı da bulunuyordu. Aynı dönemde işçi ve öğrenci çevrelerinde sendikalar oluşturuldu. Bu dönemde örgütün genel çizgisi revizyonizme karşı mücadele şeklinde somutlaştı; yani Kruşçov revizyonizmine karşı, Yunanistan ve Uluslararası alanda Stalin ve Mao Zedung'un

devrimci yapının savunulmasıydı bu. Bu ilkesel tavır, KKE'nin birçok militanını toparladı. Revizyonizme karşı mücadele etmek isteginde olan birçok eski sosyalist örgüte döndü.

1976'da Kuruluş Kongresi örgütlendi; amaç, artık örgütü bir Komünist Partisine dönüştürmeyi.

Bu kongrenin hazırlıkları sırasında, "Üç Dünya Teorisi"ni savunan bir hiziple çok ciddi bir çizgi mücadelesi yaşandı. Yani 1976 yılında KKE/M-L kurulurken, küçük bir fraksiyon partiyi terk ediyor ve "Üç Dünyacı" bir parti kuruyordu. Bu "Üç Dünyacı" hiziple mücadele dönemi Çin'deki revizyonist dönemecin başlangıcıyla çakışmaktaydı. Söz konusu Revizyonist dönemeç, ÇKP'yi destekleyen birçok ML partiye öldürücü darbeler vurarak tasfiye etti. Fakat bizim açmış olduğumuz ideolojik cephe sayesinde tasfiyeciler eğilime düşmüş birçok yoldaşımız kurtarıldı; hatta bu mücadele revizyonizme karşı yeni ideolojik cephe açmamızı sağladı; üyelerimizin sayısını arttırdı.

78 döneminde Çin'deki revizyonist dönemece karşı tavır alan, Dünyadaki tüm ML partilerle, özellikle AEP'le iyi ilişkiler vardı.

Aynı zamanda, bu dönemde, Çin'deki revizyonist dönemece karşı tavır alan, dünyadaki tüm ML partilerle, özellikle AEP'le iyi ilişkiler vardı.

Ancak 1978'den 1981'e kadarki dönemde Merkez Komitesi'nin içerisinde çürüme başgösterdi; fakat bu partinin tabanına kadar inmedi. Merkez Komitesinde üç farklı eğilim arasında çok kızgın bir mücadele gelişti. Birinci eğilim, Mao Zedung'a karşı Enver Hoca'nın yeni teorilerini savunuyordu. İkincisi tasfiyeciydi ve Parti Birliğini yıkmaya çalışıyordu. Üçüncüsü ise, elbette Marksist-Leninistti. Bu kızgın mücadele hazırlıkları oldukça uzun süren bir Kongre döneminde gelişti. Bir kez daha vurgulayayım, tüm bu eğilimler Merkez Komitesi içinde gelişmişti.

Yeni Demokrasi: Bu dönemde AEP ile kardeşlik ilişkileri hâlâ devam ediyor muydu?

Gregoris: Evet, sadece Arnavutlarla değil, tüm dünyadaki ML partilerle ilişki vardı.

1981'de Merkez Komitesi'nde tasfiyeciler eğilim egemenlik kurar.

Bu, PASOK'un iktidara geldiği döneme tekabül ediyor. PASOK, 1981 sonrasında gelişmenin önünde katalizör görevini görmeye başlar.

Aynı yıl 2.Kongre yapılır. Bu sırada, Siyasi Büro'da beklenmedik bir gelişme görülür. Büro'nun çoğunluğu istifa ederek artık parti ve siyasetle uğraşmaya çağını ilan eder. Tasfiyeciler eğilim tam anlamıyla partiyi egemenlik kurmuş durumdadır. Daha sonra Siyasi Büro içindeki Arnavutluk yanlıları da istifa ederler. Bunlar önce bir örgüt oluşturma girişiminde bulunurlarsa da, emre vazgeçerler; bir anlamda siyasette emekliliklerini ilan ederler.

lerce üye partiyi terketti. Alternatif olarak başkaca bir şey göremediklerinden tümü de köşelerine çekildi.

O sırada küçük bir çekirdek, Marksist-Leninist eğilim, partinin yeniden inşa edilmesini savunuyordu. Bu doğru Marksist-Leninist temel, 1982'deki 1.nci Konferansta billurlaştı. Konferansın hedefi partiyi yeniden inşa etmektir. Bu nedenle Yeniden İnşa Konferansı olarak adlandırıldı.

Partiyi ideolojik, siyasal ve örgütsel temelde yeniden inşa etmek ve yeni Merkez Komitesi'ni seçmek amacıyla toplanan konferans, oldukça zor koşullar altında, tüm Yunanistan çapında örgüt-

Gregoris Poulos

2.Kongre'den sonra çıkan yeni Merkez Komitesi'nde, Marksist-Leninist çizgiyle, tasfiyeciler çizginin bir karışımı bulunmaktadır. Tasfiyecilerin temel faaliyeti elbette partiyi tasfiye etmekten başka bir şey değildir. Bunlar gitgide, "çığımızda devrimci bir örgütün gerekliliği artık miadını doldurmuştur", "bugün yapılması gereken ilk şey klasikleri en başından inceleyip, ne yapılması gerektiğini öğrenmektir" şeklinde birtakım ilkesel noktalarda anti-marksist teoriler inşa etmeye başladılar. Bunun sonucunda parti gitgide felç olmaya başladı ve ümitsizliğe kapılan birçok kadro işi yarıda bıraktı. 1978-82 arası dönemde bin-

lendi. Sonuçta tasfiyeciler eğilim tamamıyla aldedildi. Bugün bu eğilim tümüyle yok olmuş durumdadır. Elbette Marksist-Leninist yoldaşların insiyatifi olmasaydı, bu, partinin sonu demek olurdu.

1982'den bu yana, parti yeniden inşa yolunda ilerliyor. Bugün iyi bir noktada bulunuyoruz. Partiyi yeni üye ve sempatizanlar katılıyor. Birçok noktada ideolojik-siyasal çizginin billurlaşması sözkonusudur.

KKE/ML şu ana kadar yapılan tüm seçimlere katıldı.

Yeni Demokrasi: Bildiğim kadarıyla, KKE/M-L bir genel seçime katıldı. Bu katıldığı tek seçim miydi, yoksa başka katıldığı seçimler de oldu mu?

Gregoris: Çok kez.

Yeni Demokrasi: Yani tüm seçimlere katılıyor mu?

Gregoris: Evet!

Yeni Demokrasi: Son seçimlerde ne kadar oy alındı?

Gregoris: Son seçimlere YKP/M-L tek başına katılmadı; EKKE-ML-KKE ve diğer bir başka grubun birlikteliğiyle 5.700 oy alındı. Yunanistan çapında, tüm seçim bölgelerinde liste çıkarıldı. 1977 yılındaki genel seçimlerdeyse sonuç çok daha iyi idi. Tam anlamıyla bir gelişme kaydedilmişti; o dönemde 10.000 oy alınmıştı.

Yunanistan'da hiçbir zaman burjuva devrimi olmadı. Burjuvazi büyük güçlerin desteğiyle yaratılmış, hiçbir ulusal yanı olmayan komprador karakterli bir burjuvazidir.

Yeni Demokrasi: Peki Gregoris, ikinci bir soruya geçiyoruz. Bugün Yunanistan'da kapitalizmin egemenliği oldukça açık. Fakat feodalizmden kapitalizme geçiş, daha başka bir deyişle feodalizmin tasfiye süreci Yunanistan'da nasıl oluştu. Bu konuda bizi aydınlatabilir misiniz?

Örneğin bu süreç, 2.nci Dünya Savaşı sonrasında İç Savaş döneminde mi başladı?

Gregoris: -Hayır, çok daha da önceden, Osmanlılara karşı yürütülen Kurtuluş Savaşı dönemine tekabül eder. Bu elbette oldukça uzun bir süreci aldı. Gelişme hakkında bir fikir edinilebilmesi için belirteyim; diğer Avrupa ülkelerinde olduğu anlamda, Yunanistan'da hiçbir zaman burjuva devrimi olmadı. Burjuvazi hiçbir zaman özgürlüğüne kavuşmak için savaşmadı. Yunanistan burjuvazisi, Kurtuluş öncesinde, büyük güçlerin desteğiyle yaratılmış yapay bir sınıftır. Attığı tüm adımlar, daha en başından itibaren, büyük güçlerin çıkarları doğrultusundadır. Bu güçler, önceden Fransa, İngiltere ve Rusya idi, sonra İngiltere oldu. Bugün ise, Amerika'dır. Burjuvazi hiçbir zaman ulusal bir rol oynamadı; tipik bir örnektir. NAZI'lerin işgali döneminde, Yunanistan'dan kaçarak Ortadoğu'ya gitti. Halkı ve Komünist Partisi'ni NAZI'lere karşı tek başlarına bıraktı. Ve ancak Amerikan ve İngiliz emperyalizminin yardımıyla geriye

döneldi. Yani bu, hiçbir ulusal yanı olmayan komprador karakterli bir burjuvazidir.

Yeni Demokrasi: Bu bakış açısı doğrultusunda, KKE/M-L'in Yunanistan için genel perspektifi nedir?

Gregoris: Eski KKE, kuruluşundan itibaren tüm ağırlığını pratikte kırlara veriyordu; çünkü o tarihte Yunanistan'da proletarya gelişmiş değildi, tam anlamıyla bir tarım ülkesiydi. KKE, köylü birlikleri oluşturuyor, esas mücadeleyi kırsal alanda yürütüyordu. Proletaryanın gelişmesi 50'lerde başlar. Özellikle 1960'tan itibaren sanayide büyük ilerlemeler söz konusudur. Bu durumda KKE ağırlığını sanayiye, işçilere, sanayi proletaryasına verir; etkinliğini kırlardan, sanayinin olduğu kentlere kaydırır. Bir parantez açayım; NAZI'lerin işgaline karşı yürütülen Halk Savaşı sırasında KKE'nin 400.000 üyesi bulunuyordu; yine KKE'nin yönetimi altındaki Kurtuluş Cephesi'nin ise, 1.800.000 üyesi bulunuyordu. Bunların büyük bir çoğunluğu köylü, özellikle yoksul köylüydü. Bu elbette o dönemde, Yunanistan'ın nüfus oranısına bağlı bir olguydu.

Devrimin yenilgisi sonrasında büyük bir "cadı avı" başlatıldı; köyler boşaltılıyordu. Kırdan kentlere, yurtdışına (Almanya, ABD, Avustralya, Kanada vb.) büyük bir göç başladı. Kır tam anlamıyla boşaltıldı. Bunun sonucunda, nüfusun yarısı Atina'da toplandı. Bu, kırsal nüfusun halen önemli olduğu Türkiye'deki oluşumdan farklı bir olgudur.

Şu anda Yunanistan, 10 milyon nüfusa sahiptir. Bunun üç milyonu Atina'da, bir milyonu Selanik'tedir. Yani nüfusun yarısı iki büyük kentte toplanmış durumdadır. Üçbuçuk-dört milyon Yunanlının da yurtdışında olduğu gözünü-

ne alınırsa, kırsal durumu daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır.

Örneğin 40'lı yıllarda okullarında 150 kadar öğrencisi olan köylerde, bugün 5-10 öğrencinin ötesine geçmiyor; hatta bazı köylerde hiç öğrencisi olmayan boş köy okulları var; yani sadece yaşlıların oturduğu köyler bunlar.

Yunanistan'da bugün işçiler genel nüfusun % 30'undan fazlasını oluşturmaktadır; -Küçük-burjuvazi oldukça gelişmiş durumdadır. Küçük-burjuvaziden söz ederken, elbette köylüleri katmıyoruz -nüfusun yaklaşık % 30'unu, hatta belki biraz fazlasını küçük-burjuvazi oluşturmaktadır.

60'lı yıllardan itibaren, özellikle tekstil ve beslenme alanlarında yatırım yapan Yunan ve yabancı şirketlerle birlikte sanayi gelişir.

Yunanistan devrimi Halk Demokrasisi etabından geçecek, ama asla Çin ya da başka bir ülkenin yinelenmesi şeklinde olmayacak.

Partimiz, elbette ezilenlerin olduğu her alanda mücadele eder. Fakat ağırlığının esasını işçi hareketine verir. Başında da belirtildiği gibi, kapitalizmin egemenliğinden söz ediyoruz, ancak Yunanistan'da ağır sanayi yoktur. Ve devrimci sürecin gelişmesi gözönüne alındığında, hâlâ Halk Demokrasiyi etabından geçmek gerektiği ortaya çıkıyor. Bu, elbette Yunanistan'ın kendi özgül gerçekliğiyle olacaktır. Asla Çin, ya da başka bir ülkenin yinelenmesi şeklinde olmayacaktır. □

devam edecek

Laspetkim-İş İst. Şubesi Noramin İşçileri

Biz Noramin işçileri, işverenin katı tutumu yüzünden çıkmaza giren toplu sözleşme görüşmeleri grevle sonuçlanmıştı. Grevimiz 70. gününü (4.7.88) doldurmuştur. Diğer iş yerlerinde çalışan işçi arkadaşlarımızla birlik ve dayanışma için 16 Temmuz 1988 günü düzenleyeceğimiz moral gecesine tüm Halkımız, ilerici, devrimci, demokrat, aydınlar davetlidir.

Yer: Kireçburnu Sera Çay Bahçesi

No: 12 Kireçburnu/SARIYER

Not: Gün dikkate alınmalı. 28 Haziran 64. gün.

ÖZAL HÜKÜMETİNİN ÇIKMAZI:

Davos görüşmeleri ve Kıbrıs sorunu

1 2 Eylül Askeri Darbesi ile uluslararası kamuoyunda önemli ölçüde teşhir olan ve yalnız kalan Türk Hakim sınıfları, devletlerarası ikili ilişkileri geliştirerek bu yalnızlık çemberini yırtmaya çalışıyor. Evren ve Özal'ın yu.tdışı gezilerinin bir yanını, böyle değerlendirmek gerekiyor. İkinci yanı ise ekonomik ve siyasidir. Birinci yanın başarısı ikincisine bağlı olduğunu da görmek gerekiyor.

Türk Hakim sınıfları ile Yunanistan Hakim sınıfları arasındaki kavga yeni değildir. Bu kavganın kökü Osmanlı imparatorluğu döneminden gelmedir. T.C. kurulduktan sonra da bu kavga ortamı kalkmamıştır.

Bugün için bu kavganın odağını, 12 Adalar sorununa bağli olarak, deniz sınırının 6 mil veya 12 mil olması ve Kıbrıs sorunu oluşturuyor.

Türk Hakim sınıflarının 12 Adalar'da gözül olmadığını söylemek insanı ya-

nıltır. Okul kitaplarında dahi bunun propagandası yapılmaktadır. Körpe beyinler daha baştan Yunan düşmanlığı ile büyütülmekte ve hayali bir Yunan düşmanlığı ekilmektedir.

Yunan burjuvazisi tarafından da Türk düşmanlığı yayıldığı bir gerçektir. Yunanistan ilkokullarında okutulan kitaplarda bu düşmanlığa rastlamak mümkün.

Her iki devletin hakim sınıfları, Türkiye ve Yunan halkı arasındaki düşmanlığı körüklemek için elinden geleni yapıyorlar. Birisi Yunan halkına yönelik düşmanlığı körüklerken, diğeri Türk halkına yönelik düşmanlığı aynı şekilde körüklüyor. İki halk arasındaki kardeşliği ve dayanışmayı baltalama ve engelleme yolunu seçiyorlar.

Devrimcilere burada önemli bir görev düşüyor. Her iki hakim sınıf şövenizmine karşı mücadele etmektir. Yunan ve Türkiye halklarının kardeşliğinin ve da-

yanışmasının gerekliliğinin yoğun propagandasını yapmaktır. Türkiye'li devrimcilerin görevi Türk Hakim sınıflarının Yunan halkına yönelik yaptıkları olumsuz propagandaya karşı mücadele etmelidir. Yunanlı devrimcilerde Yunan şövenizmine karşı mücadele etmelidir.

Yani her iki ülkenin hakim sınıfları arasındaki çıkar çatışmasının ipliğini pazara çıkarıp geniş teşhirini yapmak önemlidir. Çünkü her iki ülkenin hakim sınıfları, kendi sınıf çıkarlarına halkı alet ediyorlar.

Türk hakim sınıflarının Yunan hakim sınıfları ile önemli sorunları var. Bu çıbanın başında Kıbrıs sorunu yatıyor. Kıbrıs sorunu çözülmeden Türk hakim sınıfları ile Yunan hakim sınıfları arasındaki çelişkinin asgariye indirilmesi zor.

Yunan hakim sınıfları, Kıbrıs'tan Türk askerleri çekilmeden görüşmelerinin derinleştirilmesine yaklaşmaz. Bu

nedenle elindeki kozlarını iyi kullanmaya çalışıyor. Türk hakim sınıflarını NATO içinde olsun AET konusunda olsun sıkıştırıyor.

Türk hakim sınıfların AET üyeliğine başvurması tek başına yetmiyor. Yunan hakim sınıflarının vize verecekleri şimdilik yok. Avrupa parlamentosunda da her fırsatta Türk hakim sınıflarını sıkıştırıyor. Avrupa kamuoyunda teşhire gidiyor.

Türkiye ve Yunanistan arasındaki çıkar kavgası NATO'yu yakından ilgilendiriyor.

ABD ve batılı emperyalistler, NATO'nun güneydoğu kanadının daha da güçlendirilmesini isterken, bu iki ülke arasındaki sorun, bu kanadın zayıflamasına neden oluyor. Bu nedenle her iki ülkenin hakim sınıflarına baskı yapıyor. DAVOS görüşmesi bu baskının bir ürünüdür. Özellikle Yunan hükümetinin bu görüşmeye yanaşmasında önemli bir fark oynamıştır. Türk hükümeti böyle bir görüşmeye çoktan razıydı. Çünkü kendisi Kıbrıs'taki askerleri nedeniyle köşeye sıkışmış durumdaydı.

Yunanistan burjuvazisinin DAVOS görüşmesine yanaşması ise içte ekonomik durumunun her geçen gün kötüye gitmesidir. İşsizliğin ve hayat pahalılığının artması, Yunan halkının sokaklara dökülmesine neden olmuştur. PASOK hükümeti halkın refahını geliştireceği vaatleri boşa çıkmıştır. PASOK hükümetinin, bu nedenle ABD'nin ve batılı emperyalistlerinin desteğine ihtiyacı vardır. Bunun başında ekonomi geliyor.

NATO bloğunda yer alan emperyalistlerin ise NATO'nun güneydoğu kanadını oluşturan bu iki ülkenin sorunlarının asgari ölçüde çözümlenmesini yana. ABD ve batılı emperyalistler Türk hükümetine Kıbrıs konusunda baskı yapsalar da, buna bir çözüm bulabilmiş değiller. Çünkü her şey emperyalistlerin işaret parmaklarının yönünde gitmiyor. Türk hakim sınıfları kendi iç kamuoyunun durumunu da dikkate alıyor. Bu nedenle Kıbrıs'ta asker çekmeye hemen yanaşmıyor. Yunan burjuvazisinden de taviz bekliyor. Yunan burjuvazisi ise, şimdilik herhangi bir tavize yanaşmıyor. Türk askerlerinin adadan karşılıksız çekilmesini istiyor. Türk askerlerinin Kıbrıs'tan çekilmeden Yunan burjuvazisinin taviz vermesi söz konusu olamaz. Emperyalistler tavize zorlansa da, Yunan kamuoyu ayağa kalkar. Çünkü kamuoyu bugüne kadar yapılan bugünkü propagandalarla doldurulmuştur. PASOK'un aşırı milliyetçi çizgi izlemesi de bu nedendir.

Türk hakim sınıfları dış politikalarda çok yönlü bir tavir içindedir. Bütün komşuları ile ilişkilerini sıcak tutmak istemektedir. Özellikle İran, Irak, Suriye, Yunanistan bunların başında gelmektedir. İran, Irak'ın savaş içinde olması büyük bir sorun yarattığı gibi, bu bölgelerdeki Kürt hareketlerinin güçlenmesi ise, Türk hakim sınıflarının derinden sarsan bir olaydır. Bugün Kürt sorunu birincil sorun haline gelmiştir. Bu sorun güncelliğini yitirmeyeceğe benziyor. Çünkü bunun objektif nedenleri var.

Özal hükümeti, dış sorunlarını azaltmayı planlarken, bunu başarması mümkün değildir. Egemen sınıflarının sömür ve saldırgan politikaları ve emperyalistlere bağımlılıkları bu sorunların azalmasını önleyen önemli faktörlerdir.

Özal yoğun iç sorunlarla karşı karşıyadır. Egemen sınıflar hangi politikayı gündeme getirirse getirsin, her zaman bir çıkmazın içinde olacaktır. Çünkü, yarı sömürge, yarı-feodal yapı bunun sosyal dayanağını oluşturmaktadır. 12 Eylül askeri darbesinin önleyemediği sosyal bunalımı bugün daha da derinleşme yönünde ilerliyor. Özal hükümeti de iç sorunların çıkmaz sokağına girmiştir. İşsizlik, enflasyon, iç ve dış borç. Kürt sorunu, dağlardaki gerilla sorunu, işçi sınıfı ve gençliğin gelişen mücadelesi, egemen sınıfların kendi aralarındaki çelişki vs.

Bu denli ağır iç koşulların yükünü üstüne bir o kadar da dış yük yüklenmesi, Türk hakim sınıflarını en azından dış ilişkilerde belli bir hafiflemeye itiyor. Yunanistan ve Kıbrıs sorununun asgariye inmesi Türk hakim sınıfların dikkatinin tümünü Kürdistan ve Ortadoğu'ya çevrilmesine yarayacaktır. Bu nedenle Yunanistan ile ilişkilerini yumuşatmaya çalışıyor. Ama bu sorun da kısa zamanda çözüleceğe benzemiyor.

Kıbrıs konusu Türk hakim sınıfların en belalı sorunlarından birisidir. Egemen sınıfları "Barış hareketi" adı altında askerlerini adaya çıkararak adayı ikiye bölmesi, adada yaşayan Rum ve Türk halkının çıkarına değil, zararına olmuştur. Adada yaşayan Rum ve Türk halkının sorunu ancak iki halkın kardeşliğini güçlendirmekten geçer. Bunun yolu da Kıbrıs'tan işgal orduların çekilmesi, tamamiyle askerden arındırılması ve her iki halkın kendi kaderlerini dışarıdan hiçbir müdahale olmadan serbestçe tayin etmesindedir. Emperyalistlerin tüm askeri güçleri çekilmeli, üsler kaldırılmalıdır.

Türk hakim sınıfları 14 yıl önce Kıbrıs'a istihali bir şekilde girdi ama bugün

bu istihali kursağında kalmıştır. Bu bataklıktan nasıl kurtulacağını kara kara düşünmektedir. Çünkü kendisini hem ekonomik olarak yıpratıyor, hem de siyasi olarak yıpratıyor.

ABD ve batılı emperyalistlerde Türk hakim sınıflarını Kıbrıs konusunda sıkıştırıyor. Ancak bunlarda bir çözüm bulunmuş değil. Rus Sosyal emperyalistleri ise Türk hakim sınıfların adadan hemen çekilmesinden yana. Bu konuda Yunanistan hakim sınıflarını destekliyor. Çünkü PASOK hükümetini kendine daha yakın görüyor. RSE'nin amacı Kıbrıs'ın kendi askeri üssü olmasıdır: Yoksa Kıbrıs'ta yaşayan halkların özgürlüğünü savunduğundan değildir.

Sonuç olarak Kıbrıs, Ege gibi sorunlar Yunan ve çeşitli milliyetlerden Türkiye halklarının değil, iki ülke hakim sınıflarının sömürü ve zulüm düzenlerinin yarattığı problemlerdir.

"Ulusal çıkarlar" gümbürtüsüyle iki ülke sınıfları öteden beri Türk ve Yunan şövenizmini körükleyerek emekçi yığınları gerçek sorunlarından uzaklaştırmaya, "Ulusal birlik" gerici safsatası eşliğinde kendi çıkarlarına alet etmeye çalıştılar, çalışıyorlar. Şubat ayında Türk ve Yunan başbakanları "DAVOS Zirvesinde" olduğu gibi barış ve yumuşama gösterileri yaptılar. Fakat açık olan şudur ki, sözkonusu düzenler yaşadıkları egemen sınıfların kendi aralarındaki sorun olan sözkonusu meselelerdeki çatışmalarda bitmeyecektir. Gerçi bugün Güneydoğu kanadı ABD ve NATO'nun gerek rakip bloğa, gerek bölge halklarına karşı "yüksek çıkar"ının korunması yaygınlaştırılması için iki ülke egemenleri arasında yumuşama talep ediyor. DAVOS'taki yumuşama gösterileri ve karşılıklı uzatılan zeytin dalları bir yönüyle de bu çerçevede değerlendirilmelidir. Ancak hakim sınıfların doğası ve bunun sonucu olan önlenmesi imkânsız menfaat çatışmaları bilinçte tutulmak, gelecekte bu sorunlar üzerinde koparılması hiç de ihtimal dışı olmayan fırtınalarda egemenlerin emekçileri kendi kuyruklarına takarak birbirlerine kırdırmasına imkan tanımamalıdır. Türkiye ve Yunan Halklarının birbirlerinden alıp veremeyeceği hiçbir şey yoktur. Yunan ve Türk hakim sınıfları arasındaki menfaat çatışmasından yine halkların zerrece bir çıkarı yoktur. Bütün halklar gibi Türkiye ve Yunan halkları da kardeşlerdir. Hakim sınıfların onları, birbirine düşman etme politikalarının karşısına dikilmesi, her iki ülke halkı kendi sömürü ve zulüm düzenlerinin üzerine yürüterek dostluklarının daha üst seviyede pekiştirilmesi yolunda ilerlemelidirler. □

Emperyalist haydutlara karşı mücadeleyi yükselt!

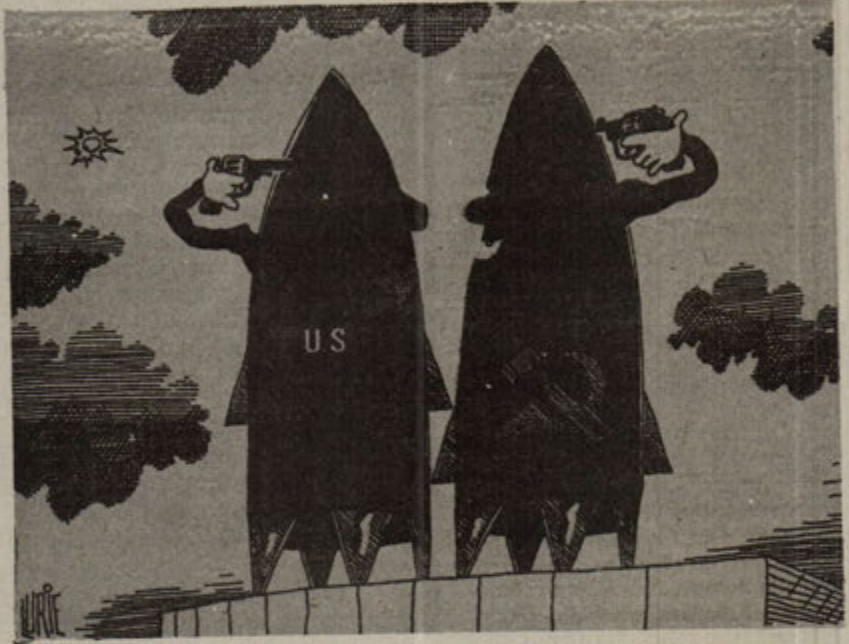
Mahmut Zafer

NATO ve VARŞOVA Bloklarının en büyük iki emperyalist gücün temsilcisi Reagan ve Gorbacov, 30 Mayıs 1988'de "Barış ve silahsızlanma" adına bir araya geldiler. Bol bol "insan hakları", "barış", "Silahsız bir Dünya" gibi sözlerle lanse edilen bu toplantı, iletişim araçları aracılığıyla bütün Dünyada bir iyimserlik havasının estirilmesini gündeme getirdi. Hele de Reagan gibi sertlik yanlısı birinin düne kadar "Şeytan imparatorluğu" dediği SB'ye gitmesi günümüzde ikinci enternasyonalin dönek revizyonistleri konumuna gelmiş KP'ler başta olmak üzere bütün gerici ve emperyalist çevrelerce "Silahsızlanmaya doğru yeni durum" denerek gürültülü bir şekilde alkışlandı.

Toplantının sonucu sağlanan karşılıklı anlaşmaya göre, ABD'nin Avrupa'ya konumlandığı INF (Kısa-orta menzilli nükleer füzeler) silahlarından 4.20 nükleer başlıklı 500 ila 5000 km menzilli Persing 2, Cruise Misil füzeleri ile, SB'nin Urallar ardına konumlandığı 156 Nükleer başlıklı SS-20 füzelerinin üç yıl içinde imhası öngörülmektedir. Bundan başka tarafların birbirlerini önceden haberdar etmeleriyle, nükleer denemeler denetlenecek. Her ne kadar da kıtalar arası MX ve TYP-balistik füzelerinin de imhası ve buna paralel SDİ (Yıldız Savaşları Projesi) programının iptali, konvansiyonel silahlardan % 50 gündeme gelmişse de, bu çok "barış" isteyen taraflarca reddedilmiştir.

Dünya emperyalist sisteminin içinde bulunduğu ekonomik kriz ve yükselen savaş etmenleri bir yandan emperyalistler arası çelişmeleri keskinleştirirken -bu çelişmeler bir bütün görünün Bloklar içi çelişmeyi de keskinleştirmektedir- diğer yandan da halkların sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelelerine ivme kazandırmaktadır.

İkinci paylaşım savaşından sonra emperyalist dünya sisteminin yeniden

yapılanmasında ABD baş rolü oynadı. Savaştan en kârlı çıkan bir güç olarak pazarların tek hakimi olmaya çalıştı. 70'li yılların başlarına kadar uzak Asya'da bir çok sömürgeci ve yarı-sömürgeci tek sahibi konumundaydı. Bu yıllarda başlayan ulusal kurtuluş mücadeleleri Yanke'lerin peşpeşe darbe yemelerine ve güç kaybı etmelerine sebep oldu. Hele de Vietnam yenilgisi ABD'ye çok pahalıya mal oldu. Uluslar nezdinde ABD kötü bir imajın sahibi oldu. Bu durum ABD'nin yeni bir politika izlemesini gündeme getirdi. O artık gelişen ve başarıya ulaşan kurtuluş mücadelelerine direk müdahale yerine, karşı güçleri örgütleyerek, bu yörelerdeki iktidarları uzun vadede ekonomik, siyasi olarak yıpratmayı benimsemiştir. Bugün bunu Nikaragua'da, Angola'da ve Orta-Doğu'da hayata geçirmektedir. ABD emperyalist bir paylaşım savaşına hazırlanan ve kısırcı rolüyle başa oynayan bir güçtür. O yöresel alanlarda gücünü bölüp yıpratmaya ve kötü imajının tekrar yayılması niyetinde değildir. Emper-

yalist savaşta gerek başını çektiği NATO bloku içindeki çelişmeler gerekse de yöresel müdahaleler rakip blokun başını çeken RSE'ye yaramaktadır.

NATO bloku içindeki çelişmeler giderek su yüzüne çıkmaktadır. Bu Bloкта önemli bir güç ve askeri potansiyele sahip B.Almanya ve Fransa'nın Avrupa'da savunma amacıyla oluşturdukları ortak Tugay önümüzdeki günlerde göreve başlayacaktır. ABD'nin Avrupa'yı olası bir RSE'nin saldırısı karşısında yalnız bıraktığı biçimindeki düşünceler bugün daha sesli ifade edilmektedir. Körfez politikasında ABD'nin yalnız kalması, son olarak Reagan'ın Moskova'da olduğu günlerde Kohl'un Mitterand'ı Fransa'da ziyaret etmesi, "bizleri hesaba katmadan yaptığın anlaşma havada kalacaktır" mesajının daha yüksek sesle ifadesidir. Bu blokta kızışan aslan-kedi mücadelesinin önümüzdeki süreçte ortaya çıkaracağı ayrışmalar ve yeni yapılanmalar bizleri şaşirtmamalı ve sürpriz olmamalıdır.

RSE VE VARŞOVA BLOKUNUN KONUMU;

1917 şanlı Ekim devrimiyle proletaryanın ilk anayurdu konumundaki SB, Lenin'in Stalin önderliğinde gerek savaş komünü dönemlerinde, gerekse de uygulamaya konulan 5 yıllık kalkınma ve sosyalizmin inşası programlarıyla önemli ekonomik başarılar elde etti. -Ki bu dönem gerek içteki karşı-devrimcilerin Avrupalı emperyalist güçlerin desteğiyle giriştikleri ekonomik sabotajlar ve İkinci Dünya Savaşı'nda emperyalist işgale harap edilen önemli sanayi alanları, gerekse de tek sosyalist ülke olarak yaşadığı dezavantajlar hesabına katılmaldır. Bütün bu olumsuzluklara rağmen önemli başarılar elde edildi. Sosyalizmin bu anayurdundaki başarılar ezilen halkların coşkun desteğini alıyor ve gururla selamlanıyordu. 1953'de Stalin'in ölümü, 1956'da modern-revizyonistlerin Kruşçev önderliğinde iktidarı gasp etmelerini gündeme getirdi. Partinin üst kademelerinden başlayarak adım adım kapitalizmi inşa yöneldiler. Gerek uluslararası arenada Lenin'in ve Stalin'in ülkesi olarak sağladığı prestij, gerekse de genç, dinamik bir güç olarak sonradan talan sofrasına oturması, onun kısa bir zamanda en büyük emperyalist bir güç olarak tarih sahnesine çıkmasına sebep oldu. COMECON ülkeleriyle olan ekonomik ilişkiler tez elden tek taraflı RSE'nin çıkarına düzenlendi. Bu ülkelerdeki üretimin alanını ve biçimini RSE kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda şekillendirdi. "Proleter Dayanışma" kisvesiyle bir dizi ulusal kurtuluş mücadelesi veren güçlere sızılarak bunlar RSE'nin birer peykisi konumuna getirildi. Şartların RSE lehine gelişmesi, ABD'nin pazarlarda gerilemesi onu dönem dönem üstün duruma getirdi. 70'li yılların ortalarında başlayan ekonomik gerileme ve COMACON ülkelerindeki kriz, RSE'yi döneme ilişkin arayışlara sürükledi. 1956'lı yıllarda gündeme getirilen öneri ve yapılanmalar bugün daha radikalce savunulmalıydı. Bu da bugün Gorbaçov ve onun Glastons-Pestroikası şahsında somutlaşmıştır. Gorbaçov genç ihtirash burjuvazinin temsilcisidir. Bu üretimle pazarlarda rekabet edilemeyeceğini bilenlerden birisidir. Parti kademelerindeki hantal bürokratlar bugünkü konumlarıyla günün ihtiyaçlarına cevap vermekten uzaktırlar. Hem bunların tasviyesi, hem de köhnemiş yapının restorasyonu aciliyet gerektirmektedir. 70'li yılların olumlu imajı gerek Afganistan işgaliyle, gerekse de ulusal kurtuluş mücadeleleri nezdinde önemli dercede yıpranmıştır. Bu-

nun tekrar tesis edilmesi gerekir. Yeni yapılanma buna göre yapılmaktadır. Kitlelerin düzenden yana hoşnutsuzluklarını kendi yörüngesine aktararak çok iyi kullanan Gorbaçov, eski hantal yapının temsilcilerini de gürültüye getirerek tasfiye etmede başarılı olmuştur. 31 Mayıs 1988'de Glastons'ta bağlılık yemini eden Ligaçev, ne bazı burjuva kesimlerin gösterdiği gibi Stalin'cidir, ne de sosyalizmi katıca savunan bir "doğmatik" dir.

O iktidar mücadelesi yürüten bürokrat burjuvazinin geçmiş iktidardaki kadınının temsilcisidir. Onun Gorbaçov'a karşı olması Leninist-Stalinist oluşundan değil, işin çok erken ve aceleye getirilmesindedir. Bu çelişme parti içinde de amansız yürümektedir. 19.KP konferansına seçilecek delegelerin belirlenmesinde, Gorbaçov açıklan kendi delegelerinin seçilmesini önermiştir.

Varşova bloku içindeki çelişmeler bugün her ne kadar NATO bloku içindeki çelişmeler kadar keskinleşmemişse de bazı homurtuları duymak mümkündür. Pravda'nın 29 Nisan 1988 sayısında açıklan isim vererek SED (Almanya Sosyalist Birliği)'nin yayın organı yeni Almanya'yı sertçe eleştirmesi doğu Almanya'daki yenilenme hareketinin yavaş yürüdüğünü ileri sürmesi ilginçtir. Öte yandan büyük bir güç olarak blok içinde yer alan Çekoslovakya'nın Polonya'daki gelişmelerden rahatsız olması, Romanya'nın birikmiş borçlarını ödeyememesi üzerine Çavuşesko'nun Sovyetler'e kafa tutması, Macaristan'ın Glasnost politikasını hayata uygulamadaki yavaş hareketinin Sovyetler tarafından eleştirilmesi, bu çelişmelerin somut birer örneğidirler.

EMPERYALİSTLER Mİ BARIŞI SAĞLAYACAK?

Bugün bütün modern revizyonist ve emperyalist güçler iyimserlik rüzgarları estirmektedirler. Savaşın emperyalizmin doğası gereği olduğunu ve onun bir ürünü olduğunu gizlemek istiyorlar. Sorun % 8'lik bir azalmayla çözümlenemez. (ki imha edilecek denilen silahların nükleer başlıkları imha edilememekte ve tekrar kullanılabilir bir şekilde depolanmaktadır.) Kaldı ki, sorun silahların nicel olarak azalması değildir. Bu ne emperyalist savaşları önler, ne de bu tehlikeyi azaltır. Emperyalist bu iki güç elerinde halen dünyayı sekiz defa yok edecek nükleer ve kimyasal silah bulunduruyorlar. Kıtalar arası balistik nükleer füzelerin yapımına bu dönemde hız verilmiştir. Yani bütün bu cavcavlı gösterilen ve şovlar dünya halklarının kinlerini törpülemek içindir. Demode olmuş silahların törenle mezara gömülmesi ba-

riş diye yutturulmak isteniyor. Hem dünya halkları bu barış güvercinli emperyalist haydutları iyi tanır. Vietnam'da, Kamboçya'da, Kore'de, Granada'da, Lübnan'da elleri halkların kanlarıyla yıkanmış Yankeler mi barışı sağlayacak? Eritre'de, Afganistan'da, Yemen'de "proleter dayanışma" adına Napalm bombalarıyla köylüleri yok eden yeni Çarlar mı barışı sağlayacak? Bol bol insan haklarından bahseden Reagan; Saygın zindanlarını, Bolivya dağlarını, Arjantin mezarlarını ne çabuk unuttu? Afganistan halkına açılan toplu mezarların günahı Gorbaçov'un omuzlarında değil midir? Bugün kızıl meydanlarda sahte barış pozları vermeyen halkların kini ve öfkesini durdurmaz. Ne çocukluklarının baharında kurşuna dizilen Vietnam'lı küçüklerin anısı, ne de "ilkel gerici" diye damgaladığınız Afgan halkının sınır tanımaz öfkesi unutulur. Tarih ezilen halklardan yana hükümünü vermiştir. Doğru bir önderliğe sahip olmasalar da Latin Amerika dağlarındaki "No Pasaran" nidaları giderek kendi öz örgütlerini oluşturacak, bu arka bahçenizi aile mezarlığı'nıza çevirecektir. Özgürlüğe susamış Afgan halkı, Hayber geçitlerindeki kahramanlıkları üzerinde proleter önderliklerini tesis edeceklerdir. İngiliz sözlerine mezar olmuş geçitler, İvan'ların mezarı olacak büyüklüktedir. Emperyalist haydutlar, bilirsiniz ki bugün dört kıtada yoğunlaşmış korkulu rüyalarımız haline gelen halkların sosyal ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ile o kâğıttan kaplan yapınızla, o sahte barış çığrtkanlıklarınızla, o köhnemiş sömürü düzenlerinizle sizleri hak ettiğiniz yere gömeceklerdir. İşte o zaman halkların özlediği gerçek barış sağlanır. □

Gelenin gidene rahmet okuttuğu “diktatörler adası”

Haiti:

Erdem Yılmaz

Haiti, Karibikler'de Küba'dan sonra gelen en büyük adadır. 27.750 km²'lik yüzölçüme sahip ülkede 6 milyon insan yaşar. Nüfusunun en büyük bölümünü Arawak-kızılderilileri oluşturur. 1804'te kurulan bu "ilk siyahlar cumhuriyeti"ne 1843 yılında önce İspanyollar, sonra Fransızlar saldırır. Halen ülkenin batı kesiminde Fransızlar, doğu kesiminde ise İspanyol-

lar yaşar. Başlıca gelir kaynağı şeker kamışı olan ülkede, kişi başına milli gelir 280 dolardır. Dünyanın en yoksul ülkelerinden biri olan Haiti'de, zenginlik genellikle Fransızlar ve İspanyol asıllıların elinde yoğunlaşmıştır. Enflasyon ve işsizlik had safhadadır. Ülkenin en büyük şehri olan başkent Port-au-Princede binlerce insan açlıkla karşı karşıyadır. Resmi dili, Fransız Kralı I. Jaques'in aday işgal ettirmesinden bu yana Fransızca'dır.

1804' yılına kadar Afrika'dan getirilip adaya yerleştirilen esirlerin ayaklanmaları, her seferinde Fransızlarca kanla bastırılmıştır. 1930-1961 yılları arasında Diktatör Generalissimo Trujillo ülkeyi faşist yöntemlerle idare etmiştir. 1953 yılında Arawak köylülerinin isyanını kanla bastırır. 7 bin köylü kurşuna dizilir. 1961 yılında G. Trujillo'nun ölümünden sonra yerine "Papa Doc" diye bilinen François Duvalier Alias geçer. "Papa Doc" ilk elden kendine bağlı Tontons

Macaoutes isimli bir milis örgütü oluşur. "Leopar saldırı birliği" adını alır. Halkı sindirmek için her türlü yöntemlere başvurması, kısa zamanda "Papa Doc"u zalimliğiyle meşhur eder. Başta Fransa olmak üzere batılı emperyalist güçlerin desteğiyle ayakta durmaya çalışan "Papa Doc"un ölümüyle boşalan yere oğlu Jean Claude Duvalier geçer. 21 yaşında babasının yerini alan bu "bebek yüzlü" canavar, babasından farklı olarak daha zalim yöntemlerle her gece bir muhalifini Tontons Macaoutes milisleriyle ortadan kaldırtır. Adı birçok katliama ve yolsuzluğa karışır. Halkın, Ocak 1986 yılında ayaklanmasıyla çareyi kaçmakta bulan bu faşist, geride toplu mezarlar bırakır. Cebindeki halkın alın terinden gasp edilen milyonlarca dolarla "Baba vatan"ı Fransa'ya kaçan bu katil, bugün en lüks yerlerde "Demokrasinin beşiği Fransa"(!)nın "Demokrat" başkanı F.Mitterrand'ın himayesinde yaşamaktadır. Halkın sınır tanımayan öfkesini de törpülemek Generallerine kalmıştır.

Duvalier'in ülkeyi terk etmek zorunda kalmasından emen sonra bu "İlerici Generaller" ülkeyi "Demokratik Cunta"larıyla yönetmeye başladılar. Geçmişte hemen hemen tümünün Duvalier'in suç ortakları oluşları, tezgahlanan oyunların niteliğini gözler önüne sermekte gecikmedi.

Yeni askeri darbe mi? Klikler arası dalaş mı?

Boyalı bütün basın kuruluşları darbeden iki gün önce emekliye sevk edilen Genelkurmay Başkanı Henri Namphy'in, bu davranışa "kızarak"(!) darbe yaptığını iddia etmeye başladı. Devrik başkan Lesli Manigat'ın "Demokratiği", "Sivilleştirilmede başarılı liderliği", "7 bin nüfuslu askeriye denetim altına almaktaki kararlılığı" üzediği yer ve onların "ulusal kurtuluşçu"luğu. Ne demeli böyle dostlar, düşman başına. Bu türden demogojilerin neye

General Namphy

rine adeta yarışılmasına çok şeyler söylenmeye başlandı. Hele de, her fırsatta "ulusların kurtuluşunu tüm kalbiyle destekleyen Pravda" daha da dahiyane bir tespitle "Eğer ABD bundan bir süre önce Haiti'ye yaptığı yardımı kesseydi, demokrat güçler bugün bu darbeye maruz kalmazlardı."(!?) gibi safsalarla işi komikliğe kadar vardırıdılar. İşte, modern-revizyonistlerin bugün var-hizmet ettiklerini irdelemekte ve yenilerin, eskilerin "Demokratlıklarını" ortaya koymakta yarar var.

- Bilindiği gibi gerek Duvalier döneminin ve gerekse de ondan sonra kurulan ve çokça "Demokrat"lığından dem vurulan Cunta döneminde de Henri Namphy Genelkurmay Başkanı'dır. Bu dönemlerde askerler tarafından yapılan tüm katliamlarda birinci derecede sorumludur.

- Henri Namphy ve onunla birlikte iki generalin görevden alınmış olmaları, ne "sivilleşme", ne de "demokrasiye dönüştürme" engelleri ortadan kaldırma" değildir. Bu manevrayla halkın gelişen mücadelesini törpülemek, uluslararası alanda gelen tepkilerden kurtulmak istenmiştir. Böyle dönemlerde bazı başların feda edilmesi sık sık başvurulan bir yoldur.

- 29 Kasım 1988'de yapılan "seçim"lerin saldırıya uğraması, adayların ve

yüzlerce halktan kişinin katledilmesini, "demokrat" Lesli Manigatla, H.Namphy ortak planla namışlar mıydı? Ocak 1988'de yapılan ikinci seçimlerde % 10'un altında oy almasına rağmen, Pravda'nın "Demokrasi gücü" L.Manigat, Genelkurmay Başkanı H.Namphy'in desteğiyle kendisini zorla seçtirmemiş miydi? Bu seçimlerdeki katliamda rol alan Duvalier'in çömezlerini meydanlara salan "Demokrat Manigat" değil miydi? Bu ve buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür. Ancak biz şimdilik bu örneklerin okuyucuya Generallerin demokratiği hakkında fikir vereceğine eminiz.

Son darbe içinde de yer alan Port-au-Prince'nin emniyet amiri J.Claude Paul'un ABD tarafından adının uyuşturucu kaçaklığına çıkması nedeniyle suçlu bulunması, yeni dönemdeki cunta hakkında da fikir vermeye yetecektir.

18 Haziran 1988 akşamı TV'de "Arkadaşlar askeri denetim benim elimdedir. Bana güvenin "deyip halktan güven dileyen cuntanın başı Henri Namphy'in elini Haiti halkı iyi tanı. O ellerde halen halkın kanı damlıyor. Duvalier'lerin, L.Managat gibi "demokrat"ların, H.Namphy gibi "Kurtarıcı" faşist uşakların yapabilecekleri tek şey, doğaları gereği halka kan kusturmaktır. Birinin diğerini tasviye etmesi "Demokrasiyi yerleştirme" değil, halkı iligine kadar sömürmek isteyen klikler arası dalaştır. Mali sermayenin gönüllü bekçiliğine soyunanların umut olması beklenemez. Elinde silahla halkın karşısına geçip TV'de halka "Demokrasi" nutku atan H.Namphy gibilerini bırakalım. Haiti halkı, aynı acıyı yaşamış halklar iyi bilir. Onlar zaten hep "demokrasi"yi kurtarmak aşkıyla darbeler yaparlar. Ha'kların öfkesi tepelerine yumruk gibi inince de soluğu babalarının yanında alırlar. Bu İran'da Filipinler'de de böyle olmuş muydı? Biz bu filmi daha öncelerden de seyrettik. Bütünü kurtarmak için parçayı feda etmek, yeni şefleri kurtarmayacaktır. "Baby Doc"ları tepelemesini bilen Haiti halkı, şimdiki "torun Doc"ları tepeleyecektir. Tarih boyunca isyancı geleneğiyle Napolyon generallerine terler döktüren bu halk, kendi öz örgütünü yaratıp, tüm acıların, yoksulluğun ve kölece yaşamın tek suçlusu faşist devlet cihazını yerle bir edecektir.

Tarihi yaratan biricik güç halktır. Onun en beklenmedik zamanda kahredici, yasa, sınır tanımayan öfkesi kabarmaya görsün, şaşkına çevirir kendini ömürbilla hakim güç savanları. Bu öfke Hitler'i, Musolini'leri, Somozaları nereye göndermişse, yenilerini de oraya göndereceği kuşku götürmez bir gerçektir. □

Marksizm - Leninizmin Nitel Bir Aşaması Olan Mao Zedung Düşüncesi Savunulmadan Devrim Hayaldir!

Tufan Özgür

Mao Zedung Düşüncesi (MZD) Marksist-Leninist bilimin başlıca bütün alanlarında (Felsefe-Ekonomi Politik-Bilimsel sosyalizm) günümüzde ulaştığı en yüksek seviyedir. Proleter dünya görüşünün nitel bir sıçrama noktası, yeni bir aşamadır. Proletarya bilimi Marx, Lenin ve Mao ile yeni nitel sıçramalara ve aşamalara ulaşmıştır. Mao Zedung proletaryanın 5 büyük öğretmeninden, k'asiğinden, ustalarından biridir. Fakat onun önemi salt proletarya biliminin ustalarından biri olmakla izah edilemez. Öyle bir izahta Mao Zedung Düşüncesi'nin anlamı yeterince kavranılamaz. Mao Zedung, Marx, Engels, Lenin, Stalin gibi büyük öğretmenlerin, ustaların mirası üzerinde sadece yükselen, onların önderliğindeki UKH'nin deney ve tecrübelerinin en yüksek seviyede özümlemesiyle, bilimin yeni bir aşamaya çıkarılmasını ifade eden, bilimin eski seviyelerinde tekrarını veya nispeten geliştirilmesini, savunulup uygulanmasını değil, UKH'nin olumlu ve olumsuz tecrübelerden, çok yönlü deneyden, pratikten çıkarılan derslerle, bilimin yeni nitel bir seviyeye ulaştırılmasını anlatan bir isimdir.

Mao Zedung Düşüncesi, Marksizm-Leninizm Bilimi'nin, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marksizmi olan Leninizm'in sadece bir devamı de-

ğil, aynı zamanda onların yeni bir üst aşamaya ulaştırılmasıdır.

MZD, ML'in evrensel öğretisinin sadece Çin somut koşullarına uyarlanışının adı kesinlikle değildir. Bu hem çok dar, hem MZD'ni aslında katleden, ondan öğrenmeyen bir yaklaşım olur. Evet! Mao ML'in evrensel öğretisini Çin somutuna ustaca uygulamıştır. Fakat Mao'yu uluslararası proletaryanın öğretmeni yapan bu mudur? Hayır! Kesinlikle bu değildir. Eğer öyle olsaydı Mao Zedung Düşüncesi Çin pratiğinde ML'in adı olurdu. Sadece Çin'e özgü değil, evrensel bir öğretilerdir. Şu karıştırılmamalıdır. İdeolojiler elbette evrenselidir. Sınıfların dünya görüşüdür. Burjuvazi veya proletarya olsun bunların hiçbiri ulusal değil, evrensel sınıflardır. Bunların şu veya bu toprak parçası üzerinde bulunmaları ve oraların kendine özgü sosyal, kültürel, toplumsal yapısı vb. ile de şekillenmeleri bu açıdan bazı "ulusal" özellikler göstermeleri, hiçbir şekilde onların kendi başına, "milli" oldukları anlamına gelmiyor. Yani sınıflar ve onların ideolojileri evrenselidir. Öyleyse ML'in şu veya bu ülkeye uygulanışının ifadesi olan bir programa ve o programın önderlerine yön veren ideolojide evrenselidir. Fakat adı da üzerinde olduğu gibi bu programların ve önderlerinin aydınlattığı yol; proleter dünya devriminin bir parçası olarak, devrim yaptıkları ülkedeki devrimci yığınların kurtuluş yoludur. Başka ülkelerin devrimcileri bu

deneylerden, tecrübelerden elbette öğrenirler. Bu devrimlerin proleter dünya devrim hazinesine aktardıkları önemli şeylerde vardır. Fakat ML ve hatta büyük ML'ler olsalar dahi böyle önderlerin, dünya proletaryasının öğretmeni olarak adlandırılmayacağı da açıktır. Böylelerinin önemi, ML gerçeğini kendi buldukları parçaya ustaca uygulamaları ve o anlamda proleter dünya devrimini ilerletmeleridir. Mao sadece böyle biri değildir. Onun önemi; Çin Demokratik Halk Devrimi'ne önderlik etmesinde, durmaksızın sosyalist inşaya başarıyla yol gösterme ve altın çağa doğru yürüyüşte Çin devrimci yığınlarını büyük bir ustalıklarla aydınlatması bağintısında anlatılırsa gerçek tam olarak ortaya konulmuş olmaz.

Mao Çin toprağında Çin'deki sınıf mücadelesi içinde doğmuştur. Fakat onu yalnızca Çin toprağı -Çin sınıf mücadelesinin çökün dalgası Mao yapmamıştır. "Ekim Devrimi'nin top sesleriyle Çin'e taşınmış" olan Marksizm-Leninizm bilimi ona azal rengini vermiştir. Mao olmaya giden yolda bu nokta canalcı önemdedir.

Mao Zedung bütün ML düşmanı akımlara ve özel olarak da başını Kruşçev'in çektiği uluslararası modern revizyonizme karşı, Marx, Engels, Lenin, Stalin'in devrimci mirasının başarıyla temsil edilmesinin ve sınıf mücadelesinin o günkü koşulları içinde nitel olarak geliştirilmesi, özellikle Çin ve SB tecrübe-

sinin ileri seviyelerde özüksenerek o güne kadar yeterince açığa çıkarılmamış, hatta Stalin tarafından hatalı bir tarzda kavranmış meselelerin (sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesi) berrak tarzda ortaya konulmasının adıdır.

Mao Zedung Düşüncesi proletarya diktatörlüğü, proletarya diktatörlüğü altında altın çağa kadar devrimi devam ettirmenin teorik hazinesidir.

Özellikle proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesinin anahtarı olan Mao Zedung Düşüncesi öncesi bu sorunlarda hiç mi bir şey söylenmemiştir? Evet bazı ipuçları Lenin'de ve hatta Marx-Engels'te vardı. Fakat onlar sosyalizmde geriye dönüşlerin kendilerini henüz pratik bir olgu olarak dayatmadığı dönemlerde yaşadılar. Mücadele ettiler. Mao ise nisbeten farklı bir dönemde yaşadı. Gerçi çağ yine Lenin dönemindeki gibi emperyalizm ve proletarya devrimleri çağıydı. Ancak yeni bir dizi gelişme sözkonusuydu, yeni sorunlar yeni çözümleri dayatıyordu. Marx'ın-Lenin'in bu yeni çözümleri yeterince ortaya koyamamış olmaları hiç de bir kusur değildi. Bilginin diyalektik-bilimin gelişmesinin toplumsal pratikte olan ilişkisi kavranırsa bu pekâlâ anlaşılabilir. Aynı şekilde sıçramanın Mao döneminde oluşunun (bu konuda) elverişli zemini görülebilir. Mao Zedung Düşüncesi geriye dönüşler olgusunun ortaya çıktığı, o zamanların sosyalist ve halk demokrasisi ülkelerinin bu konuda amansız sınıf mücadelelerine, çatışmalara sahne olduğu vb. bir dizi gelişmeler ortamında bilimin eriştiği yeni aşamadır.

Mao Zedung Düşüncesi, uluslararası modern revizyonizme, Troçkizme, Euro-Komünizme karşı mücadele içinde gelişti. Kısacası o, geriye dönüşlerle kapitalizmden altın çağa bir geçiş aşaması olan ve bütüne proletarya diktatörlüğünün tekbül ettiği tüm sosyalizm döneminin hiç de çelişkisiz, çatışmasız olmadığı, sınıfları ve sınıf mücadelesini bağrında taşıdığı, proletarya ile burjuvazi arasındaki gelişmenin henüz tamamıyla çözümediği, aksine bu geçiş döneminin baş çelişkisi olduğu vb. gerçeklerin daha bariz bir şekilde kendisini dayattığı ortam içinde biçimlendi.

ML-MZD CANSIZ-KURU BİR DOĞMA DEĞİL, YAŞAYAN GELİŞEN CANLI BİR BİLİMDİR

Bazıları bilimde nitel gelişmelerin veya "izm"lerin sadece çağ değişimiyle mümkün olabileceğini söylüyorlar. Çok

siğ olan, bilimi, bilgiyi idealistçe donduran kaba evrimci bir yaklaşımla gelişmenin bir bakıma anasını ağlatan bu görüş son derece sakattır. Bunların insanlığın bilim alanlarının tümünde yarattığı yeni gelişmeleri anlayabilmeleri mümkün değildir. Veya olsa olsa gelişmenin hep evrimci ve kaplumbağa adımlarıyla bir gelişme olduğunu söylemeleri mümkündür. Oysa insanlığın yarattığı yeni atılımlar (bunların bazı ipuçları geçmişte olsa da) baş döndürücü bir şekilde ortadadır.

Astronomi'de, fizikte, kimyada, sosyal bilimlerde vb. hiç mi yeni nitel bir gelişme yok? Peki bu yüzyıl içinde bilim hiçbir sahada nitel gelişmelere, sıçramalara sahne olmadı mı? Kendi alanlarındaki bilimin bugün ulaştığı seviye, Newton-Einstein-Kopernik seviyesi mi?

Bilimsel sosyalizm alanında da bilimin Marx-Lenin seviyesinde veya onlardan nicel olarak biraz ileride olduğunu söylemek gerçeğe karşı beyhude bir savaş olur. Devrim bilminde Mao Zedung düşüncesiyle ulaşılan aşamanın nitel bir gelişme olduğunu kabul etmemek, Marx'la, Lenin'le yetinmek ilkeliktir. Tıpta, fizikte, kimyada nitel gelişme var deyip, bilimsel sosyalizme gelince gerçeği görmezlikten gelmek, geri kafaların dar ufkunu ispat eder. Bilimsel sosyalizmde Mao ile birlikte yeni nitel bir sayfa açılmıştır. Okumayan sınıfta kalır. Altın çağa gidemez, yolunu şaşırırmaktan, dökülmeğe, geriye düşmekten yakasını kurtaramaz. MZD'ni anlamadan bugünün Çin'i, Sovyetler'i, Arnavutluğu açıklamaz.

Bazıları nitel gelişmeyi, değişmeyi oldukça kötü tarzda ifade ediyorlar. Diyorlar ki: "MZD" Marx, Lenin'den tümüyle farklı veya onların zıddı mı ki? Olmayacağına göre nitel değişmeden bahsedilemezmiş! Onlara göre sosyalizm kapitalizme göre yeni nitel bir gelişme! Ama Mao proletarya biliminin devamı! Yani Mao'daki gelişmenin yeni bir nitelik olması için Marx'ı, Engels'i, Lenin'i vb. 'lerini yadusması, onlardan tümünden kopması gerekiyormuş! Kaba, ortaçağcı mantık dediğin işte bunda denir.

Daha sonraki bilimciler kendi sahalarında Darwin'e, Einstein'e, Newton'a küfür mü ettiler? Veya onları antibilimsellik mi suçladılar, onları çürütüp de "yeni" diye adlandırılan şeyleri mi yarattılar? Yoksa onların mirası üzerinde mi yükseldiler, toplumsal gelişmenin dinamiği, pratiğin vb. sayesinde bilimi daha yüksek seviyelerde, yeni nitel sıçramalarla yeniden mi yarattılar. Bazılarına göre nitel değişme sadece zıtların mücadelede birinin diğerini yemesiyle oluyormuş! Yani kapitalizmin yerini sosyalizmin, proletaryanın yerini burju-

vazinin veya terslerinin alması demekmiş nitel değişme! Demek bunlara göre her bir zıttın kendi içinde yeni bir nitel aşamaya ulaşması mümkün değilmiş! İdealizm ve düzlüktür bu yaklaşım!

Bilindiği gibi emperyalizm kapitalizmin yeni bir aşaması en üst aşamasıdır. Ama kapitalizmden bütün yönleriyle temelden apayrı mı? Değil... Sözkonusu yaklaşım proleter dünya görüşünün yeni nitel gelişmelere sahne olabileceğini anlayamıyor. Diyalektikten nasibini almayan kaba evrimci, statükocu bu görüş sahiplerine insan acımadan edemiyor. Böyle görüşlerin sosyalizm de defalarca tekrarlanabilecek büyük proleter kültür devrimlerini, altın çağda sıçramaları, nitel gelişmeleri anlamaları mümkün değildir. Böylelerinin ileriye giden yolda yürümeye kuşkuyla bakmaları kaçınılmazdır. Muhafazakâr, statükocu ve son tahlilde gerici düşünen bu kafa yapılarının yapabileceği bir tek iş olabilir, o da buzdolapçılığı ve dondurmacılık!.. Ama gelişmeyi dondurmak hiçbir babayığidin kârı değildir.

MZD, Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin yetiştireceği yeni neslin altın çağa doğru yürüyüşünün feneridir. O fenerin ışığında mahrum insanın proletarya devrimcisi olması mümkün değildir.

ML olmanın bugünkü ölçütü Mao'nun katkılarının savunulmasıdır. MZD, Mao'nun bilime katkılarının adıdır. MZD basit bir formülasyon değil, ML bilimin günümüzde eriştiği en yüksek seviyenin adlandırılmasıdır. ML olmanın ölçütü her kesitte özel bir anlam içerir. ML olmanın bugünkü temel kıstası, kimin kazanacağını belli olmadığı, proletarya ile burjuvazinin her sahada iktidar için amansız bir hesaplaşma içinde bulunduğu, bütün bir sosyalizm dönemi boyunca, burjuvazinin sınıf olarak varlığının ve hem de birinci derecede devlet ve parti iktidarı içinde devam ettiğinin kabul edilmesi, bu gerçeğin bilinçinde olarak, ML siyasi çizginin önderliğinde devrimci kitlelerin inisiyatifinin her alanda büyük bir coşkuyla harekete geçirilmesinin, altın çağa kadar bu yolda ısrarla yürütmenin gerçekliğinin kabulü ve bunun emirlerinin pratikte yerine getirilmesi ile eş anlamlandır. Sosyalizmde büyük proleter kültür devrimlerinin devam ettirilmesi ve onun derslerinden öğrenilmesi ve savunulması demektir. Bugünkü geriye dönüşler olsa olsa MZD'nin uzak görüşlülüğünü ispatlıyor! Onun görüşünün paha biçilmez değerine tanıklık ediyor.

Proletarya Diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesinin gerekliliğini kavrayamayan ve onu savunamayan, Proletarya Diktatörlüğü'nü de gerçek anlamda savunamaz. Liu-Şao-Şi'lerin

kapitalizmi yeniden tesis etme girişimlerini, "proletarya diktatörlüğünün gerçekliğini asla unutmama" biçimli tumturaklı sözlerle nasıl gizlemeye çalıştıklarından öğrenebilmeliyiz. Proletarya Diktatörlüğü'nü unutmamak veya savunmak, onun, sınıf mücadelesini her alanda sürdürmenin silahi olduğu gerçeğini görmek, bu silaha gerçekten sarılıp, kullanılarak devrimi devam ettirmek demektir. Proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmeyenler, sosyalizmin kusurlarını kıskançlıkla koruyanlar ve genişletenler kapitalist yolculardır. Onların proletarya diktatörlüğü, proletarya devrimini savunmayla da alakaları yoktur. M-L-MZD ile bütünleşmeden gerçek anlamda proletarya devrimcisi olunamaz, burjuva demokrat ufuktan çıkılamaz. Sonuçta da yeniden karşı-devrimin ağına düşmekten kurtulamaz.

Toparlırsak ML-MZD bilimi içi kof bir slogan, kuru bir doğma değil, devrim, sosyalizm ve sınıfsız toplum için mücadele de devrimci proletaryanın tayin edici silahı, eylem klavuzudur. Bu silahlarla kuşanmadan devrim yapmak, daha da önemlisi onu sürdürebilmek, gerçek kurtuluş olan altın çağa ulaşmak hayaldir. Evet sınıfların varlığının doğrudan bir sonucu olarak sınıf mücadelesinin devam etmesi insan iradesinden bağımsız objektif bir olgudur. ML-MZD sınıf savaşımının kabulü demek değildir. Sınıfların ve sınıf mücadelesinin kabulü şerefi hiç de Marx, Lenin veya Mao gibi proletarya öğretmenlerine ait değildir. Onlardan çok önce burjuva tarihçiler, burjuva iktisatçılar sınıfların iktisadi konumunu, tarihsel gelişmelerini ortaya koydular. Kısacası sınıf mücadelesi ML-MZD bilimine rağmen de devam edecektir. Proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmek ve tüm sosyalizm dönemine tekabül eden proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek, sınıf mücadelesini bu doğrultuda ele alıp yürütebilmek için M-L-MZD bilimine sahip olmak zorunludur. Marksizm-Leninizm, MZD olmadan savunulamaz. MZD olmadan devrimci bilimin onun sayesinde ulaştığı seviye kavranılamaz. Bu seviyenin kavranmaması, koparılması, bilimin güdükleştirilmesine, içinin boşaltılmasına hizmet eder.

MAO'NUN BİLİME KAZANDIRDIKLARI

Buraya kadar en genel yönleriyle tanımlama seviyesinde ele aldığımız MZD'nin bilime kazandırdıkları üzerinde de yine kısaca durmak istiyoruz. MZD bu katkılarla anlamını bulmaktadır. Söz konusu katkılar, kazanımlar savunulmadan MZD savunulmaz. MZD bu katkıların adıdır. Nedir bu katkılar?

Devrim bilimine Mao'nun yaptığı en önemli katkılardan biri, sosyalizm denen tüm bu dönem boyunca proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesinin bütün yönleriyle açıklığa kavuşturulmasıdır.

Mao Zedung sosyalizmin "onbin fersahlık" yürüyüşün henüz ilk adımı olduğunu ortaya koydu. Devrimin bitmediğini Büyük Proleter Kültür Devrimi örneğinde olduğu gibi onun devam ettirilmesi gerektiğini ilan ediyordu. Altın çağa doğru yol alabilmek, toplumu devrimcileştirme için proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek zorunlu idi. Mao sosyalizmde devrimci kitlelere işin bitmediğini, aslında halen yolun başında bulunduğu öğütünü veriyordu.

Sosyalizmin sınıfsız, çatışmasız, çelişmesiz bir olgu değil aksine proletarya ile burjuvazinin her alanda amansız, şiddetli çatışmasının sürdüğü bir geçiş aşaması olduğuna işaret ediyordu. Çözümü altın çağa kadar ML çizginin önderliğinde devrimci kitle insiyatifinin devrim için harekete geçirilmesinde, sürekli devrim yapılmasında buluyordu. Sosyalizme varmak, üretim araçlarının mülkiyet ilişkilerinin dönüştürülmesini (kamulaştırma) sağlamak, sorunların tümünden halli demek değildi. Hâlâ kimin kesin olarak kazandığı çözülmemişti. Hâlâ kapitalizm vardı. Veya sürekli onu doğuran bir toprak söz konusuydu. Sosyalizmin toprağı, bütün dönemi boyunca kapitalizmi doğurmaya hâlâ müsaitti. Sosyalizm denen olgu başlı başına veya kendi istikrarlı temelleri üzerinde yükselen bir toplum değil bir geçiş dönemiydi. Kapitalizmden altın çağ doğru gidişte bir geçiş aşaması olan, sosyalizmde iki yol-iki sınıf arasındaki ölüm kalım mücadelesi devam ediyordu. Buna yol açan sosyalizmin kapitalizmden devraldığı çelişkileriydi. Kafa ile kol emeği, şehir ile köy, yöneten ile yönetilen, parti-devlet ile yığınlar arasındaki çelişkiler sosyalizmde devam ediyordu.

Dağılım, burjuva hukuku tarafından düzenleniyordu. Aynı emeği veren insanlar arasındaki eşitsizlik süre gidiyordu. Fazla çocuğu olanla az olan, zayıfla kuvvetli, hastayla sağlam insanların tümü verdiği emek ölçüsünde alıyorlardı. Bölüşüm ihtiyaca göre değil herkese emeği kadardı. Çeşitli değişimler içerisinde bu bir yönüyle kapitalizmden devralınıp sürdürülen bir şeydi. Üretim araçlarının mülkiyet biçiminin değiştirilmesi, üretim ilişkilerinde değişikliğin sadece bir yanını oluşturuyordu. Üreticilerin kendi aralarındaki ilişkiler, yöneticilerle, üreticiler arasındaki ilişkiler halen problemli. Dağıtım sistemi de cabası. Demek ki üretim ilişkilerinde, mülkiyet ilişkilerinin

dönüşümünden sonra bile temelde problemler olduğu gerçeği ile sosyalizmde karşı karşıyayız. Üretim araçlarının kamulaştırılması, üretim ilişkilerinin toplumsallaştırılması problemi çözülüyor. Toplum adına hâlâ belli bir kesim işin başında bulunuyor. Hukuki olarak toplumsallaştırma sadece soyut açıdan üretim ilişkilerinin toplumsallaştırılmasıdır. Ama her şey hukukla çözülüyor, hukuk gerçeğin yerini alamaz. İşin gerçeği halen şudur ki, belli bir kesimin toplum adına söz sahibi olması, parti ve devlet gerçeği, gerçek anlamda toplumsallaştırmanın halen sağlanmadığına tanıklık ediyordu. Çin ve Sovyetler pratiğinde gerçeği daha derinlemesine kavrayan, Mao Zedung, sosyalizmin dinamiğini daha canlı bir tarzda bilince çıkardı. Sosyalizmi sessiz, durağan, çatışmasız veya gözüpük gören anlayışlarla mücadele etti. Burjuvazinin sosyalizmde sınıf olarak varlığını devam ettirdiği gerçeğine, sınıf mücadelesinin esas halka alınmasının zorunluluğuna işaret etti.

Marx'ın, Lenin'in sosyalizme ilişkin parmak bastıkları sorunlara, dengesizliklere ve bunların temellerine daha derinden vakıf oldu. O zamana kadar ki tecrübelerin, deneylerin, en önemlisi de toplumsal pratiğin ortaya çıkardığı derslerin sayesinde üretim araçları mülkiyetinin kamulaştırılmasından sonra durumun ne olacağını yeterince çözmemiş olan devrimci bilimi nitel seviyede ilerletti. Oysa söz konusu sorunlarla Stalin'de karşı karşıya kalmıştı. Ancak çözmemiş aksine yanılmıştı. Sosyalizmin belli bir aşamasında sınıflar ortadan kalkacağından çelişmesiz, çatışmasız, bir durumun oluşacağından, hatta 1956'larda SB'de durumun böyle olduğundan bahsetmiş, sosyalizmin problemlerini, çelişmelerini ve bunları yaratan temelini ne olduğunu anlayamamıştı. Ancak daha sonraki pratik bu konularda Stalin'i düşündürmüştü ve çözüm için kısmen adım atmasını sağlamışsa da yanılgısından köklü olarak koparmaya yetmemişti. Mao Zedung cevap arayan tüm bu sorunlara büyük bir ustalıkla açıklık getirdi. Devlet ve parti ne oluyordu? Sınıflar ve sınıf mücadelesi yok idiyse, artık baskı altında tutulacak sınıf söz konusu değildiye bunlar ne diye sosyalizmde yeni başımızda duruyorlardı? Yoksa süs müydüler? Oysa gerçek şu idi ki, uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının ürünü olan devlet sönuñceye kadar sınıflar ve sınıf mücadelesi devam eder. Burjuva hukuku, devam ettiği müddetçe "herkesten yeteneği, herkese ihtiyacı kadar" ilkesinin bir gerçek halini almasına kadar sınıflar ve sınıf mücadelesi devam eder. Yöneten-yönetilen, kafa-kol, köy-şehir farkı yaşandıkça sınıflar ve sınıf

mücadelesi devam eder.

Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki sosyalizmin de baş çelişkisidir. Kapitalizmin miraslarının büyümemesi, sürekli olarak getirilmesi için devrim süpürgeyle toprağı devamlı temizlemesinde ısrar etmek, daha doğrusu devrime sarılmak onu sürdürmek işini savsaklamamak gerekiyor.

Sovyet-Çin-Arnavutluk vb. partiler tekrar tekrar ispatladı ki; Mao Zedung'un "sosyalist devrim yapıyorsunuz, burjuvazinin nerede olduğunu bilmiyorsunuz. O parti ve devlet iktidarının ta göbeğindedir" şeklindeki görüşleri dahiyanecektir. Mao, tehlikenin esas olarak parti ve devlet içinden geleceğine dikkat çekti. Parti ve devlet iktidarı içinde kümelenen ve Lin-Biao, Liu-Şao-Şi, Deng-Siao-Ping, Kuruşçev, Buharin vb. örneklerinde görüldüğü gibi sosyalizm bayrağını da sallamaktan geri durmayan yeni burjuvazi otorite ve güç sahibidir. Bu güç ve otoriteyi veren, devlet ve parti içinde oluşlarıdır. Devlet ve parti iktidarında, sosyalizm dönemi boyunca burjuvazinin tümünü devirmek, yoketmek mümkün değildir. Sosyalizmin bahsi geçen çelişmeleri varlığını sürdürdüğü burjuvazi varlığını şu veya bu güçte sürdürecektir. Ve en elverişli saha olarak da parti ve devlette kümelenmeyi seçecektir.

Kapitalizmi eskisi gibi klasik tarzda değil, devrimin sürdürülmesinde ayak dretme, çelişkilerin getirilmesine, burjuva hukukun sınırlandırılmasına, burjuvazi üzerinde topyekün diktatörlük uygulanmasına, toplumun devrimcileştirilmesine her sahada sınıf mücadelesinin sürdürülmesine, devrimci yığınların devrimci bilimin öncülüğünde iktidarlarını tekrar tekrar fethetmelerine kuşkuyla bakma veya karşı çıkma, tutucu, statükocu davranma vb. tarzlarda daha incec metodlarla savunur ve temsil ederler.

Sosyalizmin çelişmeleri iktidarda olan, kilit noktaları elinde bulunduran KP'si içine yoğunlaşmadan edemez. Çelişmelerin kendilerini en çarpıcı şekilde KP içinde ortaya koyduklarını anlayamayan yaklaşımın ufku dar ve kötürür. **Burjuva merkez KP içinde yeşerir.** Bunu anlamalıyız. Çözüm, emekçi yığınların büyük devrimci enerjisini, güçlü inisiyatifini M-L-MZD'nin yol göstericiliğinde Mao'nun "burjuva karargâhları bombalayın" direktifiyle başlattığı **Büyük Proleter Kültür Devrimi** gibi alternatifleri her zaman gündemde tutmak ve yürütmektedir.

Parti ve proletarya iktidarı ile kitleler arasında bir çelişkinin olduğuna değinmiştik. Bu çelişkinin büyümesi ve sürekli getirilebilmesinin yolu parti ve devlet iktidarının sürekli devrimcileştirilmesini gerektirir. Sosyalizmde üst ya-

pinin önemini kavramalıyız. Hatta esasta tayin edici düzeyde öneme sahiptir. Üstyapı, devrimlerle kapitalist yolculardan mütemadiyen temizlenemez, devrimci kitlelerin inisiyatifi, enerjisi, devrimi sürdürme doğrultusunda sürekli canlı tutulmaz ve iktidarlarını öncünün yol göstericiliğinde sürekli icra etmeleri sağlanmaz, yönetim tecrübeleriyle donatılmaz, kendilerine seyirci ve pasif bir rol biçilirse altın çağa doğru yürüyüş sakatlanmış olur. **İktidar meselesi kilit bir sorundur.** Revizyonistlerin başa gelmesi, burjuvazinin iktidarı ele geçirmesi demektir. Bunun bilincinde olmalı, siyasi çizginin doğruluğu ve yanlışlığı meselesinin anahtar rolünü görmeli, ekonomik, kültürel, sosyal, gelişme de, toplumun ilerletilmesinde devrime sarılmayı sınıf mücadelesini sürdürmeyi esas halka olarak kavramalıyız.

Liu-Şao-Şi, Buharin'lerin kapitalist yolcu teorilerini "önemli olan kedinin fare yakalamasıdır. Kedinin beyaz veya kara olması farketmez." "Fare yakalayan her kedi iyidir. Çizginin kara kızıl olması önemli değil, önemli olan bir şeyler yapmasıdır" şeklindeki yaklaşımlarla yeniden piyasaya sürmüştür. Deng Sio Ping'lerin şeytan ruhlarının, tercümanı olduğu karşı-devrimi iyi tanımak gerekiyor. Lin Biao'nun "sadece üretimi artıran mülkiyeti biçimini seçme", "sosyalist mülkiyeti birey ekonomisine dönüştürme" şeklindeki teorilerini ve bugün aynı teorilerin bayraktarlarını iyi tanımak gerekiyor.

Sosyalizmi "bolluk vaadeden" Kruşçev'çi gulaş sosyalizmi olarak tanıtan anlayışları tanıyalım. Sosyalizmin insanlığın altın çağına, her türden sınıfsal eşitsizliğin, dengesizliğin tümünden ortadan kaldırıldığı, insanın insana değil maddeye hükmettiği, insan yeteneğinin her yönlü özgürce gelişip, yeni yeni atılımlarla ilerlediği, zenginliğin, bolluğun gürül gürül fişkırdığı, çalışmanın bir zorunluluk olmaktan çıkıp artık bir zevk haline geleceği yani altın çağa gidişte, sadece geçilen ilk durak olduğu, bütün bu sosyalizm durağında bizleri binbir zorun, meşakkatin beklediğini, devrime ara vermemek gerektiğini bilince çıkaralım. Bilincimizi keskinleştirecek, ne yapılmalı konusunda bizleri donatacak yegane silah M-L-MZD bilimidir.

Sosyalizmi böyle değil de hayat şartlarını düzeltmek olarak ele alanlar ne yapıyorlar? Onlar öncelikle sosyalist dönüşümde üst yapının önemini reddediyor, dikkatleri ekonomi üzerinde merkezileştiriyorlar. Esas görevin üretici güçlerin geliştirilmesi biçimindeki revizyonist üretici güçler teorisine sarılıyorlar. Maddi teşviklerle üretimi arttırma siyaseti izleyen revizyonistler canahçı

halka olan sınıf mücadelesi gerçeği ve bunun sürdürülmesinin tayin edici önemini unutturmaya, proletarya diktatörlüğü altında "sınıf mücadelesi söner" şeklindeki proletarya diktatörlüğüne ve altın çağa ihanet teorileri ile yığınları uyutmaya, devrime sarılmalarını engellemeye çalışıyorlar. Uzman kadro, tekniğin birincil olduğunu söyleyerek, her şeyi tayin edenin siyasi çizginin doğruluğu veya yanlışlığı olduğu, kadroların, tekniğin buna bağlı olarak önem taşıdığı ve gelişeceğini karartmaya çalışıyor, yığınları edilgen bir unsur olarak bakıyorlar. ML-MZD bilimi, devrim düşmanı, revizyonist, pespaye silahların hurdalığa atılması, altın çağa doğrultusunda başarıyla ilerlenilmesinin yegane yoludur. MZD sayesinde doğru siyasi çizginin ve onun kumandasında kitlelerin yaratıcı eyleminin tayin edici önemi kavranabilir. Onu kullanarak maddi teşvikleri başlangıç noktası olarak alıp, bireyselliği yücelten ve bu pespaye çabalarla da kapitalizmi yenilmez kılmaya çalışanların defterini dürebiliriz. Siyaset ve kitleler! Üretimi geliştirmenin, üretici güçlerin önündeki engelleri temizlemenin, her türlü atılımın en başta gelen silahlarıdır. Teknoloji-kadro sonra gelir. Üst yapıya kafa takmayan, sırf üretim ilişkilerinden, üretici güçlerden ibaret olan veya sadece onlar üzerinde yoğunlaşan kafanın armağan edeceği şey, büyük bir bürokrasi ve oblomovlar sürsüldür. Onların armağan edebileceği devrimci kitlelerin devrimci bilincini değiştirme ve dönüştürmede oynadığı rolü sözümona karanlıklara gömen sözde uzman insanlar topluluğudur. O düşüncelerle ne ML bir hareket yaratılabilir, ne de altın çağa doğru yürünebilir.

MAO ZEDUNG EKONOMİ-POLİTİK ALANINDA DA DEVİRİM BİLİMİNE KATKILAR YAPTI

Yeni Demokrasi'nin ve sosyalizmin iktisadi, sosyalist inşaya ilişkin ortaya koydukları birçok prolemin dün de, bugün de aydınlatılmasında önemli rol oynadı. Sosyalizmde bütün sektörler içinde ağır sanayinin öncü sektör olmasının ne anlama geldiğini Mao bilimsel olarak kavradı. Ağır sanayinin öncü sektör olması rolünden kalkarak, tek yanlı onun üzerinde durma biçimindeki yanlışlara işaret eden Mao, ağır sanayi ile hafif sanayi, sanayi ile tarım arasındaki ilişkilerde hafif sanayi-tarım ihmal eden ve bu yanlışlarıyla pazarda tüketim maddelerinin kıtlığına, paranın istikrarsızlığına yol açan anlayışlardan çıkardığı

derlerle hafif sanayi ve tarıma gerekli önemi vererek (bazen daha ağırlık olarak) kilit sektör olan ağır sanayinin nasıl geliştirilebileceği konusuna da bu yönüyle açıklık getirdi.

Tarımı ihmal eden, ağır vergi, tarım ürünlerin fiyatının düşüklüğü diğer yandan ise yüksek fiyatlı sanayi mamüllerinin ne türden bozukluklara yol açtığını çözümlenerek, tarıma, özel bir statü tanıdı. Uyguladığı iktisadi politikalarla hem ağır sanayinin daha istikrarlı gelişmesine ve hem de ağır sanayinin geliştirilmesini yanlış bir şekilde ele alan anlayışlar sonucu halkın ihtiyaçlarını karşılama temeli üzerinde geliştirerek hem istikrarlı bir gelişmeye yol açtı ve hem de gerçekten ağır sanayinin gelişmesi için daha sağlam bir zemin yarattı. Kollektif devlet çiftlikleriyle birey arasındaki ilişki, kolektif mülkiyetten, kamu mülkiyetine geçiş, dönüştürme konusuna verdiği cevaplarla doğru bir iktisadi çizgi izledi.

Sosyalizmin inşasında ücret ve fiyat konusunu, değer yasasının rolünü, meta üretiminin olumsuz ve olumlu yanını, birikimle tüketim arasındaki ilişki ve çelişkiyi daha ileri seviyelerde izah etti.

Dahası, sosyalist iktisadın geliştirilmesinde, "devrimi kavra-üretimi artırır" biçimindeki formülasyonlarda ifadesini bulan anlayışla, sorunlara geniş bir perspektifle yaklaştı.

Sorunların çözümünde ortaya koyduğu mantığı doğruluğunu hem o zaman hem bugünkü pratik tasdik ediyor.

KİTLELERDEN KİTLELERE

Mao, sosyalizmde devrimci kitlelerin denetleme, uyarma, görevden alma, devrim yapma hakkını garantileyen bir addir. Proletarya iktidarı veya partisi Mao'da, devrimci kitleleri M-L-MZD bilimi seviyesine ulaştırmanın, onlar aracılığıyla bizzat aktif bir şekilde kitlelerin devrede olarak iktidarlarını icra etmelerinin, yönetilmeye mahkûm değil, bizzat yönetmenin, devlete, partiye olan ihtiyacın sürekli geriletilmesi ve onların nihai olarak ortadan kaldırılması amacının bilincinde olarak, bu silahların bizzat bu koşulların yaratılması doğrultusunda kullanılması için anlamlıdır. Mao devrimci kitlelere rağmen bir proletarya iktidarı düşünmedi. Proletaryanın, devrimci yığınların güvenini yitirmiş, onlara rağmen ve onlar üzerinde sallanan baskı aracı olan iktidarı düşünülemez.

M-L-MZD bilimin sayesinde devrimci kitlelerin büyük kudreti görülebilir. Ancak, onun sayesinde her türden popülüst, kitle kuyrukçusu, bir avuç öncünün, aydının gayretini her şeye kadir

gören, anlayışlardan kurtulunabilir. Onun "kitlelerden kitlelere" parolasının derin anlamı keşfedildiğinde devrim için emin bir şekilde ilerlenilebilir. Onun siyasetin tesbitinde ileri kitleleri temel alma, nisbeten geri kitleleri etkileme, en azından tarafsızlaştırma siyaseti, devrimci bilinçli müdahalenin rolü konusundaki öğretici açıklamaları ihtilalci kitle çizginin zeminidir. Ekonomizmin her türden oportünizmin revizyonizmin ölüm fermanıdır.

ZARARLI FİKİRLERİ ALTETMENİN YOLU

Mao Zedung'un "yüz çiçek açsın-yüz fikir akımı yarışsın" prensibinin anlamı kavranmadan ve gerekleri yerine zararlı fikirlerin açığa çıkarılması ve bilim öncülüğünde devrimci kitle insiyatifinin harekete geçirilerek bunların altedilmesi, yığınların bilimle donatılmaları mümkün değildir. Zararlı fikirler idari önlemlerle, cezalarla, yasaklamalarla kesin olarak ortadan kaldırılamazlar. Sınıflar oldukça bunlara tekbül eden farklı fikirler olacaktır.

Proletarya bilimine ters fikirlere karşı mücadelede Mao'nun esas aldığı ideolojik ve siyasi mücadeledir. Şüphesiz proletarya iktidarını yıkmaya yeltenen, darbe, komplö gibi yıkıcı emeller peşinden koşanların üzerine proletarya çiçekle gitmeyecektir. Proletarya diktatörlüğünün kahredici gücünü bunlar her zaman enselerinde hissedeceklerdir. Ancak zararlı fikirlere karşı mücadelede en etkili yolun, çıkışın, devrimci kitlelerin ML çizgi önderliğinde seferber edilmesi prensibini akıldan çıkarmamalıdır.

Mao Zedung'un düşmanla-halk arasındaki çelişmeler ile halkın kendi arasındaki çelişmelerin ele alınışı ve çözümüne ilişkin yöntemiyle, emekçi yığınlar içinde gerçek demokrasi-mücadele-tartışma-dönüştürme veya mücadele-ikna-eğitim prensiplerini gerçek anlamına oturtabilir. Halk içinde siddete-hotzotçuluğa-sabırsızlığa-tahammüslüğe götüren mantığın kökünü kurutulması M-L-MZD bilimiyle silahlanmak sayesinde mümkündür. Mao Zedung halk demokrasisi ve proleter demokrasi fikirleriyle donandığımızda, proletarya diktatörlüğü hakkında burjuvazinin ipe sapa gelmez iftiralarının, sosyal-faşist diktatörlüklerin sosyalizm adına çevirdikleri dolapların, proletarya diktatörlüğünü yadsıyan her cins modern-revizyonist, Euro-komünist, Troçkist'in safsatalarını, diğer taraftan bürokrasinin, emekçi yığınlar içinde canlı bir tartışma atmosferini, eleştiri, denetleme, yargılama hakkını gasbeden burjuva idareciliğinin vs. vs. üstesinden kolayca gelebiliriz.

PARTİ İÇİNDE SINIF MÜCADELESİ

Mao Zedung'un katkıları sayesinde, toplumda süren sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak parti içinde de devam edeceği, parti içinde iki çizgi mücadelesinin insanın iradesinden bağımsız, ona izin verip-vermeme ile alakası olmayan objektif bir olgu olduğunun derinden kavranışı mümkündür. Onun mantığıyla parti içinde burjuvaziye karşı gerçek anlamda silahlanılabılır. Onun mantığı sayesinde işin üstesinden gelmenin esas yolunun içte örgütsel-idari tedbirlerle değil, M-L-MZD bilimi ışığında aktif siyasi ideolojik mücadele olduğu daha iyi görülebilir.

Asmakla, kesmekle, atmakla iş bitmiyor. Veya Hoca'cı mantığın söylediği gibi parti içinde ortaya çıkan karargâhların (tümü) emperyalizmin veya usaklarının gönderdiği istihbarat elemanları, ajanlar, yıkıcılar takımı değildir. Evet KP'ye düşman ajandan sızdırabilir. Bu başka. Fakat KP içinde ortaya çıkan anti-ML akımları hep öyle ilan etmek, toplumdaki sınıfları onların beslediği toprağı vb. göremek demektir. Sınıflar olgusu son bulmadan, parti içinde sınıf mücadelesi son bulmayacaktır. Parti içi mücadelede anahtar rolü oynayacak olan ideolojik mücadeledir. İdari tedbirler, örgütsel önlemler ikincildir. Ya yasağcı, cezalandırmacı bir mantıkla parti farklı görüşler arasında mücadeleyi sözümona önleyeceksin, farklı görüşlere izin vermeyeceksin. Sınıf mücadelesinin diyalektiğini, sınıf mücadelesini sürdürmenin canalcı silahı olan, partide iki yol arasındaki mücadelenin kaçınılmazlığını anlayamayanlar öyle yapıyor ve sonuçta başlarına daha büyük belalar açmaktan kurtulamıyorlar. Ve öylelerinin partileri komploların, dedikodunun, dolapçılığın esiri oluyor. Ama açık ve dürüstlüğü, demokratik merkezîyetçilik gibi Leninist parti nornları çerçevesinde canlı tartışma, eleştiri-özleştirme, farklı fikirlerin özgürce çatışması vb'lerinin hüküm sürdüğü partiler. Mao'cu bakış açısının şekillendirdiği partiler, hem disiplinin, hem birliğin daha militan ve daha yüksek seviyelerde tesis edildiği örneğiyle kendilerini ortaya koyuyorlar.

Mao'cu "birlik-eleştiri, daha yüksek seviyelerde birlik" gibi parolalarda ifade edilen anlayışlar sayesinde partinin sınıf mücadelesinin güçlü silahı, M-L-MZD'nin militan bir karargâhu, proletarya ve emekçi yığınların kurmay heyeti vb. olması sağlanabilir. Mao'nun fikirleriyle daha sağlam şekilde bütün-

leşildiğinde hem demir disiplin ve hem de büyük bir gönül rahatlığının hüküm sürdüğü bir ortam daha iyi yaratılabiliyor. İki çizgiden hiç kimse kaçamaz! Gerçeği bilelim, gereklerini yerine getirelim. M-L-MZD bilimin "rol yapan" "gösteriş için velvele koparan" şemsiye altında yer tutmak için "numara çeviren" adamları değil, gerçek kadrosu, savaşçısı olunmalıdır. Ve zaten M-L-MZD bilimi sayesinde dürüst olunabilir. Bilime (başkaca bir şeye değil) inananlar ve onu uygulayanlar açık yürekli ve dürüsttüler. Toplumda ve partide hiçbir zaman sükunetçi ortam, cennet sessizliği, dikensiz gül bahçesi olmayacaktır. Hayalci değil, M-L-MZD biliminin adamı olalım. Akıma karşı yüzmeye, zorlukların üzerine cesaretle yürümeye, enginleri fethetme ruhuyla hareket etmenin anahtarı M-L-MZD bilimidir.

MAO ZEDUNG, MARKSİST-LENİNİST FELSEFEYİ ÖZELLİKLE ÇELİŞKİLER ALANINDA AÇTI, NİTEL SEVİYELERDE GELİŞTİRDİ

Zıtların birliği ve mücadelesinin diyaletik ve tarihi materyalizmin, evrenin temel yasası olduğunu isabetle vurgulayan Mao Zedung daha önce bu konuda yeterince cevaplandıramamış veya yanlışlıklara düşülmüş problemleri çözdü. Her şeyde, her zaman varolan çelişkinin evrenselliğini, özgüllüğünü, süreçlerdeki temel, baş ve ikincil çelişkiler arasındaki ilişkiyi her çelişkinin farklı iki yanı arasındaki bağı, yani onun esas ve tali yönlerini, çelişkinin iki yönü arasındaki özdeşliği, dönüşümü, değişik karmaşık çelişmelerin farklı ele alınış ve farklı çözüm yöntemlerini, çelişmede antagonizmanın veya tersinin yerini vb. çok yönlü, büyük bir ustalıkla ortaya koydu.

Sovyet Deborin okulunun eleştirisi, Stalin'in ve Engels'in düşüştüğü bazı hataların nedenlerinin cevaplandırılması ve Marx, Engels, Lenin, Stalin yoldaşların bu alandaki mirasının devralınarak onlardan öğrenilerek sınıf mücadelesine, toplumsal hayata ustaca uygulanması, çıkarılan yeni derslerle geliştirilmesini sağlayan Mao Zedung'la ML felsefe, devrimci kitlelerin elinde güçlü bir silah haline gelmiştir. Sosyal hayatı, toplumu, vereni tanımak, çözümleyebilmek, yorumcu filozoflar değil hem yorumlayan hem de dünyayı dekşştirmeye çalışan eylem adanları olabilmek için diğer ko-

nularda olduğu gibi felsefe alanında da M-L-MZD biliminden öğrenmeliyiz.

DİĞER BAZI KATKILAR

Mao Zedung kendinden önceki devrim bilimi ustalarının mirası üzerinde yükselerek ezilen ülkelerde sosyalizme altın çağa gitmede atılması gereken ilk adım olan, **Yeni Demokratik Halk Devrimi, Yeni Demokratik Halk İktidarı konularında bilimin teorik hazinesine katkılarda bulundu.** Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde özünü toprak devriminin teşkil ettiği yeni demokratik halk devriminin başlıca iki yönünün anlamını, aralarındaki bağı, birlik ve ayrılık yönlerini (milli-demokratik) bu devrimin anti-empyalist, anti-feodal muhtevasını, görevlerini, hedeflerini, itici güçlerini (önder-temel güç ve diğer müttelikler sorunu) açıklıkla ortaya koyan Mao Zedung ezilen ülke devrimcilerine güçlü silahlar kazandırdı. Şüphesiz onun proleter dünya devrimi'nin sosyalist devrim gibi öğelerinden biri olan yeni demokratik devrim öğretisi bu devrimin anlamını hiçbir şekilde kavrayamamış, çarpıtmış, her türde M-L-MZD bilimi düşmanının özellikle de "tek tip devrimci" "saf proleterci" özünde devrimi imkânsızlaştıran Troçkizmin azılı saldırılarına uğradı. "Anti-kapitalist bir perspektifi içermiyor" sızlanmalarıyla bu devrimin proleter sosyalist devrimin ayrılmaz bir parçası olsa da kendine özgün muhtevası niteliği konusunda tam bir cehalet sergileyen oportünizmin, revizyonizmin saçmalıklarını müteakip defalar ele aldığımız için geçiyoruz. **Mao Zedung'un yeni demokratik devrimin başlıca stratejik silahları olarak ele alıp, incelediği PARTİ, ORDU, BİRLEŞİK CEPHE, konusunda ki görüşleri ve bunların inşası için gösterdiği yol, bilimsel sosyalizm öğretisine önemli katkılardan bir başkasını oluşturuyor.** Mao Zedung'un ezilen ülkeler geçreğinde sınıfların ayrıntılı bir analizi, sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkilerin çok yönlü tahlili üzerinde yükselen görüşleriyle silahlanmadan buralarda devrimi zafere ulaştırmak olanaksızdır. Mao devrim yapma sanatında emekçilerin güçlü bir donatım merkezidir. Mao sırf halkla-düşman arasındaki çelişki ve ilişkileri izah etmekle yetinmedi. Ayrıca düşman kampın kendi içindeki çelişkilerinde titizlikle incelenmesi gerektiğine işaret etti, devrimin baş ile diğer düşmanlarını her somut kesitte berrak bir şekilde ortaya koydu. Bunu sırf akademik bir tesbit olarak yapmadı. Baş düşmana karşı mücadelede, şartlara bağlı olarak değişebilen bir dizi taktik izledi.

Baş düşmana karşı mücadele adına diğer düşmanları unutturan bir yaklaşıma prim vermedi. Onlara karşı mücadeleyi de değişik koşullarda değişik şekillerde (devrimci darbeyi ikinci derecede baş olmayan düşmanlar üzerinde yoğunlaştırmak-tarafsızlaştırmak-koşullar elverişli ve proletarya güç bakımından yeterliyse ve proletaryaya hizmet edecekse, proletarya kullanabilecekse mücadeleyi elden bırakmadan anlaşma) sürdürmeyi asla ihmal etmedi.

Mao devrim mücadelesinde hedefi mümkün oldukça daraltmayı, daha öldürücü darbeler için gerekli gördü. Düşmanı tümünden yenmenin yolu olarak onu parça parça yutma siyaseti izledi. Mao'nun bu siyasetinden zerrece anlayamamış, keskin laflar etme, yaldızlı kelimeler sıralamayı maharet sayan, hiçbir zaman devrimi ilerletmek ve zafere ulaştırmaları mümkün olmayan, havadan atıp tavada tutanların küfürleri, olsa olsa kendilerini yaralar.

Mao Zedung'un ML bilimine bir başka canalcı katkısı da devrimin askeri çizgisinde geliştirdiği teoridir. Özellikle yarı-sömürge, sömürge ülkelerin kendine özgü yapısının zorunlu bir sonucu olarak gündeme gelen ve asla basit bir askeri strateji veya bir dizi taktikler bütününe indirgenmesi mümkün olmayan, devrimci savaşın yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki anlamını ifade eden **HALK SAVAŞI öğretisi önemli teorik kazanımlardan biridir.**

SONUÇ:

Mao Zedung proleter dünya devrimi için emperyalist-kapitalist ülkelerde sosyalist devrim, ezilen ülkelerde yeni demokratik devrim bayrağını omuzlamış tüm ML'lerin yolunu aydınlatıyor.

Onun uluslararası modern revizyonizme, Tito'culuğa, Kuruşçev'ciliğe, Euro komünizme, her türden revizyonizme karşı mücadelede UKH'e yaptığı önderlikle kazandırdığı silahlar, yenilmez silahlardır. Proletarya enternasyonalizminin Mahir ustası Mao'nun çizdiği yolda ilerlemek demek, ML-MZD bilmime sahip çıkmak onu tavizsizce savunmak ve uygulamak demektir.

Sadece bazı yönleriyle anlatmaya çalıştığımız Mao'cu yaklaşımın özüne daha derinden vakıf olmak zaruridir. MZD'ni savunmak: Mao'nun felsefe, ekonomi-politik, BPKD ile parlak bir şekilde ortaya konulan proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesi, DHD-DHİ vb. konularda ML'e yaptığı katkıların özümlemesi, savunulması demektir. Bilmin bu katkılarla katettiği mesafenin yakalanılması onunla kuşanılması demektir. □

Dünya Devrimine Hizmet İçin Halk Savaşını Geliştirin

Geçtiğimiz günlerde, "Dünya Devrimine Hizmet İçin Halk Savaşını Geliştirin" adlı kitapçığın yayınlanmış olması önemli bir olaydır. Çünkü bu kitapçık Peru Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin (PKP MK) son yıllarda yayınladığı en geniş kapsamlı döküman niteliindedir. Kitapçık pek çok ülkede İspanyolca olarak yayınlanmıştır ve alınan haberlere göre diğer dillerde baskıları da hazırlanmaktadır. Pek çok ülkede Le Monde ve The Guardian gibi önde gelen burjuva basınında bu kitapçığı güya çürütmeye çalışan makaleler ve önemli yorumlar yayınlanmaya başlamıştır. Peru'da ise illegal olarak dağıtımı yapılan kitapçık şeklindeki biçimi (Ediciones Bandera Roja -Kızıl Bayrak Yayınları-) dışında, bu eserden yapılan uzun alıntılar legal basın tarafından da değişik biçimlerde yayınlanmıştır.

"Peru, Ağustos 1986" tarihini taşıyan bu 110 sayfalık çalışma iki bölüme oluşur. "Halk Savaşının Altı Yılı" isimli ilk bölüm burada bütünüyle yayınlanmıştır. "APRA Hükümetinin Bir Yılı" başlığını taşıyan ikinci bölüm ise, 1985 Peru seçimlerinin çözümlenmesini yapmakta, Garcia hükümetinin programını, eylemlerini ve tasarılarını mahkûm etmekte, savaş tutsaklarının geçen 19 Haziran'da hükümet tarafından katledilişini teşhir etmekte ve yasal "sol"un PKP'ye karşı getirdiği oportünist tezlerden bazılarını cevap vermektedir. Kitapçığın son bölümlerinde PKP MK şöyle demektedir:

"Bu halk savaşı, en başından beri dünya proleter devrimine hizmet etmiştir. ve etmeye de devam edecektir; bu halk savaşı, uluslararası işçi sınıfının ve dünya halklarının, gerçek devrimci ve komünistlerin ve özellikle de Partinin de ait olduğu Devrimci Enternasyonalist Hareket'in desteğinden güç almakta-

dır..."

"Devrim, iç-savaş yolundan geçmelidir. Bu bir kuraldır. Ve savaşın yalnızca kötü taraflarını görüp, yararlı yanlarını gözardı etmek tek yanlı bir bakış açısıdır. Tek yanlı bir şekilde yalnızca savaşın yıkıcılığından söz etmek halkların devrimine hiçbir fayda sağlamaz."

"Düşmanın bize hücum etmesi iyi bir şeydir. Çünkü bu, düşmanla kendi aramıza keskin bir sınır çizgisi çekmiş olduğumuzu kanıtlar. Düşmanın bize vahşice saldırarak hiç iyilik belirtisi göstermeksizin tümüyle karaya çalması ise daha da iyidir, çünkü bu, düşmanla kendi aramıza yalnızca keskin bir sınır çizgisi çekmiş olmakla kalmayıp işimizde de önemli bir başarıya ulaştığımızı gösterir." Başkan Tse Tung.

Altıncı Yılın Bağlamı

Mayısın 17'si Peru'da Halk Savaşının başlamasının altıncı yıldönümü idi. Altı yıl önce Komünist Parti, emperyalizmin (esas olarak Yanki emperyalizminin), bürokrat kapitalizmin ve varlığını sürdürmekte olan yarı-feodalizmin sömürü ve baskısını alaşağı etmek üzere, demokratik devrimi geliştirmek için silaha sarıldı. Amaç, dünya devrimi bağlamı içersinde ve onun hizmetinde, proletarya ve halk için devlet iktidarının ele geçirilmesi idi. O zamandan itibaren, ML-Maoizm ve Yol Gösteri Düşünce'nin yenilmez bayrakları altında, şehirleri kırlardan kuşatma yolunda yürüdük ve kırları silahlı eylemin temel alanı, şehirleri ise onun tamamlayıcı fakat vazgeçilmez parçası kabul eden devrimci savaşı, yani kısacası, çekirdeği devrimci üsler yaratmak olan ve özünde KP önderliğindeki bir köylü savaşı olan halk savaşını yürüttük.

Bu yılların sentezi şu şekilde yapıla-

bilir: 1980 silahlı mücadeleden gerilla savaşının başlangıç yılıydı. 1981 ve 1982'de gerilla savaşı yayıldı ve proletaryanın, Partisi yoluyla önderlik ettiği, işçi-köylü ittifakı temeline dayalı birleşik bir diktatörlük olan işçilerin, köylülerin ve küçük burjuvazinin yeni politik iktidarı, Halk Komiteleri, filizlenmeye başladı. 1983 ve 1984 esas olarak restorasyon ve karşı-restorasyon mücadelesi yılları oldu. Yani, yeni politik iktidarı yıkıp eskiyi restore etmek isteyen karşı-devrimci savaşı ile yeni ortaya çıkmakta olan halk iktidarını savunma, geliştirme ve kurma yolundaki devrimci savaş etrafında yoğunlaşan mücadele yılları. Bu yıllarda gerici Silahlı Kuvvetler ile Halk Gerilla Ordusu arasında zorlu bir çekişme süregitti. 1985'ten bugüne kadar ise, üsleri korumak ve halk savaşını kuzeyden güneye dağlarımız boyunca yaymak için sürekli bir savunma, geliştirme ve kurma süreci izlenmektedir.

1983'ten bu yana Peru devrimi, politik terimlerle "Üs Alanları Kazanmak", askeri terimlerle de halk savaşının geliştirilmesi olarak adlandırılan büyük bir stratejik kavramın yol göstericiliği altında yayılmaya başladı. Bu, gerilla savaşının akışkanlığının yalnızca yeni devlet iktidarını değil, aynı zamanda her türlü devrimci inşa ve çabayı dayattığı şeklindeki değişkenliği gözönüne alarak, halk savaşını dağlara yaymak ve üs alanlarını kurmak, korumak ve yaymak ana görevini sürdürmek için, sabotaj, seçmeci imhalar ve ajitasyon ve propaganda ile tamamlanan gerilla savaşı anlamına gelmektedir esas olarak. Bu "Üs Alanları Kazanmak" temel planı, "iki cumhuriyet, iki yol, iki kutup" şeklindeki özgül politik stratejiye dayanarak mevcut "Büyük Atılım Planı"nın bağlamını oluşturur. Bu politik strateji şu anlama gelmektedir: Eski gerici Peru Cumhuriyeti'ne karşı oluşum halindeki Yeni De-

mokratik Halk Cumhuriyeti; yalnızca eski sömürü düzenini korumaktan başka bir işe yaramayan "oy" şeklindeki eski çıkmaz yola karşı Peru toplumunu halka hizmet eder hale dönüştüren "silahlı" şeklindeki yeni yol; yıkılmakta olan kara ve iğrenç geçmişi temsil eden, emperyalizm, bürokrat kapitalizm ve yarı-feodalizmin hizmetindeki hakim sınıflar diktatörlüğünün başını çeken büyük burjuvazi kutbuna karşı, zaferi sosyalizme ve büyük dünya devrimi destanı ile kaynaşmış kültürel devrimlerin tekrarı ile, insanlığın kesinlikle terk edilemeyecek kaçınılmaz ve gerekli biricik hedefi olan komünizme giden yolu açacak olan demokratik devrimde partisi KP tarafından temsil edilen proletarya kutbu. Bu politik strateji, halk savaşını genelleştirme şeklindeki askeri strateji yoluyla, her biri kendi özgül içeriğini taşıyan dört kampanya şeklinde somutlaşmıştır.

zulüm ve cinayetlerine karşın bu güçler rezil bir yenilgiye uğrayarak kırlardan geri çekilmek ve bölge ya da yöre başkentlerine sığınmak zorunda kaldılar. Böylelikle tantanalı ve kafa karıştırıcı propagandalarla başlatılan polis operasyonları açıkça yenilgiye uğradı ve ilk Halk Komiteleri ortaya çıktı. Yeni bir devlet iktidarının gelişmesi karşısında Belaunde hükümeti gerici Silahlı Kuvvetleri işe karıştırmak konusundaki sükunluğu bıraktı, sömürücü ve baskıcıların sınıfsal sorumlulukları galebe çaldı ve kamu düzenini sağlama görevi, polis güçleri (Sivil Muhafızlar, Cumhuriyet Muhafızları ve İstihbarat Polisi) desteğini de arkasına alan, devletin bel kemiği Silahlı Kuvvetler'e (Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri) verildi. Aralık 1982'de Ayacucho, Luancavelia ve Apurimac yörelerinde olağanüstü durum ilan edildi ve bu yöreler Silahlı Kuvvetler'in politik ve askeri idaresi altına verildi. Daha

de altı milyon insan, daha önceden askeriye tarafından izin verilmiş olan bir toplandığı herhangi bir sanat gösterisini yasaklayacak kadar ileri gidebilen bir sıkıyönetimin küstah vahşeti ve örtülü cinayetleri altında hiçbir hak ya da garantiye sahip olmaksızın yaşamlarını sürdürmektedirler.

Silahlı Kuvvetler Karşı-Devrimci Savaşı Nasıl Sürdürdüler?

Esas olarak efendileri Yanki emperyalizminin, Vietnam'daki edindiği tecrübelerle ve özellikle Ortı Amerika olmak üzere, Latin Amerika'daki silahlı mücadelelere karşı savaşından aldığı derslere dayanarak ortaya attığı karşı-devrimci savaş doktrinini izlediler. Bu ana teorik temel üzerine Batı Almanya, Tayvan, İspanya vs.'den aldıkları öğütlerin yanı sıra İsrail'in ve Arjantin'deki meslektaşlarının "anti-terörist" tecrübelerini de kattılar. Bütün bunların üstüne de 1965'deki anti-gerilla savaşında edinmiş oldukları birkaç aylık tecrübe ile bundan da sınırlı bir tecrübe olan La Convencion tecrübesini eklediler. Operasyonlar, Cumhurbaşkanı başkanlığındaki Ulusal Savunma Konseyi'nin talimatlarına göre hareket eden Silahlı Kuvvetler Birleşik Komutası önderliğinde yürütülüyordu. Bu nedenle, ister Belaunde, ister Alan Garcia olsun, Cumhurbaşkanı yalnızca alınan her türlü önlemden değil, aynı zamanda savaşın genel politik önderliğinden de doğrudan ve inkar edilemez bir biçimde sorumludur; bu da bunların karşı-devrimci savaşını yürütmesindeki baş sorumluluğunu taşıdıkları anlamına gelir. Kısacası bunlar, devrimci mücadeleye, silahlı ayaklanmaya ve halk savaşına karşı, dünya karşı-devriminin meşhur, fakat defalarca yenilgiye uğramış, halk savaşı tarafından, proletarya stratejisinin emperyalizmin stratejisine üstünlüğünü dünyaya tekrar tekrar ilan edercesine, bozguna uğratılmış stratejisini kullanmışlardır.

Kitlelere karşı kitleler

Silahlı Kuvvetler ile karıştırdıkları zaman polis eylemlerine danışmanlık yapmak ve bu eylemleri planlamak gibi işlerin yanı sıra zaten üç yıldır devrimci savaşı incelemekteydiler. Bu nedenle, polise oranla insan gücü ve teknik kaynaklar açısından daha iyi durumda bulunmalarının yanı sıra, daha işin başından belli avantajlara sahiptiler. İşin başında hemen, emperyalistlerin eski "yerlilere karşı yerlileri kullanma" doktrinini uyarınca kitleleri kitlelere karşı kullan-

Karşı Devrimci Savaş Üzerine

Her savaş iki kamp arasındaki bir mücadele şeklinde cereyan ettiğinden, halk savaşının gelişmesi kaçınılmaz olarak karşı-devrimci savaşın başlamasına neden olmuştur. Esas olarak Yanki emperyalizmi olmak üzere emperyalizmin koruması altındaki büyük burjuvazi ve toprak ağalarının diktatörlüğü olan Peru devleti, tehdit altındaki varlığını savunmaya koyuldu. Başlangıçta, sahte demokratik görünümünü koruyabilmek ve sermayenin borç ve yatırım şeklindeki ülke içine akışını tehlikeye düşürmemek için sorunu önemsiz göstermeye çalıştılar. İlk olarak polis güçlerini seferber ettiler, ancak tüm gaddarlık,

sonra bu durum Pasco, Huanuco ve San Martin bölgelerindeki diğer alanları da içerecek şekilde genişletildi ve bazı değişikliklere karşın esas olarak hâlâ yürürlükte bulunmaktadır. Şubat 1986'da Lima ve Callao'da ilan edilen ve Cumhuriyet'in başkentini ve 6 milyonun üzerindeki sakinlerini askeri idareye mahkûm eden olağanüstü durum ve sokağa çıkma yasağı ile askeri idare yeni ve önemli bir aşamaya geçmiş oldu. Bu girişimlerin sonucu olarak Peru'nun 20 milyonluk nüfusunun 7.5 milyonu askeri otorite altında yaşamaktadır: Bunlardan 1.5 Milyonu, tasma ve bıçaklarla donanmış olarak yaşamlarının ve mülklerinin üzerine çöken yeniden doğmuş tiranlar olan Silahlı Kuvvetler'in mutlak ve sınırsız otoritesi altında yaşarken, artık adı çıkmış bu demokrasinin başkentini-

ma planını uygulamaya soktular. İlk olarak, seçilmiş asker emeklileri, yerel zorbalara bağlı köylüler ve davar hırsızlarından oluşan önceden eğitilmiş birimleri köylüler arasında ajan ve sızma olarak kullanmaya başladılar ve bunları 1970'lerde canlandırmaya koyulmuş oldukları istihbarat ağına bağladılar. Yetkililerden, yerel zorbalardan, küçük zorbalardan ve bunların uşaklarından yardım gören bu ajan, casus, sızma ve gammazlara dayanarak, askeri otorite altında hareket eden korucu takımları oluşturular. Bunlar polisle ve kendileri de çoğu zaman polis kılığında girmiş olan Silahlı Kuvvetlerle birlikte düzenlenen ortak eylemlerde yer alarak, kırsal alanlarda beyaz terör estirip Parti üyelerini, savaşçıları, kitle önderlerini ve köylüleri öldürmeye, devrimcilere ve önde gelen kişilere karşı gerçek cadı avları düzenlemeye ve bunların yanısıra hırsızlık, yağma, talan, işkence, kundakçılık ve katliam yapmaya başladılar. Herşeyi yıkma, talan etme ve öldürme şeklindeki zalim politikalarını işte böyle yürüttüler. Daha sonra kitlelerin bir bölümünü sindirmek için beyaz teröre ve öldürme tehditlerine başvurular ve böylelikle doğrudan korucu baskısı ve kontrolü altında bulunan kitleler karşı-devrimci savaşa katılmaya zorlandılar. Bu zorlanmış kişiler, muhafızlar olarak kullanıldılar ve gerillaları tutukladılar ya da öldürdüler, civardaki, hatta daha uzak bölgelerdeki kasaba ve yerleşim bölgelerine yıkıcı baskınlar düzenlediler ve gerillalara karşı düzenlenen arama ve takip operasyonlarına katıldılar. Daha sonraları bunlar civardaki bölgelerden gelen benzer durumdaki kişilerle birlikte yeniden gruplandırılarak doğrudan askeri idare altındaki stratejik köycüklere yerleştirildiler. Buralarda, çalışmak için bile olsa, bir yerden bir yere yalnız gitmenin yasaklanmış olmasına ve sürekli kontrola ek olarak bu kişiler giderek askerleştirildiler ve "devriyeler" ve "savunma komiteleri" halinde örgütlenerek ilkel silahları kuşanmaya ve boğazlarına kadar sefalet ve açlığa batmış da olsalar, beyaz terör ve karşı-devrimci savaşta askeri olarak yer almaya zorlandılar. Sonuç olarak, Silahlı Kuvvetler polis güçlerini, hatta askerleri, denizcileri ve havacıları piyon olarak kullanmakta iseler de, kitleleri kitlelere kırdırarak, yerlileri yerlilere karşı kullanmak şeklindeki bu zalim planın esas piyonları bu kitlelerdir. Bu zorlanmış kitleler gerici hücumlarda ve operasyonlarda ya mızrak başı olarak ya da gerici güçleri çevreleyen insandan kalkanlar olarak hâlâ kullanılmaktadırlar. Bunlar, korucular da dahil olmak üzere, 2600 kayıp vermiş durumdadırlar. Bu rakam, öldürülen

len yüzlerce ajan, sızma ve istihbaratçıyı saymazsak, öldürülen polis ve üniformalı asker sayısının yaklaşık 5 katı daha fazladır.

Soykırım

Kitlelere karşı kitleleri kullanma politikalarının halk savaşını durdurmaya yetmediğini görünce, gerici Silahlı Kuvvetler, Peru Cumhuriyeti'nin tarihindeki en büyük alçaklıklardan biri olan en şeytani, sapkın ve caniyane soykırımına başvurdu. Askeriye soykırım eğilimlerini daha işin başında Huambö, Iquicha, Huaychao vb. yerlerde sergilemişti. Cumhurbaşkanı Belaunde de alaycı bir tavırla bu olayları Ayacucho köylülerinin terörizme karşı yürekli bir cevabı olarak onaylamıştı. Belaunde'nin bizzat kendisinin bu tür eylemleri onayladığı ve meşru gördüğü ve soykırımını yalnızca açıkça aklamakla kalmayıp buna çağrıda bulunduğu açıkça görülmelidir. Kendisini Anayasaya ve yasalara tam olarak saygılı bir demokrat, hümanist ve Hıristiyan olarak ilan etmiş olan Belaunde bir sel gibi akma-ya başlamış olan halkın kanıyla sonsuza dek boyanmıştır. Kurbanları arasında Jchuraqay'da korkakça öldürülen gazeteciler de bulunmaktadır.

1983'de Ayacucho bölgesindeki yerleşim yerlerinden ve küçük kasabalardan köylüleri sürmeye başladılar. Aynı yılın Haziran ayında Cangallo iline bağlı Espite'de kitleleri helikopterlerle taradılar ve dağlardan kaçmaya çalışan köylülerin üzerine el bombaları attılar. Temmuz ayında Huanta iline bağlı Oqopeja ve Ucharaqay kasabalarında kitleleri taramak ve üzerlerine el bombaları atma için yine helikopterleri kullandılar. Huamanga iline bağlı Vinchos'da bir kasaba olan Paccha'da nüfusun çoğunluğu katledildi, geri kalanlar ise Lima'ya götürüldü. Yine Temmuz ayında, canavarca işkence edildikten sonra sokağa atılmış olan ilk cesetler Ayacucho ve çevresindeki yerleşim yerlerinin sokaklarında görülmeye başladı. Kasım seçimlerinden önceki iki ay içerisinde hayvanca işkencelerle öldürüldükten sonra vücutları çürümeye terk edilmiş 800'den fazla kişinin cesedi bulundu. Kasım ayında, La Mar iline bağlı Silvia'da, orduya karşı kurulan bir pusuya misilleme olarak 60 kişiyi tutukladılar ve 20'sini, herhangi bir ayırım gözetmeksizin öldürdüler. Bir ay önce de Huanta ilindeki Sillco'da ilk kez olarak kitlelerin üzerine doğrudan ateş açtılar ve el bombaları attılar. Bu katliamın doruk noktası Huamanga iline bağlı Socos'da, seçim günü yerel polise bağlı bir kolun bir düğündeki 50 kişiyi işkence ederek öldürmesi oldu. Resmî olarak açıklanan ölü sayısı ise 37 idi.

Bu gerici beyaz terörün yanı sıra bölgede, yoğun ve şeytani işkence merkezleri olan konsantrasyon kampları kurmaya da giriştiler. Bunlardan Ayacucho şehrindeki "Los Cabitos" barakalarında, Totos'da (Cangallo) ve Quisa ve Pichari (La Mar)'da olanlar Kara Kuvvetlerinin, Huanta'daki ise Deniz Kuvvetlerinin kontrolünde idi. Totos kampında, Temmuz 1983 itibarıyla, 20'den fazlası boğazı kesilerek olmak üzere 100'den fazla kişi gizlice gömülmüştür. Mahkumlar işkenceye uğruyor ve diri diri gömülüyorlardı. Yeni mahkumlar derinliği üç metreyi geçen mezarlar kazmaya zorlanıyor ve sonra da bunların içine atılıyor, diğer mahkumlar da elleri ve ayakları bağlı olarak aynı yere gömülüyorlardı. Özellikle Totos'daki işkenceler vahşi ve sadistçe idi. Halkın gözünü korkutmak için mahkumların kafaları kesilerek kazıklara geçiriliyordu.

Ancak bu soykırım yalnızca Ayacucho ile sınırlı değildi. 1983 Kasım'ında ülkenin madencilik merkezi Pasco'ya yayıldı. Burada, Alcides Carrion'a bağlı küçük bir köy olan Chinche'de 45 köylü ortadan kaldırıldı. Belediye seçimlerinin yapıldığı 13 Kasım günü, Huanavelica bölgesindeki Tauacaja iline bağlı Parabamba'da, aynı gün bir askeri devriyeye karşı düzenlenmiş olan pusuya misilleme olarak, halkın üzerine üç helikopterden makineli tüfeklerle ateş açıp 50'den fazla kişiyi katlettiler.

1984 yılında soykırımı vahşet düzeyine ulaşan bir katliam halini aldı. Polisin yanı sıra özellikle Kara Kuvvetleri gerillaları köylü kitlelerinden, esas olarak da yoksul köylülerden tecrit ederek devrimci savaşı durdurma yolundaki umutsuz çabaları sırasında halka karşı olan şeytani, alçak, kör ve kudurmuş nefretlerini kustular. Geleneklerine uygun olarak bir kez daha silahlı gericilik silahsız halkın eti ve kanıyla beslendi. Sahte zaferlerine ve temelsiz gururlarına destek olan "kahramanlıklar" a şöyle bir yakından bakalım:

Soykırımını hedefleyen katliamlar. Haziran sonunda, Ayacucho'daki San Fransisco yöresinde 150 kişiyi öldürdüler. Temmuz ayında ise durum şöyleydi: Ayın 5'inde Chiara'da 30 köylüyü öldürdüler, 8'inde Rosario'daki bir operasyonda yine 40 köylüyü, 12'sinde Pomabamba'da 30'unu ortadan kaldırdılar. 15'inde Apacheta'da bir eyleme misilleme olarak 17 köylüyü öldürdüler. 16'sında Huamanguilla karayolu üzerinde işkence görmüş 25 ceset bulundu. 5 Ağustos günü Puramanta'da yine işkence görmüş 37 cesetle karşılaşıldı. Ayın 18'inde ise Via de los Libertadores'deki Cocahuichun'da, aralarında çocukların da bulunduğu, yine işkence görmüş

17 ceset bulundu. Yine aynı gün Leompaha'da 2'si çocuk olmak üzere, 8 kişinin cesediyle karşılaşıldı. 27 Ağustos'ta ise Sajrarumi'de 19, San Francisco'da 21 ceset bulundu. Eylül'ün 1'inde Churrubamba ve Misquibamba'da 23 köylü öldürüldü. Aynı ay içerisinde San Martin'e bağlı Mariscal Caceres ilindeki Paraiso'da 22 köylü daha yaşamını yitirdi. Huancavelica bölgesinde 15-23 Ekim arasında düzenlenen askeri operasyonlarda Milpo'da 75, Pillo-Pachamarca'da 15 köylü öldürüldü. 19 Kasım'da yine Ayacucho'da Putis ve Chullay'da 50 köylüyü ortadan kaldırdılar; Cuzco bölgesindeki Lucmahuaiqo ve Vilcabamba'da, Andahuaylas'dan gelen asker ve korucular, 23 Kasım'da 22, 26 Kasım'da da 20 köylüyü katlettiler. Yine Huancavelica, 6 Aralık'ta polis Acobamba ilinde Marcas yakınlarındaki Cuni'de 38 köylüyü öldürdü. Aynı ay içerisinde Ayacucho'daki Ayahuarçuna'de 16 ceset daha bulundu. Bu melun soykırım dalgasının bir parçası olarak 1984'ün Haziran ve Temmuz aylarında Ayacucho'da gerçekleştirilen eylemler üzerinde özellikle durmak gerekir. Vincnos'da çeşitli halk komitelerine mensup 40 üyeyi öldürdüler. Bemillapata'da, anneleri ve Güvenlik Komitesi başkanı olan babalarıyla birlikte biri 9, diğeri 11 yaşında iki çocuğu kurşuna dizdiler. Mayopampa'da bir komisyon üyesini yankmakta olan bir binaya attılar. Yalnızca babaları yeni bir politik iktidarın üyeleri diye çocukları bile kurşuna dizen bu acımasız ve gaddar katliamlar, bu yeni iktidarın yüreklerine ne denli dehşetli bir korku salmış olduğunun bir göstergesidir. Balcon'da bir baskın düzenleyen 70 Deniz Piyadesi, aralarında daha sonra cesetlerini alıp götürdükleri 6 çocuk da olmak üzere, 18 köylüyü öldürdüler. Görüldüğü gibi öldürülenler üçte birini çocuklar oluştuyordu. Bu çocukların öldürülmesi politikası ana-babaları korkutma ve dirençlerini kırmaya yönelik olduğu kadar özellikle devrimcileri cezalandırmak için uygulanan iğrenç ve sık tekrarlanan bir yöntemdi. Ama yine de Deniz Piyadeleri ertesi gün geri gelerek, hakir görür ve alay eder bir tavırla, halka yiyecek teklif ederek onları satın almaya çalıştılar. Halk gayet haklı olarak galeyana geldi ve piyadeleri kovdu. Pichari'de bir pusu sonrası "muzaffer" Sivil Muhafızlar yolcu taşıyan bir kamyonu durdurarak yolcuları indirip kurşuna dizdiler. Halk Gerilla Ordusu (HGO) bu 20 kişinin cesedini ortada bırakmayıp gömdü, ama bu sefer de bu katliam HGO'nun üzerine yıkıldı. Bu vahşet, kundakçılık, yağma, tahrip ve özellikle çocukları hedef alan en korkunç cinayetleri, gerçekleştirilebilmek için

çoğu zaman köylü kılıfına girerek daha sonra suçu gerillaların üzerine atan ve kitleleri gerillalara düşman etmeye çalışan gerici güçlerin bir başka oyunudur.

Bu cinayetlere bir başka örnek de Luricocha'ya 20 dakika uzaklıkta, Azangaro adı verilen yerde Deniz Piyadelerinin aynı dönem içerisinde 50 köylüyü daha öldürmeleridir. Bu terör estirme taktığının bir başka uygulaması San Francisco'da harmana gitmekle olan köylülerin, kâğıtları bile sorgulamadan, hiçbir ayırım gözetilmeksizin öldürülmesidir. Huamanguilla'da 9 köylü öldürülmüş, biri de diri diri gömülmüştür. Bu, sosyalist ya da gerilla olarak gördükleri kişilere karşı ne denli merhametsiz olduklarını göstererek halkın gözünü korkutmak için kullandıkları olağan yöntemlerindedir. Benzeri bir örnek 10 Ocak 1983'de Chuschi'de yaşanmıştır. Burada, "işte teröristler böyle ölür" diye bağırarak, üzerine dinamit bağladıkları bir köylüyü havaya uçurmuşlardır. Bu barbarlık politikası Silahlı Kuvvetler'in devreye girmesiyle başlamış olup, bugün de devam etmektedir. Bu kara ölüm dalgası sırasında yakıp yıkmaya eylemleri de yaygınlık kazanmıştır. Inca-ray'a'daki operasyon buna küçük bir örnektir. Burada her şeyi çaldıktan sonra 500 evi yakarak yerle bir etmişlerdir. Bu imha hareketi kasabaların bütünüyle yok olmasına kadar varmıştır. Temmuz 15'de korucuların desteğindeki Karacılar Quinuas'ın tüm yaşayanlarını katlettikten sonra kasabayı da yeryüzünden silmişlerdir. Ancak bu bile onlara yetmemiştir. Beyaz terör halkın etiyile seirmeye devam etmiştir. 22 Ağustos'ta, bir pusuya misilleme olarak düzenlenen bir operasyon sırasında Deniz Piyadeleri Silvia'da geliş güzel seçtikleri

50 genci tutuklamış ve kurşuna dizmişlerdir; 2. Dünya Savaşı sırasında Avrupa'yı kana bulamış olan Alman faşistleri ile yarışmasına, çatışma sırasında ölen her piyadeye karşılık, halktan kişilerin çocukları, 10 genç erkek ya da kız katletmişlerdir. 10 Kasım günü, Cumhuriyet Muhafızları'nın da yardımını alan Deniz Piyadeleri 40 köylüyü, Luisiana'da işkence ettikten sonra Quimbiri'de ortadan kaldırdılar. Bu da onların, kurbanlarını yok ederek izlerini örtme ve cinayetlerini gizleme şeklindeki süregiden politikalarının açık bir örneğidir.

Toplu mezarların ortaya çıkması. Silahlı Kuvvetlerin sürdürdüğü soykırımın çarpıcı örneklerinden bir diğeri de iğrenç ve dehşet verici bir görünüm sergileyen toplu mezarların ortaya çıkması olmuştur. Erkek, kadın ve çocukların dinmek bilmeyen ölüm çığlıkları ulusal vicdanı derinden sarsmıştır. Bu yıkılmış yaşamlar tarihin sınıf adaleti isteyen öfkeli haykırışını güçlendirmiştir. Bu sınıf adaleti ise ancak ilerleyen silahlı devrim tarafından gerçekleştirilebilir ve gerçekleştirilecektir. Bunlar ayrıca, Peru devletinin, ister Belaunde'nin Halk Hareketi, isterse Alan Garcia'nın APRA'sı önderliğinde olsun, Silahlı Kuvvetlerini kullanarak kendisini nasıl barbarca savunduğunun sürekli ve susturulamaz bir teşhididir. Silahlı Kuvvetlerin bunların hangisinin yönetiminde olduğu hiç fark etmez, çünkü tehdit altında olan onların sınıf diktatörlükleri, sömürü ve baskı düzenleridir. Ayacucho bölgesinde 19 Ağustos 1984'de, Via de Los Libertadores'de içinde 10 ceset olan yeni bir mezar bulundu. Bunu 22'sinde Huanta'dan 30 km. uzakta, Huanta-Mayo yolu üzerindeki bir mezarda bulunan 30 ceset izledi. Hemen bir gün sonrasında Puca-

yacu'da, çoğu ileri derecede çürüme safhasına ulaşmış toplam 89 ceset içeren 7 toplu mezar bulundu. Bu kamuoyunda büyük bir tepki yarattı ve Silahlı Kuvvetlere ve o zaman iş başında olan Belaunde hükümetine tavrı almasına neden oldu. Bölgenin politik-askeri kumandası general Adrian Huaman'ın elinde idi ve katliamın esas sorumlusu deniz albay Alvaro Artaza idi. Garcia Huaman'ı Ayacucho'nun şefi olarak adlandırmaya çalıştı ve Barrantes ("Birleşik Sol"-un lideri) ona "köylü general" olarak hitap ederdi. Alvaro'nun yargılanması Deniz Kuvvetleri içersinde yapıldı, mevcut APRA hükümeti kendisini terfi ettirdi, davayı kapattı ve güvencede olsun diye Alvaro'yu İspanya'ya gönderdi. Aynı gün Ayahuarcuna'da (Macacharca) içinde 30 ceset olan yeni bir toplu mezar daha bulundu. Ayın 25'inde Quinua ve Muyuri'de yeni mezarlar ortaya çıktı. Bunları, ayın 28'inde, içinde boğazları kesilmiş 12 kişiyle, Via de Los Libertadores'de bulunan mezar izledi. Eylül ayı içersinde köylüler Victor Fajardo kentine bağlı Toldorumi, Zamatapampa ve Usutapampa'da, ayrıca Cangallo'ya bağlı Pichuyrumi ve Qarpaqasa'da yeni toplu mezarlar bulunduğunu bildirdiler. Yetkililer ve basın köylüler tarafından bulunan bu mezarlara pek önem vermedi, tıpkı soykırımın gerçek boyutlarını gizlemek için bundan önce bulunmuş mezarları da önemsememiş olduğu gibi. Eylül'ün 13'ünde Iribamba'da içinde 50 ölü bulunan yeni toplu mezarlar bulundu. Bir gün sonra ise Luricocha'da 5 kişinin, Quasa-Orco'da ise işkence görmüş 10 kişinin mezarları ortaya çıkarıldı. 18'inde Yanaorco'da bulunan mezarda da 5 kişi vardı. Ekim 18'de Vado Chico'da (Huanta) 25 ceset, Ekim 20'de Capitan Pampa'da 8, Ayahuarcuna'da 3, Iribamba'da ise 5 ceset içeren mezarlar bulundu. 25 Ekim'de Vado Chico'da 41, 28 Ekim'de Laurente'de (Huanta) 4 cesedin gömülü olduğu toplu mezarlar ortaya çıkarıldı. Kasım ayındaki durum ise şöyle idi: Ayın 13'ünde Huamanguilla'da 15 cesedin gömülü olduğu bir mezar, 19'unda Ayacucho-Huanta yolunun 25. km.'sindeki Las Vegas'da, 45 cesedin gömülü olduğu üç mezar ve 22'sinde Neque'de 10 cesedin gömülü olduğu üç mezar daha.

Her ne kadar aynı yoğunlukla sürmediyse de bu soykırım hareketleri 1985 yılında da devam etti. Belaunde'nin görevi bırakmasına dek Ayacucho'da yeni yeni toplu mezarların ortaya çıkışı sürdü. 11 Ocak'ta Paqueq'de (Huanta) bulunan mezarda 4 ceset bulunuyordu. Ayın 16'sında ise 4 toplu mezar keşfedildi. Bunlardan Hvamangilla'dakinde 11, Quanfana'dakinde (Huanta) 5 ve Hua-

manga'ya bağlı Pava'dakinde 3, Pacha'dakinde 16 ceset bulundu. 10 Mart'ta Huanta yakınlarındaki iki mezardan 30 ceset çıkarıldı. Bu yöredeki katliamlar, istatistiklerin de gösterdiği gibi, kesilmeksizin sürdü: 23 Şubat'ta Canaire'de 50 köylü öldürüldü, 26 Haziran'da Huanta'ya bağlı Miopata-suco'da 12 köylü yok edildi. Gerici güçler Temmuz'un 9'unda Cangallo'ya bağlı Manzanayoq'da 8 köylüyü boğazlarını keserek öldürdükten sonra vücutlarını da küçük parçalara ayırdılar, aynı eylemi, yine aynı bölgede bulunan Pacomarca'da da 8 köylü üzerinde uyguladılar, 12 Temmuz'da Waracayoq'da 12 köylüyü öldürüp evleri talan edip yakıldılar. Chacari'de de 5 köylüyü öldürdüler. Bu soykırım Huanuco bölgesinde de yayılmaya başladı: 21 Şubat'ta Alto Pacae'de içinde 5 ceset bulunan ilk toplu mezar ortaya çıkarıldı. 22 Şubat'ta La Soledad'da 12 köylü katledildi. Bunu aynı ayın 28'inde Aucayacu'da bulunan yeni bir mezardan çıkarılan 7 ceset izledi. Mart ayında Arancay'da 30 kişi katledildi. Haziran 27'de Yanajanja'da (Nuevo Progreso) içinde 11 ceset bulunan bir mezar daha ortaya çıkarıldı. Böylelikle ülkeyi bir kan gölüne çevirmiş olan AP hükümeti görevini boğazına kadar bu kana batmış olarak devrederken eski başkan Belaunde soykırımın silinemez utancını taşımak zorundaydı. Bu durum bizim için de değerli bir ders olmuştur: Peru devletini sırayla yönetmekte olan çeşitli hükümetler, "demokrasi", "insan hakları" ve "barış"tan ne kadar çok bahsedilerse, Peru halkına karşı uyguladıkları açlık, sefalet, baskı, terör, cinayet ve hatta soykırım politikaları da o kadar şiddetli olmaktadır.

Özellikle değinmekte olduğumuz konulara ilişkin olarak, karşı-devrimci savaş Garcia'nın APRA hükümetinin iş başına geçmesinden sonra nasıl bir yol izlemiştir? Asil operasyon bölgesini Ayacucho eyaletinin oluşturduğu 5 numaralı politik-askeri bölgede, Ağustos ayının 2'sinde bir kez daha operasyona girilerek Huambalpa, Carhuanca, Pujas, Vilcashuaman, Vischongo ve Cangallo köylerini yerle bir ettiler. Ayın 10'unda Huamanmarca'yı yıkarak 7 köylüyü katlettiler. Ayın 14'ünde Aqomarca'da uyguladıkları soykırım ise bütün Peru'yu sarstı: Llocllapampa adı verilen yerde toplam 69 ceset içeren 8 toplu mezar bulundu. Buna ek olarak Piteq'de iki, Yuraquera'da bir, Mayopampa'da bir Ahuapampa'da iki ve Quequeqata'da üç kişi, Kara Kuvvetlerine bağlı birlikler tarafından vahşice öldürüldü. Köyleri saran askerler köylüleri bir araya toplayarak çeviriyor, ardından erkekleri kadın ve çocuklardan ayırdıktan sonra

yıkma, yağma ve öldürme işlemine girişiyor, ardından da cesetlerin bir kısmını kül suyuyla örtüp diğerlerini yakıyor, öldürdükleri köylülerin vücutlarından kopan ve tanınmaz hale gelmiş parçaları da toprağa gömüyorlardı. Aqomarca katliamı, APRA hükümetinin "devrim", "ulusal demokratik bir halk devleti", "demokrasi", "insan haklarına saygı", "barbarlığa barbarlıkla yanıt vermeme", "uzlaşma", "kanun çerçevesinden çıkmadan mücadele" ve benzeri ucuz klişelerle koparttığı yaygara ve demagogik palavraların arındığı yalancı ve iki yüzlülüğü sergilemiş, yanılmalara yıkılmış ve oportünizmlerini bir kez daha açığa vurmuştur. Bunun ardından parlamentoda bir telaş başgöstermiş, adına başkanlık önlemleri denilen bazı önlemler alınmış ve bir tür komedi sergilenmiştir. Bu sırada muhalefet de kaypaklığını sergilemiş, ucuz hesapların peşine düşmüş, böylece halk da bütün bunları lanetleyerek yönetici sınıfın en üst düzeyi hakkında doğru bir fikir sahibi olma yolunda bir adım daha ilerlemiştir. O günden bu güne bir yıl geçmiştir. Bu süre içersinde komutanlar görevlerinden alınmış ve Hurtado, Paz ve Rondon adlı teğmenler olaydan sorumlu tutulmuş, pek çok komisyonun raporu dillendirilmiştir, vs. vs. Sonuçta bugün Hurtado terfi görenek, eğitim için muhtemelen ABD'ne ya da dünyanın ABD kontrolü altındaki bir başka köşesine gönderilmiştir. Paz da terfi etmiş bulunmak-tadır ve Rivera'nın da 1987'da terfi göreceği kesindir. Araştırmalar ve Ordu'nun açacağı söylenen davalar ne olmuştur? Hepsi de sessizliğin altına gömülmüştür. Teğmen Hurtado için askeri müfettişlerin öngörmüş olduğu 10 günlük ağır cezası uygulanmış mıdır? Pucayacu olayında olduğu gibi, burada da adaleti gerçekleştirecek olan tek güç devrimin zaferidir.

Ancak "Anayasa ve kanun çerçevesinden çıkmadan mücadele" sürdü. Ağustos 28-Eylül 4 arasında Huambalpa'da 60 köylü öldürüldü; Pucuyocu'da 28 Ağustos günü içinde 7 ceset bulunan yeni bir mezar gün ışığına çıkarıldı. "Anayasa ve kanun çerçevesinden çıkmadan mücadele" şeklindeki "demokratik" uygulama devam etti. 1-25 Eylül tarihleri arasında Aqomarca, Umaru, Incaraqay, Patin, Tankiwa, Cochapata, Mayopampa ve Manallasaq köyleri yerle bir edildi. 2-3 Eylül tarihlerinde Umaru ve Mellavista'da yeni bir soykırım rüzgan esti: Bellavista'da 2 Eylül günü 29 köylü öldürüldükten sonra ertesi gün aralarında 9 yaşında küçük 11 çocuğun da bulunduğu 37 köylü ortadan kaldırıldı ve ölü sayısı 66'ya ulaştı. 13 Eylül'de, aralarında 9 yaşında bir ço-

cuğun da bulunduğu, Llocapampa katliamının görgü tanıkları olan 7 kişi katledildi. 28 Eylül'de Sachabamba yakındaki Totor'a'da içinde 80'i aşkın ceset bulunan 4 mezar ortaya çıkarıldı. Huanuco eyaletinde, Ambo şehrine bağlı Huancar'da bulunan 4 mezardan 14, San Martin eyaletinde ise Mariscal Caceres şehrine bağlı Situyi'de bulunan bir mezardan ise 7 ceset çıkarıldı.

4 Ekim'de Peru halkı, bu kez cumhuriyetin başkentinde gerçekleştirilen bir soykırıma katlerinden sarıldı. Lurigancho hapishanesinde, yedi bin mahkumun gözleri önünde 30 savaş mahkumu öldürüldü, 23'ü de yaralandı. Savaş mahkumlarını kırmak ve devrime darbe vurmak amacıyla önceden tasarlanmış bir plan uygulamaya konmuş ve Cumhuriyet Muhafızlarının anti-imha ekibi olan Llapan Atic'ler tepeden tırnağa silahlandırılmış olarak "terörizm"den mahkum olanların kapatıldığı İngiliz Pavyonu'na salınmıştır. Teslimiyeti yerine kahtmanca bir direnişle karşılaşan saldırganlar önce dinamit ve patlayıcılarla duvarlarda gedikler açmış, ardından hücrelere göz yaşartıcı bomba, yangın bombası ve dinamit atmışlardır. Saldırıdan sonra da yaralıları katletmiş, sağ kalmış olanları canlı canlı yakmış, gaddarca dövmüş ve sonunda da canavarca katliamlarının izlerini örtmek için hücrelerin içinde bulunduğu bloğu tamamen yakıp yıkmışlardır. Ancak cinayetlerini gizleme ve tanıkları susturma yolundaki tüm çabalarına karşın gerçek ortaya çıktı ve APRA hükümetinin gerçek yüzünü sergileyerek bu yeni ve soğukkanlı barbarlıktaki yadsınamaz suçunu açığa çıkardı.

2 Kasım'da Ayacucho eyaletindeki La Mar iline bağlı Uchuyunqa'da 19 köylü daha katledildi. Yıl sonunda San Martin köylüleri Aucaayacu, Campo Lrande, Venelillo, Maure Mia ve Palo de Ace-ro'daki katliamları ortaya çıkardılar. 1986 yılına gelindiğinde ise, aşağıdaki sayılardan da anlaşılacağı üzere, aynı durum devam etmiştir: 21 Ocak'ta Huan-ta yakınlarındaki Chrurupampa'da 7 ceset bulunmuş, Huanuco eyaletine bağlı Uchiza'da Şubat ayı içerisinde 30 kişi öldürülmüş ve Pasco eyaletinde "Ocho de Diciembre" ve "Independencia" yerleşim bölgelerinde 5 köylü, bir gerilla başkasına misilleme olarak düzenlenen saldırı sırasında kapılarının önünde katledilmiştir. Sözün kısası Garcia'nın APRA hükümeti Belaunde hükümetinin başlattığı soykırımını aynen devam ettirmektedir.

Kayıplar. İnsanların "kaybolması", Silahlı Kuvvetler'in işbaşına gelmesinden bu yana uygulanan soykırımının bir parçasını oluşturmaktadır. Bu durum özel-

likle 1984 başlarında büyük ölçüde yoğunlaşmış olup bugün de sürmektedir. Özellikle son aylarda, giderek artan sayıda kişinin "kaybolduğu"na ilişkin haberler tekrardan fazlalaşmaya başlamıştır. "Kayıplar"ın sayısı binlerce ama her türlü teşhir ve protesto, kendisine karşı açılan davaları inkar eden ya da tanımayan ve her şeyi kör bir duvarla çevreleyen resmi suskunluğa çarpıp geri dönmektedir. Gericiliğin uzun süredir devam ettirmekte olduğu bu sapkın politika özellikle son aylarda yoğunluk kazanmıştır. Bu politikanın dolaysız öncülü, halkını kana boğan ve daha da alçakça bir şekilde on binlerce insanı kayıplara karıştıran 1970'lerin Arjantin askeri hükümetinin adi politikasıdır. Bu politika burada da özellikle kitlelerin en yoksul kesimlerine, en başta da köylülere yönelik olarak sürdürülmektedir, çünkü bunlar gerek herhangi bir belge bulunmamasından, gerekse ailelerinin karşı karşıya bulunduğu kısıtlama ve baskılar yüzünden kayıp olarak bildirilememektedirler; ama hiçbir zaman bulunamayan binlerce insanın en büyük kısmını oluşturanlar da hiç şüphesiz bu kesimlerdir. Bunlar henüz bulunmamış mezarlarda ya da toplama kamplarının gizli mezarlıklarında, halkın devrimin ve sınıf mücadelesinin diğer örnek evlatlarıyla birlikte yatmaktadır. Bu binlerce "kayıp", gericilere karşı yöneltilen yeni bir acımasız tarihi suçlama oluşturmaktadır, o suçlama ki, gericiler Silahlı Kuvvetler'in ayakları altındaki toprağı kaydıracak ve silahlı halkın yıkıcı darbeleriyle birlikte, savunmakta oldukları Peru devletinin çürümüş düzeninin sonunu hazırlayacaktır.

Bu soykırım sonuçları ne olmuştur? 8700 Perulu'nun katli. Halkın 8700 evladının yok edilmesi. Bunlardan, başta köylülerden olmak üzere, şehirlerin yakınlarında ve gecekondu mahallerinde oturan olan, halkın en yoksul ve ezilen kesimlerinden gelen 4700'ü öldürülmüş; yine aynı sınıflardan gelen 4000'i ise kaybolmuştur. Silahlı Kuvvetler'in sürdürdüğü soykırım politikası, proletaryaya, köylülere ve küçük burjuvaziye 8700 evlada malolmuştur ve bunlar ne sahte ve tutarsız devrimcilerin, ne varolan toplumsal düzenin evrim yoluyla değiştirilmesini önerirken bir yandan da devrimci tavırları takınmaya çalışan oportünistlerin, ne açıkça ya da örtülü olarak düzeni savunan karalamaları çiziktiren adi yazarların ne de soykırımın iddia eden gericiliğin ve onun uşaklarının iddia ettikleri şekilde yaşamlarını yitirmişlerdir. Tam tersine, soykırımı, Peru devleti hükümeti tarafından onaylanmış ve düzenlenmiş ve polis desteğinde-

ki Silahlı Kuvvetler tarafından uygulamaya konmuş açık ve özel bir politikadır. Bu şeytani ve barbarca politika, 1983'te başlamış, 1984'te daha zalim ve kanlı bir biçim almış olup bugüne kadar sistematik bir biçimde sürdürülmüştür. Bugün ise bu politika Garcia ve onun gerici APRA hükümeti tarafından yoğunlaştırılmaktadır ve bunların bu soykırımdaki sorumlulukları esaslı bir şekilde teşhir edilmelidir. Ancak bu soykırımın amacı nedir? 1980'de başlayan ve 1982 sonlarında Halk Komiteleri şeklinde yeni bir politik iktidar biçimini kurmaya başlayan halk savaşının önünü almak, gerilla savaşını kırmak, halk savaşının gelişmesini durdurmak, kitleleri devrimci savaştan ayırmak ve Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinden oluşan Silahlı Kuvvetler'in gerici politik hedeflerini gerçekleştirmek; o Silahlı Kuvvetler ki, aralarında soykırımı konusunda iş bölümü yapıp birlikte hareket ederek 1983 yılı içerisinde, halkın 2497 evladını, 1767'sini katlederek ve 730'unu "kayıp" ederek, ortadan kaldırmışlardır (1983'e kadar kitlelerin verdiği zayıf yalnızca 14 kişi olmuş "kayıp" vakalarına ise rastlanmamıştır). 1984'deki durum nasıldır? Kitlelere karşı yöneltilen soykırımı artarak sürmüş ve 2522 ölü ve 2881 "kayıp" olmak üzere, halkın 5405 evladı katledilmiştir. Bu, Silahlı Kuvvetler tarafından sürdürülen soykırımının doruk noktasını oluşturmaktadır.

Peki, bütün bu çabalarına karşın halk savaşını ezme ve bu savaşta bir son hedeflerine ulaşabilmişler midir? Hayır, çünkü sınıfsal niteliğine uygun olarak halk savaşı üstünlüğünü göstermiş ve şeytani saldırıların sürekliliği ve olağanüstü çaptaki soykırımlara karşı direniş gücünü ve bütün bunlar karşısında daha da çelikleşerek, büyüme ve gelişme kapasitesini kanıtlamıştır. Cesaret, atılım ve geleceğe gebe, doğmakta olan yeni devletin müjde borularının çaldığı bu zor zamanlarda kitleler toplumumuza değiştirmeye istekli ve hazırlıklı görünmüşlerdir ve bu değişikliği gerçekleştirmektedirler. Parti, PKP, halk savaşını yönetmekte ve proletaryanın öncüsü olduğunu ve MLMZD'ne ve onun Peru'daki DD'in somut şartlarına doğru ve hassas bir biçimde uygulanaşına sıkı sıkıya bağlı bulunduğunu tam olarak kanıtlamakta ve dahası, Parti, kararlı ve inançlı bir şekilde halk savaşı yolunda yürümektedir, o halk savaşı ki Peru Halk Cumhuriyeti'nin inşasına, sosyalizme ve nihai hedefe açılan kapıya doğru durmaksızın ilerlemektedir ve ilerleyecektir. Halk savaşı ezilememiş, durdurulamamış, ya da engellenememiştir; aksine, her ne kadar süreklilik olarak küçümsenmeye çalışılmakla da, rejimin yö-

neticilerinin de kabul etmek zorunda kaldıkları ve korkuları, çılgın manevraları ve önlemleriyle de açığa vurdukları gibi yükselmekte, gelişmekte ve ses getiren darbeler vermektedir. Böylelikle soykırıma yönelik planları ve soykırımın kendisi, tıpkı kitleleri kitlelere kırdırma planlarının iflas etmesi ve gerici stratejilerinin bir bütün olarak işe yaramama ya başlaması gibi sonuçsuz kalmış bulunmaktadır. Kitleleri kitlelere karşı kullanmanın, soykırımının, gerici stratejilerinin sonucu ne olmuştur? Peru devletinin Silahlı Kuvvetleri, Cumhuriyet tarihinde örneği görülmemiş ölçüde halkın kanına bulanmıştır; sürdürdükleri soykırımı giderek artan bir şekilde kendilerine karşı dönecek ve canice barbarlıklarının kitlelerde uyandırdığı yoğun sınıfsal nefreti uyacaktır. Alçaklık konusunda yaşadıkları doruk, ne kadar uzun sürerse sürsün, bu alçaklıktan politik ve askeri olarak sorumlu kişilere gerekli cezayı verecek olan sayısız kitlelerin hafızalarına kazınmış bulunmaktadır. Bugün ahlaksızca ve sapıkça dökmekte olma bu kanlar, Peru devletine, onun Silahlı Kuvvetleri'ne, polisine, politik yöneticilerine ve insanlığa karşı işlediği suçların elebaşılığını yapanlara karşı güçlü ve gürültülü bir kamuoyu suçlaması haline dönüşmüştür ve giderek de devrimci fırtınanın merkezinde, muzaffer halk savaşı bugün ondan esirgenen adaleti tem olarak gerçekleştirmeyi sürdürdükçe, parlayan ve dalgalandıran

açık bir bayrak haline gelecektir.

Peru'daki halk savaşı içerisinde gördüklerimiz ve yaşadıklarımız, Başkan Mao Tse Tung'un koyduğu kaçınılmaz kuralı daha da derinden anlamamızı sağlamıştır: "Bütün gericiler devrimi kitle katliamlarla bastırmaya çalışırlar ve ne kadar fazla insan öldürürlerse devrimi o denli zayıflatacaklarına inanırlar. Ancak onların subjektif isteklerinin aksine gerçekler göstermektedir ki ne kadar çok insan öldürülürse devrim o denli güçlenir ve gericilerin sonu da o denli yaklaşır. Bu tarihin kaçınılmaz bir yasasıdır."

Halk Savaşının Altıncı Yıldönümü

MLMZD'nin Peru toplumunun somut şartlarına uygulanması, devlet iktidarını ele geçirmenin ve dünyayı dönüştürmenin yegane biçimi olan devrimci şiddetin ya da şiddet yoluyla devrimin, halk savaşı biçimini, daha özgül olarak belirtecek olursak, proletaryanın temsilciliğini yapan PKP önderliğinde yürütülen bir köylü savaşı biçimini alması gerektiğini gösterir. Bu savaş, tek bir bütün olarak, esasta kırlarda ve bunun tamamlayıcısı olarak da şehirlerde sürdürülen, şehirleri kırlardan kuşatma yolunu izleyen ve özünde üs alanlarının kurulmasını içeren bir savaştır. Böylelikle demokratik devrim Halk

Cumhuriyeti'nin kuruluşuna varacaktır. Bu büyük zaferi, devrimin, proletarya diktatörlüğü altında, sosyalizm ve kültür devrimleri yoluyla sürdürülmesi izlemelidir, ta ki bütün insanlıkla birlikte, gerçek özgürlüğün alemi muzaffer mekana ulaşılana kadar. Sorun bu şekilde ortaya konduğunda göz önüne alınması gereken 4 ana soru ortaya çıkmaktadır: Proletaryanın ideolojisi olarak ML-Maoizm; savaşın önderi olarak Parti; özgül biçimi, şehirlerin kırlardan kuşatılması yolunu izleyen bir köylü savaşı olan halk savaşı; ve devrimci üs alanları ya da yeni devlet iktidarı. Tamamlanmış olan altıncı yılı şimdi bu noktaların ışığı altında değerlendirelim.

ML-Maoizm'e İlişkin Olarak

Biz, tarihteki son sınıf olan ve sınıf çıkarları diğer sınıflarinkinden farklı ve onlara zıt olan uluslararası proletaryanın temsilciliğini yapıyor ve hedef olarak da ancak dünya halklarına önderlik eden proletaryanın gerçekleştirebileceği, içinde sömüren ve sömürülenlerin, ezen ve ezilenlerin, sınıfların, partilerin, devletin, demokrasinin, silahların ve savaşın bulunmadığı, "büyük uyum" toplumunu, devrim halindeki maddenin, ebedi maddenin bildiğimiz kısmının, 15 milyar boyunca kendisine doğru kaçınılmaz ve karşı durulmaz biçimde yöneldiği altın çağı hedef alıyoruz ve biliyoruz ki maddenin bu devrimi bu hedefe, ancak sınıf mücadelesini, sınıfının ve kitlelerin ellerindeki silahlarla, halk savaşının destansı yüceliklerine ulaştırarak varacaktır. İşte o zaman karşı-devrimci savaş tümüyle ve ebediyen yok edilmiş, emperyalizm ve gericilik dünya üzerinden silinip atılmış, proletarya diktatörlüğünün üzerinde yükseldiği halk savaşının yenilmez silahlarının gölgesinde toplum her alanda dönüşüme uğrayarak bütün sınıf farklılıkları ve onlara neden olan üretim araçlarının özel mülkiyeti ortadan kaldırılmış, savaş ebediyen sona ermiş olacak ve altın çağ tüm insanlık için parıldayacaktır. Uluslararası proletaryayı temsil ettiğimiz için çıkış noktamız da proletarya ideolojisinin bugün ML-Maoizm olduğu ve Maoizm'in, proletarya ideolojisinin, tarihsel gelişme süreci içerisinde ulaştığı en yüksek nokta olarak üçüncü bir ana aşama oluşturduğudur. Uluslararası proletaryanın bir parçası olarak Peru proletaryasının ve onun sınıf çıkarlarının temsilciliğini yapmamız bu bağlamdadır, çünkü gerek burada, gerekse herhangi bir başka yerde olsun proletaryanın yanında yer almak ve onun çıkarları için savaşmak, ancak ML-Maoizm evrensel doktrini te-

melinde mümkündür. Yalnızca tek bir proletar ideolojisi vardır; tüm dünyada uygulanabilir ve gelişimi tek bir süreç şeklindedir. Öte yandan, Marx Marksizmi bulduğundan ve Lenin ve Başkan Mao'nun sağladığı ilerlemelerden bu yana temel sorun her zaman için bu bilimin her devrimin koşullarına nasıl uygulanacağı olmuştur. Buna bağlı olarak, sorun ML-Maoizm'in Peru devriminin somut koşullarına uygulanması ve özel olarak da halk savaşının, şiddetin evrensel yasasının bu ülkedeki devrimci savaşa uygulanmasıdır. Marksizmin bizim somut gerçeklerimizle kaynaşması ile ortaya Yol Gösterici Düşünce (yani ML-Maoizm'in Peru devriminin somut şartlarına uygulanışı) ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Kısacası çıkış noktamız uluslararası proletaryanın bakış açısı, ML-Maoizm ve Başkan Gonzalo'nun Yol Gösterici Düşüncesi'dir. Bunlar tüm politik, teorik ve pratik eylemlerimizin temelidir. Bu temel olmaksızın sınıfa istikrarlı ve sağlam bir şekilde hizmet etmek mümkün değildir.

Partiye İlişkin Olarak

Öncelikle bir partiye duyulan ihtiyaç konusuna göz atalım. Sonra da kuruluşu ve bugünkü görevi üzerinde duralım. İlk ortaya çıktığı andan itibaren Marksizm, devlet iktidarını ele geçirmek için yürütülecek mücadeleye önderlik edecek bir partinin bulunması gerektiğini öne sürmüştür. Bu görüş Leninizm tarafından da vurgulanmış ve Maoizm tarafından şiddetle desteklenmiştir. Yeni tip, yani ML-Maoist bir parti olmaksızın proletarya ve halk için devrim mümkün değildir. Bu, bir sosyalistin sosyalist olmaktan vazgeçmesizin reddedemeyeceği ve aynı zamanda biz Peru'lu sosyalistlerin de kendisiyle yüzyüze gelmek zorunda olduğumuz bir gerçektir. PKP, 7 Ekim 1928'de, Peru toplumu, toprak sorunu, emperyalist hakimiyet, Peru proletaryasının rolü üzerine temel tezleri ortaya atan ve bunların yanı sıra partinin programına ilişkin bazı noktaları, genel siyasi çizgisini ve bunun sonucu olarak çıkan özel çizgileri belirleyen José Carlos Mariategui tarafından sağlam bir ML temel üzerine kuruldu. Ancak aradan henüz iki yılı geçmemişti ki, 1930'da, partinin kurucusu öldü; partinin ilk kongresi bile askıda kalmıştı. Bunun sonucu olarak Parti daha o zamanlarda gelişmekte olan eğilimler atılıma geçtiklerinde sağlam bir tutum takınacak zaman bulamamış, Mariategui ve çizgisi açıkça sorgulanmaya başlanmış ve partinin çizgisi Rovines tarafından değiştirilmiştir. Böylelikle oportünizmi parti liderliğini ele geçirmiş ve parti içerisindeki iki çizgi mücadelesinde ağırlığını koymuştur. Bu da gerek

sınıf gerekse devrim için vahim sonuçlar doğurmuştur. Bu izlenen yol, 1939 seçimlerinde, Prado'nun temsil ettiği komprador burjuvazisinin ekmeğine yağ süren parlamenter ahmaklık ile kendini açığa vurmuştur. Daha sonra, 2. Dünya Savaşı sırasında Browderite revizyonizmi önderliğinde "ulusal birlik" genel çizgisine kabul eden, sahte bir "Kurucu kongre" ortaya çıktı. Bu çizgi, faşizme karşı mücadele yaftası altında Yanki emperyalizminin hakimiyetine ve komprador burjuvazi ve feodal toprak ağalarının yerel yönetimlerine karşı verilen kapitülasyonların bir ifadesiydi. Sonuç olarak bu durum Parti'nin, demokratik bir açılımı gerçekleştirmek bahanesiyle, APRA Partisi'yle birlikte, "Ulusal Demokratik Cephe"nin bir parçası olarak 1945 seçimlerine katılmasına yol açtı. Bu yeni seçim macerası, partinin balonunun 1948'de Odría tarafından gerçekleştirilen darbe ile patlatılarak son buldu.

'60'ların başlarında Başkan Gonzalo tarafından kurulmuş olan fraksiyon Ayacucho Yerel Komitesi içerisinde gelişmeye başladı. Fraksiyon derken kastettiğimiz, Lenin'in öğrettiği kavramdır: "Fraksiyon, parti içerisinde benzeri düşüncedeki insanlar tarafından, partiyi belli bir yöne doğru yöneltmek, ilkelelerinin parti içerisinde en saf biçimiyle kabulünü sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir bölümdür. Bunun için tüm bir fikir birliği şarttır." Bu fraksiyon, dünya çapında gelişmekte olan sınıf mücadelesinin, özellikle de Marksizm ile revizyonizm arasında sürmekte olan ve '60'ların ortalarında Başkan Mao'nun ML'i geliştirmesi olarak ortaya çıkan Mao Tse Tung düşüncesini yaygınlaştıran büyük mücadelenin bir ürünü olarak belirmiştir. Bu fraksiyonun ortaya çıkışının temelinde yatan ana ve belirleyici faktördü. Aynı zamanda Peru toplumundaki gelişmeler, bürokrat kapitalizmin ilerlemesi, kitlelerin keskinleşen sınıf mücadelesi, silahlı mücadeleye yönelik propagandanın artması ve politik etkinliklerin yoğunlaşması ve fraksiyonun ortaya çıktığı yöredeki, yani yarı-feodalizmin düşkün kalıntılarının giderek katılaşığı ve köylülüğün de ülkenin her köşesinde görülmekte olan süreci yansıttığına özellikle militan bir biçimde uyanmaya başladığı için bölgedeki, gelişmeler de fraksiyon için sağlam bir temel oluşturuyordu. Bu dönemde Parti içerisinde Marksizm ile revizyonizm arasındaki mücadele derinleşti. Ayacucho Yöresel Komitesi önderliğindeki fraksiyon Del Prado revizyonizmine ve izleyicilerine karşı savaarak, Del Prado ve Yarıdarcıların ihraç edildiği 4. ulusal konferansa katıldı. O tarihten sonra da fraksiyon,

ülkenin her köşesinde Parti içerisinde yayılmaya başladı. ML'in Başkan Mao tarafından geliştirilmesi ve ÇKP'nin büyük ders ve deneyimleri bu başlangıç sürecinde belirleyici bir rol oynadı. O zamandan bu zamana gerek ML-Maoizme baştaki bağlılığımız, gerekse bu düşüncüyü kendi koşullarımıza uygulayışımız daha da gelişti.

Kasım 1965'deki 5. Ulusal Konferans sonrası, Parti içerisindeki iki çizgi mücadelesinde fraksiyon devrimin üç sihirli silahını oluşturmak için savaşılmaya başladı: Parti, silahlı kuvvetler ve birleşik cephe. Ayrıca bu görevlerin, silahlı mücadele için devrimci silahlı kuvvetlerin kurulmasını ana görev olarak kabul etmiş bulunan Konferansın politik çizgisi ışığında yerine getirilmesini talep etti. Ancak revizyonizmin ölü ağırlığı, binlerce şekilde, bu ana görevin yerine getirilmesini engelledi ve ona karşı çıktı. Bu şartlar altında, ideolojik olarak birleşmiş ve örgütsel olarak merkezileşmiş bir Partiye duyulan gereksinmeyi tekrar vurgulayan fraksiyon "kahraman bir savaşçı" niteliği temelinde "Partinin yeniden yapılanması" çağrısında bulundu. Bu süreç, herbiri kendi politik stratejisine sahip olan üç dönemde yürütüldü: 1) Yeniden yapılanma sorununun "şehirleri kırlardan kuşatma" politik stratejisinin yol göstericiliği altında tanımlanması. Bu noktada sorun, silahlı mücadeleye bu yol üzerinde önderlik edecek bir Partinin kurulmasıydı. Bu da köylü ve toprak sorunun olağanüstü bir önem kazanmış olduğu ve Parti'nin ağırlık merkezinin kırdan olmasının hayati bir önem taşıdığı anlamına gelmekteydi. Dahası, ideolojik ve politik çizgiye ilişkin can alıcı sorun da "kendimize Mao Tse Tung düşüncesini temel almak" görüşünde odaklanmakta, ya da o günlerde söylendiği gibi "Mariategui'yi tekrar canlandırmak ve geliştirmek" de ifade bulmaktaydı. Mariategui söz konusu olduğunda asıl vurgulanan onun tekrardan canlandırılması, yani fikirlerinin yeniden olumlanmasından çok geliştirilmesiydi. Yalnızca yeniden canlandırmanın yeterli olmamasının iki ana nedeni vardı: ML'in Başkan Mao tarafından geliştirilmiş olması ve Peru'da bürokrat kapitalizmin göstermiş olduğu gelişme. Bu aşama Kruşçev revizyonizmine ve onun Parti hayatının çeşitli kesimlerindeki görünüşlerine karşı mücadele sırasında yaşanmış ve Ocak 1969'da, "Parti'nin MLMZD (o zamanki terimlerle Mao Tse Tung Düşüncesi, şimdi ise Maoizm), Mariategui'nin düşüncesi ve genel politik çizgisi etrafında gerçekleştirilen bir Parti birliği temelinde yeniden yapılanması" nı kabul eden 6. Konferans ile sona ermiştir. □

HİNDİSTAN'DAKİ MARKSİST-LENİNİST HAREKET İÇERSİNDE BİRLİK ÜZERİNE

Yoldaş Çarı Mazumdar şehit düşmesinden sonra Partimiz örgütsel olduğu kadar, ciddi bir politik krizle de yüzyüze kaldı. Tüm ML örgüt ve gurupların kadrolarının birlik konusundaki samimi isteklerine ve çeşitli ML örgütlerin birlik için gösterdikleri çabalara karşın, (HKP)-(ML)'i birleşme bir parti olarak yeniden örgütlemek görevinin yerine getirilmesinde fazla bir ilerleme sağlanamadı. Bu durum, bu görevin tüm yanlarının olduğu kadar şimidiye dek kazanılan tecrübelerin de kapsamlı bir değerlendirilmesinin yapılması gerekliliğini gündeme getirmektedir.

Yoldaş Mao'nun ölümünden sonra ÇKP içersindeki kapitalist yolcular partiyi ve Çin'deki devlet iktidarını ele geçirdiler ve ML'izm-Mao TseTung Düşüncesinin ve BPKD'nin bütün temel hükümlerini başaşağı ederek, Mao'nun adı altında karşı-devrimci "Üç Dünya Teorisi"ni yaymaya başladılar.

Bu dönemde AEP, yeni Troçkist konumuyla oportünistçe öne çıkarak ML'izm-Mao TseTung Düşüncesine ve BPKD'ne saldırıya başladı. Bu, ML'ler arasında tekrar bir karışıklık yarattı ve HKP (ML)'nin yeniden örgütlenmesi görevine ciddi bir engel oluşturdu. Bu tarihsel bağlam

içersinde HKP (ML)'ni doğru ideolojik temel üzerinde yeniden örgütlemek üzere Yeniden İnşa Komitesi (YİK) oluşturuldu. Bizim birlik konusundaki konumuza ve yaklaşımımıza göre, Uluslararası Komünist Hareket bağlamında doğru bir konuma sıkıca bağlanmaksızın, MLizm Mao TseTung Düşüncesinin devrimci özünü ve BPKD'nin derslerini tanımlayıp savunmaksızın, Çin ve Arnavutluk revizyonizmi de dahil olmak üzere her tür revizyonizmi, oportünizmi ve gericiliği teşhir ve tecrit etmeksizin MList güçlerin gerçek bir birliği mümkün değildir.

Geçmişimize bakacak olursak görürüz ki, tarihsel Naxalbari ayaklanması ve bunun ardından HKP (ML)'in kurulması, Kuruşçev revizyonizmine karşı yürütülen uzlaşmaz mücadelenin ve BPKD'nin savunulmasının sonucudur. Uluslararası komünist Hareket düzlemindeki bu sağlam ve doğru konum olmaksızın ne Naxalbari ortaya çıkabilir ne de HKP(ML) oluşabilirdi.

Bu doğru konumu temel alarak o dönemde yaygın olan ve genelde MList hareket içersinde hala varlığını sürdüren eğilime karşı çıktık. Bu eğilimin savunduğu şudur:

Önce Hindistan çapında bir birlik sağlayalım, uluslararası

ideolojik sorunları sonra hallederiz.

Bu revizyonist bir birlik anlayışından başka hiç bir anlam taşımaz. Biz bu eğilimi teşhir ettik ve bu tür çabaların nasıl ve ne sebeplerle er ya da geç oportünist ittifaklarla sonuçlanacağını açıkladık.

Biz hala kendimizi sağlam bir ideolojik temele oturtmadan ve genelde MList hareket, özelde de kendi örgütümüz içersinde var olan revizyonist ve oportünist eğilimleri teşhir ve tecrit etmeden hiçbir birlik hareketinin ilerleyemeyeceğini düşünüyoruz.

İdeolojik sorunlardaki sabitliğin yanı sıra, başlangıçtaki çabalarımız esas olarak 1982 Konferansında değiştirilip kabul edilen 1970 Parti Programı'nın perspektifini temel almaktaydı. Böylelikle, ideolojik sorunlardaki doğru yaklaşımımıza ve konumuza karşın çeşitli gurupların tek bir parti olarak HKP(ML) içersinde yeniden birleştirilmesi sürecine ilişkin gerçek stratejik sorunlar dokunulmadan kalmıştı. Örgütümüze hakim bulunan bu dogmatik düşünce, ikili tartışmalar ve birleşmeler yoluyla yeniden birleşme sürecinin ve partinin yeniden örgütlenmesi görevinin başarılabileceği şeklinde bir anlayışa yol açmıştı. Bugün

görmekteyiz ki, 1970 Parti Programını perspektifini temel alarak bu görevi gerçekleştirme yolunda ilerlememiz mümkün değildir, çünkü HKP (ML)'in yeniden örgütlenmesi konusundan önmümüzde duran cananıcı sorunlar yalnızca taktiksel nitelikte olmayıp, Hindistan'daki YDD'in doğasının ve stratejik kapsamının anlaşılmasıyla da yakından ilgilidir. Bu yüzden HKP(ML)'in yeniden örgütlenmesi görevine yaklaşımımızı yeniden tanımlamamız gereklidir. Bunun için, bir yandan örgütümüz içersinde varolan ve MList örgütlerin daha geniş bir birliği adına ideolojik kriterlerin bir kenara bırakılmasını ya da gevşetilmesini savunan revizyonist ve oportünist eğilimin, öte yandan da HKP(ML)'in 1970 Parti Programı temelinde yeniden örgütlenmesini hala savunmakta

olan dogmatik eğilimin üstesinden gelinmesi gerekmektedir. Görebildiğimiz kadarıyla bu eğilimler kolayca biraraya gelmekte ve karşılıklı olarak birbirlerini güçlendirmektedirler.

HKP(ML)'i birleşik bir parti olarak yeniden örgütleme görevine ilişkin olarak önmümüzde duran temel ve en önemli iş, yeni klonoci dönüşümü ve ulusal sorununun stratejik rolünü tam anlamıyla göz önüne alan doğru bir çizgi temelinde devrimci pratiğin geliştirilmesi görevidir. Bu çizginin pratik aracılığıyla geliştirilmesi ve sağlamlaştırılmasının, HKP(ML)'nin Hindistan'daki YDD'e başarıyla öek önderlik edebilecek birleşik bir parti olarak yeniden örgütlenmesinin bir garantisi olduğunu kesinlikle savunuyoruz. Bir yandan bu görevi

üstlenir ve etkin biçimde yürütürken, öte yandan da ML güçlerin ortak bir topluluğunu (forum) oluşturma sürecini başlatmak gereklidir. Böylesi bir topluluk hakim sınıf politikalarına ve gericiliğe karşı birleşik eylemlerin gerçekleştirilmesi, ortak ve farklı noktaların saptanması, deneyim alış-verişi ve karşılıklı olarak birbirinden öğrenmenin sağlanması ve ortak bir anlayışa varabilmek için ML güçlerin safları arasında geniş bir tartışma başlatılması için gereklidir. Bu topluluk her ne kadar program ve taktik açısından farklılık gösteren ML örgütleri biraraya getirecek kadar geniş olmalı ise de hiçbir zaman ideolojik kutuplaşmayı derinleştirme ve revizyonizmin üstesinden gelme görevlerinden kopartılamaz. Bu nedenle biz aşağıdaki kriterleri böylesi bir forumun oluşturulmasını ilk adımları olarak öne sürüyoruz:

1. ML-Mao TseTung Düşüncesinin ve BPKD'nin derslerinin kabulü.

2. Bugünkü Çin önderliği tarafından propagandası yapılan "Üç Dünya Teorisi"nin karşı-devrimci olarak görülerek reddedilmesi.

3. Sovyet, Çin ve Arnavutluk önderlikleri tarafından yayılan her türlü revizyonizmin ve oportünizmin reddi.

4. Devrimin mevcut aşamasının YDD, ve yolunda Uzun Süreli Halk Savaşı olduğunun kabulü.

5. Parlamentarizmin her türünün reddi ve "seçimleri boykot" sloganının desteklenmesi.

6. Hindistan'daki tüm uluslar için, ayrılma hakkı da dahil olmak üzere, kendi kaderini belirleme hakkının savunulması.

7. "Ulusal Entegrasyon" sloganının gerici olarak damgalanarak reddedilmesi.

Doğru çizgiyi izleyerek bu görevleri yerine getirmeye ve HKP(ML)'i yeniden örgütleme görevine katkıda bulunmaya ve onun önderliğinde Hindistan'daki YDD'i başarıyla tamamlamaya bütün gücümüzü çalışacağız. □

Baştarafı 49. sayfada

cephaneliklerinin tüm silahlarıyla salvo ateşi başlatarak yanıt verdiler, yaşanan kardaşlar, TTE nesnel koşulların dayatması sonucu gecici bir süre için tekrar çıkarılmak kaydıyla giyilmiş, nesnel koşullara bağlı olarak da çıkartılıp atılmıtır. Böylece birçcek noktaya gectiğinde değinmek kaydıyla geçiyoruz.

Diğer yandan İst. Cezaevleri Direniş Tarihi açısından ele alındığında aktarılanların derya da damla misali yetersiz olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Direniş dişle tırnakla yazıldı, mutlaka kâğıda da dökülecektir.

Yazımızı bağlarken bir kez daha esas yönlerini ihtilalciliklerinin oluşturduğuna inandığımız "Türkiye solunun devrimci sol kesimi"nden arkadaşların yazımızın konusunu oluşturan ve kendilerine de yakışmayan küçük-burjuva eksik, hata ve zaafalarını aşmaları dileğimizi tekrarlıyoruz. Olumluluklarının dostu, olumsuzluklarının düşmanı olduğumuz bilinmelidir. Haklarındaki bundan sonraki yazılarımızın olumlu yönleri konu almasını, ayrılıkların değil, aynılıkların geliştirilmesini ümit ediyoruz.

SON

Baştarafı Syf: 15'te

türemeyeceği dersleriyle en geniş kesimi donatmak için görev başına!

Burjuva muhalefete, darbeci görüşlere, revizyonizme, reformizme bel bağlayanların boş hülyalarını açığa çıkaran 15-16 Haziranların devrimin stratejik araçlarının inşasının derinleştirilmesi gerektiğini gösteren görevlerin, merkezi ödevimizin gereklerini yükselterek yerine getirmek için görev başına!

Bu mücadeleye hizmet edecek şekilde diğer alanlardaki görevleri başarmak,

öncüyü sayacak, onu daha da güçlü kılacak geniş kitle örgütleri ağı yaratmak için görev başına!

Fabrikaları, sendikaları proleter devrimcilerin güçlü direnme mevzileri haline getirmek, şehirlerdeki mücadelelerinde en önüne geçmek için görev başına!

Kabaran dalgayı devrimci proletaryanın kanatları altına almak için görev başına!

15-16 Haziran'ın da tek çıkış yolu olarak tasdik ettiği, küçükten-büyüğe, basitten-karmaşığa doğru dengersiz bir şekilde gelişecek ülkemiz devrim mücadelesinin yolunu daha geniş katmanlar içinde maddi güce dönüştürmek ve bu çıkışı geliştirip güçlendirmek için görev başına! □

Baştarafı Syf: 17'de

N.E.— Sadece işçi sınıfının kendi haklarına sahip çıkacağını sanmıyorum. Esnafta, memurda sıkıntı çok. Öğrencilerdeki rahatsızlık bizden daha fazla. Yetişip ülkeyi yönetecek kesime-pratiği bir yana bırakalım- fikirleri bile söylenmiyor. Keza köylü ve çiftçideki sıkıntı da çok büyük boyutlarda. Rahat olan kim? İnsanların sırtlarına yapışan bir avuç asalak. Hayali ihracatçılar, araçlar, tefeciler, alinteri dökmeksizin avanta para kazananlar. Rahatsız olan kesimler topyekün mücadeleye girdiğinde rahatsızlığı yaratanlar akıllarını başlarına topalayacaklardır. Gerekten uyarı yapılmadığı sürece bu rahatsızlık daha büyük boyutlara ulaşacaktır.

Y.D.— İlginize teşekkürler, iyi günler.

N.E.— Ben de teşekkür ederim. İyi günler. □

Baştarafı Syf: 32'de

Bu doğrultuda atılacak her adım sayesindedir ki, bizler, en ileri işçide bile devrim için hareket edecek bir ruh yaratabiliriz. Sadece bu değil:

"Örgütleyeceğimiz siyasal teşhir faaliyetleri, propaganda çalışması, karşı çıktığımız düzeni dağıtmak için, düşmandan iğreti ya da geçici müttefiklerini ayırmak için, devletin kalıcı ortakları arasında düşmanlığı ve güvensizliği yayabilmek için güçlü bir araç haline gelmelidir." N/Y.

Son olarak A/P faaliyetinin genişliği üzerinde durduk fakat, bu faaliyet kitlere yönelik olurken, düşmanı parçalarken, bizi de güçlendirir şekilde ele alınmalıdır. En ileriler saflara kazanılmalı, ortalar ilerletilmeli, en geriler de şevklendirilmelidir.

Yazımız içindeki alıntılarının bir hayli çok olması, bazen sıkıcı olmuştur belki, fakat, bu konunun daha iyi kavranması için bir zorunluluktur. Her şeye rağmen, son bir alıntıyla tüm yazıyı toparlayan ve A/P'nin kısa bir tanımını yaparak, yazıya son verelim.

"Bütün sınıflar arasında siyasal hoşnutsuzluk yaratarak, miskinleri harekete geçirmek, geride kalanları şevklendirerek, proleteryanın siyasal bilincini ve siyasal eylemini geliştirmek için zengin malzeme sağlayarak, sosyal demokrat (Yeni ML'ler)ler her yerde ön saftadırlar ve bunun sonucu bu savaşı örgüt sosyalizmin düşmanlarının bile saygısını kazanmaktadır." N/Y. sf: 122 □

Baştarafı Syf: 5'de

çizgisi haline getirmeyen hiçbir devrim, hareketin dakik sınavına dayanamaz. Teorinin etkinliğini yitirmeye başlaması, teorileşmesi, musalla taşından teori mezarlığına transferi de böyle gerçekleşir.

Ülkede güzel şeyler oluyor. Hükümetin başı grev dalgalarını tehdit ediyor. Teoriler şaşkınlıklarını ve çatışmalarını sürdürüyorlar. SHP'de Avrupalı kompradorların temsilcileriyle milli burjuvazinin temsilcileri çatışıyor. Büyük bankalara sahip olan holdinglerle bankasız orta ve küçük sanayiciler çatışıyor. Holdingler kendi aralarında çatışıyor. Bazıları yükselirken bazıları çöküyor. Türkiye İş Verenler Konfederasyonu (TİSK)'in değiş-

mez şefi çöküş çatırtıları içinde elini büyük bankalara uzatarak "kurtarın beni!" diye bağıyor, "komünistlerin 15 yılda yapamadığını bir günde yapmak istedikler!" Çatışmalar zemininde yükselen teoriler de çatışmak zorundadır. Toplumun her kesiminde giderek şiddetlenen çelişkilere ve çatışmalara teşekkür ediyoruz. Daha geniş, daha şiddetli çatışmalara tanrının yeni çelişkilere destek olmasını diliyoruz.

İmparatoru atından aşağıya etmek isteyen modern Don Kişot, depresmel uğultulardan, kılıç şakırtılarından, iyi huylu kargaşalıklardan korkmaz. Akıma ve dalgalara karşı yüzmekten acıip bir zevk alır.

LİRİK VE DESTAN

Zemheri sabahında biten
ilk yaz çiçekleriyiz
buz içinde seviler kuşanan
yaralı
aç
uğrun
vahşetin yolağzında
çarmıha vurulan
Bir eşkiya güncesidir ömrümüz
dağlara dağlara bezenmiş
lirik ve destan

Ve ümit
ve sevda
ve can
alazı dinmez
aman vermez
hayda bir kurşundur
siperler boyu namlulara-
sürülen

İşte böyle beter, tutkun
İşte böyle inat, utkun
yekinmiş gider can katarımız
'Kalanlara selam olsun'

—II—

Derin dert yatağı Munzur
Kıyılar kundağı Munzur
Fital almaz yaralarım

İner yaramın üstüne
tereddütsüz hançeri hayının
kardeşliğin düşer yadına
ödünsüz dostluğun heval
anlarım ki
soğumaz bu yürek
can damıtır bin yaradan

Sen sınanmış direncim
yüz akım, erincim
onurum, gönencim
kısasa kısas bir dünya bu
zorun iman tahtasında devinen

Bilirim ağıt yaraşmaz...
şiddetin canevinde baş kaldırana
o canım sevda uğruna serin verene
bağışla gözyaşımı haval
kirpiğimdeki kederi bağışla

kaç sonyaz düştü toprağına
kaç mevsimsiz zemheri
kışladı yüreklerde yokluğun
kanyor ülkem

Ustam
Civan ömrüm
Karayağzım
kaldır başını ve bak
Munzurun koyakları şin-şivan
al kana boyalı gülistan
ölümün koyunda oğul beledim
-ismi CİHAN.

—III—

Çarpılar çizildi künyene
al bir gülücük kondurup tan yerine
inadına sürgünledin yediveren
kanlı ak bir kefenin içinden
yemyeşil bir dal gibi uzanan
granit bir kayanın gediğinden

Belasın sen gülüm
ölümleri
ölümleri galebe çalan

Bu yengide sen
payıma düşen utkusun
hançeremde türkeleşen ümit
bir çetenin denginde
-Çinggang'dan Naksalbari'ye-
ihtiyatla taşınan emanetimsin
aşkım
özlemimsin

Talan bir şehrin burçlarında
unutulmuş bir yaralı bayraktır
-suretin

yıkın
sahipsiz
ve mağrur
ulu dağlara verdim yönünü
direçli kanatlarında ala-kır
-bir şahinin
savurdum doğu rüzgârına pervasız
durma
pusatlanıp gel
en uzun
en güzel yürüyüşünle

ve usulca at köprülerini ihanetin
o tutuk güneşin kendini
-koparıp at

ışıl ışıl dol
o ayıp
o yasak
o miskin mabuğuma
mayınlı yollara ser beni
haydi
durma
pimini çek tükenişin
ve bitir işini.

Ali YAĞAN

İŞILDAYAN

GÖZLERİN

Güzel güne sevdamızla uzandık
Açılan karanfile
Seherde düştük, şenlendik orada
İç yaylandan küçüğüm iç
büyüyor çiçekler yanağında.

Erime aramızdaki parmaklık
ayrılığında

Dön yüzünü güneş!
Işınsin gözlerin yıldız selinden
Koş ufkun ötesine koş
Savrulsun saçların bahar yeline

Topraktan tomurcuklandık
Güneş ırmaklarda akıyor
derisinin altında yerin
Sevin küçüğüm sevin, gül
Düğün halayımızdır ufuktan uzanan
Kavuş ona küçüğüm kavuş
Şafağındayız nergiz nergiz

Eylül'87
Zeki Kutan